

*MASTER
NEGATIVE
NO. 91-80171-5*

MICROFILMED 1991

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES/NEW YORK

as part of the
“Foundations of Western Civilization Preservation Project”

Funded by the
NATIONAL ENDOWMENT FOR THE HUMANITIES

Reproductions may not be made without permission from
Columbia University Library

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright law of the United States -- Title 17, United States Code -- concerns the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material...

. Columbia University Library reserves the right to refuse to accept a copy order if, in its judgement, fulfillment of the order would involve violation of the copyright law.

AUTHOR: ISAEUS

TITLE: ISAEI ORATIONES,
CUM ALIQUOT....

PLACE: LIPSIAE

DATE: 1889

Master Negative #

91-80171-5

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

88Is1
IE89

Works. 1889.

Isaeus.

Isaei Orationes, cum aliquot deperditarum
fragmentis. Edidit Carolus Scheibe. Lipsiae,
In aedibus B. G. Teubneri, 1889.
xlix, 167 p. 18 cm. (Bibliotheca scriptorum
Graecorum et Romanorum Teubneriana)

880.8
T29

Another copy.

VOLUME OF PAMPHLETS

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35 mm

REDUCTION RATIO: 11x

IMAGE PLACEMENT: IA IIA IB IIB

DATE FILMED: 8-23-91

INITIALS M.D.C.

FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

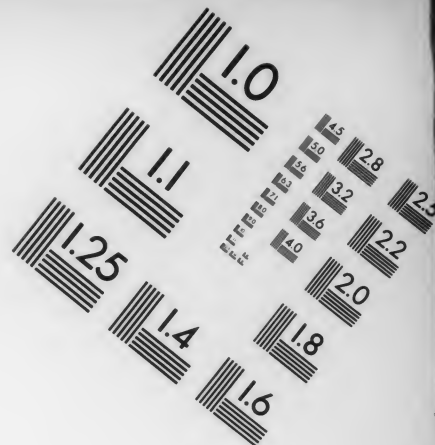
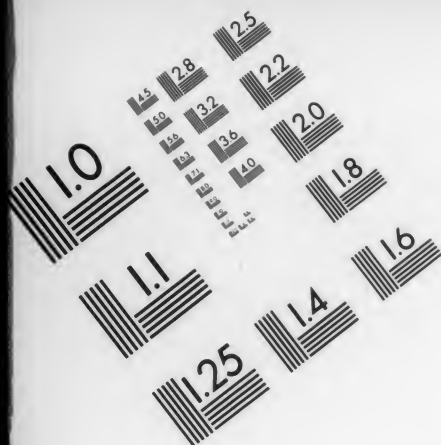

AIIM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

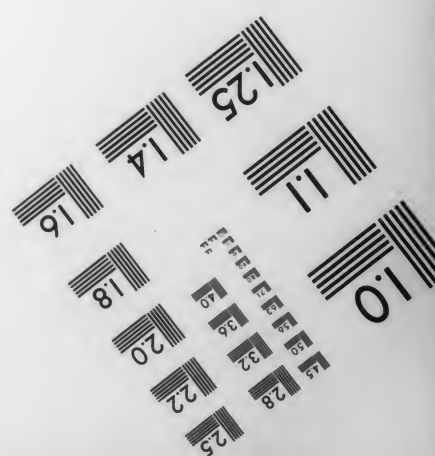
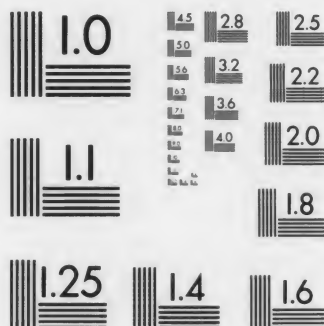
301/587-8202

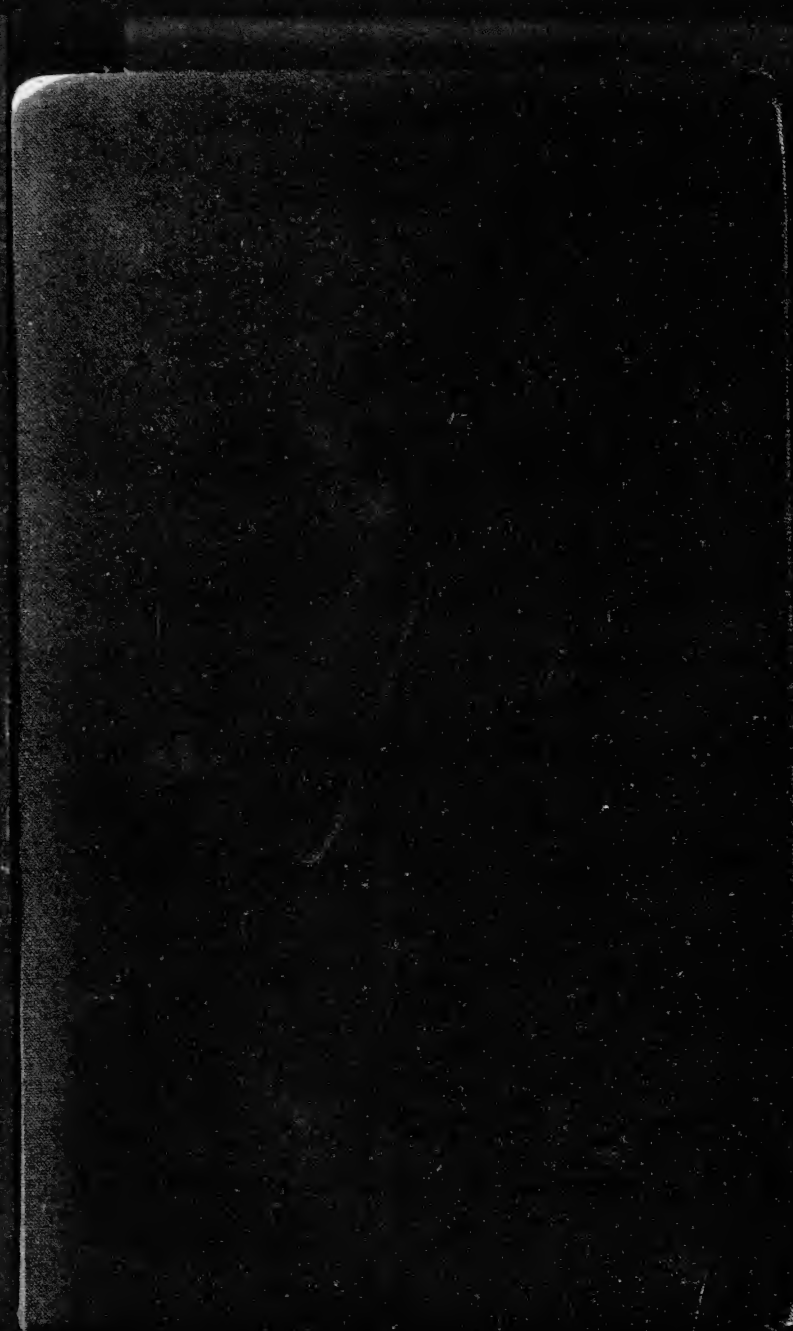
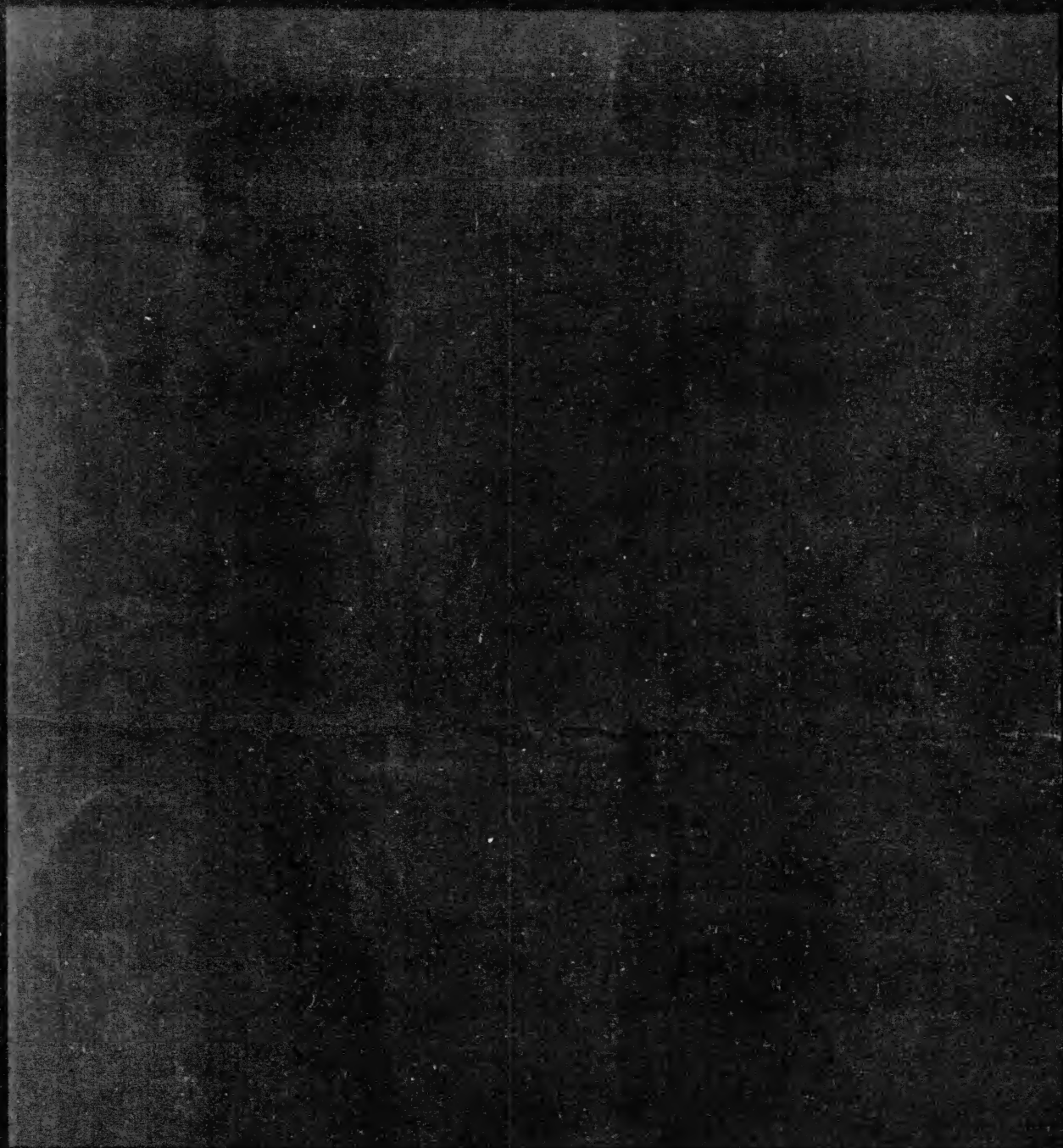
Centimeter

Inches

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

8

88 Is 1 IE 89

Columbia Unibersity
in the City of New York

LIBRARY

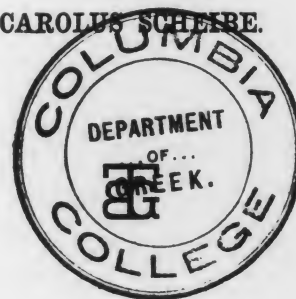
I S A E I

ORATIONES

CUM ALIQUOT DEPERDITARUM FRAGMENTIS.

EDIDIT

CAROLUS SCHEIRE.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXXIX.

88I 21
IE89

LIPSIÆ TYPIS B. G. TEUBNERI.

FRIDERICO LUDOVICO EGGERTO

NEOSTRELITIENSI

ET

CAROLO HENRICO ADELBERTO LIPSIO

LIPSIENSI

D. D. D.

CAROLUS SCHEIBE.

PRAEFATIO CRITICA.

Anno superiore edidi Commentationem criticam de Isaei orationibus programmati gymnasii Vitzthumiani quod Dresdae est insertam, in qua cum quaestiones quasdam attingi quae ad universam pertinerent artem criticam in hoc oratore recte facitandam, tum pertractavi difficiliore aliquot locos et corruptos quidem pro virili parte operam dedi ut sanarem. Quoniam autem scriptionum scholasticarum natura fert et condicio, ut in paucorum manus veniant, ea quae ab initio illius libelli disputavi, cum in ipsa Isaei editione locum habere viderentur quam maxime idoneum, repetere constitui, ita tamen, ut partim augerem ea et amplificarem, partim mutarem et corrigerem.

Causae hereditariae cum natura sua saepe tam complicatae sint et intricatae, ut eas evolvere et expedire admodum difficile esse videatur, mirum non est quod in Isaei orationes, e quibus pleraeque omnes, quae quidem integrae*) ad nostram

*) Orationi undecimae quae est de Hagniae hereditate aliquid deesse et ex eo apparet quod, cum promiserit actor se de facultatibus quae ab adversariis celentur deinceps dicturum (§ 44. *ἀλλ' ὅστερον περὶ τῶν παρακληπτομένων ὑπὸ τούτων ποιήσομαι τοὺς λόγους*), nihil tale in ipsa oratione commemoratum reperitur et quod omnis desideratur peroratio. Quare quod auctoritate codicum quamvis optimorum AB fretus omiserat Imm. Bekkerus extrema oratione additamentum *ΑΕΙΠΕΙ*, detruncatam illud quidem designans orationem, recte est a criticis Turicensibus revocatum. Quae autem ex parte tantum servata est a Dionysio Hal. (de oratoribus vet. V. p. 618 sqq. et orat. Graec. VII. p. 351 sqq. Reisk.) oratio duodecimae nomine hodie insignita et ceteris adiecta orationibus integris, ea non pertinet ad lites hereditarias, sed ad causam Euphileti in *διαψηφίσαι* a paganis electi.

pervenerunt aetatem, in eo causarum privatarum genere versantur, haud multi fuerunt qui studia sua conferrent. Contigit tamen eis ut egregium rerum oratione explicatarum dictionisque nanciscerentur enarratorem eundemque criticum muneri suo parem Georg. Frid. Schoemannum, a quo de rebus quidem inprimisque de iure civili vix unus et alter relictus locus est qui aut accuratior retractione aut correctione indigere videatur. De verbis autem illius oratoris perpurgandis atque ad pristinam speciem revocandis cum optime meruerunt Imm. Bekkerus et critici Turicenses, quorum ille in hoc magis quam in ceteris oratoribus quantum ingenii acumine posset sagacitateque ostendit, hi siquid ab viro illo doctissimo neglectum esset aut minus recte institutum expleverunt aut correxerunt, tum hoc tempore nemo quod sciam in omnibus Isaei orationibus recensendis edendisque peculiarem operam curamque posuit. Nam Dobsonus Britannus id egit ut quidquid esset a ceteris interpretibus ad illas illustrandas allatum diligenter colligeret, raro quid de quoque loco ipse sentiret profiteretur: id tamen utilitatis attulit ad orationem Isaei rectius constituendam, quod codicis optimi Crippsiani iterum a se excussi et Burneiani scripturae discrepantiam evulgavit. Parisina vero editio a Carolo Müllero incuriosissime curata cum ne transversum quidem unguem discedat a Turicensi in censum venire non potest. Sed nuper exstiterunt quamvis pauci qui in singulis locis expoliendis mendisque, quibus in tanta doctissimorum virorum industria ac diligentia tamen permultis inquinatae sunt Isaei orationes, liberandis sedulo elaborarent. In quibus non mediocri laude digni sunt Dobraeus, Britannus perspicacissimus (adversar. vol. I. p. 286 sqq. et orat. Att. ed. Dobson. IV. p. V—XVI.), Emperius (opuscul. p. 279 sqq. et 316), Meutznerus (act. societ. Graecae II. p. 99 sqq.), Ed. Jenickius (observatt. in Isaeum Lips. 1838), G. A. Hirschigius (Philol. vol. V, p. 322 sq.): paucos locos sollerter et alacriter, uti solet, attingit Cobetus vel in variis vel in novis lectionibus. Pervellem tamen Batavus ingeniosissimus quique praeter ceteros emineat Attici sermonis accurata et copiosa scientia cognitam haberet aut cognoscere vellet Baiteri Sauppiiue elegantissimam oratorum Atticorum editionem, ne quae iam inventa essent receptaque

in seriem verborum tamquam non inventa conquereretur ac postliminio in medium proferret. Hi omnes quamquam pro sua quisque parte operam dederunt ut emendatus prodiret salebrisque purgatus Isaeus, tamen nondum ita ad unguem perpolitus est, ut ubique Isocratis discipulum et magistrum Demosthenis et Lysianae eloquentiae aemulum agnoscas. Neque id mirum, cum codicibus manu scriptis neque multis utamur neque bonis. Nihil secius vel ex eorum vestigiis emicat Isaeum pure emendate, eleganter venuste, denique Attice locutum esse.

Itaque si primum de formis vocabulorum quaeris, consentaneum est non alias eum sibi usurpandas putavisse nisi quae Atticum maxime decerent neque eundem hoc illo loco tamquam sui oblitum in se admisisse ut talibus uteretur quae longe distarent ab usu Atticorum et consuetudine. Ex quo genere sunt illa *καθιστάνειν* (or. 2. § 29. Cobeti orat. de arte interpr. p. 92, nos in praefat. ad Lysiam p. VI), *οὐθείς μηθείς μητέρεον* (Schoemann. ad or. 7, § 29.), *ψηφίσσθε* (or. 1. § 51), *ἐφόρεσαν* (or. 4. § 7.), *ἄξαντες* or. 4. § 10, alia eius modi, quae nemo facile erit hodie quin condemnanda esse iudicet, nisi qui quidvis patienter ferri debere prae fracte contenderit, quod librarii aut ex inferioris aetatis aut ex aliarum gentium, maxime Macedonum, scribendi prava consuetudine aut etiam ex sui ipsorum temporis obscuritate et barbarie in scriptorem suum invehere non dubitaverunt. E talibus igitur sordibus a scribis oblatis et fidenter propagatis cum manifesto apparet quam suspecta sit atque infirma librorum manu scriptorum in his rebus fides, tum coniectura fieri facile potest quid sit de ceteris formis habendum, quas si non barbaras at tamen ne ipsas quidem ab Atticis usurpari solitas esse vel veterum grammaticorum decreta declarant vel, si quis forte his non tantum tribuat, ut usquequaque eos audiendos esse existimet, aperte docent codices emendatiores, qualem Urbinatem Isocratis et magna certe ex parte Parisinum Σ Demosthenis esse constat, de cuius quidem auctoritate cum aliquamdiu consedisset contentio, nuper vehementius exarsit. Isaei quidem libri quamvis minime digni qui cum illis quos dixi comparentur, tamen et ipsi eum aliquotiens Atticum, ut

oportuit, et aequalibus suis, maxime Demostheni, similem repraesentant. Orat. 3. § 48 extr. codices LZ secundam pers. habent in *ει* exeuntem *προσποιήσει* (ut Dem. de f. Leg. § 46.), or. 10. § 18 cuncti *ῥιμεν*. Fere omnibus locis reperitur tertia pers. optativi aor. in *ειε* desinens: *τελευτήσειεν* or. 1. § 10, *ἐρωτήσειεν* or. 2. § 25, *δόξειεν* or. 3. § 11, *πιστεύσειεν* or. 3. § 23, *καταστήσειεν* or. 3. § 32, *ἀμφισβητήσειε* or. 3. § 61, *ἀξιώσειε* or. 4. § 26, *βεβαιώσειεν* or. 5. § 23, *τολμήσειεν* or. 6. § 9, *ἐξαγγείλειε* or. 6. § 39, *εὐπορήσειεν* or. 7. § 8, *ἀμφισβητήσειε* or. 7. § 36, *δείξειε* or. 9, *ἐπιδείξειε* or. 8. § 28, *κατορθώσειεν* or. 8. § 37, *θανυμάσειε* or. 10, § 18, *δείξειεν* or. 11. § 28, *ποιήσειε* or. 11. § 48: quater tantum libri mscr. in *αι* exeuntem habent eandem personam, nec tamen ut exclusa sit dubitatio: or. 1. § 30 *πιστεύσαι*, at codex A Dobsono teste *πιστεύσαι*, Maius nescio an e cod. suo *πιστεύση*, ut ab Isaeo *πιστεύσειε* profectum videatur. Certius etiam est praeoptandam esse Atticam formam or. 9. § 18, ubi Bekkerus codicem deteriorem Z secutus dedit *ἐθελήσαι* suffragantibus editoribus Turicensibus: at cum in AB sit *ἐθελήση*, in Aldina vero *ἐθελήσει*, iure praeferes *ἐθελήσειε*. Relinquuntur igitur duo loci, in quibus codices nullam de vitio movent suspicionem: unus est or. 4. § 14 *ἐγγειρήσαι*, alter or. 8. § 40, cuius tamen integra verba subiungam, ut eum aliquid labis suscepisse planum faciam: *Καὶ τὰ μὲν γεγενημένα, καὶ δι' ἃ τὰ πράγματα ταῦτ' ἔχομεν, σχεδὸν τι ταῦτ' ἐστίν, ὧς ἄνδρες· εἰ δὲ εἰδείητε τὴν Διοκλέους ἀναισχυρτίαν, καὶ περὶ τὰ ἄλλα οἷός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀπιστήσαι τις τῶν εἰρημένων οὐδενί.* Et sententiae conformationem et concinnitatem flagitare arbitror ut corrigatur *οὐκ ἂν ἀπιστήσαιτ' ἴσως τῶν εἰρημένων οὐδενί*. Quae cum ita sint, num in tanto exemplorum numero credibile est unum istuc *ἐγγειρήσαι* ab Isaeo exceptum esse? Mihi quidem secus ac vel invitis libris scribendum potius videtur *ἐγγειρήσειεν*. — Itemque cum tertiā pluralis optativi aor. personam in *ειαν* terminatam teneant codices or. 8. § 42 *ἐθελήσειαν* et or. 10. § 17 *προσαπολέσειαν* (quam quidem ego terminationem ubique Lysiae reddidi, v. praefat. p. VI), pro *μαρτυρήσειαν* ἂν in or. 9 § 18 elidi *μαρτυρήσειαν* ἂν, quod fortasse propter *κακο-*

φονίαν evitatum a scribis. — Verum contra praecepta grammaticorum (Voemel. proleg. ad Demosth. contiones p. 81 sqq. Guil. Dindorf. praefat. ad Dem. p. XXXIII.), sed recte tamen augmentum non temporale, sed syllabicum verbis *βούλεσθαι* et *δύνασθαι* praefigunt omnes fere codices: *ἐβούλούμην* or. 10, § 1, *ἐβούλετο* or. 1. § 25 (*ἐβάλετο* Q), 26, 27 (*ἡβούλετο* A secundum Dobsonum), 48. or. 2. § 17. or. 5. § 9. or. 9. § 11, 12. or. 10. § 9 or. 11. § 30. or. 12. § 9, *ἐβουλήθη* or. 5, § 47, *ἐβουλήθη* or. 1. § 11 extr. (*ἡβουλ.* Ald.), 14 (*ἡβουλ.* Ald.), 20, 27 (*ἡβουλ.* Q et pr. A), *ἐβουλήθημεν* or. 1. § 45. or. 5. § 19, 30: *ἐδυνάμην* or. 9. § 27. or. 10. § 25, *ἐδύναντο* or. 6. § 40, *ἐδυνήθη* or. 1. § 25. or. 5. § 39, unus exceptus est locus or. 12. § 11, in quo legitur *ἡδυνήθησαν*, sed cum illae orationis reliquiae e Dionysio Halicarn. petitaе sint, probabile est illum ipsum hanc formam Isaeo intulisse. Itemque constanter reperitur *ἔμελλον*: or. 5. § 5. or. 6. § 27. or. 7. § 33, 35, *ἐάλωμεν* or. 6. § 1, *ἐάλωσαν* or. 5. § 15, *ἐαλωκότας* or. 5. § 13: contra in formis ad *ἀναλίσκειν* pertinentibus libri fluctuant. *ἀναλωμένων* enim est or. 5 § 29, *ἀνήλωσα* et *ἀνηλωκέναι* or. 8. § 39, *ἀνήλωσαν* or. 5. § 35. Benseler ad Isocr. Areopag. p. 133 sqq. Voemel. proleg. ad Demosth. contiones p. 71 sq. — Plusquamperfectum nusquam caret augmento nisi or. 6. § 37 *ἀπολώλει* et or. 7. § 27 *παράδεδώκει*, quae haud dubie emendatione indigent: nam or. 3. § 10 extr. *ἐνδεδώκει* male intrusit Bekkerus, librorum omnium scripturam *ἐδεδώκει* recte revocarunt critici Tur. coll. § 28, 64. or. 5. § 26: orat. autem 3. § 2 pro *τετελευτήκει* Baitero auctore corrigendum *τετελεύτηκεν* coll. § 57. et or. 8. § 29. pro *καταπέπληκτο* e cod. Z quamvis deteriore restituendum oratori *κατεπέπληκτο*. In quo prorsus assentior G. Dindorfio in praefat. ad Demosth. p. XXI sq. aequae ac de augmento verbi *ἔγγυον* et *παρεγγυόν*, cuius praeterita sic formasse Atticos *ἔγγυον παρεγγυόν ἔγγυκα παρεγγύηκα ἔγγυησα παρεγγύησα* pariterque praeterita generis passivi et medii, etiam poetarum locos docere rectissime animadvertit, ducem optimum habens et quasi antesignanum Loebekium ad Phrynichum p. 155. Atque in Isaei quidem codd. A B semel tantum forma unice probanda legitur or. 3. § 58

ἡγγυήκει praetereaue in fragm. 31. ed. Saupp. est παρηγγύη-
σεν. In reliquis omnibus locis, tamquam praepositio ἐν huic
verbo inesset, invecum est ex B et corr. A (v. Bekker. ad or. 5.
§ 18.) post ἐν augmentum syllabicum, atque in imperfectis qui-
dem ἐνεγνά et ἐνεγνῶτο et ἐνεγνῶντο or. 3. § 45, 70. or. 5. § 18.
or. 8. § 14, in aoristis ἐνεγύησεν, ἐνεγύησατο or. 3. § 36, 52,
55, 79. or. 5. § 2, 4. or. 9. § 29, reduplicatio in perfectis et
plusquamperfectis ἐγγεγνηκώς or. 3. § 40, ἐγγεγνημένος or. 3.
§ 73, ἐνεγεγύητο or. 3. § 55. Haec igitur omnia ad illam normam
correxī. Fortasse etiam in formis praeteritorum a verbo ἀμφισ-
βητεῖν ductis alterum augmentum, quo omnes ubique carent
Isaei libri, e consuetudine Atticorum (Voemel. l. d. p. 74 sq.)
interponendum scribendumque ἡμφεσβήτουν et ἡμφεσβήτει
or. 2. § 28, 29, 31, or. 4. § 30. or. 5. § 7. or. 11. § 5, 16,
25, ἡμφεσβήησα — σεν — σαμεν — σαν or. 3. § 1, 13, 50,
51, 55. or. 4. § 10, 21, 29. or. 8. § 19. or. 11. § 10 extr.,
ἡμφεσβήτηκε or. 7. § 21, ἡμφεσβήτηθη or. 8. § 20, ἡμφεσ-
βήτηθημεν or. 8. § 44. Interim tamen librorum scripturam
secutus sum. Contra in duplici augmento verbi decompositi
κατεδιήτησαν consentiunt codices Dionysii Hal. or. 12. § 11.
itemque ἀπεδιήτησαν or. 12. § 12, simpliciter autem compo-
situm, ut par est, priore augmento destitutum habetur in li-
bris mscr. or. 2. § 31. or. 6. § 15, 21. or. 8. § 9. or. 9 § 27.
— Deinde futurum φανήσονται nusquam non reperitur omni-
bus stabilitum libris, non φανοῦμαι (Voemel. l. d. p. 99). —
Accusativum heteroclitorum, quorum nominativus exit in ης,
genetivus in ους, constanter in ην desinentem servarunt co-
dices Isaei, praeterquam quod in or. 5. § 12 et 33 Δικαιογένη
legitur, sed utroque altera forma praefenda videtur Saup-
pio, quicum facio. — Praeterea reposui συγκαταγγραῖσαν pro
συγκαταγγραῖσασαν or. 2. § 7 coll. Moeride p. 194 Bk., κα-
τοκώμιμον pro κατόχιμον or. 2 § 28 (quemadmodum Do-
braeus et G. Dindorf. in Stephani thes. Didot. IV. p. 1114. et
Cobet. var. lectt. p. 29 reponi iusserunt) coll. Moer. p. 200
Bk., πράξαι pro διαπραῖξαι or. 10. § 9. secundum Bekkerum
sicuti § 11 et 13*), ἀποδιδόναι pro ἀποδίδοσθαι or. 2. § 28

*) Nam etiamsi passivum eius verbi in dubium vocari non licet
in Lycurgi Leocr. § 15, tamen in Demosth. Mid. § 114 e cod. Σ recte

(v. Boissonad. ad Philostrati Heroicum p. 288 sq. Lud. Dindorf.
ad Diodor. IV. p. 285 sq. meae lectt. Lys. p. 70 sive 364*),
κνεῖν pro κύνειν or. 8. § 36 (v. ad Lys. or. 13. § 42), δέδιμεν
pro δέδιαμεν or. 5. § 22 cum Cobeto nov. lectt. p. 469, εἰς
pro ἐς or. 1. § 14. et εἰς τε pro ἐς τε or. 7. § 34 (ὅστε A),
et εἰς αὐτὸν pro ἐς αὐτὸν or. 7. § 39, non quod hoc Atti-
cum non sit, sed quod non minus a Demosthenis (Dindorf.
praef. ad Dem. p. XXIII.) quam ab Isaei usu abhorret, fortasse
etiam scribendum Εἰλειθυίας cum Baiero pro Εἰληθυίας
or. 5. § 35 et περιεοράκασιν pro περιεωράκασιν or. 7. § 32
et ἐορακόντων in fragm. 33. ed. nostrae pro ἐωρακόντων. Utrum
φράτερες pro φράτορες, quod in codd. constanter legitur,
corrigen- dum sit, in medio relinquam. Fidenter autem ubique
γίνεσθαι scripsi, quamvis id octiens tantum in codd., γίνε-
σθαι duodeviciens reperitur, et γινώσκειν. quamvis id non
saepius quam ter compareat, γινώσκειν duodeciens. Cfr.
Dindorf. in Steph. thes. et Voemel. proleg. ad Dem. contiones
p. 133 sqq. In Lysiae quidem orationibus ego perperam codi-
cis Palatini inconstantiae cessi.

Iam singulos deinceps locos enumerabo, in quibus mea
editio discrepat a Bekkeriana. Singulis autem orationibus fa-
miliarum de quibus agitur stemmata descripta praeposui.

Vitae Isaei. α. μετὰ τὸν Πελοπ. editores Turicen-
ses e Dionysii Hal. de Isaeo iud. 1 (vol. V. p. 568. R.) et
Pseudo-Plut. vit. X orat. — κατὰ τὸν Πελοπ. libri (Bek-
ker.). || τὴν πολιτείαν] τὴν βιοτείαν Spengel. in Ephem.
Monac. 1835. nro 245. recte opinor. Ego conieceram τὴν πο-
νηρίαν. Philostratus vit. soph. Isae. I, p. 217 ed. Kays. mai.
habet οὕτω τι μετέβαλεν. || Ἀρδύος Ald. et Philostr. l. d.
(Turr.) Libri vel Αἰδύος (Bk.) vel Αὐδύος || [ταῦτα δὲ φησι
— αὐτὸν καλεῖ] Haec cum lectoris alicuius verba esse vi-
deantur, qui errorem auctoris huius vitae satis imperiti ad

nunc legitur εἰπεῖν καὶ πράξαι pro εἰπεῖν καὶ διαπραῖξαι. Ce-
terum eadem confusio est apud ipsum Isaeum or. 6. § 28: ibi enim
libri praeter A διέπραττεν: in hoc solo simplex continetur, quod
restituendum oratori.

*) Contra § 29 ἀποδίδοται pro ἀποδιδόναι iure scribi ius-
sit Bekkerus, probaveruntque critici Turr.

marginem correxuit, a me cancellis saepta sunt. Eadem fuit Spengelii sententia. || ἡ μὲν *Λυσίου* Q (Turr.), μὲν om. cett. (om. Bekk.) || τῇ μὲν πολὺ Turr. secundum Dionys. Hal. Isae. 3 (p. 589, 16. R.): [τῇ μὲν *Λυσίου*] πολὺ iam Sylburg. ad Dionys. p. 587. R. (Bk.). Libri πολὺ || ὅσον γὰρ ὅσον τε Dionysius, ὅσον δὲ Baierus || ἀπολείπεται τῆς χάριτος Turr. e Dionys. p. 590, 4. R., ὑπολείπεται [κατὰ τὴν χάριν] Sylburg. p. 587 (Bk.). Libri ὑπολείπεται || μερισμοῖς τεχνικωτέροις Turr. e Dionys. p. 590, 14. τεχνικωτέροις om. libri (om. Bk.). || καὶ ὑπὲρ ἀδίκων Turr. e Dionys. 4 p. 592. Libri καὶ om. (om. Bk.).

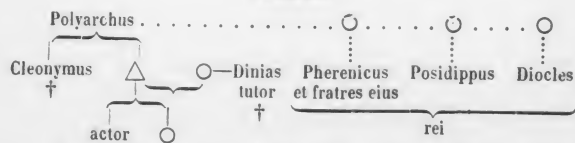
β'. Westermanni Biogr. min. p. 260. ἐκ τῶν λόγων Sylburg. Articulum om. libri. Et sic in Pseudo-Plutarchi vita infra scripsi, ubi item in libris omissus articulus. || μηδὲ] μηδεμὶς Krügerus.

γ'. Westermanni Biogr. min. p. 260 sq. σχολάσας μὲν Ἰσοκράτει, ζηλώσας δὲ *Λυσίαν* scripsi ex emendatione Arn. Schaeferi in diurnis antiquariis 1848 p. 254 collato eodem viro docto in libro quem inscripsit Demosthenes und seine Zeit vol. I p. 256. Libri σχολάσας *Λυσία*. Nomen Ἰσοκράτει quidem excidisse recte iam animadvertit Westermannus.

δ'. Bernhardt I. 2 p. 1070. Westerm. l. d. p. 262.

ORATIO I.

Stemma.

Ἰπόθεσις. τὰς διαθήκας Q (Ang. Maius et Turr.): καὶ τὰς διαθήκας cett. (Bk.) || [ἀποθανεῖν] Ald. (Bk. Turr.): om. libri. Equidem tamen malim τελευτῆσαι interponi, ut quod facilius excidere potuisset credam propter similitudinem eorum quae versu superiore antecesserunt ἐπιχειρήσαντα λυ-

σαι || δὲ λέγοντες libri (Turr.): δ' ἀντιλέγοντες Stephanus (Bk.) || ὅτι Saupprius: φησὶν ὅτι A: φασὶν ὅτι cett. (Bk.) || τοῖς τελευταῖον Saupprius: καὶ τελευταῖον libri: καὶ τελευταῖον τοῖς Reiskius (Bk.).

§ 2. κατέλιπεν, αὐτοῖς [τούτων] ἰσομοιρῆσαι] Vocabulum τούτων ego seclusi et post κατέλιπεν virgulam interposui, quod fecisse iam editores Turicenses me praetervolavit, cum de hoc loco scripsi in Commentat. crit. de Isaei oratt. p. 19 sqq. || § 4. τοῦ πατρὸς τοῦ Dobraeus coll. § 39 (Turr.): τοῦ πατρὸς libri (Bk.) || τὰ αὐτοῦ Maius (Turr.): τὰ αὐτοῦ cett. || § 9. Κλεωνύμῳ ego e Taylori coniectura emendavi: Κλεωνύμου libri (omnes edd.). Cfr. § 10. 20. 30. 33. Apud Demosth. quidem or. 29. § 15. est τὸν ἑαυτοῦ διάφορον et apud Isaeum or. 12. pro Euphiletō § 10. παρὰ τῶν τούτου διαφόρων, sed utrobique substantivum est διάφορος: adiectivum autem cum genetivo iunctum non designat alienum, sed diversum ab aliquo. || § 10. ὅτι δ' οὖν de Bekkeri coniectura Turr. Libri ὅτι γοῦν (Bk.) || ὡς ὕστερον ἐσώθη ἔλεγεν] Haec graviter corrupta esse manifestum est. Ego in hoc loco diu multumque versatus nihil certi eruere potui, coniecici tamen ὡς ὕστερον σωφρονισθεῖς (vel ὅτ' ἐσωφρονισθη) ἔλεγεν (fuerat enim οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος). Schoemannus coni. ἐγκαλῶν ὡς ὕστερον ἔργῳ ἐδήλωσεν. Baierus: ἐγκαλῶν, ὕστερον ἐδήλωσεν coll. § 13. Saupprius: ἐγκαλῶν, ὡς ὕστερον ἔσθ' ὅτε ἔλεγεν || § 11. εὐθύς — παραχρημα] Prius vocabulum deleri vult Cobetus in Novis Lectt. p. 731, sicut or. 3. § 7 et 48. At v. Schoemann. ad h. l. || πολιτῶν] In Comment. crit. p. 20 sq. proposui φίλων. Dobraeus voluerat παρόντων || οὐδὲν πονηρὸν [ἐγκαλεῖ] Ego seclusi ἐγκαλεῖ, quod teste Maio om. Q hoc loco, non post πατρί, ut narrat Bekkerus. Dobraeus apte confert Aristoph. pac. 363. V. Comment. crit. p. 20. || § 12. ἡμῖν τεκμήριον libri (Turr.). ὑμῖν τεκμ. Bekk. || οὐδὲ περιεῖδεν] Bekk. in add. p. 696 et Dobraeus coniecerunt οὐ περιεῖδεν. At v. Schoem. ad h. l. || οὐδ' ἐνός ἐνδεεῖς ego scripsi. οὐδ' repetitum ita ut in eis locis quos attulit Frankius in comment. III de partic. negant. (Misenae 1859) p. 13 sq. Cett. οὐδενός ἐνδεεῖς, quod si non intolerabile, at durum est. Quare Je-

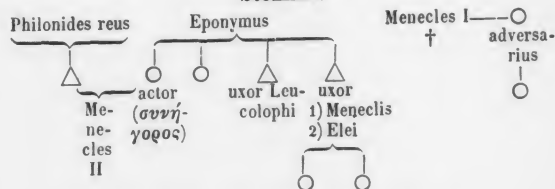
nickius coni. in observatt. in Is. p. 5 sq. οὐδὲν ἐνδεεῖς || § 13. αὐτοῦ τὴν διάνοιαν scripsi e coniectura Bekkeri. αὐτοῦ τὴν ἔννοιαν libri (Bk.) praeter Q, qui τὴν αὐτοῦ ἔννοιαν (Turr.) || § 14. εἰς τὴν cum Ald. scripsi. Cett. ἐς τὴν || οὐχ οὕτως ἀσθενῶς Jenickius l. d. p. 6 sq. οὐχ οὕτως ὡς ἀσθενῶν libri. Bekk. ὡς ἀσθενῶν deleri volebat. || § 15. αὐτοὺς ἐπαίδευεν Reiskius (Turr.). αὐτὸς ἐπαίδευεν libri (Bk.) || αὐτὸς οὐκ libri (Turr.) excepto Q, qui habet αὐτὸν οὐκ (Bk.). V. Klotz. Quaestt. crit. I. p. 24. || Ἀρχωνίδην Ald. (Bk. Turr.). Libri Ἀρχωνίδην. Minus suspectum nomen videtur, si illud αὐτὸς pro αὐτὸν probaveris. || § 16. extr. κάλει μάρτυρας A Q: κάλει τοὺς μάρτυρας cett. Turr. conferunt § 32. Isocr. or. 17. § 12. 16. or. 18. § 8. 54. Adde Antiph. or. 5. § 35 et 56. Lys. or. 13. § 66. or. 17. § 2. or. 19. § 41. or. 20. § 26, cuius modi locos mutatos vult Schoemannus ad Is. p. 190. At v. Maetzner. ad Antiph. p. 219. || § 17. οὗτοι τολμῶσι Bekk. et Dobraeus (Turr.). οὕτω τολμῶσι libri (Bk.). || § 18. ἀποστερήσει R Schoemanni (Turr. coll. § 33.). Cett. ἀποστερήσει (Bk.) || § 21. οὐδ' εἰς ego scripsi, οὐδεῖς cett. V. Dem. Mid. § 41. || ἐνεστι G. A. Hirschigius in Philol. V. p. 322 ἔτ' ἔσται coll. Antiph. or. 5. § 96. At cfr. Dem. Mid. § 41 et Eurip. Iphig. Taur. 998. V. Comment. crit. p. 21. || ἡμᾶς Q (Turr.), ἡμᾶς αἰ cett. Bekk. αἰ, quod profectum est e posteriore antecedentis vocabuli syllaba, uncis inclusit, in δὴ mutabat Dobraeus, defendebat Jenickius. || § 22. βεβαιότεραν] βεβαιότερον Cobetus in Var. Lectt. p. 155 coll. or. 6. § 30. At v. O. Schneiderus ad Isocr. or. 1. § 36 (p. 22). || ταύτης τῆς δωρεᾶς] ταύτης secludi volebat Dobraeus. An forte ἀντὶ τῆς δωρεᾶς? || § 23. ταῦτά πάντων (eadem rursus) dedi ex Cobeti emendatione in Nov. Lectt. p. 604. Libri ταῦτα πάντων || § 25. ἀνελεῖν γὰρ AB. ἀνελεῖν μὲν γὰρ Q (Bk. Turr.). V. Schoemann. p. 343. Commentat. crit. p. 22 nota. || § 26. τὸν διαθήμενον [ταῦτα] Ego secludi ταῦτα Maio auctore. Cfr. § 34. 35. || § 28. τὴν ἑαυτοῦ] τὴν αὐτοῦ B (Turr. coll. § 12. 15) || οὗτος μόνος] Jenickius observatt. p. 7. οὗτος μόνος. Quasi vero Cleonymus ipse quoque dividendas opes suas censuisset: immo est is oppositus adversariis. Aliter comparatus est locus § 20. || § 30. πιστεύσει

ego scripsi: πιστεύσῃ Maius, πιστεύσαι A Dobsoni, πιστεύσαι cett. || § 31. ἔχω παρασχέσθαι ego de meo reposui. Libri ἔξω παρασχέσθαι || § 32. δηλώσει] δηλώσει AB, quod maluerunt Turr. omissa deinde particula ἄν: Dobraeus δηλώσειε servata eadem particula. Sed v. Frankii Quaestt. Aeschin. (Fuldae 1841) p. 9. || § 33. ὥστε — ὑπολείψειν AB (Turr. coll. Jenickio l. d. p. 9): ὅπως — ὑπολείψει Q (Bk.) || § 34. διαθήκας μὲν AB (Turr.): μὲν διαθήκας Q (Bk.). Cfr. § 48. or. 2. § 26. V. meae Observationes in oratores Atticos p. 22, Maetzner. ad Lycurgum p. 270, meae Vindiciae Lys. p. 30. || οὐδὲ διελέγετο Cobetus Nov. Lectt. p. 617. Libri οὐ διελέγετο || § 36. τὸ περὶ ἡμῶν] τὸ περὶ ἡμᾶς Q, quod fortasse rectius se habet. || § 37. παρ' ἡμῶν ἀλλὰ [καί] Ego καὶ secludi coll. § 36 in. Baierus coniecit παρ' ἡμῶν μόνον ἀλλὰ καὶ || § 42. οὗτοι γὰρ τὸ ἀνελεῖν — διεκώλυσαν] Dobraeus delebat vel saltem poni volebat post Κλεώνυμος εἰς φρονῶν. Non opus. Summa enim rei vertitur in ἐκείνου βουλομένου, ac si dixisset οὗτοι γὰρ ἀνελεῖν αὐτὰς ἐκείνου βουλούμενον διεκώλυσαν. || § 45. προσήκων] „Quidni προσήκεν?“ Bekkerus. Maio vero ἦν post πάντων tollendum videbatur. || § 46. οὐδένα — οὕτως ἂν ἐνεχειρίσαμεν] Neque interposita post οὐδένα particula ἂν neque post οὕτως deleta opus esse iam alii viderunt. Jenick. l. d. p. 10. Sed pro δεδώκασι scribendum videtur ἔδωκαν || κληρονόμους ἐβουλήθημεν εἶναι] εἶναι, quod libri omitunt, ego addidi. Bekkerus aut κληρονομεῖν ἐβουλήθημεν aut κληρονόμους ποιῆσαι ἐβουλήθημεν scribi voluit. || § 47. ὧ ἄνδρες Turr. Libri ὧ Ἀθηναῖοι || § 48. ὅσῳ] Cave mutare animum inducas. „cfr. Ellendt. lex. Soph. 2 p. 378. Intpp. ad Thucyd. 6. 89.“ Turr. Adde Lysiae or. 4 § 13. Herod. V. 49. Matthiae gr. Gr. ampl. § 480 n. 2. Bernhardt synt. Gr. p. 435 n. 84. || νῦν μὲν ἐβούλετο ἡμᾶς scripsi ex AB: νῦν ἐβούλετο ἡμᾶς μὲν Q (omnes ed.) V. ad § 34. || § 49. ἀποφαίνωσι Schoemannus (Turr.). Libri ἀποφώνωσι (Bk.) || τῷ γένει libri (Bk.): γένει Baierus (Turr. coll. § 4. 36. 37. 38. 45 et ad Isocr. 1. § 10. Non ausus sum expellere articulum, quamvis eum fere ubique (v. Otto Schneider. ad Isocr. 1. § 10) omisum in tali locutione probe sciam. Additus est or. 8. § 33. Aristoph. av

1663 atque in consimili locutione Isaei or. 1. § 17. V. Comment. crit. p. 23. || § 51. ψηφίσαισθε—ήγήσαισθε—ἀξιόσαιτε Bekkerus (Turr.). Libri ψηφίσασθε—ήγήσεσθε—αξιώσετε (Schoem).

ORATIO II.

Stemma.

Habita est oratio non ante a. 360 a. Chr. n.

Υπόθεσις. ἀδελφῶν] Errorem auctoris argumenti Schoemannus notavit coll. § 21. || ὑπὲρ αὐτοῦ cum Turr. scripsi pro ὑπὲρ αὐτοῦ coll. § 2. 44. —

§ 1. τε τῶ libri (Turr.): τῶ τε Bremius (Bk.). V. or. 8. § 2. Schoem. p. 325. Bernhardt synt. Gr. p. 462. Maetzn. ad Lycurg. § 113 (p. 273) et ad Antiph. p. 185. || § 2. διδάξω Bekkerus (Turr.). Libri διδάσκω, quod tuentur Schoemannus et Bernhardt synt. Gr. p. 370. μὲν autem part., quam addendam censet idem Bekkerus, facile caremus. V. Comment. crit. p. 22 nota. || § 4. ἡ πέμπτῳ add. Q (add. Turr.), quod verum videtur, cum post ἔτει duas litteras (ἡ ἔ opinor) habeat deletas A: cett. om. (om. Bk.) || πρότερον] Malim προτέραν || ἡμᾶς αὐτοῦς, quod mihi quoque in mentem venerat, proposuit Sauppilus. Libri ἡμᾶς αὐτὸς (Bk. Turr.). || § 7. συγκαταγῆσαν scripsi coll. Moer. p. 194. Libri συγκαταγῆσαν (omnes ed.) || § 8. [Καὶ ἐκ ταύτης — ἐκετεύει αὐτῶ] Foedissimum glossema etiam a Sauppio agnitum secludendum curavi. Nam neque λέξως neque ἀπεβάλετο Isaei aetate usurpabatur ea significatione qua utrumque usurpatum

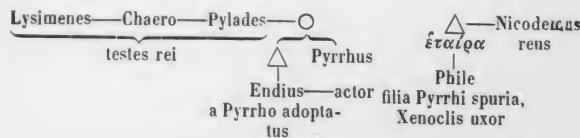
hoc loco, deinde verba ἐκετεύει αὐτῶ vereor ne parum Graeca sint, videanturque propter ea quae subsequuntur ἐδεῖτο οὐν ἡμῶν huc inducta: omnino autem ista conclusio huic quidem loco non convenit. || γὰρ ἂν Dobraeus (Turr.). Libri ἂν om. (om. Rk.) || § 9. ἀποδίδωσιν ego de mea et Jenickii coniectura correxi collatis legis verbis quae sunt in [Demosth.] or. 59. contra Neaeram § 52. Libri omnes et mscr. et ed. ἐπιδίδωσιν. V. Comment. crit. p. 23 sq. || [αὐτῶ], quod libri mscr. habent, ego de meo inclusi ut profectum ab sciolo interprete. Tyrwhittus αὐτῇ (omn. ed.): αὐτῶ autem defendit Jenickius. V. mea Comment. crit. p. 24 nota. || τοῦ Νικίον libri (Turr.): τῶν Νικίων Bekkerus. V. Schoem. ad h. l. et Frankius in Actis societ. Gr. II. p. 42 sqq. || § 10. ζῶντα AB: ζῶντά γε Q, unde Bekkerus ζῶντά τε (Turr.). At item § 25 deest particula, contra § 36 et 45 additur: ut e codd. iudicium pendere videatur. || τὸν νόον εἰσποιήσασθαι ego ex emendatione Dobraei scripsi. Libri τοῦτον εἰσποιήσασθαι (omn. ed.) V. Comment. crit. p. 29 sq. || § 11. δοκεῖν αὐτῶ Turr. δοκεῖν αὐτῶ Bekk. || § 12. ὁ ἀδελφὸς ἀκούσας ex AB restitui: ὁ ἐμὸς post ἀδελφὸς add. Bk. (Turr.), quo addito non opus est, quoniam alter intellegitur frater. Cfr. § 19. or. 3. § 58 et 72. or. 9. § 24. || αὐτοῦς πάντων libri, quamquam vitiose. Sauppilus (epist. crit. ad Godofr. Hermannum p. 89 sq.) coni. αὐτὸν πάντων, Schoemannus ἡμᾶς πάντων. Ego aliquando suspicatus sum scripsisse Isaeum τοὺς αὐτοῦ πάντων || συμβαίνει ἀποδημία Q (Bk. Turr.): συμβαίνει ἀποδημίαν AB. || ὥς σὺ libri (Bk. Turr.). R. Klotzius Quaestt. crit. I. p. 10. defendere conatur συμβαίνειν ἀποδημίαν, ὥς σὺ οἶσθα. Sauppilus coni. συμβαίνειν ἀποδημῆν (sic etiam Orellius) αὐτὸς σὺ οἶσθα. Mihi in mentem venit συμβαίνειν ἀποδημῆν ἵσως σὺ οἶσθα || ἐγένετο Dobraeus (Turr. coll. § 2. 16. 25. 39). Libri ἐπεγένετο (Bk.) || § 15. οὐκ ἐν Dobraeus et Schoemannus (Turr.). Libri ἐν: Tyrwhittus οὐ (Bk.). Librorum scripturam defendere conatur Meutzn. in Actis societ. Gr. II. p. 205 sq. || § 18. τὴν πρόνοιαν εἶχεν ὥσπερ] Aut cum Bekkerus ἦν περ scribendum, aut, particula ὥσπερ servata, τὴν πρόνοιαν τοιαύτην corrigendum mihi videtur. || § 19. πρὶν τὴν ego de meo scripsi. (πρότερον — πρὶν est apud Isocr. or.

4 § 19, Aeschinem or. 2 § 132, Xenophontem Anab. III. 1. 16, ubi v. Krüger.) πρὶν ἢ τὴν AB. (Bk.): ἢ τὴν Q. (Turr.). πρὶν ἢ ab Atticis alienum est. Schaefer. ad Demost. p. 924, 12. G. Dindorf. ad Dem. p. 149, 12. Krüger. ad Xen. Anab. III. 1. 16 et in gramm. Gr. § 63, 58. || § 20. [ἐπέσθῃ] ego seclusi maxime propter ea quae sequuntur διὰ τὰς προεξηγείνας αἰτίας καὶ διὰ — τρίτον δὲ διὰ —, quae manifeste iungendae sunt cum ἐποιήσατο, cum ἐπέσθῃ iungi nequeunt. || ἐπνικαῦτα „malim tā ἐπνικαῦτα“ Bekkerus: ἐπνικαῦτα οὐτα placuit Dobraeo. || § 21. ἐρῶν αὐτὸν scripsi e Dobraei conjectura: ἐρῶν ἀπὸ libri (omnes ed.). Praepositio ἀπὸ sic non usurpatur. || § 22. πάντας Turr. secundum Bekkerum, qui dedit πάντας [ἀνθρώπους]. Libri πάντας ἀνθρώπους || § 23. τὸν αὐτοῦ Turr. Libri τὸν αὐτοῦ (Bk.). Nisi forte αὐτοῦ sine articulo scribendum erit. || § 24. καὶ τοῖς μὲν Malim καὶ τοῖς μὲν || τοῦ ποιήσασθαι His facile caruerit Bekkerus. At v. Jenick. l. d. p. 14. || § 25. οὐκ ἂν ἄλλ' Bekkerus in add. Libri ἂν om. (omn. omn. ed.) || § 26. αἰσγνᾶ Sauppium mavult ζῶντα τε, quod probarem, si in libris inveniretur. V. ad § 10. || § 26. ποιεῖ Bekk. et Dobraeus (Turr.). Libri ποιεῖται (Bk.) || αἰσγνύεται μὲν αὐτῷ AB: αἰσγνύεται αὐτῷ μὲν Q (Bk. Turr.). V. ad or. 1. § 34. || § 27. διαφέρεται καὶ ἀναίνεται libri (Turr. coll. Dem. or. 36 § 31) praeter A, qui a pr. m. διαφαίνεται. Bekk. διαφέρεται. Schoem. διαφέρεται καὶ ἀναίκαται || ἡ συνοικίαν ἢ οἰκίαν sana sunt. Meutzner. in Actis soc. Gr. II. p. 111 sq. || § 28. ἀποδίδόναι Bekkerus in add. Libri ἀποδίδοσθαι (Bk. Turr.). V. supra p. 6. || κατοχώμιον Dobraeus, G. Dindorf. in Stephani thes. Didot. IV. p. 1114, Cochetus Var. Lectt. p. 29. V. supra p. X. Libri κατοχίμιον (omn. ed.) || § 29. ἀποδίδοται Bekkerus (Turr.). Libri ἀποδίδόναι || Πιθεῖ Πιθεῖ maluit Sauppium coll. Boeckhii Corp. inser. 151. 172. 185. nam 281 esse recentissimum. V. Schoemannus ad h. l. et p. 388, Buttmanus ad Dem. Mid. p. 41, Westermannus ad Leak. dem. Att. p. 232. || καθιστάναι Turr., καθιστάνει libri (Bk.). || § 30. ἀπέχθεσθαι ἀπεχθῆσθαι et hic et alibi Bekkerus in add. V. Buttmanii gr. Gr. II. p. 140 sq. || ὥς γε διὴ ὥρμεθα Dobraeus, Sauppium (ep. crit. ad G. Herm. p. 80 sq.), Jenickius (Turr.). Libri ὥστε δηώμεθα (Bk.)

|| § 31. Ἀφροδίτης τῆς Dobraeus. Libri articulum om. (om. ed.) || Κεφαλῆσι Schoemannus coll. Aristoph. av. 476. Paus. Att. 31, 1, quibus adde Rossi dem. Att. inscr. 15 sive XVII in Boeckhii oecoon. pol. II, p. 347. Libri Κεφαλᾶισι (Bk.) || § 34. Λαβὲ δῆμοι τὰς Malim Λαβὲ δῆμοι καὶ τὰς || § 35. ἐγὼ γὰρ restitui ex AB: ἐγὼ μὲν γὰρ Q (Bk. Turr.). V. Jenickius Observatt. in Isaeum p. 16. || § 39. ἐργένητο] Ambros. Maii ἐργένετο. Fortasse ἐγένετο || § 41. καὶ ὅς ἐποίησάτο με nescio an glossema sit. || § 43. παρασχέσθαι ego de meo emendavi: παράσχομαι AB barbare. Bekkerus Q quid habeat liquere negat: ultimam eius litteram videri esse η. Schoemannus coni. παρασχοῖη, Turr. παράσχοιμι vel παρασχοίμην. Dobraeus voluerat παρασχόν ἔν; || § 44. ποιηθείη e coniuncta Bekkeri Turr. Libri ποιηθῇ (Bk.) || § 46. ποιεῖν AB (Turr.): ποιεῖ Q (Bk.). Klotz. Quaest. crit. I. p. 10. || ἀφαιρείται „Acerbis ἀφαιρηται“ Dobraeus, recte. || § 47. [δέ. ομαι ὑμῶν] seclusi Cobeto auctore Var. Lectt. p. 354.

ORATIO III.

Stemma.

In titulo ἡ κατὰ Νικοδήμου ψευδομαρτυριῶν ego adieci ex Harpocr. v. προσεποιήσαντο p. 159, 22 Bk. V. Saupprii epist. crit. p. 92. || Ὑπόθεσις, καὶ αὐτοῦ] „immo θείου αὐτοῦ“ Bekk. ||

§ 1. ὁὐὸν ἑαυτῶ] vir doctus (S. A. N.) in Muemosyne a. 1852. p. 357 spuria esse iudicat. At v. Schoem. p. 200. || ἐβίω] Equidem malim ἐπεβίω || § 2. Κόπριος Meierus in Boeckhii Corp. inscr. I. p. 903. Libri Κύπριος || τετελεύτηκε Baiterus. Libri τετελευτηκει (Bk. Turr.). Cfr. § 57. V. supra
h*

p. IX. || § 3. *τομήσαντα κατὰ ταῦτα, ἐκείνόν τε* | *τομήσαντα, κατὰ ταῦτα ἐκείνόν τε* Baiterus, *τομήσαντα ταῦτα, ἐκείνόν τε* Reiskius. || § 5. *τοῦτον ἐξελέγχει* | *τοῦτο ἐξελέγχει* Reiskius. Potest vero defendi librorum scriptura. || § 6. *ὁ διαμαρτυρήσας* e vetustioribus editionibus cum Schoemanno edidi. Bekkerus dubium an librorum auctoritate ductus omisit articulum, omiserunt Turr. || § 9. *ἡξίωσεν* Reiskius (Turr.): *ἡξίωσαν* libri. V. Meutznerus in Actis societ. Gr. II. p. 117 sq. Cfr. etiam § 78 extr. || § 10. *ἐδεδώκει* libri (Turr. coll. § 28. 64. or. 5. § 26): *ἐκδεδώκει* Bekk. V. supra p. IX. || § 11. *λέγειν τι* | *τι* abesse malim. || § 13. *τῷ βουλομένῳ* | *τοῦ βουλομένου* G. A. Hirschigius in Philol. V. p. 322 coll. § 15. || § 14. *τῶν γε μεμαρτυρηκότων οὐδενὶ ἐπισκ.* edidi Dobraeo auctore post Reiskium, qui *τῶν γε μεμαρτυρηκότων οὐδενὶ οὐδ' ἐπισκ.* Plures enim testes in priore causa exstitisse docent § 13 et 15, ubi testimonia recitantur. Libri *τῷ γε μεμαρτυρηκότι οὐδ' ἐπισκ.* (omnes ed.) || § 17. *ὅπ' ἀνοίας εἰς αὐτούς* Reiskius. Libri *ὅπ' ἀνοίας εἰς αὐτάς*, quod defendit Jenickius l. d. p. 17 ita ut *ἀνοίας εἰς αὐτάς* coniungeret. At ut de sententia taceam, ἡ εἰς *τινα ἀνοία* vix ab ullo usquam dictum est. || § 22. *ἔχων ἐνθὺνδε* Bekkerus coni. (Turr.) Libri *ἔχων ἐνθεν* (Bk.) || *τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ* Turr. Cett. *τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ* || *ἐγγὺς* Dobraeus (Turr.) Libri *ἐνθὺς* (Bk.) || § 23. *Ἀριστόλοχον Αἰθαλίδην* ego de meo. Libri *Ἀριστόλοχον τὸν Αἰθαλίδην*. V. Fr. Frankii Quaestt. Aeschin. in Actis societ. Gr. II. p. 47. || *ἄλλως* ego de meo. Libri *ἄλλος*, quod defendit Meutznerus in Actis societ. Gr. II. p. 118. Cett. *ἄλλον*. V. Comment. crit. p. 25 sq. || § 24. *ὥστε* ante *περὶ αὐτοῦ*, quod retinent Turr., Reiskius in *ὃ γε* mutavit astipulante Bekkeri, in *οἷς γε* Meutznerus in Actis societ. Gr. II. p. 118. Vir doctus in Zarneckii ephemerid. 1859 nro. 31 p. 495 non male coniecit *εἰ γε*. Mihi in Comment. crit. p. 26 secludendum videbatur: nunc totum locum graviolem labem contraxisse puto. || § 25. *οὐ τοίνυν φαίνεται* | „iam vero Xenoclem id non fecisse (i. e. omnes familiares advocasse) apertum est.“ Quod Meutzneri (Act. soc. Gr. II. p. 120) causa monoeo. || *Νικόδημος δὲ οὐτοσί* scripsi pro *Νικ.* δὲ οὗτος || § 26. *μετὰ αὐτοῦ* Baiterus. Libri *μετὰ αὐτοῦ* || § 29. *πλείους τὸν*

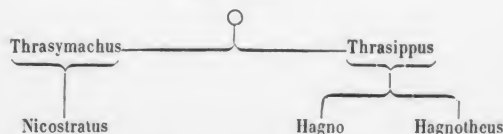
πλείους ἢ τὸν AB; πλείους ἢ τὸν LZ. Unde *πλείους εἰκὸς ἢ τὸν* scripsisse Isaeum suspicatus sum in Comment. crit. p. 26. sq. || § 30. *ἐγράψατο* | *Μαλὶν ἐπεγράψατο*, sicuti est infra § 32. || *τῆθης* | *τῆθίδος* et h. l. et deinceps reponi iubet G. A. Hirschigius in Philol. V. p. 322. Probabiliter: cfr. § 71 extr. Lobeck. ad Phryn. p. 134. || *πολλῶ πλέον* | V. Jenick. l. d. p. 18 sq. || § 34. *ὁ πατήρ* | *ὁ ἀνὴρ* Dobraeus. Cfr. § 31. V. Sauppii epist. crit. p. 90. || *ὡς φασὶ* cum Schoemanno et Turr. ex AB restitui: cett. *ὡς φησι* || *τῆς αὐτοῦ* | „immo *τῆς αὐτῆς* coll. § 31.“ Sauppius (epist. crit. p. 90.). Recte fortasse. || § 35. *δῶ, ἔνεκα τοῦ νόμου* („per legem“) revocavi e codd. omnibus et distinxī post *δῶ*, ut *ἔνεκα τοῦ νόμου* ad enumerationem primariam pertineat. Reiskius *δῶ ἔνεκα τοῦ γάμου* (omn. ed.). V. Comment. crit. p. 24 nota. || § 39. *ὡς φησι* Reiskius (Turr. coll. § 9. 18. 23. 33. 34.). Libri *ὡς* om. (om. Bk.) || § 40. *τῆς τούτου* Sauppius coll. § 54 (epist. crit. p. 90 sq.). Libri *τῆς τούτων* (Bk.) || § 43. *μὴ ἐπιδίκον* Schoemannus (Turr.) Libri *οὐκ ἐπιδίκον* (Bk.) || § 45. *ἐπιδικασίας* Reiskius (Turr.). Libri *διαδικασίας*, quod defendit Meutznerus in Actis societ. Gr. II. p. 121 sqq. V. Caus. Att. p. 465. Etiam § 58 pro *ἐπιδικασίαν* in Z est *διαδικασίαν*. || *λαθεῖν* σφῆς Bekkerus in addendis (Turr. coll. § 48. 70). Libri *λαθεῖν ἡμᾶς* (Bk.) || § 46. *εἰσῆγγελλες* | Baiterus et hic *εἰσῆγγελλες* et § 48 *εἰσῆγγελλε* malit. At v. Maetznerus ad Lycurgum p. 111 || *μηδεμίαν* Bekkerus probante Schoemanno coniecit. Et sic dedi. Libri *οὐδεμίαν*. Sauppius *οὐδὲ μίαν* || *αἱ ἔσχαται* Schoemannus (Turr.). Libri articulum om. (om. Bk.) || § 48. *ἔπειτα εἰ ἦν* — *ἐγγυήσαντες αὐτήν*; secluserunt Reiskius et Bekkerus. At v. Schoemann. || *νῆ Αἰ'* | *εἰ ἦν ἀληθῆ* e Sauppii coniectura scripsi. Libri *καὶ εἰ ἦν ἀληθῆ* || *τὸν ἀδικοῦντα*. ἡ καὶ | Sic interpungendum esse vidit idem Sauppius. || § 49. *τρισχίλλας* | *χιλλας* Wesselingius et Reiskius, *δισχιλλας* Sauppius. || § 50. *ἄλλον δὴ* Sauppius. Libri *ἄλλον δὲ* || *οὐδ' αὖ ὀλγῶρον* e Bekkeri coniectura scripsi. (Huc enim refertur eius nota, quae per errorem typothetarum ad vs. 1 ascripta est). Libri *οὐδ' αὖ ὀλγῶρον*. V. or. 7 § 35. || *ἦδει ὅτι* (ut § 74) scripsi pro *ἦδει διότι*. V. ad Lysiae or. 16 § 7, ubi tamen *διότι* nunc Vischero auctore tuetur Rauchensteinus, cum illic valeat prop-

terea quod. Adde quos asserunt Weberus ad Aristocrateam p. 255 et Voemelius ad Dem. cont. p. 746. || § 52. [ἡξίωσεν] alterum ego seclusi. || δοθείση] Malim ἐπιδοθείση coll. § 49. || § 53. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ Reiskius (Turr.): singularem edidit Bekkerus. || § 54. Πῶς οὖν τις — ἐξελέγχοι cum Aldina Schoemannus. Libri Πῶς οὖν τις — ἐξελέγχει (Bk.), unde Bekkerus coniecit Πῶς οὖν τις — ἐξελέγξει, Dobraeus Πῶς οὖν ἄν τις — ἐξελέγχοι (Turr.) V. nos et Rauchensteinus ad Lysiae or. 31. § 24. || § 55. ἀληθὴ τὰντα cum Turr. cancellis liberavi. || § 56. ὁμολογῶν πῶς Schoemannus ex Aldina. Bekkerus ὁμολογῶν πῶς || § 57. οὐχ cum Dobraeo, Schoemanno. Turr. cancellis liberavi. V. Sauppjii epist. crit. p. 88 sq. || § 60. μὲν ἂν Dobraeus (Turr.). Libri ἂν om. || αὐτοῖς εἰσποιοῦνται Dobraeus (Turr.). Libri αὐτοὶ εἰσποιοῦνται (Bk.) || τοῖς νόμοις ἐπιδικάζεσθαι nunc ego de meo emendavi. Sic et sanatus videtur locus et concinnitas cum superiore membro perfecta. Libri τούτοις ἐπιδικάζεσθαι, quod non magis ferri posse quam νόμοις εἰσποιοῦνται, uti scribendum esse Imperius coniecerat (Opusc. p. 316), demonstravi in Comment. crit. p. 28 sq. Ibidem suspicatus eram scripsisse Isaeum ὅσοι δὲ διαθήκαις νόμους εἰσποιοῦνται, τούτοις ἐπιδικάζεσθαι || § 61. παρὰ τοῦ ἐντυχόντος] „fort. πρὸς τοὺς ἐντυχόντας“ Sauppjii (epist. crit. p. 91 sq. „contra eos qui possessionem hereditatis iam adepti essent“). Sed v. Imperii Opusc. p. 279 sq., qui ipse proponit παρὰ τὸν ἐντυχόν. Equidem scripserim παρὰ τοῦ ἐπιτυχόντος et explicaverim: „ne e qualibet causa, per quamlibet occasionem undequaque arreptam hereditatum petitiones ei qui de hereditate contendere volunt lites moveant.“ Quamquam non nego αἱ λήξεις γίνονται τινι παρὰ τινος praeter consuetudinem dictum esse. Schoemannus μὴ ante παρὰ expungi voluit. || § 62. πρὸς τὸν ἄρχοντα cum Reiskio scripsi (item Cobetus in Var. Lectt. p. 274). Libri εἰς τὸν ἄρχοντα: omnino abesse mavult Baiterus, recte fortasse. || § 67. εἴτα παρελθόντες libri (Turr.). Bekkerus cum Reiskio εἴτα [τί] παρελθόντες || τῶν αὐτοῦ Reiskius. Libri αὐτοῦ (Bk. Turr.). Sauppjii coniecit τῶν πατρῶν τῶν αὐτοῦ coll. § 59. 60. || § 69. ἄλλως τε εἰ καὶ μαρτυρήσατε] Hirschigius in Philol. V p. 323 flagitavit ἄλλως τε καὶ μαρτυρήσαντες. At v.

God. Hermannus ad Viger. p. 779 et Schoemannus ad h. l. || § 69. τῷ τοῦ Πύρρου θετῷ dedi e Meieri (in Lite Att. p. 463 nota 56) coniectura. Cfr. § 41. Libri τῷ τοῦ Πύρρου θετῷ τὸν Ἐνδιον. Sauppjii (epist. crit. p. 92 sq.) coniecit τὸν τοῦ Πύρρου θετὸν νόμον Ἐνδιον. Bekkerus cum Reiskio scripserat τὸ τοῦ Πύρρου θετῷ, τὸν Ἐνδιον. Sed tres fuisse avunculos apparet e § 26. V. Comment. crit. p. 30. || § 70. κατὰ τοὺς νόμους Schoemannus. Libri articulum om. (om. ed.) || § 73. ἔστι, μὴ distinxit Dobraeus (Turr.). Bekkerus ἔστι. μὴ || γενομένων δὴ Sauppjii („non procreatis scilicet liberis germanis“). Dobraeus γενομένων γε, libri γενομένων δὲ || § 75. ταῦτ' ἂν Aldina (Turr.): ταῦτα ABL (Bk.), τοῦτο Z || τοῦ τοῦτον ex AB cum Turr. restitui: τοῦ τὸν Bekk. || § 76. νόμου ὄντος αὐτοῖς] Cfr. or. 8 § 18 extr. Imperius ingeniose coniecit νόμου ὄντος, αὐτοὶ ἴστε, ἀναγνώσεται δὲ ὑμῖν, qua ratione δὲ post ἀναγνώσεται positum aptum habens explicatum servatur. Cognitum habere iudices dicit superiore testimonio phratorum. || ἀναγνώσεται Dobraeus (Turr.): ἀναγνώσεται δὲ libri (Bk.). V. supra annotata. || καὶ τὴν ὥς Reiskio auctore scripsi. Libri τὴν om. (om. ed.) || § 78. οἶκον αὐτοῦ Turr. coll. § 8. Libri οἶκον τὸν αὐτοῦ (Bk.) || παρ' ὅτου ἐκομίσατο τὴν προῖκα αὐτῆς] Fortasse παρ' ὅτου ἐκομίσατο οὗτος τὴν προῖκα αὐτῆς vel παρ' ὅτου ἐκ. τὴν περ. αὐτῆς οὗτος. Cfr. § 8. || 79. περὶ τῆς τοῖς φράτορσι γαμηλίας] Fortasse περὶ τῆς εἰσνεχθείσης τοῖς φρ. γαμ. || ἀποφανθεῖσαν θυγατέρα] Fortasse ἀποφανθεῖσαν εἶναι θυγατέρα, ut ubique loquitur Isaeus, veluti § 30. || § 80. αὐτῷ. καὶ ἐν τῷ δῆμῳ Turr. V. Sauppjii epist. crit. p. 84. sq. Libri αὐτῷ. καὶ ἐν τε τῷ δῆμῳ. Nisi forte fuit καὶ ἐν γε τῷ δῆμῳ („atque etiam in pago“) || Titulum cum Reiskio, Schoemanno, Turr. addidi (om. Bk.)

ORATIO IV.

Stemma.

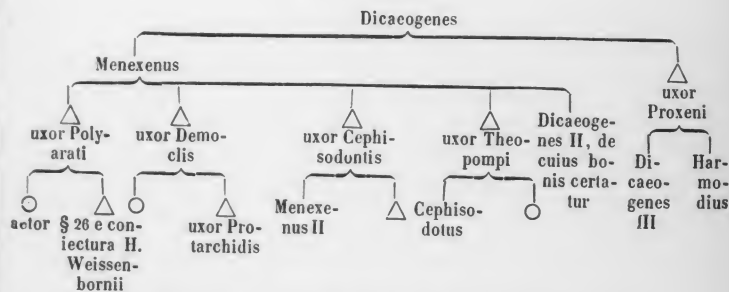
In titulo *ἐπίλογος* addidi cum Turr.

§ 1. *πραχθέντων οὔτε*] *πραχθέντων* ὡς οὔτε libri, qui nescio an voluerint *πραχθέντων*, ὡς ἄνδρες, οὔτε: Dobraeus coniecit *πραχθέντων ἴσως οὔτε* || § 3. οὐδὲν προσποιούνται H. Stephanus (Turr.). Libri οὐδὲ προσποιούνται (Bk.) || § 4. ἐκεῖνος ὁ Νικόστρατος ὄν] Fortasse ἐκεῖνος, ὃν Νικόστρατον || § 7. ἐξ Ἀκῆς scripsi (secundum Harpocrationem p. 9, 15 et 19 Bekk. et Suidam p. 159 Bernh., ubi Ἀκῆ legitur) post Valckenarium, qui in diatribe in Eurip. p. 294 coniecerat ἐξ Ἀκῆς (quod receperunt Turr. coll. Diod. XV [non XIV]. 41. Adde XIX. 93). ἐξάκις Z: ἐξάκις cett. (Bk.) || ἐφόρησαν Turr., libri ἐφόρεσαν || *συγγενεῖς καὶ νείεις* — τῶν Νικοστράτου] G. A. Hirschigius l. d. p. 323 voluit *συγγενεῖς εἶναι καὶ νείεις* — τοῦ Νικοστράτου. Immo in codd. scriptura inest ironia: „*νείεις* scilicet qui se adoptatos dicerent, id quod res ipsa docet.“ Schoem. Nos: als Verwandte und Söhne. || § 8. *Ἀμυνιάδης* scripsi pro *Ἀμυνιάδης*. H. Stephanus voluerat *Ἀμυνιάδης* || § 9. *Ἀμπτρεὺς* Taylorus (Turr.): *Ἀμπτρεὺς* libri. V. Schoem. ad h. l., nos ad Lysiac or. 12. § 55, Keilii *Analecta* epigr. et onom. p. 176. || *Κτησίτας* scripsi Reiskio auctore. Libri *Κτήσις* (omn. ed.) || *Κραναός*] Videtur demi nomien excidisse. || § 10. οὐ μόνον αὐτὸς] Aliquid deesse putavit Schoemannus. || τοῦτο δ' ἦν αὐτῷ] Fortasse addendum *ἐπιμελές* || § 11. γὰρ ἂν] Reiskius (Turr.). Libri ἂν om. (om. Bk.) || ὑβρίζετο, πρὸ δὲ τούτων οὐδ' ἂν] Sic ego distinxi, e codd. omnibus restituens πρὸ δὲ τούτων (ante haec, inprimis) coll. Dem. or. 4. § 19. Vigero p. 657 sq. Klotzio ad Devar. II. p. 49. Editi omnes ex Aldina ὑβρίζετο

πρὸς τούτων, οὐδ' ἂν, quod ferri non posse demonstravi in Comment. crit. p. 30 sq., ubi tamen conieci scriptum fuisse ab oratore ὑβρίζετο, πρὸς δὲ τούτῳ (πρὸς τούτῳ reperitur apud Herodotum I. 41 et Demosth. or. 4. § 34) οὐδ' ἂν || § 13. ἀποφαίνονται Dobraeus (Turr.). Libri ἀποφαίνονται || § 16. οὐδὲν libri (Turr.). Bekkerus [οὐδένα] οὐδὲν || § 20. ἐφ' ἐκάσταις H. Stephanus. Libri ἐφ' ἐκάστας (Bk. Turr.) || § 22. ἔχειν] Dobraeus ὑπάρχει addendum, Emperius ἔστιν praepo-nendum censuit. Mihi in Comment. crit. p. 32 scribendum videbatur κατορθώσασιν μὲν ἔσται τὰλλότρια ἔχειν || αὐτοῦνται ego de meo correxi. Libri ἡγοῦνται, unde ὑφηγοῦνται coniecit Schoemannus. || § 30. ἄλλοις ὅμοιοι πολλοῖς] ἄλλοις ὅμοιοι πολλοῖς Dobraeus, recte fortasse.

ORATIO V.

Stemma.

De stemmate v. Arn. Schaeferus de Demosthene eiusque aetate vol. III. fasc. 2. p. 211 sqq. Habita oratio videtur Schoemannus a. Ol. 97, 3 sive a. 390 a. Chr., H. Weissenbornio in Erschii et Gruberi encyclopaedia sect. II. vol. 24, p. 295 a. 391 a. Chr. vel paulo post, Benselero in libro de hiatu p. 186 a. Ol. 102 ineunte sive a. 372 a. Chr.

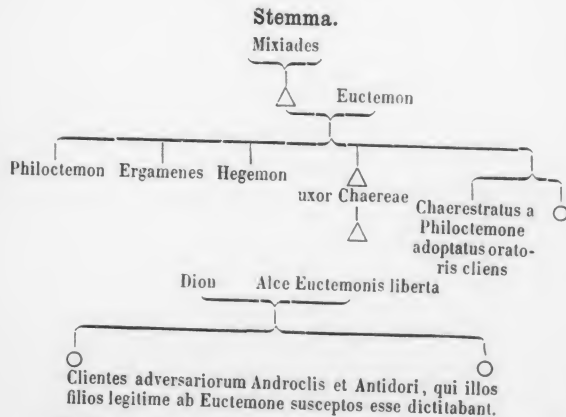
Τὸ ὅτι ἐστὶς αὐτοῦ τοῦ Α (Turr.): cett. αὐτοῦ (Bk.)

§ 1. διαφερόμεθα A (Schoem. Turr.): cett. διαφερόμεθα (Bk.) || § 3. ΑΠΟΓΡΑΦΗ cum Turr. auctore Schoemannio addidi, qui Ἀπογραφή τῶν ὑπὸ Δικαιογόνους καταλειφθέντων χρημάτων addi voluit. || § 4. παρεχόμεθα Turr. coll. § 20. Libri παρεξόμεθα. Cfr. Comment. crit. p. 9. || § 5. περὶ τούτων A secundum Dobsonum (Turr.). Cett. περὶ τούτου (Bk.) || Λεωχάρης ἢ Dobraeus Λεωχάρης καὶ || Πολύαρος Reiskius (Turr. coll. § 34 et Dem. or. 40. § 6). Libri Πολύαρος. V. Arn. Schaeferus de Demosth. eiusque aetate III. 2. p. 213 nota 6. || § 6. ΜΑΡΤΥΡΕΣ titulum add. Marklandus ad Lysiam editionis Reisk. p. 144 (add. Schoem. et Turr.) || § 10. τούτων τοι nunc ego de mea coniectura scripsi. Libri τούτων τε. In Comment. crit. p. 16 conieceram τούτων τότε. Reiskius delebat τε, quam particulam ferri non posse docet Schoemannus. || § 11. ἐποίησατο πρὸς In Comment. crit. p. 16 conieci ἐποίησατο τὸν πρὸς („hortum quem nunc iuxta domum suam habet urbanam“) || συνέπεμψεν Dobraeus navult συνεξέπεμψεν || τριβῶνα scripsi e Cobeti (Nov. Lectt. p. 155 sq.) emendatione. Libri τριβάνια || § 12. Ἀλλὰ μὴν περὶ τούτων Ἀλλὰ μὲν περὶ τούτων AB. Dobraeus coniecit Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων, Reiskius Ἀλλὰ περὶ τούτων μὲν || Κηφισοδότῳ τούτῳ correxi pro Κηφισ. τούτῳ || Δικαιογόνῃ et hic et § 33 scripsi pro Δικαιογόνῃ || § 14. δὲ καθ' ἡγούμενοι δὲ ἄθ' ἡγούμενοι Baiterus. δ' ὡ ἄνδρες ἡγούμενοι Sauppius. || § 15. ἀπεφάνησαν e Dobraei coniectura edidi. V. Comment. crit. p. 16 sq. Libri ἐφάνησαν || πάλαι πολλῶ ἢ δ' Malim πάλαι, ἢ δὲ πολλῶ vel quod Turr. proposuerunt πάλαι ἢ δ' ὕστερον πολλῶ || Δικαιογόνους τούτου correxi pro Δικ. τούτου || § 18. Λεωχάρης οὗτος καὶ ποιήσιν ego de meo correxi. Libri Λεωχάρης οὗτος, καὶ ὁμολόγει ποιήσιν (omnes ed.). V. inprimis § 20 Λεωχάρης δὲ ἡγνῶτο αὐτὸν ὁ ὁμολόγησε καὶ ποιήσιν. Praeterea cfr. § 22. 23. ὁμολόγει propter particulam καὶ („reapse“) non recte intellectam e superiore ὁμολόγει natum et hic invasisse videtur. Comment. crit. p. 13 sq. || Πλωθεινύς Schoemannus (Turr.) Πλωτιεύς libri. V. praeter ea quae ab Schoemanno asseruntur Leakii demi Att. p. 114 et 232 Westerm. || § 21. ἀναμφισβήτητα Schoemannus (Turr. coll. § 1. 18. 20). Libri ἀναμφισβήτητον ||

|| § 22. ὁμολόγησε ποιήσιν Reiskius coniecit ὁμολόγησε καὶ ποιήσιν recte, opinor. Cfr. § 20. || δέδιμεν scripsi cum Cobeto Nov. Lectt. p. 469. V. Otto Schneiderus ad Isocr. 7 § 33. Libri δέδιμεν || Μικῶνα et hic et § 23 et 24 Reiskius (Schoem. Turr.) Libri Μηκῶνα || § 26. λέγομεν ἀληθῆ ego scripsi. Libri ἐλέγομεν ἀληθῆ. V. Comment. crit. p. 14. || τὴν ἀδελφιδὴν τὴν ἑαυτοῦ („Dicaeogenes II pro tutore viduae Democlis filiam pupillam suam Protarchidi in matrimonium dedit“) Herm. Weissenbornius in Erschii et Gruberi encyclop. sect. II. vol. 24 p. 294. Libri τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ (omn. ed.). V. Comment. crit. I. d. || § 27. ἐγγνητὴ αὐτῷ Turr. ἐγγνητὴ αὐτῷ cett. || § 29. ἐξαίρεθέντες In Comment. crit. p. 14 sqq. conieci scribendum esse ἐξαίρετον ἀφέντες || ἀντὶ πεντακισχιλίων H. I. ἀντὶ deleverim. || § 31. ἡξίου H. Stephanus ἡξίου || ἐπιτρέπειν Reiskius, ἐπιτροπεύειν libri (Bk. Turr.) V. Comment. crit. p. 17. || ἐμμενείν Reiskius et hic et § 33 (Turr.) Libri ἐμμένειν || § 32. ἡγούνται Malim ἡγούντο vel ἡγούντο || προῦβαλον Reiskius (Turr.) V. Schoem. ad h. I. Libri προῦβαλον || § 33. μὲν ἦν τούτῳ ego scripsi. Libri μὲν ἦν τούτῳ || § 34. Οὐκ οὖν cum Turr. scripsi. Bekkerus Οὐκοῦν || § 35. ὡς κακῶς e Bekkeri coniectura edidi. Libri om. ὡς (om. ed.) || ἀποφανῶ Reiskius (Turr. coll. or. 6 § 13.). Libri ἀποφαίνω || παρ' ὑμῶν φέροντα (i. e. παρ' ὑμῶν ψηφισαμένων) dedi e Dobraei coniectura, Libri παρ' ἡμῶν φέροντα (omnes ed.). Cfr. § 37. or. 11. § 30. 35. Comment. crit. p. 18. sq. || ὁμολόγει Bekkerus coniectura. ὁμολογεῖ, quod ego quoque malim. || § 36. τέταρτος ἐγένετο τραγωδοῖς, καὶ πυρρῆχισταῖς ὕστατος e Bentleii (Dissertat. de Phalaridis epist. p. 377 interpretationis Germ. Ribbeckianae) coniectura edidi. Cfr. Lysiae or. 21. § 1. 4. Libri τέταρτος ἐγένετο, τραγωδοῖς δὲ καὶ πυρρῆχισταῖς ὕστατος (ed. omnes, nisi quod πυρρῆχισταῖς habent recte emendatum a Palmerio in Exercitatt. p. 669. Reiskio ad h. I., Hemsterhusio ad Luciani Timonem § 51). Godofredus Hermannus in Annal. Lips. philol. et paedag. vol. 54 (a. 1848). I p. 13 sic in codice archetypo scriptum exstistisse suspicatus est: οὗτος τῇ μὲν φυλῇ χορηγῆσας ἐγένετο τραγωδοῖς τέταρτος (i. e. δ'), καὶ πυρρῆχισταῖς ὕστατος. V. Comment. crit. p. 18. || § 39. τὴν τούτου ego de meo. Libri τὴν αὐτοῦ,

quod defendi non potest locis quippe aliter comparatis § 40. τῶν δὲ ἄλλων αὐτοῦ φίλων, or. 6. § 7 τὴν ἐτέραν αὐτοῦ ἀδελφὴν. || *Ελληθρίας* || Cum Baïtero malim *Ελληθρίας* || § 42. ἐν *Ἐλευσίνι* ἐν *Ἀλιεῦσι* Dobraeus probantibus Schoemanno et H. Weissenbornio. Vitium in nomine *Ἐλευσίνι* latere subindicat etiam praepositio ἐν. V. Cobeti Var. Lectt. p. 201. || *Ὀλυνθίας* ego de Palmerii coniectura dedi. Libri *Ὀλυνθίας*. Thucyd. II. 79. || ἐν *Κνίδῳ* ἐν *Μήλῳ* H. Weissenbornius l. d. p. 294. V. Droysenus in Ephemer. antiquariis 1839 p. 582 || § 44. εἰς πόλιν (i. e. εἰς ἀκρόπολιν. V. meae Observationes in oratores Atticos p. 7 et Comment. crit. p. 18 sq.) ego scripsi ex A (Dobsoni). Cett. εἰς τὴν πόλιν || *κυλινδεῖται* || *Κορίνθιοι* Schoemannus p. 292. V. Benselerus de hiatu p. 186 sq. || § 47. Videtur deesse epilogus.

ORATIO VI.

Habita est oratio a. Ol. 104, 1—2 sive a. 363 a. Chr. De ceteris rebus disseruit Schoemannus in Opusculis acad. vol. I p. 272—284.

Ἵπόθεσις. διαθήκας κατατεθείσας ego correxi: διαθήκας τὰς τεθείσας A B (ed.): διαθήκας τὰς δοθείσας cett. Cfr. § 7.

§ 1. *Χαιρεστράτῳ* *τουτῶι* ego scripsi. Libri *Χαιρ. τουτῳ*. V. § 5. 6. || *Σικελίαν* || *Θεσσαλίαν* vel *Μακεδονίαν* substitui volebat H. Weissenbornius l. d. p. 296. Sed forsitan iure retineatur *Σικελίαν*, modo pro *Χαιρέστρατος*, cuius loco cod. Z et Ald. habent *Μενέστρατος*, scribatur *Φανόστρατος* intellegaturque expeditio Arimnesto archonte facta. Qua re probata *συνήγορον* sane plus quam septuagenarium fuisse oportet, cui aetati cur *συνήγορίας* officium parum convenire videatur Schoemanno (p. 323) non perspicio. || § 2. *τά τε* libri (Schoem. Turr.), Reiskius *τε τὰ* (Bk.). || § 3. *Χαιρεστράτῳ* *τουτῶι* scripsi. Libri *Χαιρ. τουτῳ* || § 7. *ΜΑΡΤΥΡΕΣ* add. Turr. || § 8. *δικαιότατα* Reiskius *δικαιότατον*, quod malim. || § 10. *Κηφισίως* ego scripsi. Libri enim mscr. *Κηφισίως*, editi *Κηφισίως* || § 11. *ὅτι δ'* Bekkerus coni. (Turr.). Libri *ὅτι δ' οὐδ'* (Bk.). || § 12. *καίτοι ἄτοπον* ego de meo addidi. Possis etiam *οὐκ οὖν ἄτοπον*. Comment. crit. p. 27. || § 13. *μήτηρ* Bekkerus malit *ἡ μήτηρ* || *πᾶντοντες* Bekkerus. Libri *πράντοντες*. Sauppilii epist. crit. p. 79. || *οὐδ' ἐγγεγόμενον* Sauppilii (epist. crit. l. d.) coll. or. 5. § 19. Libri *οὐδὲ γενόμενον* || *πρῶτον* libri (Turr.). Reiskius *πρώτων* (Bk.). || § 14. *προσῆκε* Sauppilii. Libri *προσῆκει* || § 15. *ἀποφαίνεσθαι* ego de meo. Libri *φαίνεσθαι*. Comment. crit. p. 32 sq. || § 16. *τὴν Καλλιπην* cum Dobraeo seclusi. || *ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ* Reiskius (Turr.). Bekkerus singularem habet. || § 18. *ἔξ καὶ καὶ* per errorem a Bekkero in edit. Berol. omisum esse monuit Schoemannus. || § 19. *ἀνηθεῖσα* κληθεῖσα Emperius in Opusculis p. 316. || § 20. *οὐ ὁ οἶνος ὤνιος* non ad *πυλίδα* sed ad *συνουκίας* refert Forchhammerus in Studiis philol. Kiliensibus p. 333. || § 21. *ἐκαστοτε τὰ πολλὰ* Alterutrum delendum videtur. Nam *τὰ πολλὰ* non valet perdiu, sed plerumque, veluti in Plat. Protag. p. 311 A. || § 22. *κούρειον* forma a grammaticis agnita et iam Reiskio probata (Turr.). Libri *κούριον* || § 23. *ἐν δόντα* ἐπιδόντα Dider. Jan van Stégeren de Graecorum diebus festis (Traiecti ad Rh. 1849) p. 29. Accusativus

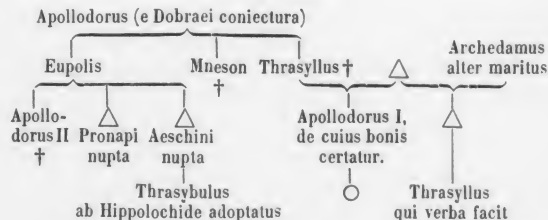
δόντα cum τούτον (i. e. τὸν *Εὐκλήμονα*) coniungendus est, ut constructio haec sit: *οἱ ἀναγκαῖοι ἐπειθὸν τὸν Φιλοκλήμονα* ἔδσαι τούτον (ut concederet huic, patri Euctemoni) *χωρὶον ἐν δόντα* εἰσαγαγεῖν τὸν παῖδα. *Conditio igitur ipsa* illis verbis *χωρὶον ἐν δόντα* continetur. Neque vero opus est ὁ *Εὐκλήμων*, quod perspicuitatis causa ad ἐξήτει additum est, secludere cum Dobraeo. V. Comment. crit. p. 34 sq. || § 25. ἐξ αὐτοῦ Bekkerus in addendis (Turr.). Libri ἐξ αὐτοῦ (Bk.). || § 27. ὕστερον χρόνῳ] Haud dubie scribendum est ὕστερον χρόνῳ, quam meam coniecturam poenitet me non expressisse. || τὰ πρὸς τὸν νόον οἱ πεπραγμένα] τὰ περὶ τοῖν νόον οἱ πεπραγμένα Dobraeus. At v. Comment. crit. p. 35. || § 31. προσηκαλέσατο libri (Turr.). Reiskius προσηκαλέσατο (Bk.). || § 33. ἀποδίδεται Stephanus (Turr.). Libri ἀποδίδονται (Bk.). Cfr. § 30 et mox ἀπέλυσε et ἀπέδοτο. || § 35. οὐδὲ τῆς κλίνης] οὐδὲ ἐν τῆς κλίνης Dobraeus (Turr.). || § 36. τεθεῖεν ζώντος libri (Turr.): τεθεῖεν καὶ ζώντος Bekk. || δὲ αὐτοὶ Meutznerus Dobraeum ex parte secutus (Turr.). Libri δὲ αὐτοῦ (Bk.). || § 37. καὶ ἐλθόντες] Quidni οὐ ἐλθόντες vel καὶ οὗτοι ἐλθόντες? || § 39. ἐξεφορήσαντο] ἐξεφόρησαν G. A. Hirschigius in Philol. V p. 323 coll. § 42. At medium h. l. suam habet vim. || § 40. εἶων scripsi ex emendatione eiusdem Hirschigii: ἡφείων pr. A (secundum Dobsonum), ἡφείων BZ et corr. A (Dobs.). ἡφείων editi, quod et notio verbi ἀφιέναι et forma (v. Krügerus ad Thucyd. II. 49. 1) repudiat. || τῇ θύρᾳ e Dobraei coniectura scripsi coll. Aristoph. Eccl. 420 et Lysiae or. 10 § 17. Libri τὴν θύραν (ed. omnes) || § 42. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΑΠΟΓΡΑΦΗ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ, ego addidi. Turr. auctore Reiskio ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ addiderunt. || § 46. πέμπτον μέρος] Reiskius articulum addendum censuit. Sed C. Fr. Hermannus ἐπὶ μέρος proposuit. V. Eugenius Schneiderus de iure hereditario Athen. p. 20. Locus, si quis alius, controversus. || § 47. νόθη εἶναι libri: νόθη μὴ εἶναι coniecit Sauppius coll. Demosth. or. 43 § 51. Adde Aristoph. av. 1661 Bergk., ubi tamen negatio non praegreditur. V. Frankii de particulis negant. comment. III p. 5. || Ἀνδροκλείδης, quod libri habent, retinui. Turr. autem Schoemanno auctore Ἀνδροκλῆς. V. quae observavimus et attulimus in libro qui

inscribitur die oligarch. Umwälzung p. 43 nota, 47 et ad Lysiae or. 30 § 11, Comment. crit. p. 32 nota, Car. Fr. Hermannus in scriptis minoribus p. 47, Rauchensteinus ad Lysiae I. d. Rem alias, si vacabit, persequar. || § 49. πρὸς ταῦτας Reiskius (Turr.). Libri πρὸς ταῦτα (Bk.). V. § inseq. || ὁμολογουμένη] ὁμολογουμένως Dobraeus. V. Schoemannus ad § 56 (ubi tamen cum optimus cod. A habeat ὁμολογουμένως, hoc ipsum alteri ὁμολογουμένης praefendum) et Baiterus et Rauchensteinus ad Isocr. or. 4. § 33. || § 51. χεόμενον futurum est, quod Schoemanni causa moneo. || ἀδελφὴν Φιλοκλήμονος] ἀδ. τὴν Φιλ. Dobraeus. || ἢ ἂν καταγρησκειν] Post ἂν excidisse videtur ἄγαμον vel ἀνέκδοτον. Comment. crit. p. 28. || § 53. πῶς ἂν περιφανέστερον ego de meo scripsi. Libri πῶς ἂν τις περιφανέστερον. Vocula τις ex eo quod sequitur εἴ τις αὐτὸν ἔροτο profectum. Comment. crit. p. 35 sq. || Φιλοκλήμων] e Baiteri coniectura scripsi. Φιλοκλήμονας Dobraeus. Libri Φιλοκλήμων (ed. omnes) || § 55. τούτῳ καὶ τοῖς ἄλλοις] V. Meutznerus in Actis societ. Gr. II p. 130 sq. || § 56. τῷ — πάπῳ librorum scriptura videtur, quam commendavit Meutznerus I. d. p. 131 sq., receperunt Turr.: Bekkerus tacite tamquam e libris suis τοῦ — πάπῳ, quod Reiskius coniectura assecutus erat. Schoemannus coniecit τῷ — παπῷ || § 57. ὕφ' ἡμῶν e coniectura Bekkeri Turr. coll. § 58 extr. Libri ἐξ ἡμῶν (Bk.), quod natum est e seq. ἐξ ὧν. || αὐτὸς ἑαυτῷ Reiskius (Turr. coll. § 46. 58). Libri αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ || § 59. εἰσιέναι] Meutznerus in Actis societ. Gr. II p. 113. || ἐγγεήρησιν AB (Comment. crit. p. 19.): ἐπιχειρήσιν Z (omnes ed.). Cfr. or. 4 § 14. 8 § 1. || § 60. εἰσενήνοχασιν Reiskius; εἰσενήνοχάτον Bekkerus. Libri εἰσενήνοχον || § 62. [καὶ γὰρ ὁ δούς καὶ ὁ διαθέμενος] ego seclasi. Turr. Dobraeo auctore articulum utrobique deleverunt cogitatione ἐπιδέδεικται repententes. || § 64. γνήσιοι εἶσιν de coniectura Bekkeri Schoem. et Turr. Libri γνήσιός ἐστιν (Bk.). || καὶ τοὺς δημότας ego de meo scripsi. Libri καὶ om. Cfr. § 10 et 11. || § 65. τίς εἶδε et hic et paulo infra ex AB cum Turr. restitui. τίς οἶδε Z. V. Vindiciae Lys. p. 78 et 110. || ποῦ B (Bk.). || δ' ἐτ' ἰόντες A pr. m. secundum Dobsonum (Turr. coll. § 51

et or. 9 § 36). Cett. δ' ἔτι ὄντες (Bk.). Malim tamen pro δ' ἔτ' scribi δέ.

ORATIO VII.

Stemma.

De tempore orationis habitae (353 a. Chr.) v. praeter Schoemannum Boeckhii in Oecon. pol. I p. 723 a. Cfr. Arn. Schaeferus de Demosth. eiusque aetate I p. 255, de causa idem A. Schaeferus l. d. III 2 p. 26.

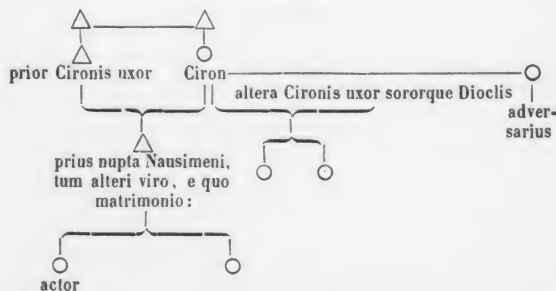
§ 1. καὶ ταῦτ' ἐν Schoem. et Turr. auctore Reiskio. Libri καὶ ταύτην || § 3. καὶ τοῦτον e Bekkeri coniectura Turr. Libri κατὰ τοῦτον (Bk.) || ὑμῖν αὐτοῖς, ἥκω || ὑμῖν, αὐτὸς ἥκω Dobraeus. || § 4. μεγάλα auctore Dobraeo scripsi, quod et usus et oppositio (πολλά καὶ δεινὰ) flagitat. Cfr. § 35. Libri μέγα (Bk. Turr.) || § 5. τούτων δύο ἐτελεύτησαν auctore Scaligero reposui. τούτων δύο ἐτελεύτησαντων A pr. m. (secundum Dobsonum): τούτων τῶν δύο τελευτήσαντων A rec. m. (Bk. Turr.) Cett. τούτων δύο τελευτήσαντων. Bekkerus coniecit τούτων τὰ δύο ἐτελεύτησάντην (et sic Dobsonus dedit) || § 6. ὀφείλιν Reiskius (Schoem. Turr.). Libri ὀφείλιν || § 7. ἐξ οὗ — ἔσχε e Sauppjii coniectura edidi. Libri ἐξ οὗ — ἔχων (Turr.). Bekkerus [ἐξ οὗ] — ἔχων || ἐαντοῦ, καὶ τὴν μητέρα] ἐαντοῦ, αὐτὸν καὶ τὴν μητέρα Sauppjii, recte opinor. || τὸ ἡμικλήριον] Aut τε, aut cum Sauppjo δ' interponendum: cfr. § 10. || § 8. ὅτι Ἀπολλόδωρος πέπονθεν ὁ libri (Turr.); ὅτι ὦν Ἀπολλόδωρος πέπονθεν

εἰ Bekkerus cum Ald. V. Jenickii observatt. p. 32. || τὰρ-γύριον] τὰρ-γύριον Dobraeus. V. Schoemannus ad h. l. || § 12. μὴ δοῦναι βουληθεῖς ego supplavi. δοῦναι om. libri. Jam Scaliger et Reiskius voluerant μὴ βουληθεῖς δοῦναι. Comment. crit. p. 28. || § 14. ὡς τὴν ἐμὴν e Reiskii coniectura Bekk. et Turr. Libri εἰς τὴν ἐμὴν (Schoem. V. Sintenis ad Plut. Pericl. excurs. IV p. 311) || § 16. καὶ γεγονότα] Fortasse καὶ ἐγγνητὴς γεγονότα, sicut or. 8 § 19. || 17. δὴ οὕτως] Libri διὸ οὕτως, Reiskius δὲ οὕτως, Benselerus de hiatu p. 189 δ' οὕτως || § 18. καὶ οὔτινες] Perplacet Sauppjii coniectura ἐπεὶ καὶ τινες. Bekkerus proposuerat εἰ καὶ τινες. Baiterus εἴ τινες || § 20. τῶν αὐτῶν restitui ex A cum Schoem. et Turr. Cett. vel τῶν vel τούτων. Bekkerus dedit τούτων αὐτῶν || § 22. γένους Dobraeus (Turr.). Libri γενομένου (Bk.) || § 23. οὐδὲ τοῦ μέρους] Dobraeus οὐδὲ μέρους ut § 20. cuius tamen loci alia ratio est. || καὶ ὑπὲρ τούτων τολμήσουσι] Totum hoc incisum debebat Dobraeus, Emperius autem Opusc. p. 316 scribi voluit καὶ ὑπὲρ τούτων δὲ λέγειν τολμήσουσι || § 24. κατὰ ταύτην τὴν] Dobraeus κατὰ τὴν αὐτὴν || § 26. μάρτυρες αὐτῶν (i. e. τῶν πεπραγμένων) ego de meo scripsi. Libri μάρ-τυρες αὐτῶν, ad quem dativum interpretes intellegebant Ἀπολ-λοδώρῳ, quod fieri nequit, Comment. crit. p. 36 sq. || § 27. παραδεδώκει correxi. Libri παραδεδώκει || ὅπως ἂν, εἴ τι Turr. Libri ὅπως, ἂν τι || § 29. φίλλας — καὶ εὐμε-νείας οὐ μικρὰς ego de meo emendavi. Libri φίλλας — καὶ συγ-γενείας οὐ μικρὰς. Reiskius coni. συγγενείας — καὶ φίλλας οὐ μικρὰς. V. Comment. crit. p. 37. || μηδέτερον Schoeman- nus (Turr.). Libri μηδέτερον || § 30. ἔσται τις καὶ ὁ ἐναγίων] Turr. vel τις vel ὁ abesse maluit. || ἀλλ' οὖν υἱὸν ποιησά-μενοι ego de meo emendavi. Plane sic or. 9 § 7. Libri υἱὸν om. Ceterum G. A. Hirschigius requirit ἀλλ' οὖν ποιησάμε-νοί γε frustra. V. ad Lysiae or. 10 § 15 (p. XXV). || § 31. ἐκείνῳ δ' οὐκ ex A revocavi cum Turr. V. § 44. ἐν ᾧ δ' οὐκ BZ, υἱὸν δ' οὐκ Bekkerus. || § 33. παρὰ τοῦ τῶν φίλων scripsi cum Reiskio et Turr.: παρὰ τοῦ τῶν Ald. et Stephanus: παρὰ τούτων φίλων libri. || § 34. εἰς τε BZ (Turr.), ἴσται A, εἰς τε Bekk. || § 36. ἀφιέναι] Bekkerus coniecit ἀφρα-νίσαι, sed Turr. conferunt Plat. Apol. S. p. 39 A. Legg. XII p.

944 C et Solonis *Σαλαμινάφεταις*. || *καὶ πολεμεῖν*] Fortasse καὶ τὰ τέλη τελεῖν. Cfr. Boeckh. Oecon. pol. I p. 660 n. (edit. sec.). Sauppius proposuit καὶ εἰς πόλεμον εἰσφέρειν coll. or. 5 § 41. Dobraeus τῇ πόλει || § 39. ὡς ἱππὰδα δὲ τελῶν ἀρχεῖν ἤξλου τὰς ἀρχὰς] De hoc loco difficili v. Boeckh. Oecon. pol. I p. 657 sqq. || εἰς αὐτὸν scripsi pro ἐς αὐτὸν || § 40. ὦν μνημεῖα Sauppius coniecit ὦν μαρτύρια, μνημεῖα coll. or. 5 § 41. Schoemannus vulgatam defendens de plurali conferri iubet Bernhardt Synt. Gr. p. 65 et Matthiae Gramm. Gr. p. 801. || § 43. μὴ εἶναι ἐπὶ τούτοις ego de meo scripsi post Reiskium, qui μὴ ἐπὶ τούτοις εἶναι, quod receperunt Schoem. et Turr. Sed εἶναι facilius ante ἐπὶ poterat excidere quam post τούτοις. Libri εἶναι om. Comment. crit. p. 28. || § 44. οὐδὲ τούτῳ libri (Turr.): οὔτε τούτῳ Bekkerus. V. G. Hermannus ad Eurip. Medeam Elmsleianam p. 330 sqq. ed. Lips. Jenick. Observatt. in Is. p. 32 sq.

ORATIO VIII.

Stemma.

Oratio non ante a. 383 a. Chr. habita. Ceterum cfr. Sauppius ad Isaei fragmenta Or. Att. vol. II p. 230.

Ἰπποθρεσις. πάλιν] πάνυ Dobraeus.

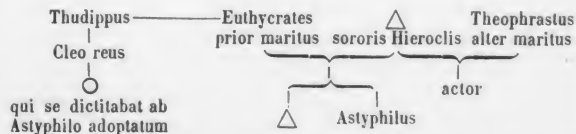
§ 1. οὐδὲ γενομένης Turr. cum Reiskio. Libri οὔτε γε-

νομένης || § 2. καὶ τὸ πλήθος ex Schoemanni et Emperii coniectura scripsi: τό τε πλήθος Turr., libri τὸ πλήθος || § 5. Cfr. Demosth. or. 27 § 2. 3. || § 6. ἡ μὴ AB (Turr.) Cett. ἡ ἐμὴ || ἡ τοῦτον] Durius hoc quidem loco est quam ut ferri posse mihi videatur. Scribendum potius puto ἡ τούτοις coll. § 45 vel ἡ τούτοις || § 7. τῆς αὐτοῦ Baiterus. Cett. τῆς αὐτοῦ || τέταρες (i. e. δ') e Dobraei coniectura reposui. Libri τριάκοντα, quod aperte falsum est. || ἐγγινέσθην BZ (Turr.): γινέσθην A: γίνεσθον Bekkerus. || § 9. [ἡ οὐ] seclusi: Baiterus quoque abesse vult. || [εἰ] omissum in pr. A item seclusi. || § 13. ἀλλὰ πρότερον] ἀλλ' ὡς πρότερον Emperius. || τούτους δὲ φεύγοντας...] Significavi mihi aliquid deesse videri. Cfr. § 14 et 29. Turr. e Dobraei et Voigtlaenderi coniectura τούτου δὲ φεύγοντος dederunt, quod tamen supervacaneum foret. || § 15. ἵνα] Bernhardt Synt. G. 401. || πάππον υἱέων e Reiskii coniectura cum Bekkero scripsi: πάππον υἱέων Aldina, παῖδων υἱέων BZ et corr. A (Turr.), υἱέων A pr. || § 16. συνεπιτίθεμεν ego de meo correxi („una cum illo prosicias arae imponebamus“). Libri συνετίθεμεν. Comment. crit. p. 38. || § 17. οὗτος παραδοῦναι e Dobraei coniectura scripsi. Libri αὐτὸς παραδοῦναι || § 18. μόνον libri praeter Z, qui μόνων (Bk.). V. § 32. || § 24. εἴσει εἰς e Bekkeri in Add. coniectura cum Turr. scripsi (Cobet Nov. Lectt. p. 514 sq.) Libri εἰσῆς (Bk.) || § 26. καὶ ἐκβάλλειν ego de meo scripsi. Libri καὶ om. Comment. crit. p. 38. || § 27. καταπέπληκτο e Z restitui. Cett. καταπέπληκτο (ed. omn.). || μνήματος e Schoemanni coniectura cum Turr. scripsi. Libri βήματος || γούξαι e Stephani coniectura (qui tamen γούξαι sicut et Bekk. et Turr.) edidi Cobeto (Nov. Lectt. p. 253) auctore. Libri ἐρύξαι || § 28. εἰρημένα] πρὸς θεῶν add. Dionys. Hal. V. p. 607 (add. Bk.). V. Schoem. || § 29. ἔγωγε e Dobraei coniectura reposui et punctum post ἤδεσαν in comma mutavi. Libri ἐγὼ δὲ (Bk. Turr.) || § 30. τῆς ἀγχιστείας] Emperius ταῖς ἀγχιστεῖαις || § 31. ἤβησαν A (Turr.). Cett. ἔβησαν. Scaliger ἤβησαι (Bk.) || § 32. ἐκγόνοις Turr. Libri ἐγγόνοις. Illud recepi maxime propter § 17 et 30, quae afferuntur a Turr., quamquam non sum ignarus eorum quae, ut nullum inter ἐκγονος et ἔγγονος intercedere discrimen demon-

straretur, observata sunt a Schoemanno p. 387 et a Boeckhio in Corp. Inscr. T. II p. 234 et a Meiero in Commentatione de Lycurgi reliquiis subiuncta Lycurgi deperd. orat. fragmentis a Kiesslingio editis p. LX sq. coll. annotatione p. CLXI. A. Nauckii. || § 34. ταῦτα γίννεται Dobraeus et Schoemannus (Turr. coll. § 40.). Libri τὰλλα γίννεται. Nisi forte totus locus ita constituendus erit ut scribatur πάντα γίννεται ταῦτα, ἤδη πειράσσομαι διδάσκειν. || κνεῖν cum Turr. scripsi pro κνεῖν. V. ad Lys. or. 13 § 42. || § 37. τὰ τε φανερά Sauppius et Emperius: τὰ γε φανερά libri. Cfr. § 35 extr. || § 40. ἀπιστήσαι' ἴσως ego de meo emendavi. Libri ἀπιστήσαι τις. Comment. crit. p. 4. || ἔχει Baierus. εἶχε libri (Bk.). Bekkerus coniecerat ἔσχε || § 41. κατοικοδομήσας] κατοικοφθορήσας Emperius. Sed cfr. Harpocratio et Suidas v. κατοικοδόμησεν et Sauppius ad Isaei fragm. Or. Att. II. p. 230 et 231. Comment. crit. p. 39. || δέδωκε Sauppius. ἔδωκε libri. Cfr. § 43 || § 42. φελλέα δὲ auctoribus Dobraeo, Schoemanno, Turr. reposui coll. Harpocr. p. 181, 9 Bk. (adde Suid. p. 1445 Bernh.): φελλεάδε χωρία ἅττα A, φελλεάδε χωρία ἅ τὰ B, φολεά δὲ ἅττα Z, φελλεά δὲ [χωρία] ἅττα Bekkerus. V. Sauppius Epist. crit. p. 59 sqq. || § 45. ἐσμὲν ἐκ Dobraeus (Turr.) Libri ἐσμὲν || ἐκγόνους Turr. Libri ἐγγόνους. V. ad § 32. || § 46. ΜΑΡΤΥΡΙΑ add. Reiskius (add. Turr.). Libri om.

ORATIO IX.

Stemma.

Habita oratio videtur Dobraeo a. 374 a. Chr., Schoemanno 390 aut certe non multo post tempore, H. Weissenbornio 369 a. Chr. n.

Υπόθεσις. υἱὸν ἑαυτοῦ] Atticus dixisset υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ.

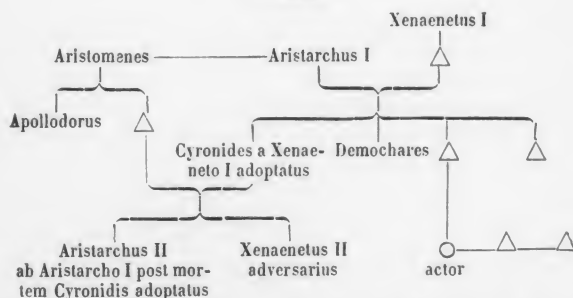
§ 1. Μυτιλήνην reposui pro Μιτυλήνην et hic et § 6 et 14. V. ad Lys. or. 21 § 8. || § 2. Κλέων Sauppius. Libri ὁ Κλέων. Cfr. Lectt. Lysiacae p. 26 (320). Rauchensteinus ad Lys. or. 13 § 16. Comment. crit. de Isaei orat. p. 9 sq. || τοῦ ἀδελφοῦ auctore Schoemanno cum Turr. scripsi. Libri, uti e Dobsoni collatione perspicitur (nam Bekkerus, qui e Reiskii coniectura dedit τὰδελφου, de librorum scriptura tacet), ἀδελφοῦ sine articulo. || § 4. ἀσπάζοιτο] ἡσπάζατο G. A. Hirschigius in Philol. V p. 324 coll. huius orat. § 30 et Demosth. or. 52. contra Callipp. § 23. Non temere. || § 5. οὐδ' libri, uti Bekk. in addendis indicavit (Schoem. Turr.) Bekkerus οὐτ' || ἂν αὐτὸς Bekk. in add. Libri ἂν om. (om. Bk.) || ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ ποιηθεῖν] V. Rauchenstein. ad Lys. or. 13 § 9. Quamquam non nego hunc nostrum locum multo esse contortiore et duriorum quam quae a Schoemanno et Rauchenstein. afferuntur. || Ἡφαιστιάδην Meursius (Schoem. Turr.): Ἡφαιστιδὴν AB (Bk.): Ἡφαιστιδὴν celt. || § 7. ἐποιήσαντο auctore Reiskio reposui pro ἐποίησατο. Irrisioni hic quidem locus non est. V. § 2 extr. || § 8. μάλιστ' ἂν e Bekkeri coniectura cum Turr. scripsi. Libri ἂν om. (om. Bk.) || γένοιτο cum Dobraeo scripsi (Bernhardy Synt. Gr. p. 418). Libri γένοιτο || § 9. extr. Αὐτὸς δ'] „Ego vero ipse ad vos producā hosce omnes, quos Astyphilus, cum testamentum illud quod adversarii iactant scribebat, adhibere et poterat et debebat, nec tamen adhibebat.“ Αὐτὸς igitur oppositum est Astyphilo. Quare non erat cur in Comment. crit. p. 10 proponerem Αὐτὸς δ'. || § 10. ὑμᾶς χρῆσασθαι — ὅτι μαρτυροῦσιν, quod libri habent, nunc retinere malui quam scribere ὑμᾶς χρῆσασθαι — οὐ μαρτυροῦσι, quod proposui in Comment. crit. I. d. || διατιθέμενον] In Comment. crit. p. 11 διατιθέμενον scriptum volui. || ἀναγκαῖοι οἱ ἐκείνων e Sauppii coniectura edidi. Libri articulum om. V. ad or. 10 § 4. || § 11. εἴ τέ τινα auctore Dobraeo emendavi. Comment. crit. p. 11. Libri εἴ γέ τινα || ὅτω ἐμβραχὺ περ emendavi post Cobetum, Var. Lectt. p. 209, qui voluit ὅτω περ ἐμβραχὺ. Comment. crit. p. 11. Libri ὅτω ἐπὶ βραχὺ περ || οὐδεὶς αὐτὸν secundum A pr.

scripsi: οὐδείς αὐτὸν ἂν Ζ, οὐδείς ἂν αὐτὸν cett. (Bk. Turr.) || § 13. γὰρ ἂν ego de meo edidi. Libri ἂν om. Utique ἂν particula necessaria est, sive eam h. l. sive pone οὐδένα sive pone τολμῆσαι collocaveris. || οἷσπερ — κοινωνῶν e Dobraei coniectura scripsi. Libri οὐσπερ — κοινωνῶν (omnes ed.) || § 14. στρατευσόμενος e Dobraei coni. scripsi pro στρατευνόμενος || ὅπου — ἀπανταχῇ libri (Turr.): Bekkerus cum Reiskio ὅποι — ἀπανταχοῖ. Cfr. Bernhardt Synt. Gr. p. 350. || § 15. ἐκπλέοντα e Dobraei emendatione dedi cum Turr.: ἐκπλεῖν τῷ libri; ἐκπλεῖν τὸν Aldina (Bk.). || § 16. πολὺ ἂν Dobraeus (Turr. coll. Isocr. or. 21 § 3 Lycurgo § 30): πολὺ δὲ libri. De constructione v. Rauchensteinus ad Isocr. Paneg. § 64 p. 12. || § 17. Κλέωνος τουτουῖ scripsi pro Κλέωνος τούτου || § 18. καὶ πολλοί Palmerius et Emperius οἱ πολλοὶ || μαρτυρήσειαν ἂν dedi pro μαρτυρήσαιν ἂν: nisi forte lenius scribendum καὶ Ἀραφνητίαν ἂν πολλοὶ — μαρτυρήσειάν μοι || ἐθελήσειε ego auctore Dobraeo emendavi. ἐθελήσει Aldina: ἐθελήση AB: ἐθελήσαι Ζ (Bk. Turr.) || ἐναντίον τούτων e Bekkeri coniectura dedi cum Turr. („coram his iudicibus“) Libri ἐναντία τούτων || ΕΞΩΜΟΣΙΑ Schoemanno auctore addidi. V. Proc. Att. p. 618. || § 19. οἶδεν] Nescio an exciderit γενόμενα || Εὐθυκράτης] Articulum huic nomini in libris praefixum ego expunxi. V. § 36. || εἶσαι e Baiteri coniectura Turr. Lobeck. parergis ad Phryn. p. 748. Libri εἴσειν || § 20. ἐκ παιδίου e Dobraei coniectura dedi pro ἐκ παιδίων. § 29. 30. V. ad or. 12 § 3. || Κλέωνι τουτωί, ὑμῖν ego de meo emendavi. Comment. crit. p. 9. Cfr. § 2. 3. 10. Libri Κλέωνι, τούτων ὑμῖν || § 22. τῷ τετελευτηκότῃ] πρὸς τὸν τετελευτηκότα G. A. Hirschigius Philol. V p. 324. Sed cfr. or. 1 § 30. 37. or. 4 § 18. Demosth. or. 8 § 40. Thucyd. VIII. 68. Xen. Anab. II. 5, 27 ibique Krüger. V. Comment. crit. p. 12 sq. || καὶ ἐκείνῳ addidi Dobraeo auctore cum Turr. coll. § 6. Libri om. || § 24. ἀποφανολή e Bekkeri coniectura scripsi, qui tamen ἀποφανοὶ (Turr.), pro ἀποφαίνοι, quam librorum scripturam retinuit Bekkerus. Cfr. § 25 extr. Cobeti Nov. Lectt. p. 337. || κοινώσοιτο Cobetus l. d. Libri κοινώσαιτο || § 25. ἀποφανεῖν scripsi Dobraeo auctore. Libri ἀποφαίνειν || κοινώσοιτο Cobetus l. d. Libri κοινώσαιτο || αὐτοὺς ὑμῖν οἷς προσήλθε

μάρτυρας παρέξομαι. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. ego de mea coniectura emendandum censui. αὐτοῦ ὑμῖν ὡς (sic etiam Ζ secundum Dobsonum) προσήλθε μαρτυρίας (sic etiam Ζ) παρέχομαι. Μαρτυρία optimus cod. A. Contra αὐτοῦ ὑμῖν ᾧ προσήλθε μαρτυρίαν παρέχομαι. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. Bekkerus cum Aldina. Denique αὐτῶν ὑμῖν οἷς προσήλθε μαρτυρίας παρέχομαι. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ e Schoemanni sententia dederunt Turr. De toto loco disserui in Comment. crit. p. 7 sq. || § 28. τῶν διδασκάλων] τὴν τῶν διδασκάλων Reiskius. V. Schoem. ad h. l. || ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ titulum Reiskio auctore cum Turr. dedi pro Μαρτυρία, quod habet A, cett. om. || ἐφύτνεσε e codd. omnibus ipso Bekkero (in add.) iubente restitui pro ἐφύτνευ || § 29. μαρτυροῦσι] Malim μαρτυρήσουσι, sicut § 30. || ὑμῖν Sauppio auctore dedi pro ἡμῖν, quod omnes ed. tenent. A pr. secundum Dobsonum habet καὶ ἡμῶν || § 30. θιάσους] θιάσους maluit Sauppis. Atque Harpocratio quidem p. 98 Bk. vocem θιάσος explicans non commemorat hanc orationem, commemorat vero eandem v. 15 de voc. θιασῶται exponens. || ἐκείνον Bekkerus et Turr. ex Ald. Libri ἐκείνον αὐτὸν, quare Schoemannus coniecit ἐκείνον καὶ αὐτὸν, quod probet: „illum et ipsum, quemadmodum me quoque.“ || § 32. τῶν Ἀστυφίλων e Bekkeri coniectura dedi cum Turr. coll. or. 4 § 7. τῶν Ἀστυφίλων A secundum Dobs. Cett. τῶν Ἀστυφίλων || προστιθέντες e Dobraei coniectura correxi. Libri παρατιθέντες (ed. omn.) || § 33. νόμον] Aliquid excidisse statuit Dobraeus. V. Schoem. || Λαβὲ καὶ ex A restitui: Λαβὲ μοι καὶ B (Bk. Turr.): Λαβὲ δέ μοι καὶ Ζ || § 34. αὐτοὶ οὗτοι e Dobraei coniectura scripsi. Libri αὐτοὶ τοῦτο (ed. omn.) || εἰσποιήσετε Sauppis. Libri εἰσποιήσθε || οὐδ' ἂν αὐτοὺς ex Emperii coniectura edidi. Libri ἂν om. (om. ed. omn.). Comment. crit. p. 12. || § 35. κάλλιον ego de meo correxi. Libri μᾶλλον || § 36. ἅπαντες] πάντας Dobraeus. || ἐρᾷ τὰ ἐκείνου Sauppis auctore dedi. V. ad § 10. Libri art. om. (om. ed. omn.) || πρότερον ἀπέθανεν ἢ] In Comment. crit. p. 12 conieci πρότερον ἂν ἀπέθανεν ἢ. Sed. v. Rauchensteinus ad Lysiae or. 12 § 17. Libri πρότερον ἢ ἀπέθανε || § 37. τοῦτον Ζ secundum Dobsonum et Ald. (Turr.) Cett. τούτου || νῖδον οὐ Sauppis. νῖδον ὅς libri.

ORATIO X.

Stemma.

Τρόθεσις. τούτων μὲν τὸν Κυρ. Dobraeus (Turr.). Bekkerus in add. voluerat τούτων τὸν μὲν Κυρ. Libri τοῦτον μὲν τὸν Κυρ. || [αὐτοῦ] pone θυγάτηρ Dobraeo auctore seclusi. || τὴν θυγατέρα ἑαυτοῦ Atticus dixisset τὴν θυγ. τὴν ἑαυτοῦ || παῖς ὦν „male. cfr. § 22.“ Turr.

§ 1. Ἐβουλόμην μὲν Turr., Ἐβουλόμην [μὲν] Bekkerus: μὲν om. libri. || § 2. ὑμῖν ἡ διάγνωσις nunc ego de meo emendavi coll. or. 1 § 21. Scribatur ὑμῖν ἡδε ἡ γνώσις, quod ferri non posse ostendi in Comment. crit. p. 40. Dobraeus voluerat ὑμῖν ἡδε ἡ γνώσις || ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων intellege εὐκρινὴς γενήσεται, h. e. certe, si quidem ex legibus spectaveritis. Comm. crit. p. 39 sq. || § 4. Συναλήττιος, quod maluerunt Turr., ego dedi. Libri Συναλήττιος. Cfr. quos conferri iubent Turr. Steph. Byz. v. Συναλήττιος et Συναλήττιος et Hesych. Συναλετίτιος et Συναληττίους. Adde Leakii Dem. Att. p. 233 Westerm. Meieri Comment. epigr. p. 27. || ἔχοντος „h. e. ὅς εἶχε“ Schoemannus. „immo σχόντος“ Sauppius. || τοῦ πατρὸς τοῦ τούτων Dobraeus. Libri articulum alterum om. (om. ed. omnes) || ὁ υἱὸς Sauppius. Libri art. om. (om. ed.) Schoemannus aut plane deleri υἱὸς aut ὦν addi voluerat. || § 6. ἀπεστερήθη Turr. coll. § 15. 17. ἀπεστερήθη

libri (Bk.). Possit quispiam conicere etiam ἀπεστερήθημιν || § 8. ἐξ ἀρχῆς] ἡμῶν Reiskius, τῆς μητρὸς vel τῆς ἐμῆς μητρὸς addi voluerunt Turr. coll. § 3. 5. 11. 14. 15. 17. 23 recte hi quidem opinor. || § 9. τὰ ἑαυτῶν Sauppius. Libri τε αὐτῶν (Bk.) || ταῦτα [δια]πραῖσαι ego scripsi post Bekkerum, ut § 11 et 13. Libri ταῦτα διαπραῖσαι (ed. omn.). Comment. crit. p. 6 nota. || § 11. ἐξ αὐτοῦ Dobraeus (Turr.), ἐξ αὐτοῦ Bekkerus. Non tamen diffiteor mihi locum ne Dobraei quidem scriptura perpurgatum, sed sic scribendum videri: ἐν τῷ Ξεναινέτον οἴκῳ, ἐξεῖναι δ' υἱὸν αὐτοῦ ἀντεισαγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος plane eadem constructione quae est or. 9 § 13 νόμον γε ὄντος ἐξεῖναι ὅτῳ βούλοιο δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ. Vulgo ante codices ABZ collatos legebatur: οἴκον (omissis ἐξῆν υἱὸν) ἐγκαταλιπόντα — οἴκῳ ἐξῆν υἱὸν αὐτοῦ δὲ ἂν ψεύδονται, ὥστε οὐδ' ἂν φάσκωσι τινὰ ἀγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος, quae vitiosa sunt illa quidem et turbata, sed talia in quibus verae scripturae vestigia latere videantur. Certe illa medicina adhibita perspicuum demum sit quid velint ea quae sequuntur verba. || προσήκει Reiskius (Turr.). Libri προσήκει (Bk.) || ἀλλ' ἢ Sauppius malit ἀλλὰ || § 13. ὅτῳ βούλοιο ego de meo coll. or. 9 § 13. Libri ἐάν τῳ βούλοιο, quam scripturam non moratur Bernhardus Synt. Gr. p. 412. Dobraeus coniecit ἐάν τῳ βούληται, Hirschigius ὅτῳ ἂν βούληται || § 14. οὗτος ὁ κληρὸς Sauppius coll. § 3. 8: οὗτος κληρὸς AB (Bk.); κληρὸς Z: ὁ κληρὸς Ald. || § 15. κατ' ἐκεῖνον libri (Turr.). V. Meutznerus Act. soc. Gr. II p. 133. Reiskius κατ' ἐκεῖνο (Bk. Turr.) || προσήκον ex A (Dobsoni) restitui (i. e. προσήκον ἔχειν αὐτοῖς φαίνεται). Cett. προσήκων, quod defendit Meutznerus l. d. Reiskius προσήκειν || § 16. οὗτ' ἂν εἰσεποιοῦν οὗτ' ἂν εἰσποιεῖν libri. Meutzner. l. d. p. 139. Equidem erravi, cum in Comment. crit. p. 40 illam codicum discrepantiam ad § 17 retuli. || § 17. καὶ οἴκον ego de meo scripsi. Libri καὶ οἰκόθεν || § 18. οὖν ἂν Turr. Libri ἂν om. (om. Bk.) || § 19. αὐτὸν ἐξεῖν (i. e. τὸν κληρὸν ἐξεῖν) scripsi ex A pr. (Dobsoni). Cett. αὐτὴν ἐξεῖν (ed. omnes). || § 20. δίκην λαγεῖν cum Imperio Opusc. p. 316 emendavi. Libri δίκην λαβεῖν (ed. omn.) || οὐ μικρὰς ἔχομεν αἰτίας Dobraeus οὐ μικρὰς ἔχομεν εἰπεῖν αἰτίας. Fortasse simpliciter corrigendum est οὐ

προσήκειν, i. e. tantum arbitantes (nulla alia de causa quam quod arbitrabantur) nihil ad se pertinere illa bona. De οὐδὲν ἄλλο v. Vigerus p. 475 sq. Voemelius ad Dem. contiones p. 47 sqq. Cobetus Nov. Lectt. p. 320. || § 16. τῷ Στρατοκλέους παιδί e Schoemanni coniectura dedi. Libri τῷ Στρατίον παιδί (ed. omn.). Baiterus coniecit τοῖς Στρατίον παισί: sed illa mulier fueritne cum Stratii filiis cognata, hoc quidem loco nihil refert. || δικάως deleri voluit Dobraeus, Baiterus pone ἡσυχίαν εἶχον collocari. Mihi illud probatur. || ἦσαν οἱοι ego correxi. Libri ἦσαν οἱόι τε. Cfr. or. 8 § 21. Librorum scripturam defendit Schoemannus. Sed ipsa collocatio de vitio monere debebat. Hac de dictione assentior Schaefero ad Plut. IV p. 324 atque in Apparatu crit. ad Dem. V p. 53 et Cobeto Var. Lectt. p. 57. 181, discrepo cum Buttmanno ad Dem. Mid. p. 53. || § 18. παῖς εἶναι κακείνας ἐξελέγξας — ἀγχιστείας, οὕτως partim ex Reiskii partim ex Emperii (Opusc. p. 316) emendatione scripsi. Cfr. § 10. Libri παῖδας εἶναι, κακείνας ἐξήλεγξα — ἀγχιστείας. οὕτως, Schoemannus coniecit παῖδα εἶναι, κακείνας ἐξήλεγξα — ἀγχιστείας. οὕτως, Saupprius παῖδά με εἶναι κακείνας ἐξελέγξας — ἀγχιστείας, οὕτως || § 19. πρὸς ἡμᾶς Reiskius (Turr.). Libri πρὸς ὑμᾶς (Bk.) || § 21. κατὰ ταῦτα corr. A (Dobsoni) ed. Ald. (Turr. coll. § 23). Cett. κατὰ ταῦτα (Bk.) || οὐ οὐκ ἂν ἦν τὸν μὲν — ὥστ' οὐκ ἔνῃν κοινωνίαν] Malim οὐ οὐκ ἔνῃν τὸν μὲν — ὥστ' οὐδ' ἔνῃν κοιν. || § 22. ἐξαπατήσαι] Baiterus ἐξαπατήσιν, V. Lectt. Lys. p. 73. || διεύρηται Reiskio auctore scripsi. Libri διήρηται (ed. omu.) || § 26. μηδὲν Bekkerus (Turr.). Libri οὐδὲν || ἀπέδοτε Schoemannus (Turr.). Libri ἀπόδοτε (Bk.) || κληρον, οἱ δὲ Schoemannus (Turr.). Libri κληρον. εἰ δὲ (Bk.) || § 28. τοῦ κληρον Scaliger (Turr.). Libri τὸν κληρον (Bk.) || § 29. ὅτι οὐδ' εἰ Scaliger (Turr.). Libri vel ὅτι οὐ δεῖ vel ὅτι εἰ (Bk.). Frankii Comment. III de particulis negantibus p. 14. || § 31. ταύτας προσφάσεις Dobraeus et Emperius (Turr.). Libri ταύτας τὰς προσφάσεις (Bk.) || § 36. δεινῶς Rectius foret ἀπλῶς || γὰρ ἂν Dobraeus (Turr.). Libri ἂν om. || καὶ μηδεμίαν] καὶ malim abesse cum Baitero. || § 39. διαθεῖναι] διαθῆναι Ald.. διατεθῆναι II. Stephanus. Mihi videtur ἐκδοθῆναι emendandum, quod etiam

G. A. Hirschigio in mentem venit. || § 40. ἱκανά Reiskius (Turr.). Libri οὐχ ἱκανά (Bk.). Boeckh. Oecon. pol. I p. 160 nota d. || § 41. καὶ τὸν θ' αὐτοῦ] Vel καὶ vel θ' malit abesse Saupprius. Si servare licet ambas particulas, καὶ ante ταλάντων interponendum erit. || τὸν Ἑλευσῖνι ego de meo. Libri art. om. || § 42. „Post πεντακοσίαν excidisse videntur quaedam, cum triginta septem minae desint ad explendam summam trium talentorum et triginta minarum.“ Saupprius. || § 43. ἐνεπόλησαν Dobraeus (Turr.). Libri ἐνεπόλησαν (Bk.). Schaeferi Meletem. p. 85, Lobeck. ad Phryn. p. 583, || § 44. οὐσία], „his fortune is even greater than this“ Dobraeus, qui item ut Emperius coniecerat οὐσία αὐτή, quod mihi quidem non displicet. Reiskius voluerat οὐσία τοσαύτη || πλείων A Dobsoni (Turr. coll. L. Dindorfio ad Xen. Hell. p. 43). Cett. πλείω || ὁ κληρος Schoemannus (Turr.). Libri art. om. (om. Bk.) V. § 45. || § 45. ἐφ' ἧ Schoemannus et Emperius (Turr.). Libri ἐφ' ἧν || § 47. ἐκατέρας τῆς οὐσίας ego Reiskium secutus correxi. Libri ἐκατέροις τῆς οὐσίας (ed. omn.) || ἡμῶν ἐστίν; ἀλλ' οὐ τηλικαῦτα — παῖδας. οὐκ] Sic distincti e Saupprii sententia. Sed ne sic quidem sanus locus videtur. Pro τηλικαῦτα libri habent τηλικαύτη, unde Emperius coni. ταύτη || τοῖς τούτου λόγοις e Reiskii coniectura scripsi. Libri τούτοις τοῖς λόγοις (ed. omn.). Vid. meae Vindiciae Lys. p. 22 sq. et praef. ad Lysiam p. XIX (ad or. 7 § 23). || ἐξ ὧν Dobraeus (Turr.). Libri ἐξ ὧν ἂν (Bk.) || § 49. οὐχ ἵνα μὴ Bekkerus coniecit (Schoem. Turr.). Libri μὴ om. (om. Bk.) || § 50. καὶ εἰσποιήσαντος Schoemannus (Turr.). Libri καὶ μὴ εἰσποιήσαντος (Bk.) || ΛΕΙΠΕΙ a Bekkero cum AB omissum rursus addidi cum Turr. coll. § 44.

ORATIO XII.

servata a Dionysio Hal. de oratoribus vet. V p. 618 sqq. et orat. Graec. VII p. 351 sqq.

Τῶν ὁθέσις. καταψηφισαμένοις αὐτοῦ Baiterus. Cett. καταψ. αὐτοῦ. Sed deinceps fortasse scribendum καταψ. αὐ-

τοῦ, οὕτω τὸν ἀγῶνα τόνδε διατίθεται. Reiskius οὕτω post τόνδε poni volebat.

§ 1. οὐτοσί *Εὐφύλητος* Sauppius coll. § 6. 9. 10. 12 et adnot. ad or. 9 § 2. V. nostrae Lectt. Lys. p. 26 sive 320 et Comment. crit. p. 9 sq. Libri οὐτοσί ὁ *Εὐφύλητος* || *ἐνεκεν* A Grosii (Turr.). Cett. *εἵνεκεν* || *εἰσεποιεῖτο* A B Grosii (Turr.). Cett. *εἰσποιοῖτο* itidemque § 2. || § 3. ἔστι — *ἱκανός* Reiskius (Bk.). Libri *ἔτι* — *ἱκανῶς*, unde Sauppius suspicatur *ἔχει* — *ἱκανῶς* || *ἐκ παιδίου* ego de meo correxi. Libri *ἐκ παιδαν*. V. ad or. 9 § 20. || *εἰς τοὺς φράτορας* Schoemannus (Turr.). Libri art. om. (om. Bk.) || § 4. *τὴν ἐμὴν φωνὴν* scripsi e Sauppian coniectura qui contulit Aeschin. or. 2 § 1. Libri *ἐμὴν* om. (om. ed. omn.) || § 5. *ἐγένετο* ego correxi („mater Euphiletī facta est noverca“). Libri *ἐγγένετο*. Comment. crit. p. 42 sq. || § 5. [*καὶ ἐπέτρεψαν*] seclusi. || § 6. *εἰσποιοῦμεν* libri (Turr.). Cett. *εἰσεποιοῦμεν* (Bk.) || *ψευδομαρτυριῶν* e Schoemanni coni. dedi. Libri *ψευδομαρτυρίαν* (ed. omn.) || *Εὐφύλητῳ* *τουτῷ* correxi pro *Εὐφ. τούτῳ*. V. § 1. 9. 10. 12. Itidem § 9 extr. scripsi *Εὐφύλητον* *τουτονὶ* pro *Εὐφ. τούτῳ* || § 7. *αὐτὸν ἢ ὅτι* Sauppius coniecit *αὐτὸν εἰπεῖν ἢ ὅτι* || § 8. *ἡξιούν ἂν* Turr. auctoribus scripsi. Libri *ἂν* om. Comment. crit. p. 43. || *καὶ ἔμοι καὶ τῷ ἀδελφῷ* V. § 2. Erant duo fratres seniores e priore matrimonio suscepti. Moneo, quod ipse erravi in Comment. crit. p. 43. || οὐδ' ἐν ἐνὶ nunc ego de meo correxi (De collocatione verborum usitata v. Cobetus Nov. Lectt. p. 318). Libri οὐδὲν οὐδενί. Turr. coniecerant οὐδὲν ἐν οὐδενί || *ποιοῦσιν* Reiskius ταῦτα *ποιοῦσιν*, ego in Comment. crit. p. 44 proposui *κατηγοροῦσιν* || *πάντας* Schoemannus coniecit *πάντες*, mihi in Comment. crit. p. 43 scribendum videbatur *πάντως* || § 10. *καὶ πρότερον* Sauppius. Libri *καὶ πρώτον* (Bk.) || § 11. *ἐδυνήθησαν* scripsi pro *ἡδυνήθησαν* || § 12. *μέγα* Reiskius (Turr.). Libri *μετά* (Bk.) || *τούτ' ἂν* Schoemannus (Turr.). Libri *ταῦτα* (Bk.) || *τουναντίον* ego de meo emendavi. Libri *τοιούτων*. Sauppius coniecit τὸ αὐτὸ τοῦτο coll. Antiph. or. 6 § 27. || *πρώτον ἐγγραφέντα* Sauppian coni. πρότερον *ἐγγραφέντα*.

FRAGMENTA

orationum non omnia dedi quotquot collecta sunt, sed idem quod in Lysia edendo faciendum mihi putavi, ut ex eorum multitudine exciperem ea quae aliquo sermonis continerentur vinculo.

Fr. 4. ἀηδὲς Sylb. et margo Bodl. Libri *ἡδέως*. Ceterum v. Saupp. || *καὶ θύειν καὶ συννοσίας* καὶ *θύειν* addidi Sauppio auctore, qui contulit p. 605, 11. *δέομαι οὖν ὑμῶν* vetus Schaeferi (Spp.). Cett. *δέομαι οὖν ὑμᾶς* || Fr. 5. V. ad Lysiae fr. 33. || Fr. 6. *Ἀποφανῶ* ego correxi. Verba enim sine dubio propositionem continent. Libri *ἀποφανῶ* || Fr. 7. *παρὸν* Sauppius coniecit *παρὸν*, non temere. Sed fortasse post *παρὸν* deest aliquid quale *διέλυσε* || Fr. 12. *παρὰ τὴν εἰς Ἑστιαίαν ὁδόν* Ross. Dem. Att. p. 5. || XI. Fr. 14. Hanc orationem diversam esse a superiore concedo Meiero et Sauppio. || Fr. 15. § 1. *Εὐμάθει* *τουτῷ* scripsi pro *Εὐμ. τούτῳ* perinde atque infra § 2. || § 2. *Κηφισοδοτον* Sauppius e Dionys. H. p. 597, 11 coll. maxime titulo apud Boeckh. de re navali Ath. 4. b. 65. Libri h. l. *Κηφισοδώρον* || § 3. *ἐχράμην* τε αὐτῷ Sauppio obsecutus dedi cum vetere Schaeferi. Cett. τε om. || Fr. 17. *τὸ προωίζόν* τὸ *προωινόν* Etym. Lobeck. ad Phryn. p. 323. || ὧ *ἄνδρες δικασταί* ego correxi. Libri ὧ *ἄνδρες Ἀθηναῖοι*, V. ad or. 1 § 47. || *ἐμποδῶν ἐστί* *ἐμποδῶν εἶναι* Suidas et Zonaras, unde conicere licet *ἐμποδῶν εἶδέναι* („in promptu est scire“) || Fr. 22. Titulus antehac erat aut *Ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπολογίας* (Bk.) aut *Πρὸς Διοφάνην ἐπιτροπῆς ἀπολογία* (Spp.). Ego autem non dubitavi fragmentum illud referre ad orationem quae fuit ὑπὲρ *Καλυδῶνος* πρὸς *Ἀγνόθεον* ἐξούλης, quamquam Dionysius p. 598 neque adversarii neque clientis nomen appellat, quod eo magis mirum videtur, cum infra p. 611 orationem πρὸς *Ἀγνόθεον* nominatim afferat. De qua re cum consulissem Westermanum, vir mihi benevolentissimus de orationis titulo assensus est, mirae autem illius rei eam sibi causam esse videri rescripsit, quod illo loco Dionysius id agens, ut similes Lysiae et Isaei locos inter se compararet, non tam nomina quam ip

sam rem curaverit. Idem vir doctus Calydonem nostrae orationis non diversum esse iudicat ab eo, adversus quem orationem πρὸς Καλυδῶνα ἐπιτροπῆς scripserit Isaeus: in utraque autem causa Hagnotheum fuisse Calydonis adversarium, quamvis primo quidem aspectu prope temerarium esse videatur statuere Isaeum modo his modo illis partibus operam suam tribuisse. Quod tamen minus mirum fore ipsa fragmenti verba inspicienti. Eis enim actorem aliquando fuisse adversarii tutorem declarari, non iam esse. Actor enim pupillo, postea quam is sui iuris factus erat, bona tradiderat: quibus interea dissipatis pupillus bona ipsius tutoris petit, eaque res optime convenit causae ἐξούλης, quam quidem alias quoque cum causa ἐπιτροπῆς coniunctam esse constat. Iam inter causam ab Hagnotheo actam πρὸς Καλυδῶνα ἐπιτροπῆς et causam ab Calydone actam πρὸς Ἀγνόθεον ἐξούλης aliquot annos interiectos esse verisimile est, ut nullam iam offensionem habere videatur quod ab una litigantium parte ad alteram transierit Isaeus. Ceterum alterum Fr. 23 ad hanc orationem pertinere recte iam dudum suspicatus est idem Westermannus. Ὅτι οὐδ' ἐστὶν ὑπὸ τοῦ τῶν ego de meo correxi. Erat ὑπὸ τῶν. V. § 1. 2. 4. 5. || τῶν ἀδελφιδῶν] Bodl. et vetus Schaeferi. Erat ἰδίων, de cuius lectionis origine v. Sauppis.

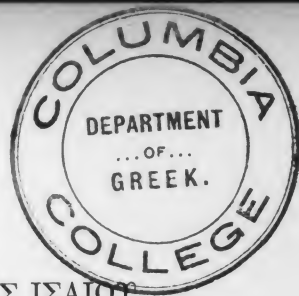
§ 1. Ἀγνόθεον egregia est Cobeti Var. Lectt. p. 271 emendatio coll. Harpocr. v. ἐπισημαίνεσθαι (p. 82 Bk.). Erat ἀγνοηθέντα. Viam monstravit Dobraeus nomen latere coniciens quale Ἀγλαοσθένη || ἀλλ' ὄντα γε ἀδελφιδούν ἐμὸν καὶ κύριον ex Dobraei emendatione scripsi: ἀλλ' οὐ τό γε ἀδελφ. ἐμὸν καὶ κύριον Schaeferi vetus, unde Sauppis ei δέ, ἀλλ' οὐν τὸν γε ἀδελφιδούν ἐμὸν ὄντα, κύριον: Bodlei. habet ἀλλ' οὕτω γε οὐν ἀδελφ. ἐμὸν κ. κ. || § 2. ἐταιρείαις Sauppis coll. Baitero ad Isocr. Paneg. p. 51 sq. Libri ἐταιρείαις || ὡς ἂν οὐν] „quomodocumque“. οὐν inclusit Bekkerus. At v. Lectt. Lys. p. 32 (326) et Comment. crit. p. 11. || § 3. ἐκ τῶν μαρτυριῶν; ego de meo. Cett. ἐκ τῶν μαρτύρων. Illud et concinnitas postulat et or. 8 § 28. || § 4. διῶκων ταῦτα] Sauppis coniecit δίκαια ποιῶν πάντα vel simile quid scriptum fuisse. || καὶ λόγους] καὶ κακολογίας coni. G. A. Hirschigius Philol. V p. 325. Non opus. Cfr. or. 1 § 9. ||

ποιήσεien Schoemannus (Spp.). Libri ἐποίησεν. || § 2. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον] Locum corruptum et interpolatum sic sanandum esse arbitratus sum, ut καὶ ante τοῦτον τὸν τρόπον interponerem atque coniungerem καὶ τοῦτον τὸν τρόπον παρ' ἐμοῦ πυνθανόμενον — σκέψασθαι, ante quod quidem verbum Sauppis ἐχρῆν inseruit scilicet ut lacunam expleret. Deinceps omnes ego responsiones illas τόσας καὶ τόσας, κατὰ τόσον, ταντί, οἱ καὶ ταῦτα μαρτυρήσοντες secludendas putavi, cum adversarius tantum πυνθάνεσθαι iubeatur, quod idem declarant illa quae sequuntur σκέψασθαι τὰ ψηφίσματα — τοὺς λαβόντας, quibus singulae quaestiones breviter comprehenduntur. Quod si illae responsiones non ipsius sunt oratoris, fortasse ne μαρτυρόμενοι quidem cum Reiskio et Sauppis in μαρτυρήσοντες mutare opus erit. || εἰσενηγεμένους. Sylburgius (Spp.). Libri εἰσενηγεμένης || § 5. εὐ τε...] Lacuna est in vetere Schaeferi et Bodleiano, in hoc quidem, ut Reiskius narrat, inter εὐ et τε, quod si verum est, probo eiusdem complementum εὐ εἶχε τότε τῷ λ., ita ut τότε oppositum sit ei quod sequitur νῦν. Sauppis coniecit εὐ τε καὶ καλῶς εἶχε, τῷ λ. Schoemannus εὐ τε καὶ δικαίως εἶχε, τῷ λ. || ψευδὸς ἦν] Malim ψευδὲς ἦν || Fr. 25. Ex ambobus Suidae locis inter se comparatis emendavit Sauppis coll. or. 8 § 31 et or. 10 § 12. Malim tamen ad παῖδες articulum additum. || Fr. 28. Καὶ οὗτος vetus Schaeferi (Spp.). Cett. Καὶ οὗτος γὰρ || παρεχόμενων αὐτῶν μάρτυρας ὧν e Schoemannii emendatione dedi cum Sauppis pro παρεχόμενος αὐτῶν μάρτυρας δοῦναι ὧν || φασιν, ἐκείνοις ego scripsi pro φασιν, ὡς ἐκείνοις. Particula ὡς ex ea quae sequitur ὡς nata videtur. Sauppis cum Schoemanno eam mutavit in ὅμως. || οἱ γε Bekkerus (Spp.). Erat εἰκε || ἀπέδοσαν, εἰσπράξασθαι δ' οὕτως; Sauppis et Emperius. Possis etiam ἀπέδοσαν ἃ εἰσπράξασθαι οὕτως ἔχοντες || Fr. 29. Initium corruptum esse patet. || Fr. 32. ἀδικεῖσθαι Sauppis et Meinekius. Libri ἀδικεῖν || Fr. 33. Correxit Sauppis in fragmentis Antiphontis p. 145.

Scribam Dresdae.

Carolus Scheibe.

ΙΣΑΙΟΣ.

α. ΓΕΝΟΣ ΙΣΑΙΟΥ.

Ἰσαῖος ὁ ῥήτωρ ἐγένετο κατὰ μὲν τινὰς Ἀθηναῖος, κατὰ δέ τινὰς Καλκιδεύς, πατὴρ δὲ Διαγόρου, μαθητὴς δὲ Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος, διδάσκαλος δὲ Δημοσθένους· ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, καὶ ἐπεβίω μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς, ὥς φησι Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασεὺς ὁ κριτικός. λέγεται δὲ μειράκιον μὲν ὦν ἡδοναῖς σχολάζειν καὶ πότοις, καὶ λεπτῆς ἐσθῆτος ἀντιποιεῖσθαι καὶ συνεχῶς ἐρᾶν, ἀνὴρ δὲ γενόμενος τοσοῦτον μεταβεβληκέναι τὴν πολιτείαν ὥσθ' ἕτερον ἐξ ἑτέρου δοκεῖν. Ἀρδύος γοῦν ἐρωτήσαντος αὐτὸν εἰ ἡ δεῖνα καλὴ αὐτῷ φαίνεται, λέγεται εἰπεῖν „οὐκ οἶδα· τοὺς γὰρ τοιούτους ἀφη- „ρῆσθην ὀφθαλμούς.” [ταῦτα δὲ φησι Φιλόστρατος ἐν τοῖς βίοις τῶν σοφιστῶν, οὐ πάντως περὶ τούτου λέγων Ἰσαῖον· ἀμέλει γοῦν καὶ Ἀσσύριον αὐτὸν καλεῖ.] ἄδηλος δὲ ὁ ἀκριβὴς τοῦ θανάτου αὐτοῦ χρόνος. χαρακτηρὰ δὲ τὸν Ἀυσίου πᾶν ἀκριβῶς ἐξήλωσεν, ὥστε μὴδὲ ῥᾶδιον εἶναι διελεῖν τοὺς λόγους. ἔστι δὲ αὐτοῖς ἡ κοινωνία κατὰ τε τὴν λέξιν καὶ τὰ ἐνθυμήματα, κατὰ μὲν τὴν λέξιν ὅτι ἡ μὲν Ἀυσίου ἐστὶ καθαρὰ καὶ ἀκριβὴς καὶ σαφὴς καὶ κυρία καὶ σύντομος, ἔοικε δὲ κατὰ ταῦτα πάντα ἡ Ἰσαίου σχεδόν. διαφέρει δὲ ὅτι τῇ μὲν πολὺ τὸ ἀφελὲς καὶ τὸ ἡθικόν, καὶ ἡ χάρις μεγάλῃ, ἡ δὲ Ἰσαίου τεχνικώτερα

δόξειεν ἂν εἶναι καὶ ἀκριβεστέρα καὶ σχηματισμοῖς διειλημμένη ποιικίλοις· ὅσον γὰρ ἀπολείπεται τῆς χάριτος, τοσοῦτον ὑπερέχει κατὰ τὴν δεινότητα. κατὰ μὲν οὖν τὴν λέξιν τοιαύτην εὐρήσομεν τὴν διαφορὰν, κατὰ δὲ τὰ πράγματα ταύτην, ὅτι παρὰ Λυσία μὲν οὐ πολλὴν τὴν τέχνην εὐρήσομεν οὔτε ἐν τοῖς μερισμοῖς τῶν πραγμάτων οὔτε ἐν τῇ τάξει τῶν ἐνθυμημάτων, παρὰ δὲ Ἰσαίῳ πολλὴ τῆς τέχνης ἡ ἀκρίβεια. καὶ γὰρ προκατασκευαῖς χρῆται καὶ μερισμοῖς τεχνικωτέροις, καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀντίδικον διαπονηρεύεται, τοὺς δὲ δικαστὰς καταστρατηγεῖ. πολὺς δ' ἐστὶν ἐν τῷ δικανικῷ, καὶ σχεδὸν μόνον τοῦτο ἡσκησεν. ἀμέλει γοῦν πηγὴ τις τῆς τοῦ Δημοσθένους ἐκαλεῖτο δεινότητος. αὕτη δὲ ἦν ἡ διαφορὰ Λυσίου καὶ Ἰσαίου, ὥστε Λυσίας μὲν καὶ ὑπὲρ ἀδίκων ἐπειθε λέγων, Ἰσαῖος δὲ καὶ ὑπὲρ ἀγαθῶν λέγων ὑποπτος ἦν.

β'. ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΟΝΤΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡ-
ΝΑΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΡΗΤΟ-
ΡΩΝ ΤΠΟΜΝΗΜΑΤΙΣΜΩΝ.

Ἰσαῖος, ὁ Δημοσθένους καθηγησάμενος καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα γενόμενος περιφανής, ὥς μὲν τινες ἰστοροῦσιν Ἀθηναῖος ἦν τὸ γένος, ὥς δ' ἕτεροι γράφουσι Χαλκιδεὺς. ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὥς ἐκ τῶν λόγων αὐτοῦ τεκμαίρομαι, καὶ μέχρι τῆς Φιλίππου δυναστείας παρεξέτεινεν. γενέσεως δὲ καὶ τελευτῆς τοῦ ῥήτορος ἀκριβῆ

χρόνον εἰπεῖν οὐκ ἔχω, οὐδὲ δὴ περὶ τοῦ βίου τοῦ ἀνδρός, οἷός τις ἦν, οὐδὲ περὶ τῆς προαιρέσεως τῶν πολιτευμάτων, οὐδ' ἀρχὴν εἰ προείλετό τινα πολιτείαν, οὐδ' ὅλως περὶ τῶν τοιούτων οὐδενὸς διὰ τὸ μηδὲ τοιαύτη περιτνγχάνειν ἱστορίᾳ. οὐδὲ γὰρ ὁ τοὺς Ἰσοκράτους μαθητὰς ἀναγράψας Ἑρμιππος, ἀκριβῆς ἐν τοῖς ἄλλοις γενόμενος, ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ῥήτορος οὐδὲν εἰρηκεν, ἔξω δυοῖν τούτων, ὅτι διήκουσε μὲν Ἰσοκράτους, καθηγήσατο δὲ Δημοσθένους, συνεγένετο δὲ τοῖς ἀρίστοις τῶν φιλοσόφων.

γ'. ΕΚ ΤΩΝ [ΠΛΟΤΤΑΡΧΟΥ] ΒΙΩΝ ΤΩΝ
ΔΕΚΑ ΡΗΤΟΡΩΝ.

Ἰσαῖος Χαλκιδεὺς μὲν ἦν τὸ γένος, παραγενόμενος δ' εἰς Ἀθήνας καὶ σχολάσας μὲν Ἰσοκράτει ξηλώσας δὲ Λυσίαν κατὰ τε τὴν τῶν ὀνομάτων ἁρμονίαν καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασι δεινότητα, ὥστ' εἰ μὴ τις ἔμπειρος πάνυ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀνδρῶν εἴη, οὐκ ἂν διαγνοίη πολλοὺς τῶν λόγων ῥαδίως ὁποτέρου τῶν ῥητόρων εἶσιν. ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὥς ἐστι τεκμήρασθαι ἐκ τῶν λόγων αὐτοῦ καὶ μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς παρέτεινεν. καθηγήσατο δὲ Δημοσθένους ἀποστὰς τῆς σχολῆς ἐπὶ δραγμαῖς μυριάς, διὸ καὶ μάλιστα ἐπιφανὴς ἐγένετο. αὐτὸς δὲ καὶ τοὺς ἐπιτροπικούς λόγους συνέταττε τῷ Δημοσθένει, ὥς τινες εἶπον. καταλέλοιπε δὲ λόγους ξδ', ὧν εἰσι γνήσιοι ν', καὶ ἰδίας τέχνης. πρῶτος δὲ

καὶ σχηματίζειν ἤρξατο καὶ τρέπειν ἐπὶ τὸ πολιτικὸν τὴν διάνοιαν, ὃ μάλιστα μεμύηται Δημοσθένης. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἐν τῷ Θησεῖ.

δ'. ΕΚ ΤΩΝ ΣΟΤΙΔΑ.

Ἰσαῖος. εἰς μὲν ἐστὶ τῶν ἰ' ῥητόρων, μαθητὴς δ' Ἰσοκράτους, διδάσκαλος δὲ Δημοσθένους, Ἀθηναῖος τὸ γένος. Δημήτριος δὲ Χαλκιδεὺς φησὶν αὐτὸν εἶναι. οὗτος ἐπαινεῖται καὶ ὡς ῥήτωρ καὶ ὡς Δημοσθένην ἀμισθὶ προαγαγών.

1.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΛΕΩΝΥΜΟΥ ΚΛΗΡΟΥ. Steph.
p. 35.

ΤΠΟΘΗΣΙΣ.

Ἀδελφίδοι Κλεωνύμου τελευτήσαντος ἐπὶ τὸν κληρὸν ἔρχονται κατὰ γένος, τὰς διαθήκας, ἃς παρέχονται εἰς αὐτοὺς οἱ περὶ Φερένικον καὶ Σίμωνα καὶ Ποσειδίππον, γράψαι, ὡς ἀληθὲς ἦν, καὶ θεῖναι παρὰ τοῖς ἄρχουσιν ὁμολογοῦντες Κλεώνυμον κατὰ τὴν πρὸς Δεινίαν τὸν ἐπίτροπον αὐτῶν ὁργὴν, ὕστερον δὲ ἐπιχειρήσαντα λῦσαι καὶ μεταπεψάμενον τὸν ἀστυνόμον ἐξαίφνης [ἀποθανεῖν]· καὶ Πολύαρχον δὲ τὸν πάππον αὐτῶν, Κλεωνύμου δὲ πατέρα, προστάξαι, εἴ τι πάσχοι Κλεώνυμος, δοῦναι αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα. Ἡ στάσις ὄρος διπλοῦς κατὰ ἀμφισβήτησιν· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι ταῖς γενομέναις ἐξ ἀρχῆς διαθήκαις δισχυρίζονται, οἱ δὲ, λέγοντες ὅτι μετεκατέσατο τὸν ἄρχοντα, ἵνα λύσῃ αὐτάς, τοῖς τελευταῖον παρὰ τοῦ Κλεωνύμου γενομένοις.

Πολλὴ μὲν ἡ μεταβολὴ μοι γέγονεν, ὧς ἄνδρες, τελευτήσαντος Κλεωνύμου. ἐκεῖνος γὰρ ζῶν μὲν ἡμῖν κατέλιπε τὴν οὐσίαν, ἀποθανὼν δὲ κινδυνεύειν περὶ αὐτῆς πεποίηκε. καὶ τότε μὲν οὕτως ὑπ' αὐτοῦ σωφρόνως ἐπαιδευόμεθα, ὥστ' οὐδ' ἀκροασόμενοι οὐδέποτε ἤλθομεν ἐπὶ δικαστήριον, νῦν δὲ ἀγωνιούμε· μοι περὶ πάντων ἤκομεν τῶν ὑπαρχόντων· οὐ γὰρ τῶν Κλεωνύμου μόνον ἀμφισβητοῦσιν ἀλλὰ καὶ τῶν πατρῶων, ὁφείλειν ἐπὶ τούτοις ἐκείνῳ φάσκοντες ἀργύριον. καὶ οἱ μὲν οἰκεοὶ καὶ οἱ προσήκοντες οἱ 2

τούτων ἀξιούσιν ἡμᾶς καὶ τῶν ὁμολογούμενων, ὧν Κλεώνυμος κατέλιπεν, αὐτοῖς [τούτων] ἰσομοιρῆσαι· οὗτοι δὲ εἰς τοῦτο ἤκουσιν ἀναισχυντίας, ὥστε καὶ τὰ πατρῶα προσαφελέσθαι ζητοῦσιν ἡμᾶς, οὐκ ἀγνοοῦντες, ὧ ἄνδρες, τὸ δίκαιον, ἀλλὰ πολλὴν ἐρημίαν
 3 ἡμῶν καταγνόντες. σκέψασθε γὰρ οἷς ἑκάτεροι πιστεύοντες ὡς ὑμᾶς εἰσεληλύθαμεν· οὗτοι μὲν διαθή-
 κας ἰσχυριζόμενοι τοιαύταις, ἃς ἐκεῖνος διέθετο μὲν οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν ἀλλ' ὀργισθεὶς τῶν οἰκείων τινὶ τῶν ἡμετέρων, ἔλυσε δὲ πρὸ τοῦ θανάτου, πέμψας
 4 Ποσειδίππου ἐπὶ τὴν ἀρχήν· ἡμεῖς δὲ γένει μὲν ἐργυράτω προσήκοντες, χρώμενοι δὲ ἐκείνῳ πάντων οἰκειότατα, δεδωκότων δ' ἡμῖν καὶ τῶν νόμων κατὰ τὴν ἀρχιστελίαν καὶ αὐτοῦ τοῦ Κλεωνύμου διὰ τὴν φιλίαν τὴν ὑπάρχουσαν αὐτῷ, ἔτι δὲ Πολυάρχου, τοῦ πατρὸς τοῦ Κλεωνύμου, πάππου δ' ἡμετέρου, προστάξαντος, εἴ τι πάθοι Κλεώνυμος ἅπαις, ἡμῖν δοῦναι
 5 τὰ αὐτοῦ. τοσούτων τοίνυν ἡμῖν ὑπαρχόντων οὗτοι, καὶ συγγενεῖς ὄντες καὶ οὐδὲν δίκαιον εἰπεῖν ἔχοντες, οὐκ αἰσχύνονται καταστήσαντες ἡμᾶς εἰς ἀγῶνα περὶ τούτων, περὶ ὧν αἰσχρὸν ἦν ἀμφισβητῆσαι καὶ τοῖς
 6 μηδὲν προσήκουσιν. Οὐχ ὁμοίως δέ μοι δοκοῦμεν, ὧ ἄνδρες, διακεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ ὅτι ἀδίκως κινδυνεύω, τοῦθ' ἠγοῦμαι μέγιστον εἶναι τῶν παρόντων κακῶν, ἀλλ' ὅτι ἀγωνίζομαι πρὸς οἰκείους, οὓς οὐδ' ἀμύνεσθαι καλῶς ἔχει· οὐ γὰρ ἂν ἐλάττω συμφορὰν ἠγῆσαιμην κακῶς ποιεῖν τούτους ἀμυνόμενος, οἰκείους ὄντας, ἢ κακῶς πα-
 7 θεῖν ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τούτων. οὗτοι δ' οὐ τοιαύτην ἔχουσι τὴν γνώμην, ἀλλ' | ἤκουσιν ἐφ' ἡμᾶς καὶ τοὺς φίλους παρακαλέσαντες καὶ ῥήτορας παρασκευασάμενοι καὶ οὐδὲν ἀπολείποντες τῆς αὐτῶν δυνάμεως,

ὥσπερ, ὧ ἄνδρες, ἐχθροὺς τιμωρησόμενοι, καὶ οὐκ ἀναγκαίους καὶ συγγενεῖς κακῶς ποιήσונτες. τὴν 8 μὲν οὖν τούτων ἀναισχυντίαν καὶ τὴν αἰσχροκέρδειαν ἔτι μᾶλλον γνώσεσθε, ἐπειδὴν πάντων ἀκούσῃτε· ὅθεν δ' οἶμαι τάχιστ' ἂν ὑμᾶς μαθεῖν περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν, ἐντεῦθεν ἄρξομαι διδάσκειν.

Δεινίας γὰρ ὁ τοῦ πατρὸς ἀδελφὸς ἐπετρόπευσεν 9 ἡμᾶς, θεῖος ὧν ὀρφανὸς ὄντας. Κλεωνύμῳ δ' οὐτος, ὧ ἄνδρες, διάφορος ὧν ἔτυχε. ὁπότερος μὲν οὖν αὐτῶν ἦν τῆς διαφορᾶς αἴτιος, ἴσως οὐκ ἐμὸν ἔργον ἐστὶ κατηγορεῖν· πλὴν τοσοῦτόν γε ἂν δικαίως αὐτοῖς ἀμφοτέροις μεμψαίμην, ὅτι καὶ φίλοι τέως ὄντες καὶ προφάσεως οὐδεμιᾶς γενομένης ἐκ λόγων τινῶν οὕτως εἰκῇ πρὸς ἀλλήλους ἐχθρὰν ἀνείλυντο. ὅτι δ' οὖν ἐκ ταύτης τῆς ὀργῆς Κλεώνυμος ταύτας 10 ποιεῖται τὰς διαθήκας, οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν, ὥς ὕστερον ἐσώθη ἔλεγεν, ὁρῶν δὲ ἡμᾶς ἐπιτροπευομένους ὑπὸ Δεινίου, καὶ δεδιὼς μὴ τελευτήσκειν αὐτὸς ἔτι παῖδας ἡμᾶς καταλιπὼν καὶ τῆς οὐσίας ἡμετέρας οὐσης γένοιτο κύριος Δεινίας· ἠγείτο γὰρ δεινὸν εἶναι τὸν ἐχθιστον τῶν οἰκείων ἐπίτροπον καὶ κύριον τῶν αὐτοῦ καταλιπεῖν, καὶ ποιεῖν αὐτῷ τὰ νομιζόμενα τοῦτον, ἕως ἡμεῖς ἠβήσαιμεν, φ' ἧν διάφορος ἦν· ταῦτα διανοηθεὶς ἐκεῖνος, εἴτ' ὀρθῶς εἶτε μὴ, τὰς 11 διαθήκας ταύτας διέθετο. καὶ εὐθύς ἐρωτῶντος τοῦ Δεινίου παραχρῆμα εἴ τι ἡμῖν ἢ τῷ πατρὶ ἐγκαλεῖ τῷ ἡμετέρῳ, ἀπεκρίνατο πάντων τῶν πολιτῶν ἐναντίον ὅτι οὐδὲν πονηρόν [ἐγκαλεῖ], καὶ ἐμαρτύρησεν ὡς ὀργιζόμενος ἐκείνῳ καὶ οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος ταῦτα διέθετο. πῶς γὰρ ἂν εὖ φρονῶν, ὧ ἄνδρες, κακῶς ποιεῖν ἡμᾶς ἐβουλήθη, τοὺς μηδὲν αὐτὸν ἡδικοκῆτας; ὕστερον δὲ τούτων, ὁ μέγιστον ἡμῖν τεκμή- 12

- ριον ὅτι οὐδὲ ταῦτα ἔπραξεν ἡμᾶς βλάπτειν βουλό-
μενος· τελευτήσαντος γὰρ Δεινίου καὶ τῶν πραγμά-
των ἡμῖν πονηρῶς ἐχόντων οὐδὲ περιεῖδεν ἡμᾶς οὐδ'
ἐνὸς ἐνδεεῖς ὄντας, ἀλλ' αὐτοὺς μὲν εἰς τὴν οἰκίαν
τὴν αὐτοῦ κοιμισάμενος ἐπαίδευε, τὴν δ' οὐσίαν ἀφε-
λέσθαι τῶν χρησίων ἐπιβουλευσάντων ἔσωσεν ἡμῖν,
ἐπεμελείτο τε ὁμοίως τῶν ἡμετέρων ὥσπερ τῶν αὐτοῦ
13 πραγμάτων. καίτοι χοῇ θεωρεῖν αὐτοῦ τὴν διάνοιαν
ἐκ τούτων τῶν ἔργων μᾶλλον ἢ ἐκ τῶν διαθηκῶν,
καὶ τεκμηρίοις χρῆσθαι μὴ τοῖς μετ' ὀργῆς πραχθεῖ-
σιν, ἐν οἷς ἅπαντες πεφύκαμεν ἀμαρτάνειν, ἀλλ'
ἀφ' ὧν ὕστερον φανερὰν τὴν αὐτοῦ διάνοιαν ἐποίη-
σεν. ἔτι γὰρ μᾶλλον ἐν τοῖς τελευταίοις ἐδήλωσεν
14 ὥς εἶχε πρὸς ἡμᾶς. ἤδη γὰρ ἀσθενῶν ταύτην τὴν
νόσον ἐξ ἧς ἐτελεύτησεν, ἐβουλήθη ταύτας τὰς δια-
θήκας ἀνελεῖν καὶ προσέταξε Ποσειδίππῳ τὴν ἀρχὴν
εἰσαγαγεῖν. ὁ δὲ οὐ μόνον οὐκ εἰσήγαγεν, ἀλλὰ καὶ
τὸν ἐλθόντα τῶν ἀρχόντων ἐπὶ τὴν θύραν ἀπέπεμ-
ψεν. ὀργισθεὶς δὲ τούτῳ Κλεώννυμος πάλιν ἐς τὴν
ὑστεραίαν Διοκλεῖ καλέσαι τοὺς ἄρχοντας προσέταξε·
καὶ οὐχ οὕτως ἀσθενῶς διακείμενος, ἀλλ' ἔτι πολλῶν
οὐσῶν ἐλπίδων ἐξαπίνης τῆς νυκτὸς ταύτης ἀπέθανεν.
15 Πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν παρῆξομαι μάρτυρας ὥς
οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν ἀλλὰ Δεινίᾳ πολέμων ταύτας τὰς
διαθήκας διέθετο, ἔπειτα ὥς ἐκείνου τελευτήσαντος
ἐπεμελείτο τε τῶν ἡμετέρων ἀπάντων, καὶ αὐτοὺς
ἐπαίδευεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὐτοῦ κοιμισάμενος,
πρὸς δὲ τούτοις ὥς Ποσειδίππον ἐπεμψεν ἐπὶ τὸν
ἀστυνόμον, οὗτος δ' οὐ μόνον αὐτὸς οὐκ εἰσεκά-
λεσεν, ἀλλὰ καὶ ἐλθόντα ἐπὶ τὴν θύραν Ἀρχωνίδην
16 ἀπέπεμψεν. Ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς
μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἔτι τοίνυν ὥς οἱ τούτων φίλοι καὶ Κηφίσανδρος
ἡξίουεν νείμασθαι τὴν οὐσίαν καὶ τὸ τρίτον μέρος
ἡμᾶς ἔχειν ἀπάντων τῶν Κλεωνύμου, καὶ τούτων μοι
κάλει | μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἡγοῦμαι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες, πᾶσι τοῖς τῶν 17
κλήρων ἀμφισβητούσιν, ὅταν ἀποφήνωσι σφᾶς αὐτοὺς
ὥσπερ ἡμεῖς καὶ τῷ γένει προτέρους ὄντας καὶ τῇ
φιλίᾳ τῇ πρὸς τὸν τετελευτηκότα, περιεργον εἶναι
τοὺς ἄλλους λόγους λέγειν· ἐπειδὴ δὲ τούτων οὐδέ-
τερον ἔχοντες οὗτοι τολμῶσι τῶν οὐ προσηκόντων
ἀμφισβητεῖν καὶ ψευδεῖς παρασκευάζονται λόγους,
βούλομαι βραχέα καὶ περὶ τούτων αὐτῶν εἰπεῖν.
18 Ἰσχυρίζονται γὰρ ταῖς διαθήκαις, λέγοντες ὥς Κλεώ-
ννυμος μετεπέμπετο τὴν ἀρχὴν οὐ λῦσαι βουλόμενος
αὐτὰς ἀλλ' ἐπανορθῶσαι καὶ βεβαιῶσαι σφίσιν αὐ-
τοῖς τὴν δωρεάν. ὑμεῖς δὲ σκοπεῖσθε τὰς διαθήκας
τὰς μετ' ὀργῆς γενομένας πότρεα εἰκός ἐστι βουλή-
θῆναι Κλεώννυμον ἀνελεῖν, ἐπειδὴ πρὸς ἡμᾶς οἰκείως
ἔσχεν, ἢ σκοπεῖν ὅπως ἔτι βεβαιότερον ἡμᾶς ἀποστε-
ρήσει τῶν αὐτοῦ. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις κακείνων ὧν 19
ἂν ὀργισθέντες τοὺς οἰκείους ἀδικήσωσιν ὕστερον
μεταμέλει· οὗτοι δὲ ἐκείνον ἀποφαίνουσιν, ἐν ᾧ πρὸς
ἡμᾶς οἰκειότατα διέκειτο, μᾶλλον βεβαιοῦν τὴν δια-
θήκην βουλόμενον, ἣν ὀργιζόμενος ἐποίησατο. ὥστ'
εἰ καὶ ἡμεῖς ὁμολογήσομεν ταῦτα καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ πι-
στεύσετε, ἐνθυμείσθε ὅτι παράνοιαν αὐτοῦ τὴν με-
ρίστην οὗτοι κατηγοροῦσι. τίς γὰρ ἂν γένοιτο ταύτης 20
μανία μερίζων, ἢ τότε μὲν ὅτε Δεινία διάφορος ὧν
ἔτυχεν, ἡμᾶς κακῶς ποιεῖν τε καὶ διατίθεσθαι τοι-

- αύτας διαθήκας, ἐξ ὧν οὐκ ἐκείνοι ἐτιμωρεῖτο ἀλλὰ τοὺς οἰκιοτάτους ἡδίκει· νυνὶ δὲ χρώμενος ἡμῖν καὶ περὶ πλείστου ποιούμενος ἀπάντων, μόνους ἐβουλήθη τοὺς ἀδελφιδοῦς, ὡς οὗτοί φασιν, ἀκλήρους ποιῆσαι τῶν ἑαυτοῦ. καὶ τίς ἂν εὖ φρονῶν, ὦ ἄνδρες, τοι-
- 21 αὐτὰ περὶ τῶν αὐτοῦ βουλευσάιο; ὥστ' ἐκ τούτων τῶν λόγων ῥαδίαν ὑμῖν τὴν διάγνωσιν πεποιήκασι περὶ αὐτῶν. εἰ μὲν γὰρ ἀνελεῖν τὰς διαθήκας βου-
 λόμενος μετεπέμπετο τὴν ἀρχήν, ὥσπερ ἡμεῖς φαμεν, οὐδ' εἰς ἔνεστι τούτοις λόγος· εἰ δ' οὕτω παρὰ φρονῶν ἔτυχεν ὥσθ' ἡμᾶς περὶ ἐλαχίστου ποιῆσθαι, τοὺς γένει πρωτεύοντας καὶ χρωμένους αὐτῷ πάντων οἰ-
 κειότατα, δικαίως ἂν δήπου τὰς τοιαύτας διαθήκας ἀκύρους ποιήσαιτε.
- 22 Ἐτι τοίνυν ἐνθυμείσθε ὅτι φάσκοντες καλεῖν τὴν ἀρχὴν Κλεώνυμον, ἵνα βεβαιώσῃ τὴν αὐτῶν δω-
 ρεάν, προσταχθὲν αὐτοῖς οὐκ ἐτόλμησαν εἰσαγαγεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐλθόντα τῶν ἀρχόντων ἐπὶ τὴν θύραν ἀπέπεμψαν. καὶ δυοῖν τοῖν ἐναντιωτάτοιον θάτερα μέλλοντες, ἢ τὴν οὐσίαν ἔχειν βεβαιότεραν ἢ ἐκείνῳ μὴ ποιήσαντες ἀπεχθήσεσθαι, τὴν ἀπέχθειαν εἴλοντο
- 23 μᾶλλον ταύτης τῆς δωρεᾶς. καίτοι πῶς ἂν ἕτερα τούτων γένοιτο ἀπιστότερα; τοὺς μὲν τηλικαῦτα μέλ-
 λοντας ἐκ τοῦ πράγματος κερδαίνειν, ὥσπερ ξημιω-
 θησομένους, φυλάξασθαι τὴν διακονίαν, Κλεώνυμον δ' ὑπὲρ τῆς τούτων ὠφελείας τοσαύτην ποιήσασθαι σπουδὴν ὥστε Ποσειδίππῳ μὲν, ὅτι κατημέλησεν, ὀργισθῆναι, Διοκλέους δὲ ταῦτά πάλιν ἐς τὴν ὑστε-
 ραίαν δεηθῆναι;
- 24 Εἰ γὰρ δὴ, ὦ ἄνδρες, ὡς οὗτοί φασιν, ἐν ταῖς νῦν γεγραμμέναις διαθήκαις ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν οὐ-
 σίαν, καὶ τοῦτ' ἄξιον εἶναι μοι δοκεῖ θαυμάζειν, ὃ

τί ποτε ἐπανορθώσας κυριωτέρας αὐτὰς ἡγοῖτ' ἂν ποιῆσαι· τοῖς γὰρ ἄλλοις οὗτος ὅρος ἐστίν, ὃ ἄνδρες, τῶν δωρεῶν. Ἐτι δὲ καὶ εἰ τι προσγράψαι τούτοις 25 ἐβούλετο, διὰ τί οὐκ ἐν ἑτέρῳ γράψας αὐτὰ γραμ-
 ματεῖω κατέλιπεν, ἐπειδὴ τὰ γράμματα παρὰ τῶν ἀρχόντων οὐκ ἐδυνήθη λαβεῖν; ἀνελεῖν γάρ, ὦ ἄν-
 δρες, οὐχ οἷός τ' ἦν ἄλλο γραμματεῖον ἢ τὸ παρὰ τῇ ἀρχῇ κείμενον· γράψαι δ' ἔξην εἰς ἕτερον εἰ τι ἐβούλετο, καὶ μὴδὲ τοῦθ' ἡμῖν ἀφοσιβητήσιμον ἔαν.
 Εἰ τοίνυν καὶ τοῦτο συγχωρήσαιμεν, ὡς ἐκεῖνος ἐπα- 26
 νορθῶσαι τὰς διαθήκας ἐβούλετο, πᾶσι δήπου φανε-
 ρὸν ὑμῖν ἐστίν ὅτι οὐκ ὀρθῶς αὐτὰς ἔχειν ἡγεῖτο. καίτοι σκοπεῖτε καὶ ἐντεῦθεν τὴν ἀναισχυντίαν αὐ-
 τῶν, οἳ τινες ταύτας τὰς διαθήκας ἀξιούσιν εἶναι κυρίας, ἃς ὁμολογοῦσι μὴδ' αὐτὸν τὸν διαθέμενον [ταῦτα] ὀρθῶς ἔχειν ἡγεῖσθαι, καὶ πείθουσιν ὑμᾶς ἐναντία καὶ τοῖς νόμοις καὶ τῷ δικαίῳ καὶ τῇ τοῦ
 τετελευτηκότος γνώμῃ ψηφίσασθαι. Ἐτι τοίνυν τού- 27
 των ἀπάντων ἀναιδέστατος τῶν λόγων ἐστίν, ὅταν τολμῶσι λέγειν ὡς Κλεώνυμος οὐδὲν ἡμᾶς τῶν αὐτοῦ λαβεῖν ἐβούλετο. καίτοι, ὦ ἄνδρες, τίνας ἂν ἄλλους ταῦτα ἔχειν ἐβουλήθη μᾶλλον ἢ τούτους, οὓς καὶ
 ζῶν ἐκ τῶν αὐτοῦ πλείστα τῶν οἰκείων ὠφέλει; Πάν- 28
 των δ' ἂν εἴη θαυμασιώτατον, εἰ Κηφίσανδρος μὲν ὁ τούτων οἰκείος δίκαιον ἡγεῖτο εἶναι μέρος ἕκαστον ἡμῶν ἔχειν τῆς οὐσίας, Κλεώνυμος δ' ὅς ἦν ἡμῖν οἰκειότατος καὶ ἡμᾶς εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὐτοῦ λα-
 βῶν ἐθεράπευε καὶ ἐπεμελεῖτο τῶν ἡμετέρων ὥσπερ τῶν αὐτοῦ πραγμάτων, οὗτος μόνος ἐβούλετο ἡμᾶς ἀκλήρους εἶναι τῶν αὐτοῦ. καὶ τίς ἂν ὑμῶν πιστεύ- 29
 σειεν εὐνοστέρους καὶ μετριωτέρους τοὺς ἀντιδίκους ἡμῖν εἶναι τῶν οἰκιοτάτων; κἀκείνον μὲν, ὃ καὶ

ἀναγκαῖον εὖ ποιεῖν ἡμᾶς καὶ αἰσχρὸν ἡμῶν ἀμελη-
σαι, μηδὲν τῶν αὐτοῦ ἡμῖν δοῦναι· τούτους δέ, οἷς
οὐτ' ἀνάγκη ἐστὶν οὐτ' αἰσχύνῃ οὐδεμίαν φέρει
τῶν οὐ προσηγόντων, ὥς φασιν, ἡμῖν μεταδιδόναι;
Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὧ ἄνδρες, πολλὴν ἀπιστίαν ἔχει.

- 30 Ἐπειτα, εἰ μὲν καὶ νῦν οὕτω πρὸς ἀμφοτέρους
ἡμᾶς ἔχων ἐτελεύτησεν, ὥσπερ ὅτε τὰς διαθήκας
τάσας ἐποιήσατο, εἰκότως ἂν τις ὑμῶν πιστεύσειε
τοῖς λόγοις τοῖς τουτῶν· νυνὶ δὲ πᾶν τούναντίον εὐ-
ρήσετε. τότε μὲν γὰρ ἔτυχε Δεινία, ὃς ἡμᾶς ἐπειρό-
πενε, διάφορος ὢν ἡμῖν τε οὐπὼ χρώμενος τούτοις
τε ἅπασιν ἐπιτηδεύως διακείμενος· νῦν δὲ τούτων
μὲν τισι διάφορος ἐγένετο, ἡμῖν δὲ πάντων ἐχρήτο
31 οἰκειότατα. καὶ ἔξ ὧν μὲν αὐτῷ πρὸς τούτους ἐγένετο
ἡ διαφορὰ, περιεργὸν ἐστὶ λέγειν· σημεῖα δ' ὑμῖν
ἐρῶ μεγάλα, περὶ ὧν καὶ μάρτυρας ἔχω παρασχέ-
σθαι. πρῶτον μὲν γὰρ θύων τῷ Διονύσῳ, καὶ τοὺς
οἰκείους ἅπαντας καλέσας καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν
πολλούς, Φερένικον οὐδαμοῦ παρεστήσατο. ἔπειτα
μικρὸν πρὶν τελευτῆσαι βαδίζων εἰς Πάνορμον μετὰ
Σίμωνος, καὶ συντυχὼν αὐτῷ, προσειπεῖν οὐκ ἐτόλ-
32 μησεν. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις πυνθανομένου τὴν δια-
φορὰν τοῦ Σίμωνος τὴν τ' ἐχθραν διηγήσατο, καὶ
προσηπέλλησεν ὅτι δηλώσοι ποτ' ἂν τούτῳ ὥς διά-
κειται πρὸς αὐτόν. Καὶ ὥς ἀληθῆ λέγω, κάλει μάρ-
τυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 33 Οἴεσθε οὖν, ὧ ἄνδρες, τὸν οὕτως πρὸς ἑκατέ-
ρους ἡμᾶς διακείμενον ἡμῖν μὲν, οἷς οἰκειότατα
ἐχρήτο, οὕτω ποιεῖν ὥστε μηδὲ λόγον ὑπολείψειν,
τούτοις δέ, ὧν τισι καὶ διάφορος ἦν, σκοπεῖν ὅπως

ἅπασαν βεβαιώσει τὴν οὐσίαν; καὶ τούτους μὲν νῦν
περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ταύτης ὑπόουσης τῆς ἐχθρας,
ἡμᾶς δὲ τοσαύτης οἰκειότητος καὶ φιλίας γενομένης
πειράσθαι μᾶλλον κακῶς ποιεῖν; Ἀλλ' ἐρωγε, εἰ κα- 34
τηγορεῖν ἐβούλοντο τῶν διαθηκῶν ἢ τοῦ τετελευτη-
κότος, οὐκ οἶδ' ὅ τι ἂν ἄλλο πρὸς ὑμᾶς εἶπον, οἳ γε
τὰς διαθήκας μὲν ἀποφαίνουσιν οὐτ' ὀρθῶς ἐχούσας
οὐτ' ἀρεσκούσας τῷ διαθεμένῳ, τοῦ δὲ τοσαύτην
μανίαν κατηγοροῦσιν, ὥστε φασὶν αὐτὸν περὶ πλεί-
ονος ποιεῖσθαι τοὺς αὐτῷ διαφερομένους ἢ τοὺς οἰ-
κείως χρωμένους, καὶ οἷς μὲν ζῶν οὐδὲ διελέγετο
ἅπασαν δοῦναι τὴν οὐσίαν, τοὺς δ' οἰκειότατα κε-
χρημένους οὐδὲ πολλοστοῦ μέρους ἀξιώσαι. ὥστε τίς 35
ἂν ὑμῶν ταύτας εἶναι κυρίας τὰς διαθήκας ψηφί-
σαιο, ὥς ὁ μὲν διαθεμένος ὥς οὐκ ὀρθῶς ἐχούσας
ἀπεδοκίμασεν, οὗτοι δ' ἔργῳ λύουσιν ἐθέλοντες ἡμῖν
ἰσομοιρῆσαι τῆς οὐσίας, πρὸς δὲ τούτοις ἡμεῖς ὑμῖν
ἀποφαίνομεν ἐναντίας οὕσας καὶ τῷ νόμῳ καὶ τοῖς
δικαίοις καὶ τῇ τοῦ τετελευτηκότος διανοίᾳ;

Οἶμαι δ' ὑμᾶς τὸ περὶ ἡμῶν δίκαιον σαφέστατ' 36
ἂν παρ' αὐτῶν τούτων πυνθάνεσθαι. εἰ γὰρ τις αὐ-
τοὺς ἔροιτο διὰ τί ἀξιούσι κληρονόμοι γενέσθαι τῶν
Κλεωνύμων, τοῦτ' ἂν εἶπεν ἔχοιεν, ὅτι καὶ γένει
ποθὲν προσήκουσι καὶ ἐκεῖνος αὐτοῖς χρόνον τινὰ
ἐπιτηδεύως διέκειτο. οὐκ ἂν ἄρα ὑπὲρ ἡμῶν μᾶλλον
ἢ ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν εἶεν εἰρηκότες; εἴ τε γὰρ διὰ 37
τὴν τοῦ γένους ἀγχιστείαν δεῖ γενέσθαι τινὰς κλη-
ρονόμους, ἡμεῖς ἐγγυτέρω γένει προσήκομεν· εἴ τε
διὰ τὴν φιλίαν τὴν ὑπάρχουσαν, ἴσασιν αὐτὸν ἅπαν-
τες ἡμῖν οἰκειότερον διακείμενον. ὥστ' οὐ χρὴ παρ'
ἡμῶν, ἀλλὰ [καὶ] παρ' αὐτῶν τούτων πυνθάνεσθαι
τὸ δίκαιον. Πάντων δ' ἂν εἴη δεινότατον, εἰ τοῖς 38

μὲν ἄλλοις ψηφίζουσθε, ὅταν θάτερα τούτων ἀποφαίνωσι σφᾶς αὐτούς, ἢ γένει προτέρους ὄντας ἢ τῇ φιλίας τῇ πρὸς τὸν τετελευτηκότα, ἡμᾶς δ' οἷς ἔστιν ἀμφοτέρω ταῦτα παρὰ πάντων ὁμολογούμενα, ἀξιώσετε μόνους ἀκλήρους ποιῆσαι τῶν ἐκείνου.

- 39 Καὶ εἰ μὲν Πολύαρχος ὁ πατὴρ ὁ Κλεωνύμου, πάππος δ' ἡμέτερος, ζῶν ἐτύγχανε καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἐνδεὴς ὦν, ἢ Κλεώνυμος ἐτελεύτησε θυγατέρας ἀπορουμένης καταλιπών, ἡμεῖς ἂν διὰ τὴν ἀρχιστείαν καὶ τὸν πάππον γηροτροφεῖν ἠναγκαζόμεθα καὶ τὰς Κλεωνύμου θυγατέρας ἢ λαβεῖν αὐτοὶ γυναικάς ἢ προῖκα ἐπιδιδόντες ἐτέροις ἐκδιδόναι, καὶ ταῦθ' ἡμᾶς καὶ ἡ συγγένεια καὶ οἱ νόμοι καὶ ἡ παρ' ὑμῶν αἰσχὺν ποιεῖν ἠνάγκαζεν ἂν, ἢ ταῖς μερίσταις ξη-
- 40 μίαις καὶ τοῖς ἐσχάτοις ὀνειδέσι περιπεσεῖν· εἰ δ' οὐσία κατελείφθη, δίκαιον ἡγήσεσθ' εἶναι ταύτης ἐτέρους ἡμῶν μᾶλλον κληρονομεῖν; οὐκ ἄρα δίκαια οὐδ' ὑμῖν αὐτοῖς συμφέροντα οὐδὲ τοῖς νόμοις ὁμολογούμενα ψηφιεῖσθε, εἰ τῶν μὲν συμφορῶν τοὺς ἐγγυτάτω γένει κοινωνεῖν ἀναγκάσετε, χρημάτων δὲ καταλειφθέντων πάντας ἀνθρώπους κυριωτέρους ἢ τούτους ποιήσετε.

- 41 Χρὴ δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ διὰ τὴν συγγένειαν καὶ διὰ τὴν τοῦ πράγματος ἀλήθειαν, ὅπερ ποιεῖτε, τοῖς κατὰ γένος ψηφίξεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς κατὰ διαθήκην ἀμφισβητοῦσι. τὴν μὲν γὰρ τοῦ γένους οἰκειότητα πάντες ἐπιστάμενοι τυγχάνετε, καὶ οὐχ οἷόν τε τοῦτ' ἔστι πρὸς ὑμᾶς ψεύσασθαι· διαθήκας δ' ἤδη πολλοὶ ψευδεῖς ἀπέφηναν, καὶ οἱ μὲν τὸ παράπαν οὐ γενο-
- 42 μένας, ἐνίων δ' οὐκ ὀρθῶς βεβουλευμένων. καὶ νῦν ἡμεῖς τὴν μὲν συγγένειαν καὶ τὴν οἰκειότητα τὴν ἡμετέραν, οἷς ἡμεῖς ἀγωνιζόμεθα, ἅπαντες ἐπίστασθε·

τὰς δὲ διαθήκας, αἷς οὗτοι πιστεύοντες ἡμᾶς συκοφαντοῦσιν, οὐδεὶς ὑμῶν οἶδε κυρίας γενομένης. ἔπειτα τὴν μὲν ἡμετέραν συγγένειαν εὐρήσετε καὶ παρ' αὐτῶν τῶν ἀντιδίκων ὁμολογουμένην, τὰς δὲ διαθήκας ὅφ' ἡμῶν ἀμφισβητούμενας· οὗτοι γὰρ τὸ ἀνελεῖν αὐτὰς ἐκείνου βουλομένου διεκώλυσαν. ὥσθ' 43 ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, πολὺ κάλλιον ἔστι ψηφίσασθαι κατὰ τὸ γένος τὸ παρ' ἀμφοτέρων ἡμῶν ὁμολογούμενον μᾶλλον ἢ κατὰ τὰς διαθήκας τὰς οὐ δικαίως γεγεννημένας. πρὸς δὲ τούτοις ἐνθυμήθητε ὅτι αὐτὰς ἔλυσεν μὲν Κλεώνυμος εὐ φρονῶν, διέθετο δὲ ὀργισθεὶς καὶ οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος· ὥστε πάντων ἂν εἴη δεινότατον, εἰ κυριωτέραν αὐτοῦ τὴν ὀργὴν ἢ τὴν δίκαιον ποιήσετε.

Οἶμαι δ' ὑμᾶς καὶ λαμβάνειν παρὰ τούτων ἀξιοῦν 44 καὶ μὴ τυγχάνοντας ἀρανᾶσθαι, οἷς ἂν ὑπάρχη καὶ παρ' ὑμῶν τῶν αὐτῶν τυχεῖν. εἰ τοίνυν συνέβη Κλεωνύμῳ μὲν ζῆν, ἐξερημωθῆναι δὲ τὸν ἡμέτερον οἶκον ἢ τὸν τούτων, σκέψασθε ποτέρων ἐκείνος ἐρίγνυτο κληρονόμος· δίκαιον γὰρ ἔστι τούτους ἔχειν τὰ ἐκείνου, παρ' ὧν ὀφείλετο καὶ λαβεῖν αὐτῶ. εἰ 45 μὲν τοίνυν Φερένικος ἢ τῶν ἀδελφῶν τις ἐτελεύτησεν, οἱ παῖδες οἱ τούτων, οὐκ ἐκείνος ἐρίγνυτο κύριος τῶν καταλειφθέντων· ἡμῶν δὲ τοιαύτῃ τύχῃ χρησάμενον Κλεώνυμος ἀπάντων ἐρίγνυτο κληρονόμος. οὔτε γὰρ παῖδες ἡμῖν ἦσαν οὐτ' ἄλλοι συγγενεῖς, ἀλλ' ἐκείνος καὶ γένει προσήκων ἐγγυτάτω καὶ τῇ χρείᾳ πάντων ἦν οἰκειότατος· ὥστε διὰ ταῦτα καὶ 46 οἱ νόμοι δεδώκασιν αὐτῶ, καὶ ἡμεῖς οὐδένα ἄλλον ἡξιώσαμεν ταύτης τῆς δωρεᾶς. οὐ γὰρ δήπου ζῶντες μὲν οὕτως ἂν ἐνεχειρίσαμεν αὐτῶ τὴν οὐσίαν, ὥστε περὶ τῶν ἡμετέρων κυριωτέραν εἶναι τὴν ἐκεῖ-

νου διάνοιαν τῆς ἡμετέρας αὐτῶν, ἀποδνήσκοντες
 δὲ ἄλλους κληρονόμους ἐβουλήθημεν εἶναι αὐτῶν
 47 μᾶλλον ἢ τὸν πάντων οἰκειότατον. ὥσθ' ἡμᾶς μὲν
 ἐν ἀμφοτέροις, ὧς ἄνδρες, καὶ ἐν τῷ δοῦναι καὶ
 ἐν τῷ λαβεῖν οἰκείους ὄντας εὐρήσετε, τούτους δὲ
 νῦν μὲν ἀνασχυντούντας καὶ τὴν οἰκειότητα καὶ τὴν
 ἀγχιστείαν λέγοντας, ὅτι λήψεσθαι τι προσδοκῶσιν·
 ἐν δὲ τῷ δοῦναι πολλοὺς ἂν καὶ συγγενεῖς καὶ φί-
 λους ἐκείνου προείλοντο οἰκειοτέρους.
 48 Κεφάλαιον δὲ τῶν εἰρημένων, ᾧ πάντας ὑμῶς
 προσέχειν δεῖ τὸν νοῦν· ὅσα γὰρ ἂν ταῦτα λέγοντες
 ἀποφαίνωσι καὶ πειρῶνται πείθειν ὑμᾶς ὡς ἐκεῖνος
 διέθετο ταύτας τὰς διαθήκας καὶ οὐδὲ πώποτε ὥστε-
 ρον αὐτῷ μετεμέλῃσε, καὶ νῦν μὲν ἐβούλετο ἡμᾶς
 49 μηδὲν τῶν αὐτοῦ λαβεῖν, σφίσι δ' αὐτοῖς βεβαιῶσαι
 τὴν δωρεάν, καὶ ταῦτα πάντα λέγοντες καὶ δισχυρι-
 ζόμενοι μηδέτερον ἀποφαίνωσι, μήθ' ὡς ἐγγυτέρω
 τῷ γένει προσήκουσι μήθ' ὡς οἰκειότερον ἡμῶν πρὸς
 Κλεωνύμου διέκειντο, ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἐκείνου
 κατηγοροῦσιν, ἀλλ' οὐχ ὡς δίκαιόν ἐστι τὸ πράγμα
 50 διδάσκουσιν ὑμᾶς. ὥσθ' ὑμεῖς ὅταν μὲν τοῖς τούτων
 λόγοις πιστεύητε, οὐ τούτους προσήκει ποιῆσαι τῶν
 ἐκείνου κληρονόμους, ἀλλὰ παράνοιαν Κλεωνύμου
 καταγινώσκειν, ὅταν δὲ τοῖς ἡμετέροις, ἐκείνόν τε
 νομίζειν ὀρθῶς βεβουλευσθαι λῦσαι τὰς διαθήκας
 βουλούμενον, ἡμᾶς τε μὴ συνοφαντεῖν ἀλλὰ δικαίως
 51 τούτων ἀμφισβητεῖν. ἔπειτα, ὧς ἄνδρες, ἐνθυμεῖσθε
 ὅτι οὐχ οἷόν τε ὑμῖν ἐστι κατὰ τοὺς τούτων λόγους
 γινῶναι περὶ αὐτῶν. πάντων γὰρ ἂν εἴη δεινότατον,
 εἰ τῶν ἀντιδίκων γινωσκόντων ἡμᾶς δίκαιον εἶναι
 τὸ μέρος αὐτῶν λαβεῖν, ὑμεῖς ἅπαντ' αὐτοὺς ἔχειν
 ψηφίσαισθε, καὶ τούτους μὲν ἡγήσασθε χορῆσαι πλείω

λαβεῖν ὧν αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς ἡξίωσαν, ἡμᾶς δὲ
 μηδὲ τούτων ἀξιώσασθε ὧν οἱ ἀντίδικοι συγχωροῦσιν
 ἡμῖν.

2.

ΠΕΡΙ ΤΟΥΤΟΥ ΜΕΝΕΚΛΕΟΥΣ ΚΑΗΡΟΥ.

ΤΙ ΠΟΘΕΣΙΣ.

Μενεκλέους ποιησάμενον νόον καὶ ἐπιβιώσαντος τῇ
 ποιήσει εἴκοσι τρία ἔτη, ἀδελφῶν ἀμφισβητησάντων
 τοῦ κλήρου ἐμαρτύρησέ τις Φιλωνίδης μὴ εἶναι τὸν
 κλήρον ἐπίδικον, καταλείψαντος νόον Μενεκλέους. τού-
 τῳ ἐπέσκηψαν ψευδομαρτυρίας οἱ ἀδελφοί, καὶ πρὸς
 τούτους ὁ παῖς ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀπολογίαν εἰσέρχεται.
 Ἔστι δὲ ὁ λόγος οὗτος ἐναντίος τῷ περὶ τοῦ Κλεωνύ-
 μου κλήρου· ἐκεῖ μὲν γὰρ ὑπὲρ συγγενείας εἶπεν, ὥδε
 δὲ ὑπὲρ διαθήκης. Ἡ στάσις ἀντίληψις κατὰ στοχασ-
 μόν· λέγει γὰρ ὅτι ἐξῆν αὐτῷ ποιεῖν ἐαυτῷ νόον. εἴτα
 τό στοχαστικόν, ὅτι οὐ πεισθεὶς γυναικὶ ἐποιήσατό με.

Ἡ γούμην μὲν, ὧς ἄνδρες, εἰ τις καὶ ἄλλος ἐποιήθη
 ὑπὸ τινος κατὰ τοὺς νόμους, καὶ ἐγὼ ποιηθῆναι, καὶ
 οὐκ ἂν ποτε εἰπεῖν οὐδένα τολμήσαι ὡς ἐποιήσατό
 με Μενεκλῆς παρανοῶν ἢ γυναικὶ πειθόμενος· ἐπειδὴ
 δὲ ὁ θεὸς οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος, ὡς ἐγὼ φημι,
 πειράται ἐξ ἅπαντος τρόπου τὸν ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ
 ἅπαιδα τεθνεῶτα καταστήσαι, οὔτε τοὺς θεοὺς τοὺς
 πατροφῶν οὔθ' ὑμῶν αἰσχυνόμενος οὐδένα, ἐμοὶ
 ἀνάγκη ἐστὶ πολλὴ βοηθεῖν τε τῷ πατρὶ τῷ ποιησα-
 μένῳ με καὶ ἐμαυτῷ. διδάξω οὖν ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς 2
 ὡς προσηκόντως τε καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἐγένετο ἡ

ποίησις, καὶ οὐκ ἔστιν ἐπίδικος ὁ κλῆρος ὁ Μενεκλέους ὄντος ἐμοῦ υἱοῦ ἐκείνου, ἀλλ' ὁ μάρτυς διεμαρτύρησε τὴν ἀλήθειαν. δεῖμα δ' ὑμῶν ἀπάντων καὶ ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω μετ' εὐνοίας ἀποδέχεσθαι μου τοὺς λόγους.

- 3 Ἐπώνυμος γὰρ ὁ Ἀχαρνεύς, ὁ πατὴρ ὁ ἡμέτερος, ὃ ἄνδρες, φίλος ἦν καὶ ἐπιτήδειος Μενεκλεί, καὶ ἐχρηῆτο οἰκείως· ἡμεῖν δὲ αὐτῷ παῖδες τέτταρες ἡμεῖς, δύο μὲν υἱεῖς, δύο δὲ θυγατέρες. τελευτήσαντος δὲ τοῦ πατρὸς ἐκδίδομεν ἡμεῖς τὴν πρεσβυτέραν ἀδελφήν, ἐπειδὴ εἶχεν ὦραν, Λευκολόφῳ, προῖκα ἐπι-
4 δόντες εἴκοσι μνᾶς. καὶ ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου τετάρτῳ ἔτει ἢ πέμπτῳ ὕστερον ἢ τε ἀδελφῇ ἡμῖν ἢ νεωτέρα σχεδὸν ἡλικίαν εἶχεν ἀνδρὶ συνοικεῖν, καὶ τῷ Μενεκλεί ἢ γυνὴ τελευτῶ ἦν εἶχε πρότερον. ἐπειδὴ οὖν ἐκείνη τὰ νομιζόμενα ἐποίησεν ὁ Μενεκλῆς, ἥτει τὴν ἀδελφὴν ἡμᾶς, ὑπομιμνήσκων τὴν τε φιλίαν τὴν τοῦ πατρὸς καὶ ἑαυτοῦ, καὶ ὥς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς
5 ἦν διακείμενος· καὶ ἡμεῖς εἰδότες ὅτι καὶ ὁ πατὴρ οὐδενὶ ἂν ἔδωκεν ἥδιον ἢ ἐκείνῳ, δίδομεν αὐτῷ, οὐκ ἄπροικον, ὥς οὗτος λέγει ἐκάστοτε, ἀλλὰ τὴν ἴσῃν προῖκα ἐπιδόντες ἦν περ καὶ τῇ πρεσβυτέρᾳ ἀδελφῇ ἐπέδομεν· καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τούτου, πρότερον ὄντες αὐτοῦ φίλοι, κατέστημεν οἰκεῖοι. Καὶ ὥς ἔλαβεν εἴκοσι μνᾶς ὁ Μενεκλῆς ἐπὶ τῇ ἀδελφῇ προῖκα, τὴν μαρτυρίαν ταύτην πρῶτον βούλομαι παρασχέσθαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 6 Ἐκδόντες τοίνυν τὰς ἀδελφάς, ὃ ἄνδρες, καὶ ὄντες αὐτοὶ ἐν ἡλικίᾳ ἐπὶ τὸ στρατεύεσθαι ἐτραπόμεθα, καὶ ἀπεδημήσαμεν μετὰ Ἰφικράτους εἰς Θράκην· ἐκεῖ

δὲ δόξαντες του εἶναι ἄξιοι περιποιησάμενοι τι κατεπλεύσαμεν δεῦρο, καὶ καταλαμβάνομεν τῇ πρεσβυτέρᾳ ἀδελφῇ ὄντα δύο παῖδια, τὴν δὲ νεωτέραν, ἣν εἶχε Μενεκλῆς, ἄπαιδα. καὶ ἐκείνος δευτέρῳ μηνὶ 7 ἢ τρίτῳ, πολλὰ ἐπαινέσας τὴν ἀδελφὴν, λόγους ἐποιεῖτο πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἔφη τὴν τε ἡλικίαν ὑφορᾶσθαι τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὴν ἀπαιδίαν· οὐκ οὖν ἐφη δεῖν ἐκείνην τῆς χρηστότητος τῆς ἑαυτῆς τοῦτο ἀπολαῦσαι, ἄπαιδα καταστῆναι συγκαταγρηᾶσαν αὐτῷ· ἱκανὸς γὰρ ἔφη 8 αὐτὸς αὐτῶν εἶναι. [καὶ ἐκ ταύτης τῆς λέξεως διήλον ὅτι φιλῶν ἀπεβάλετο· οὐδεὶς γὰρ μισῶν τινα ἱκετεύει αὐτῷ.] ἔδειτο οὖν ἡμῶν δοῦναι χάριν ταύτην αὐτῷ, ἐκδοῦναι ἄλλῳ αὐτὴν μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἑαυτοῦ. καὶ ἡμεῖς ἐκελεύομεν αὐτὸν πείθειν αὐτὴν περὶ τούτων· ὅ τι γὰρ ἂν ἐκείνη πεισθῇ, τοῦτ' ἔφαμεν ποιῆσειν. καὶ ἐκείνη τὸ μὲν πρῶτον οὐδ' ἠνέσχετ' αὐτοῦ λέ- 9 γοντος, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου μόλις ἐπέισθη· καὶ οὕτως ἐκδίδομεν αὐτὴν Ἠλείῳ Σφητίῳ, καὶ ὁ Μενεκλῆς τὴν τε προῖκα ἀποδίδωσιν [αὐτῇ], μετασχὼν τοῦ οἴκου τῆς μισθώσεως τῶν παίδων τοῦ Νικίου, καὶ τὰ ἱμάτια, ἃ ἦλθεν ἔχουσα παρ' ἐκείνου, καὶ τὰ χρυσίδα, ἃ ἦν, δίδωσιν αὐτῇ. Μετὰ δὲ ταῦτα χρό- 10 νου διαγενομένου ἐσκόπει ὁ Μενεκλῆς ὅπως μὴ ἔσοιτο ἄπαις, ἀλλ' ἔσοιτο αὐτῷ ὅς τις ζῶντα γηροτροφῆσοι καὶ τελευτήσαντα θάψοι αὐτὸν καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον τὰ νομιζόμενα αὐτῷ ποιήσοι. τούτῳ μὲν οὖν ἑώρα ἔνα μόνον υἱὸν ὄντα, ὥστε ἐδόκει αὐτῷ αἰσχρὸν εἶναι ἄπαιδα τοῦτον καθιστάντα ἀρρένων παίδων αὐτῷ κελεύειν δοῦναι τὸν υἱὸν εἰσποιήσασθαι. εὗρι- 11 σκεν οὖν οὐδένα ἄλλον οἰκειότερον ὄνθ' ἡμῶν ἑαυτῷ. λόγους οὖν πρὸς ἡμᾶς ἐποιεῖτο, καὶ ἔφη δοκεῖν αὐτῷ καλῶς ἔχειν, ἐπειδὴ οὕτως αὐτῷ ἢ τύχη συν-

ἔβη ὥστε ἐκ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἡμετέρας παίδας αὐτῷ μὴ γενέσθαι, ἐκ ταύτης τῆς οἰκίας υἱὸν αὐτῷ ποιήσασθαι, ὅθεν καὶ φύσει παίδας ἐβουλήθη ἂν αὐτῷ γενέσθαι. „ὕμῶν οὖν” ἔφη „βούλομαι τὸν ἕτερον 12 ποιήσασθαι, ὁποτέρῳ ὑμῶν καλῶς ἔχει.” καὶ ὁ ἀδελφὸς ἀκούσας ταῦτα, ἐπειδὴ προετίμησεν αὐτοὺς πάντων, ἐπήνεσέ τε τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ὅτι δέοιτο ἢ τε ἡλικία καὶ ἡ παροῦσα ἐρημία ἐκείνου τοῦ θεραπεύοντος αὐτὸν καὶ ἐπιδημήσοντος. „ἐμοὶ μὲν οὖν” ἔφη „συμβαίνει ἀποδημία, ὥς σὺ οἶσθα· ὁ δὲ ἀδελφὸς οὕτως” ἐμὲ λέγων „τῶν τε σῶν ἐπιμελήσεται καὶ τῶν ἐμῶν, ἐὰν βούλῃ τοῦτον ποιήσασθαι.” καὶ ὁ Μενεκλῆς καλῶς ἔφη αὐτὸν λέγειν, καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τούτου ποιεῖται με.

- 13 Ὡς οὖν κατὰ τοὺς νόμους ἐγένετο ἡ ποιήσις, τοῦτο ὑμᾶς βούλομαι διδάξαι. καὶ μοι τὸν νόμον ἀνάγνωθι, ὃς κελεύει τὰ ἑαυτοῦ ἐξεῖναι διαθέσθαι ὅπως ἂν ἐθέλῃ, ἐὰν μὴ παῖδες ἄρρενες ὥσι γνήσιοι. ὁ γὰρ νομοθέτης, ὃ ἄνδρες, διὰ τοῦτο τὸν νόμον ἔθηκεν οὕτως, ὁρῶν μόνην ταύτην καταφυγὴν οὔσαν τῆς ἐρημίας καὶ παραψυχῇ τοῦ βίου τοῖς ἄπαισι τῶν ἀνθρώπων, τὸ ἐξεῖναι ποιήσασθαι ὃν τινα ἂν βού- 14 λωνται. διδόντων οὖν τῶν νόμων αὐτῷ ποιεῖσθαι διὰ τὸ εἶναι ἄπαιδα, ἐμὲ ποιεῖται, οὐκ ἐν διαθήκαις, ὃ ἄνδρες, γράψας, μέλλων ἀποθνήσκειν, ὥσπερ ἄλλοι τινὲς τῶν ἀνθρώπων, οὐδ’ ἀσθενῶν· ἀλλ’ ὑγιαίνων, εὖ φρονῶν, εὖ νοῶν, ποιησάμενος εἰσάγει με εἰς τοὺς φράτορας παρόντων τούτων, καὶ εἰς 15 τοὺς δημότας με ἐγγράφει καὶ εἰς τοὺς ὀργεῶνας. καὶ τότε μὲν οὐδὲν ἀντέλεγον αὐτῷ οὗτοι ὥς οὐκ εὖ φρονῶντι· καίτοι πολὺ κάλλιον ἢ ζῶντα πείθειν ἐκείνον, εἰ τι βούλονται, μᾶλλον ἢ τελευτήσαντα ὑβρί-

ζειν καὶ ἐξηρημοῦν αὐτοῦ τὸν οἶκον. ἐπεβίω γὰρ ἐκείνος μετὰ τὴν ποιήσιν οὐκ ἐνιαυτὸν ἓνα ἢ δύο, ἀλλὰ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη· καὶ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, τοσοῦτῳ ὄντι, οὐδὲν ἐκείνος μετέγνω τῶν πραγμάτων ἑαυτῷ, διὰ τὸ παρὰ πάντων ὁμολογεῖσθαι ὅτι ἦν ὀρθῶς βεβουλευμένος. καὶ ὥς ἀληθῆ λέγω 16 ταῦτα, τῆς μὲν ποιήσεως ὑμῖν τοὺς φράτορας καὶ τοὺς ὀργεῶνας καὶ τοὺς δημότας παρέξομαι μάρτυρας, ὥς δ’ ἐξῆν ποιήσασθαι, τὸν νόμον αὐτὸν ὑμῖν ἀναγνώσεται, καθ’ ὃν ἡ ποιήσις ἐγένετο. Καὶ μοι τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωθι ταύτας καὶ τὸν νόμον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΝΟΜΟΣ.

Ὡς μὲν τοίνυν ἐξῆν τῷ Μενεκλεί ποιήσασθαι υἱὸν 17 αὐτῷ ὃν τινα ἐβούλετο, ὁ νόμος αὐτὸς δηλοῖ· ὥς δὲ ἐποιήσατο, οἱ τε φράτορες καὶ οἱ δημόται καὶ οἱ ὀργεῶνες ὑμῖν μεμαρτυρήκασιν· ὥστε περὶ φανῶς ἀποδέδεικται ἡμῖν, ὃ ἄνδρες, ὁ μάρτυς τῆς ἀληθείας διαμαρτυρηκώς, καὶ οὗτοι πρὸς γε τὴν ποιήσιν αὐτὴν λόγον οὐδ’ ὄντινοῦν δύνανται ἂν ἀντειπεῖν. Πρα- 18 χθέντων δὲ τούτων ἐσκόπει ὁ Μενεκλῆς γυναῖκά μοι, καὶ ἔφη με χοῖναι γῆμαι· καὶ ἐγὼ λαμβάνω τὴν τοῦ Φιλωνίδου θυγατέρα. κακείνός τε τὴν πρόνοιαν εἶχεν ὥσπερ εἰκός ἐστι πατέρα περὶ νείας ἔχειν, καὶ ἐγὼ τὸν αὐτὸν τρόπον ὥσπερ γόνυ ὄντα πατέρα ἑμαυτοῦ ἐθεράπευόν τε καὶ ἡσχυνόμην, καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμή, ὥστε ἐκείνον πρὸς τοὺς δημότας ἐπαινεῖν ἅπαντας.

Ὅτι δὲ οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικὶ πειθόμενος ὁ 19 Μενεκλῆς ἐποιήσατο, ἀλλ’ εὖ φρονῶν, ἐνθ’ ἐνδεῆ ἐστὶν ὑμῖν ῥάδιον ἐπιγνώσκειν. πρῶτον μὲν γὰρ ἡ ἀδελφή, περὶ ἧς οὗτος τὸν πλεῖστον τοῦ λόγου πεποιήται, ὥς

ἐκείνη πεισθεις ἐμὲ ἐποίησατο, πολλῶ πρότερον ἢν
ἐκδεδομένη πρὶν τὴν ποιήσιν γενέσθαι, ὥστ' εἰ γ'
ἐκείνη πεισθεις τὸν υἱὸν ἐποίητο, τῶν ἐκείνης παί-
δων τὸν ἕτερον ἐποίησατ' ἂν· δύο γάρ εἰσιν αὐτῇ.
20 ἄλλ', ὃ ἄνδρες, οὐχ ὑπ' ἐκείνης πεισθεις ἐμὲ ἐποίη-
σατο υἱόν, ἀλλὰ μάλιστα μὲν ὑπὸ τῆς ἐρημίας [ἐπεί-
σθη], δεύτερον δὲ διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας καὶ
διὰ τὴν εὐνοίαν τὴν ὑπάρχουσαν πρὸς τὸν πατέρα
τὸν ἐμόν, τρίτον δὲ διὰ τὸ μὴ εἶναι συγγενῇ μηδέν'
ἄλλον αὐτῷ, ὁπόθεν ἂν ἐποίησατο υἱόν. ταῦτα τη-
νικαῦτα ἐνήγην ἐμὲ ποιήσασθαι· ὥστε οὐ παραφρο-
νῶν φαίνεται οὐδὲ τῇ γυναικὶ πεισθεις, εἰ μὴ ἄρα
τὴν ἐρημίαν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπαιδίαν οὗτος βούλεται
21 τὸ ὄνομα τοῦτο προσαγορεύειν. Ἡδέως δ' ἂν μοι
δοκῶ τοῦτου πυθέσθαι τοῦ φάσκοντος εὐ φρονεῖν,
τίνα ποιήσασθαι ἐχρῆν αὐτὸν τῶν συγγενῶν; πότερα
τὸν υἱὸν τὸν τούτου; ἀλλ' οὐκ ἂν αὐτῷ ἔδωκεν,
ἄπαιδα αὐτὸν καθιστάς· οὐχ οὕτως οὗτός ἐστι φιλο-
χρήματος. ἀλλὰ τὸν τῆς ἀδελφῆς ἢ τὸν τῆς ἀνεψιάς
ἢ τὸν τοῦ ἀνεψιοῦ; ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν οὐκ ἐγένετο αὐ-
22 τῷ οὐδεὶς τούτων τῶν συγγενῶν. οὐκοῦν ἐξ ἀνάγκης
ἢν αὐτῷ ἄλλον τινὰ ποιήσασθαι μᾶλλον ἢ ἄπαιδα
καταγηρᾶν, ὥσπερ οὗτος ἄξιοι νυνὶ αὐτόν. ἐγὼ τοί-
νυν πάντας ἂν οἶμαι ὁμολογῆσαι ὑμᾶς ὥς οὐκ ἂν
ποιησάμενος ἄλλον οἰκειότερον ἐμοῦ ποιήσαιτ' ἂν.
δειξάτω γὰρ οὗτος ὑμῖν. ἀλλ' οὐκ ἂν ποτε δύναιτο·
ἢν γὰρ οὐδεὶς ἄλλος συγγενῆς αὐτῷ πλὴν τούτων.
23 Ἀλλὰ νῦν οὗτος ἐπιτιμῶν αὐτῷ φαίνεται οὐχ
ὅτι τὸν υἱὸν οὐκ ἐποίησατο τὸν αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι τὸ
παράπαν ἐποίησατο καὶ οὐκ ἐτελεύτησεν ἄπαις. τοῦτ'
ἐστὶν ὃ ἐπιτιμᾷ, ἐπίφθορον πρᾶγμα καὶ οὐ δίκαιον
ποιῶν· ὄντων γὰρ αὐτῷ παίδων ἐκείνῳ ὄντι ἄπαιδι

καὶ ἀτυχοῦντι φαίνεται ἐπιτιμῶν. καὶ τοῖς μὲν ἄλ- 21
λοῖς ἄπαισιν ἀνθρώποις καὶ Ἑλλήσι καὶ βαρβάρους
δοκεῖ καλῶς οὗτος ὁ νόμος κεῖσθαι, ὁ περὶ τῆς ποιή-
σεως, καὶ διὰ τοῦτο χροῶνται πάντες αὐτῷ· ὁ δὲ θεὸς
οὕτοσι οὐκ αἰσχύνεται τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν ταύτης τῆς
ἐξουσίας ἀποστερῶν νῦν, τοῦ ποιήσασθαι, ἧς οὐδὲ
τοῖς οὐδὲν γένει προσήκουσιν οὐδεὶς πώποτε ἐφθό-
νησεν. Οἶμαι δὲ καὶ τοῦτον, εἰ τις ἐρωτήσκειν αὐ- 25
τὸν τί δὴ ποτ' ἂν ἐποίησεν εἰς τὴν αὐτὴν τύχην ἐκεί-
νῳ καταστάς, οὐκ ἄλλ' οὐδὲν εἰπεῖν ἢ ὅτι ἐποίησατ'
ἂν ὅς τις αὐτὸν ἐμελλε ζῶντα θεραπεύσειν καὶ τε-
λευτήσαντα θάψειν· καὶ δῆλον ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν
τοῦτον νόμον ἢ ποιήσεις ἐγένετ' ἂν, καθ' ὃν περ ἢ
ἐμή. εἴτα αὐτὸς μὲν εἰ ἢν ἄπαις, ἐποίησατ' ἂν· τὸν
δὲ Μενεκλέα ποιήσαντα ταῦτά τούτῳ παραφρονεῖν
φησι καὶ γυναικὶ πειθόμενον ποιήσασθαι. πῶς οὖν
οὐ σχέτλια λέγων φαίνεται; ἐγὼ γὰρ οἶμαι πολλῷ 26
μᾶλλον τοῦτον παραφρονεῖν τῷ τε λόγῳ τούτῳ ὃ
νυνὶ λέγει, καὶ οἷς ποιεῖ. τοῖς τε γὰρ νόμοις καὶ τοῖς
δικαίοις καὶ οἷς αὐτὸς ἐποίησεν ἂν τὰναντία λέγων
φαίνεται, καὶ οὐκ αἰσχύνεται μὲν αὐτῷ τὸν νόμον
τὸν περὶ τῆς ποιήσεως ποιῶν κύριον, τῷ δὲ ἀδελφῷ
τὸν αὐτὸν τοῦτον ζητῶν ἄκυρον ποιῆσαι.

Εἴτα νῦν διὰ τί διαφερόμενος ζητεῖ οὗτος τὸν 27
ἀδελφὸν τὸν ἑαυτοῦ ἄπαιδα καταστῆσαι, ἄξιόν ἐστιν,
ὃ ἄνδρες, ἀκοῦσαι. εἰ μὲν γὰρ περὶ τοῦ ὀνόματός
μοι διαφέρεται καὶ ἀναίνεται, εἰ ἐγὼ ἔσομαι υἱὸς
Μενεκλέους, πῶς οὐ φθονερός ἐστίν; εἰ δὲ περὶ χρη-
μάτων ἐστὶν ὁ λόγος αὐτῷ, ἐπιδειξάτω ὑμῖν ὁποῖον
χωρίον ἢ συνοικίαν ἢ οἰκίαν κατέλιπεν ἐκεῖνος, ἃ
ἐγὼ ἔχω νυνί. εἰ δὲ μηδὲν τούτων κατέλιπεν, ἃ δ'
ἢν αὐτῷ ὑπόλοιπα, ἐπειδὴ τῷ ὀρφανῷ τὸ ἀργύριον

ἀπέδωκεν, οὗτος ἔλαβε ζῶντος ἐκείνου ἔτι, πῶς οὐ
 28 περιφανῶς ἐξελέγχεται ἀναιδής ὢν; Ὡς δὲ ἔχει,
 ἐγὼ ἐπιδείξω. ἐπειδὴ γὰρ ἔδει τῷ ὀρφανῷ τὰ χρη-
 ματα ἀποδιδόναι, ὃ δ' οὐκ εἶχεν ὁπόθεν ἀποδῶ,
 τόκοι δὲ πολλοῦ χρόνου συνερρηκότες ἦσαν αὐτῷ,
 τὸ χωρίον ἐπώλει. καὶ οὗτος καιροῦ λαβόμενος καὶ
 βουλόμενος αὐτῷ ἐπηρεάζειν, ὅτι ἐμὲ ἐποίησατο, διε-
 κώλυε τὸ χωρίον πρᾶθῆναι, ἵνα κατοκώχμιον γένη-
 ται καὶ ἀναγκασθῇ τῷ ὀρφανῷ ἀποστῆναι. ἡμφισβή-
 τει οὖν αὐτῷ μέρους τινὸς τοῦ χωρίου, πρότερον
 οὐδὲ πώποτε ἡμφισβήτησας, καὶ ἀπηγόρευε τοῖς
 29 ὠνούμενοις μὴ ὠνεῖσθαι. κἀκείνος ἡγανάκει, οἶμαι,
 καὶ ἡναγκάζετο ὑπολείπεσθαι οὐ ἡμφισβήτησεν οὐ-
 τος. τὸ δὲ ἄλλο ἀποδίδεται Φιλίππῳ τῷ Πιτθεῖ ἐβ-
 δομήκοντα μνῶν, καὶ οὕτω διαλύει τὸν ὀρφανόν,
 ἑπτὰ μνᾶς καὶ τάλαντον ἀποδοὺς ἀπὸ τῆς τιμῆς
 τοῦ χωρίου· τούτῳ δὲ λαγχάνει δίκην τῆς ἀπορ-
 ρήσεως. λόγων δὲ πολλῶν γενομένων καὶ ἔχθρας
 πολλῆς ἔδοξεν ἡμῖν χορῆσαι, ἵνα μὴ ποτε εἴπῃ τις
 ἐμὲ φιλοχρηματεῖν καὶ ἐχθροὺς ἀδελφοὺς ὄντας αὐ-
 τοὺς καθιστάναι, ἐπιτρέψαι τῷ τε κηδεστῇ τῷ τού-
 30 του καὶ τοῖς φίλοις διαιτῆσαι. ἐκείνοι δ' εἶπον ἡμῖν,
 εἰ μὲν ἐπιτρέπομεν αὐτοῖς ὥστε τὰ δίκαια διαγινῶναι,
 οὐκ ἂν ἔφασαν διαιτῆσαι· οὐδὲν γὰρ δεῖσθαι ἀπέχ-
 θεσθαι οὐδετέροις ἡμῶν· εἰ δ' ἐάσομεν αὐτοὺς γινῶ-
 ναι τὰ συμφέροντα πᾶσιν, ἔφασαν διαιτῆσειν. καὶ
 ἡμεῖς, ἵνα δὴ πραγμάτων ἀπαλλαγώμεν, ὥς γε δὴ
 31 ῥόμεθα, οὕτως ἐπιτρέπομεν. καὶ ἐκείνοι ὁμόσαντες
 ἡμῖν πρὸς τῷ βωμῷ τῷ τῆς Ἀφροδίτης τῆς Κεφαλῆσι
 τὰ συμφέροντα γνώσεσθαι, διήτησαν ἡμᾶς ἀποστῆ-
 ναι ὢν οὗτος ἡμφισβήτησε καὶ δοῦναι δωρεάν· οὐ
 γὰρ ἔφασαν εἶναι ἄλλην ἀπαλλαγὴν οὐδεμίαν, εἰ μὴ

μεταλήφονται οὗτοι τῶν ἐκείνου. ἐκ δὲ τοῦ λοιποῦ 32
 χρόνου ἔγνωσαν ἡμᾶς εὖ ποιεῖν ἀλλήλους καὶ λόγῳ
 καὶ ἔργῳ, καὶ ταῦτα ὁμοῖαι ἡνάγκασαν ἡμᾶς ἀμφο-
 τέρους πρὸς τῷ βωμῷ ἢ μὴν ποιήσειν· καὶ ἡμεῖς ὁμό-
 σαμεν εὖ ποιεῖν ἀλλήλους ἐκ τοῦ ἐπιλοίπου χρόνου,
 κατὰ δύναμιν εἶναι, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ. καὶ ὥς ὁ 33
 τε ὄρκος ἐγένετο, καὶ ἔχουσιν οὗτοι ἃ ἐγνώσθη αὐ-
 τοῖς ὑπὸ τῶν οἰκείων τῶν τούτου, εἴτα νυνὶ ταυτὶ
 τὰ ἀγαθὰ ποιούσιν ἡμᾶς, τὸν μὲν τεθνεῶτα ἀπαιδα-
 βουλόμενοι καταστήσαι, ἐμὲ δ' ἐκβάλλειν ὑβρίσαν-
 τες ἐκ τοῦ οἴκου, τοὺς γνόντας αὐτοὺς ὑμῖν παρεξο-
 μαί μαρτυρας, ἐὰν ἐθέλωσιν ἀναβαίνειν (εἰσὶ γὰρ
 τούτων οἰκεῖοι), εἰ δὲ μή, τοὺς παραγενομένους.
 Καὶ μοι τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωνθι ταυτασί· σὺ δ' ἐπί- 34
 λαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Λαβὲ δὴ μοι τὰς μαρτυρίας ἐκείνας, ὥς τό τε
 χωρίον ἐβδομήκοντα μνῶν ἐπράθη, καὶ ὥς ἀπέλαβεν
 ὁ ὀρφανὸς ἑπτὰ καὶ ἐξήκοντα μνᾶς πρᾶθέντος τοῦ
 χωρίου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ὁ θεὸς τοίνυν οὕτοσί, ὃ ἄνδρες, κεκληρονομη- 35
 κῶς τῶν ἐκείνου ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ ὥσπερ ἐγὼ, καὶ
 ἔχων ἐμοῦ πολλῷ πλεονα· ἐγὼ γὰρ τὰς τριακοσίας
 δραχμὰς ἔλαβον τὰς περιλειφθείσας ἀπὸ τῆς τιμῆς
 τοῦ χωρίου, καὶ οἰκίδιον ὃ ἐστὶν οὐκ ἄξιον τριῶν
 μνῶν· οὗτος δὲ πλεῖον ἢ δέκα μνῶν χωρίον ἔχων,
 εἴτα προσέτι νῦν ἡκεῖ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐξερημώσων.
 καὶ ἐγὼ μὲν ὁ ποιητὸς ἐκείνόν τε ζῶντα ἐθεράπευον, 36
 καὶ αὐτὸς καὶ ἡ ἐμὴ γυνή, θυγάτηρ οὕσα τουτουὶ
 Φιλωνίδου, καὶ τῷ ἐμῷ παιδίῳ ἐθέμην τὸ ὄνομα τὸ

ἐκείνου, ἵνα μὴ ἀνώνυμος ὁ οἶκος οὐτοῦ γένηται, καὶ τελευτήσαντα ἔθαψα ἀξίως ἐκείνου τε καὶ ἑμαυτοῦ, καὶ ἐπίθημα καλὸν ἐπέθηνκα, καὶ τὰ ἔνατα καὶ τὰλλα πάντα ἐποίησμι τὰ περὶ τὴν ταφὴν ὡς οἶόν τε 37 κάλλιστα, ὥστε τοὺς δημότας ἐπαινεῖν ἅπαντας· οὗτος δὲ ὁ συγγενής, ὁ ἐπιτιμῶν αὐτῷ ὅτι υἱὸν ἐποίησατο, ζῶντος μὲν τὸ χωρίον τὸ περιλειφθὲν αὐτῷ περιείλετο, τελευτήσαντα δ' αὐτὸν ἄπαιδα καὶ ἀνώνυμον βούλεται καταστήσαι. τοιοῦτός ἐστιν οὗτος. Καὶ ὡς ἔθαψά τ' ἐγὼ αὐτὸν καὶ τὰ τρίτα καὶ τὰ ἔνατα ἐποίησα καὶ τὰλλα τὰ περὶ τὴν ταφὴν, τὰς μαρτυρίας ὑμῖν τῶν εἰδότων ἀναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

38 Ὅτι τοίνυν ὁ Μενεκλῆς, ὃ ἄνδρες, ἐποίησάτο με οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικί πειθόμενος, βούλομαι ὑμῖν καὶ αὐτοὺς τούτους μάρτυρας παρασχεῖσθαι, καὶ ἐμοὶ μαρτυροῦντας ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ, ἔξ ὧν ἔπραξαν αὐτοί, ὅτι ἐγὼ τάληθ' ἔλεγον. τὰς γὰρ διαλύσεις φαίνονται πρὸς ἐμὲ ποιησάμενοι ἀμφοτέρω οὗτοι, καὶ οὐ πρὸς τὸν Μενεκλέα, καὶ ὁμόσαντες ὅρ- 39 κους ἐμοὶ καὶ ἐγὼ τούτοις. καίτοι εἴ γε μὴ κατὰ τοὺς νόμους ἐρεγγενητο ἡ ποίησις, μηδὲ κληρονόμος ἦν ἐγὼ τῶν Μενεκλέους ὑπ' αὐτῶν τούτων δεδοκιμασμένος, τί ἔδει αὐτοὺς ὁμνῆναι ἐμοὶ ἢ παρ' ἐμοῦ λαμβάνειν ὅρκους; οὐδὲ ἔν δῆπον. οὐκ οὖν ὁπότε ἐποίησαν ταῦτα, φαίνονται αὐτοὶ οὗτοι ἐμοὶ μαρτυροῦντες ὅτι κατὰ τοὺς νόμους ἐποίηθη ἡ ποίησις καὶ δικαίως 40 εἰμὶ κληρονόμος τῶν Μενεκλέους. ἐγὼ δ' οἶμαι καταφανὲς ὑμῖν ἅπασιν τοῦτ' εἶναι, ὡς καὶ παρὰ τούτων αὐτῶν ὁμολογούμενόν ἐστιν ὅτι Μενεκλῆς οὐ παρεφρόνει, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον οὗτος νυνί, ὅς γε

ποιησάμενος τῆς ἐχθρας διάλυσιν πρὸς ἡμᾶς καὶ ὁμόσας ὅρκους πάλιν νῦν ἤκει τὰ ὁμολογηθέντα καὶ ὁμοθέντα παραβάς, καὶ ἀφελέσθαι με ἀξιοὶ ταυτὶ 41 τὰ λοιπά, οὕτως ὄντα μικρά. ἐγὼ δὲ εἰ μὴ πάνν τὸ πρᾶγμα αἰσχρὸν εἶναι ἐνόμιζον καὶ ἐπονείδιστον, προδοῦναι τὸν πατέρα οὐ εἶναι ὠνομάσθην καὶ ὅς ἐποίησάτο με, ταχὺ ἂν ἀπέστην αὐτῷ τῶν ἐκείνου· ἐστὶ γὰρ ὑπόλοιπον οὐδὲ ἓν, ὡς καὶ ὑμᾶς οἶομαι αἰσθάνεσθαι. νυνὶ δὲ δεινὸν τὸ πρᾶγμα καὶ αἰσχρὸν 42 εἶναι τῇδε νομίζω, εἰ ἡνίκα μὲν ὁ Μενεκλῆς εἶχε τι, τότε μὲν ἔδωκα ἑμαυτὸν υἱὸν αὐτῷ ποιήσασθαι, καὶ ἀπὸ τῆς οὐσίας τῆς ἐκείνου, πρὶν προαθῆναι τὸ χωρίον, ἐγυμνασιάρχουν ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐφιλοτιμηθῆναι ὡς υἱὸς αὐτοῦ ἐκείνου, καὶ τὰς στρατείας, ὅσαι ἐρέ- 43 νοντο ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, ἐστράτευμαι ἐν τῇ φυλῇ τῇ ἐκείνου καὶ ἐν τῷ δήμῳ· ἐπειδὴ δὲ ἐκείνος ἔτε- λεύτησεν, εἰ προδώσω καὶ ἐξεργησάσας αὐτοῦ τὸν οἶκον ἀπιῶν οἰγήσομαι, πῶς οὐκ ἂν δεινὸν τὸ πρᾶγμα εἶναι καὶ καταγέλαστον δοκοίη, καὶ τοῖς βουλο- 44 μένοις περὶ ἐμοῦ βλασφημεῖν πολλὴν ἔξουσίαν παρασχεῖσθαι; καὶ οὐ μόνον ταῦτ' ἐστὶ τὰ ποιούντά με ἀγωνίζεσθαι τὸν ἀγῶνα τοῦτον, ἀλλ' εἰ οὕτω φαν- 45 λος ἄνθρωπος δοκῶ εἶναι καὶ μηδενὸς ἄξιος, ὥστε ὑπὸ μὲν εὐφρονοῦντος μηδ' ὑφ' ἐνὸς ἂν ποιηθῆναι τῶν φίλων, ὑπὸ δὲ παραφρονοῦντος, ταῦτ' ἐστὶ τὰ λυποῦντά με.

Ἐγὼ οὖν δέομαι ὑμῶν πάντων, ὃ ἄνδρες, καὶ 44 ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω ἐλεῆσθαι με καὶ ἀποψηφίσασθαι τοῦ μάρτυρος τουτουί. ἀπέφηνά δ' ὑμῖν προῶτον μὲν ποιηθέντα ἑμαυτὸν ὑπὸ τοῦ Μενεκλέους ὡς ἂν τις δικαιοτάτα ποιηθείη, καὶ οὐ λόγῳ οὐδὲ δια- 45 θήκῃ τὴν ποιήσιν γεγεννημένην, ἀλλ' ἔργῳ· καὶ τοῦ-

των ὑμῖν τοὺς τε φράτορας καὶ τοὺς δημότας καὶ τοὺς ὀργεῶνας παρεσχόμεν μάρτυρας· καὶ ἐκείνου ἐπέδειξα τρία καὶ εἴκοσιν ἐπιβιούντα ἔτη. εἴτα τοὺς νόμους ἐπέδειξα ὑμῖν τοὺς ἅπασιν τοῖς ἀνθρώποις ἐξουσίαν διδόντας νίεις ποιῆσθαι. καὶ ἔτι πρὸς τούτοις ζῶντα τε φαίνομαι θεραπεύων αὐτὸν καὶ τελευ-
 46 τήσαντα θάψας. οὗτος δὲ νυνὶ ἄκληρον μὲν ἐμὲ ποιεῖν τοῦ κλήρου τοῦ πατρῶου, εἴτε μείζων ἔστιν οὗτος εἴτε ἐλάττω, ἅπαιδα δὲ τὸν τελευτήσαντα καὶ ἀνώνυμον βούλεται καταστήσαι, ἵνα μήτε τὰ ἱερά τὰ πατρῶα ὑπὲρ ἐκείνου μηδεὶς τιμᾷ μήτ' ἐναγίζῃ αὐτῷ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν, ἀλλὰ ἀφαιρεῖται τὰς τιμὰς τὰς ἐκείνου· ἃ προνοηθεὶς ὁ Μενεκλῆς, κύριος ὢν τῶν ἑαυτοῦ, ἐποίησατο υἱὸν ἑαυτοῦ, ἵνα τούτων
 17 ἀπάντων τυγχάνῃ. Μὴ οὖν, ὦ ἄνδρες, πεισθέντες ὑπὸ τούτων ἀφέλῃσθέ μου τὸ ὄνομα τῆς κληρονομίας, ὃ ἔτι μόνον λοιπὸν ἔστιν, ἄκυρον δὲ τὴν πόλιν αὐτοῦ καταστήσητε· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα εἰς ὑμᾶς ἀφίκεται καὶ ὑμεῖς κύριοι γερόνατε, βοηθήσατε καὶ ἡμῖν καὶ ἐκείνῳ τῷ ἐν Αἰδου ὄντι, καὶ μὴ περιύδητε, πρὸς θεῶν καὶ δαιμόνων [δέομαι ὑμῶν], προπηλακισθέντα αὐτὸν ὑπὸ τούτων, ἀλλὰ μεμνημένοι τοῦ νόμου καὶ τοῦ ὅρκου ὃν ὁμωμόκατε καὶ τῶν εἰρημένων ὑπὲρ τοῦ πράγματος, τὰ δίκαια καὶ τὰ εὖορκα κατὰ τοὺς νόμους ψηφίσασθε.

3.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΥΡΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ Η ΚΑΤΑ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ .

Πύρρου τὸν ἕτερον τῆς ἀδελφῆς υἱὸν υἱοποιησάμενον Ἐνδιον, καὶ τούτου πλέον ἢ εἴκοσιν ἔτη τὸν κλῆρον κατασχόντος, εἴτα ἀποθανόντος, Ξενοκλῆς λαχὼν τῶν χρημάτων ὑπὲρ Φίλης, τῆς ἑαυτοῦ γυναίκος, διεμαρτύρησεν εἶναι αὐτὴν γνησίαν Πύρρου θυγατέρα, ἀμφισβητοῦσης τοῦ κλήρου τῆς Ἐνδίου μητρὸς· καὶ ἑάλω ψευδομαρτυριῶν, Νικοδήμου καὶ αὐτοῦ μαρτυρήσαντος ἐγγυῆσαι Πύρρῳ τὴν ἀδελφὴν κατὰ τοὺς νόμους, ἐξ ἧς γεγονέναι τὴν Φίλην. ὁ Ἐνδιὸν δὲ ἀδελφὸς νόθην εἶναι φησιν, ἐξ ἐταίρας Πύρρῳ γενομένην, καὶ οὕτως ὑπὸ Ἐνδίου ἐκδοθῆναι Ξενοκλεί. Ἡ στάσις στοχασμός, τὸ δὲ ἔγκλημα ψευδομαρτυριῶν κατὰ τοῦ Νικοδήμου.

Ἄνδρες δικασταί, ὁ ἀδελφὸς τῆς μητρὸς τῆς ἐμῆς Πύρρος, ἅπαις ὢν γνησίαν παίδων, ἐποίησατο Ἐνδιον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν υἱὸν ἑαυτοῦ· ὃς κληρονόμος ὢν τῶν ἐκείνου ἐβίω πλείω ἔτη ἢ εἴκοσι, καὶ ἐν χρόνῳ τοσούτῳ ἔχοντος ἐκείνου τὸν κλῆρον οὐδεὶς πώποτε προσεποίησατο οὐδ' ἠμφισβήτησε τῆς κληρονομίας ἐκείνῳ. τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἀδελφοῦ πέ-
 2 ρυσιν, ὑπερβάσα τὸν τελευταῖον κληρονόμον, γνησία θυγάτηρ τοῦ ἡμετέρου θεοῦ ἤκει φάσκουσα εἶναι Φίλην, καὶ κύριος Ξενοκλῆς Κόπριος τοῦ Πύρρου κλήρου λαχεῖν τὴν λῆξιν ἠξίωσεν, ὃς τετελεύτηκε πλείω ἢ εἴκοσιν ἔτη, τρία τάλαντα τίμημα τῷ κλήρῳ ἐπι-

3 γραψάμενος. ἀμφισβητούσης δὲ τῆς μητρὸς τῆς ἡμετέρας, ἀδελφῆς δὲ τοῦ Πύρρου, ὁ κύριος τῆς εἰληχρίας τοῦ κλήρου γυναικὸς ἐτόλμησε διαμαρτυρηῆσαι μὴ ἐπίδικον τῇ ἡμετέρᾳ μητρὶ τὸν τοῦ ἀδελφοῦ κλήρον εἶναι, ὡς οὐσης γνησίας θυγατρὸς Πύρρου, οὐ ἦν ἕξ ἀρχῆς ὁ κλήρος. ἐπισκηψάμενοι δὲ ἡμεῖς, καὶ εἰς ὑμᾶς εἰσαγαγόντες τὸν διαμαρτυρηῆσαι τολμήσαντα
4 κατὰ ταῦτα, ἐκείνόν τε ἐξελέγξαντες περιφανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα τὴν τῶν ψευδομαρτυριῶν δίκην εἵλομεν παρ' ὑμῖν, καὶ τουτονὶ Νικόδημον παραχρῆμα ἐξηλέξαμεν ἐν τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς ἀναισχυντότατον τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα αὐτῇ, ὅς γε ἐτόλμησε μαρτυρηῆσαι ἐγγυῆσαι τῷ θεῷ τῷ ἡμετέρῳ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐκ τοῦ γυναικα εἶναι κατὰ τοὺς νόμους. ὅτι μὲν οὖν καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ ἡ τοῦτου μαρτυρία ψευδὴς ἔδοξεν εἶναι, ὁ τόθ' ἐαλωκὼς μάρτυς σαφέστατα τοῦτον ἐξελέγχει. εἰ γὰρ μὴ ἔδοκει οὗτος τὰ ψευδῆ τότε μαρτυρηῆσαι, δῆλον ὅτι ἐκείνός τ' ἂν ἀποφυγὼν τὴν διαμαρτυρίαν ἀπῆλθε, καὶ κληρονόμος ἂν τῶν τοῦ θείου ἢ διαμαρτυρηθεῖσα γνησία θυγάτηρ εἶναι,
6 ἀλλ' οὐκ ἂν ἡ ἡμετέρα κατέστη μήτηρ. ἀλόντος δὲ τοῦ μάρτυρος καὶ ἀποστάσης τοῦ κλήρου τῆς ἀμφισβητούσης γνησίας θυγατρὸς Πύρρου εἶναι, μεγάλη ἀνάγκη ἅμα καὶ τὴν τοῦτου μαρτυρίαν ἐαλωκέναι· περὶ γὰρ αὐτοῦ τούτου ὁ διαμαρτυρήσας τὴν τῶν ψευδομαρτυριῶν δίκην ἡγωνίζετο, πότερον ἕξ ἐγγυητῆς ἢ ἕξ ἐταίρας ἢ ἀμφισβητούσα τοῦ κλήρου τῷ θεῷ γυναικὸς εἶναι· γνώσεσθε δ' ἀκούσαντες καὶ ὑμεῖς τῆς τε ἀντωμοσίας τῆς ἡμετέρας καὶ τῆς τούτου μαρτυρίας καὶ τῆς ἀλούσης διαμαρτυρίας. Ἀναγ-
7 νώσκε λαβὼν ταςδὲ αὐτοῖς.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ὡς μὲν ἔδοξε παραχρῆμα εὐθὺς τότε τὰ ψευδῆ μαρτυρηῆσαι Νικόδημος, ἐπιδέδεικται τότε πᾶσι προσήκει δὲ καὶ παρ' ὑμῖν τοῖς περὶ αὐτοῦ τούτου τὴν δίκην μέλλουσι ψηφιεῖσθαι ἐξελεχθῆναι τὴν τοῦτου μαρτυρίαν. ἐπιθυμῶ δὲ πρῶτον μὲν περὶ αὐτοῦ τού- 8 του πυνθῆσθαι, ἦν τινὰ ποτε προῖκά φησιν ἐπιδούς ἐκδοῦναι τὴν ἀδελφὴν ὁ μεμαρτυρηκὼς τῷ τὸν τριτάλαντον οἶκον κεκτημένῳ, εἴτα πότερον ἢ ἐγγυητὴ γυνὴ ἀπέλιπε τὸν ἄνδρα ζῶντα ἢ τελευτήσαντος τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ παρ' οὗτου ἐκομίσατο τὴν τῆς ἀδελφῆς προῖκα οὗτος, ἐπειδὴ τετελευτηκὼς ἦν ὃ μεμαρτύρηκεν οὗτος αὐτὴν ἐγγυῆσαι, ἢ εἰ μὴ ἐκομίζετο, 9 ὁποῖαν δίκην σίτου ἢ τῆς προικὸς αὐτῆς ἐν εἰκωσιν ἔτεσι τῷ ἔχοντι τὸν κλήρον δικάσασθαι ἠξίωσεν, ἢ εἰ τοῦ ἀνθρώπων ἐναντίον προσῆλθεν ἐγκαλῶν τῷ κληρονόμῳ περὶ τῆς προικὸς τῆς ἀδελφῆς ἐν χρόνῳ τοσοῦτόν. περὶ τε οὖν τούτων ἡδέως ἂν πυνθόμην, ὃ τι ποτ' ἦν τὸ αἴτιον τοῦ μηδὲν τούτων γεγενῆσθαι περὶ τῆς ἐγγυητῆς (ὡς μεμαρτύρηκεν οὗτος) γυναικός, καὶ πρὸς τούτοις εἰ τις ἄλλος ἐγγυητὴν ἔσχε 10 τὴν τοῦτου ἀδελφὴν γυναικα, ἢ τῶν πρότερον χρησαμένων πρὶν γινῶναι τὸν ἡμέτερον θεῖον αὐτήν, ἢ ὅσοι ἐκείνου γινώσκοντος ἐπλησίαζον αὐτῇ, ἢ ὅσοι ὕστερον ἐπλησίαζον τετελευτηκὼς ἐκείνου· δῆλον γὰρ ὅτι τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ ἀδελφὸς αὐτὴν ἅπασιν τοῖς πλησιάζουσιν ἐδεδώκει. περὶ ὧν εἰ δεήσειε καθ' 11 ἕκαστον διελεῖν, οὐκ ἂν πάνν μικρὸν ἔργον γένοιτο. ἐὰν μὲν οὖν ὑμεῖς κελεύητε, περὶ ἐνίων μνησθῆναι ἂν αὐτῶν· εἰ δέ τισιν ὑμῶν ἀηδὲς ἀκούειν ἐστίν, ὥσπερ ἐμοὶ λέγειν τι περὶ τούτων, αὐτὰς τὰς μαρτυρίας ὑμῖν παρῆξομαι τὰς μαρτυρηθεῖσας ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ, ὧν οὐδεμιᾷ ἐπισκήψασθαι ἠξίωσαν οὗτοι.

ISAEUS.

3

καίτοι ὅπου κοινὴν αὐτὴν ὁμολογήκασιν εἶναι τοῦ
βουλομένου, τὴν γυναικα, πῶς ἂν εἰκότως ἢ αὐτὴ
12 γυνὴ ἐγγυητὴ δόξειεν εἶναι; ἀλλὰ μὴν ὁπότε μὴ
ἐπεσκημμένοι εἰσὶ ταῖς περὶ αὐτοῦ τούτου μαρτυ-
ρίαις, ὁμολογηκότες εἰσὶ ταῦτα. ἀκούσαντες δὲ καὶ
ὑμεῖς αὐτῶν τῶν μαρτυριῶν, γνώσεσθε ὡς οὗτός τε
περιφανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτύρηκε, καὶ ὁρθῶς καὶ
κατὰ τοὺς νόμους οἱ δικάσαντες τὴν δίκην ἔγνωσαν
τὴν κληρονομίαν μὴ προσήκειν τῇ μὴ ὁρθῶς γεγενη-
μένη γυναικί. Ἀναγίνωσκε· σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

13 Ὡς μὲν ἑταῖρα ἦν τῷ βουλομένῳ καὶ οὐ γυνὴ
τοῦ ἡμετέρου θείου, ἦν οὗτος ἐγγυῆσαι ἐκείνῳ με-
μαρτύρηκεν, ὑπὸ τῶν ἄλλων οἰκείων καὶ ὑπὸ τῶν
γειτόνων τῶν ἐκείνου μεμαρτύρηται πρὸς ὑμᾶς· οἱ
μάχας καὶ κόμους καὶ ἀσέλγειαν πολλήν, ὁπότε ἢ
14 τούτου ἀδελφῇ εἴη παρ' αὐτῷ, μεμαρτυρήκασιν γίννε-
σθαι περὶ αὐτῆς. καίτοι οὐ δὴ πού γε ἐπὶ γραμετάς
γυναῖκας οὐδεὶς ἂν κωμάζειν τολμήσειεν· οὐδὲ αἱ
γαμεταὶ γυναῖκες ἔρχονται μετὰ τῶν ἀνδρῶν ἐπὶ τὰ
δεῖπνα, οὐδὲ συνδειπνεῖν ἀξιοῦσι μετὰ τῶν ἄλλοτριῶν,
καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ἐπιτυχόντων. ἀλλὰ μὴν τῶν γε
μεμαρτυρηκόντων οὐδενὶ ἐπισκήψασθαι οὗτοι ἠξίωσαν.
Καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίνωσκε πάλιν αὐτοῖς τὴν
μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

15 Ἀνάγνωθι δὴ καὶ τὰς περὶ τῶν πλησιασάντων
αὐτῇ μαρτυρίας, ἵνα εἰδῶσιν ὅτι ἑταῖρα τε ἦν τοῦ
βουλομένου, καὶ ὅτι οὐδ' ἐξ ἑνὸς ἄλλου φαίνεται
τεκούσα. Ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ὡς μὲν τοίνυν ἦν κοινὴ τῷ βουλομένῳ, ἦν οὗτος 16
ἐγγυῆσαι τῷ ἡμετέρῳ θείῳ μεμαρτύρηκε, μνημονεύειν
χρὴ ὑφ' ὅσων ὑμῖν μεμαρτύρηται, καὶ ὅτι οὐδενὶ
ἄλλῳ ἐγγυηθεῖσα οὐδὲ συνοικήσασα φαίνεται· σκε-
ψάμεθα δὲ καὶ ἐξ ὧν ἂν τις ὑπονοήσειεν ἐγγυῆν γε-
νέσθαι τοιαύτης γυναικός, εἰ ἄρα καὶ τῷ ἡμετέρῳ
θείῳ τοιοῦτόν τι συμβέβηκεν. ἤδη γάρ τινες νέοι 17
ἄνθρωποι ἐπιθυμήσαντες τοιούτων γυναικῶν, καὶ
ἀκρατῶς ἔχοντες αὐτῶν, ἐπέσθησαν ὑπ' ἀνοίας εἰς
αὐτοὺς τοιοῦτόν τι ἔξαμαρτεῖν. πόθεν οὖν ἂν τις
σαφέστερον γνοίῃ περὶ τούτων, ἢ ἔκ τε τῶν μαρτυ-
ριῶν τῶν τούτοις μεμαρτυρημένων ἐν τῇ προτέρᾳ
δίκῃ καὶ ἐκ τῶν εἰκότων τῶν περὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα
σκεψάμενος; ἐνθυμεῖσθε δὲ τὴν ἀναίδειαν ὧν λέγου- 18
σιν. ὁ μὲν γὰρ ἐγγυᾷ μέλλων εἰς τὸν τριτάλαντον
οἶκον, ὡς φησι, τὴν ἀδελφὴν, διαπραττόμενος τηλι-
καῦτα ἕνα μάρτυρα παρῆναι αὐτῷ Πυρετίδην προσ-
εποιήσατο, καὶ τούτου ἔκμαρτυρίαν ἐπ' ἐκείνῃ τῇ δίκῃ
παρέσχοντο οὗτοι· ἦν Πυρετίδης οὐκ ἀναδέδεκται αὐ-
τοῖς, οὐδὲ ὁμολογεῖ μαρτυρῆσαι οὐδὲ εἰδέναι τούτων
ἀληθῆς ὃν οὐδέν. μέγα δὲ τεκμήριον ὡς περιφανῶς 19
ψευδῆ τὴν μαρτυρίαν οὗτοι παρέσχοντο ταύτην· ἴστε
γὰρ πάντες ὡς ὅταν μὲν ἐπὶ προδήλους πράξεις ἴωμεν,
ὡς δεῖ μετὰ μαρτύρων γενέσθαι, τοὺς οἰκειοτάτους
καὶ οἷς ἂν τυγχάνωμεν χρώμενοι μάλιστα, τούτους
παραλαμβάνειν εἰώθαμεν ἐπὶ τὰς πράξεις τὰς τοιανύ-
τας, τῶν δὲ ἀδελφῶν καὶ ἐξαίφνης γιγνομένων τοὺς
προστυχόντας ἕκαστοι μάρτυρας ποιούμεθα. καὶ ἐπὶ 20
μὲν ταῖς μαρτυρίαις αὐταῖς τοῖς παραγενομένοις αὐ-
τοῖς, ὅποιοί τινες ἂν ᾖσι, τούτοις μάρτυσι χρῆσθαι
ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμῖν· παρὰ δὲ τῶν ἀσθενούντων ἢ
τῶν ἀποδημῶν μελλόντων ὅταν τις ἐκμαρτυρίαν ποιῇ-

ται, τοὺς ἐπικειστάτους τῶν πολιτῶν καὶ τοὺς ἡμῖν
 γνωριμωτάτους ἕκαστος ἡμῶν παρακαλεῖ μάλιστα,
 21 καὶ οὐ μεθ' ἐνὸς οὐδὲ μετὰ δυοῖν, ἀλλ' ὡς ἂν μετὰ
 πλείστων δυνάμεθα τὰς ἐκμαρτυρίας πάντες ποιού-
 μεθα, ἵνα τῷ τε ἐκμαρτυρήσαντι μὴ ἐξείη ὕστερον
 ἐξάρῃ γενέσθαι τὴν μαρτυρίαν, ὑμεῖς τε πολλοῖς καὶ
 καλοῖς λόγοις ταῦτα μαρτυροῦσι πιστεύετε μᾶλλον.
 22 Ξενοκλῆς τοίνυν Βήσαξ μὲν ἰὼν εἰς τὸ ἐργαστήριον
 τὸ ἡμέτερον εἰς τὰ ἔργα, οὐχ ἡγήσατο δεῖν τοῖς ἀπὸ
 τοῦ αὐτομάτου ἐκεῖ ἐντυχούσι μάρτυσι χρῆσθαι περὶ
 τῆς ἐξαγωγῆς, ἀλλ' ἦκεν ἔχων ἐνθὲνδε Διόφαντον τὸν
 Σφήτιον μεθ' ἑαυτοῦ, ὃς ἔλεγε τὴν δίκην ὑπὲρ τού-
 του, καὶ Λωρόθεον τὸν Ἐλευσίνιον καὶ τὸν ἀδελφὸν
 αὐτοῦ Φιλοχάρεα καὶ ἄλλους πολλοὺς μάρτυρας, παρα-
 κεληκῶς ἐνθὲνδε σταδίους ἐγγὺς τριακοσίους ἐκείσε·
 23 περὶ δὲ τῆς ἐγγύης τῆς τήτης τῶν παίδων τῶν ἑαυ-
 τοῦ ἐν τῷ ἅστει ἐκμαρτυρίαν (ὥς φησι) ποιούμενος
 τῶν μὲν οἰκείων οὐδένα τῶν ἑαυτοῦ παρακεκληκῶς
 φαίνεται, Διονύσιον δὲ Ἐρχιέα καὶ Ἀριστόλοχον Αἰ-
 θαλίδην· μετὰ δυοῖν τούτοις ἐν τῷ ἅστει αὐτοῦ τὴν
 ἐκμαρτυρίαν ποιήσασθαι φασιν οὗτοι. τοιαῦτα μὲν
 τὰ τούτων· οἷς οὐδ' ἂν περὶ ὁποιοῦν πιστεύσειεν
 24 ἄλλως οὐδεῖς. ἴσως γὰρ ἦν νῆ Δία πάρεργον καὶ
 φραῦλον, περὶ οὗ τὴν ἐκμαρτυρίαν παρὰ τοῦ Πυρε-
 τίδου φασὶ ποιήσασθαι οὗτοι, ὥστε οὐδὲν θαυμα-
 στὸν ὀλιγορηθῆναι ἦν τὸ πρᾶγμα. καὶ πῶς; ὥστε
 περὶ αὐτοῦ τούτου ὁ ἄγων ἦν ὁ τῶν ψευδομαρτυριῶν,
 ὃν Ξενοκλῆς ἔφευγεν, ἢ ἐξ ἑταίρας ἢ ἐξ ἐγγυητῆς
 τὴν ἑαυτοῦ γυναικα εἶναι. εἴτα ἐπὶ ταύτην ἂν τὴν
 μαρτυρίαν, εἰ ἦν ἀληθής, οὐκ ἂν ἅπαντας τοὺς οἰ-
 25 κείους τοὺς ἑαυτοῦ παρακαλεῖν ἐκείνος ἠξίωσεν; καὶ
 μὰ Δία, ὡς ἔγωγε ᾧμην, εἰ γε ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα.

οὐ τοίνυν φαίνεται, ἀλλ' ὁ μὲν Ξενοκλῆς πρὸς τοὺς
 ἐπιτυχόντας δύο ἐκμαρτυρησάμενος τὴν μαρτυρίαν
 ταύτην, Νικόδημος δὲ οὗτος ἓνα μόνον μάρτυρα
 παρακαλέσας μεθ' ἑαυτοῦ τῷ τὸν τριτάλαντον οἶκον
 κεκτημένῳ ἐγγυῆσαι φησι τὴν ἀδελφήν. καὶ οὗτος 26
 μὲν τὸν Πυρετίδην μόνον, οὐχ ὁμολογοῦντα, προσ-
 ποιήσατο μετὰ αὐτοῦ παραγενέσθαι· ὑπὸ δὲ τοῦ
 ἐγγυῆσασθαι μέλλοντος τὴν τοιαύτην Λυσιμένης καὶ
 οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Χαίρων καὶ Πυλάδης, φασὶ παρα-
 κληθέντες τῇ ἐγγύῃ παραγενέσθαι, καὶ ταῦτα θεοὶ
 ὄντες τῷ ἐγγνωμένῳ. ὑμέτερον οὖν ἔργον σκέψασθαι 27
 νῦν, εἰ δοκεῖ πιστὸν εἶναι τὸ πρᾶγμα. ἐγὼ μὲν γὰρ
 νομίζω, ἐκ τῶν εἰκότων σκοπούμενος, πολὺ ἂν μᾶλ-
 λον τὸν Πύρρον πάντας ἂν τοὺς οἰκείους βούλεσθαι
 λεληθέναι, εἰ τι παρσκευάζετο ὁμολογεῖν ἢ πράττειν
 ἀνάξιον τῶν αὐτοῦ, ἢ παρακαλέσαι μάρτυρας τοὺς
 θεοὺς τοὺς ἑαυτοῦ ἐπὶ ἀμάρτημα τηλικούτον.

Ἔτι δὲ καὶ περὶ ἐκείνου θαυμάζω, εἰ μηδεμίαν 28
 προῖκα μὴθ' ὁ διδούς μὴθ' ὁ λαμβάνων διωμολογή-
 σαντο ἔξκειν ἐπὶ τῇ γυναικί. τοῦτο μὲν γὰρ εἰ τινα
 ἐδίδου, εἰκὸς ἦν καὶ τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τῶν παρα-
 γενέσθαι φασκόντων μαρτυρεῖσθαι· τοῦτο δ' εἰ δι'
 ἐπιθυμίαν τὴν ἐγγύην ὁ θεὸς ἡμῶν ἐποιεῖτο τῆς τοι-
 αύτης γυναικός, δηλὸν ὅτι καὶ ἀργύριον πολλῷ μᾶλ-
 λον ὁ ἐγγυῶν διωμολογήσατο ἔχειν αὐτὸν ἐπὶ τῇ γυ-
 ναικί, ἵνα μὴ ἐπ' ἐκείνῳ γένοιτο ῥαδίως ἀπαλλάτ-
 τεσθαι, ὅποτε βούλοιο, τῆς γυναικός· καὶ μάρτυράς 29
 γε πολλῷ πλείους τὸν ἐγγυῶντα παρακαλεῖν ἢ τὸν
 ἐγγυώμενον τὴν τοιαύτην· οὐδεὶς γὰρ ὑμῶν ἄγνοεῖ
 ὅτι ὀλίγα διαμένειν εἴωθε τῶν τοιούτων. ὁ μὲν τολ-
 νν ἐγγυῆσαι φάσκων μετὰ ἐνὸς μάρτυρος καὶ ἄνευ
 ὁμολογίας | προικὸς εἰς τὸν τριτάλαντον οἶκον ἐγγυ-

ἡσαί φησι τὴν ἀδελφὴν· οἱ δὲ θεῖοι τῷ ἀδελφιδῷ ἄπροικον τὴν τοιαύτην ἐγγυωμένῳ μεμαρτυρηκασί παραγενέσθαι.

- 30 Καὶ οἱ αὐτοὶ θεῖοι οὗτοι ἐν τῇ δεκάτῃ τῆς θυγατρὸς ἀποφανθείσης εἶναι ὑπὸ τοῦ ἀδελφιδοῦ κληθέντες μεμαρτυρηκασί παραγενέσθαι. ἐφ' ᾧ δὴ καὶ δεινῶς ἀγανακτῶ, ὅτι ὁ μὲν ἀνὴρ λαγχάνων ὑπὲρ τῆς γυναικὸς τῆς αὐτοῦ τοῦ κλήρου τοῦ πατρῶου Φίλην ὄνομα εἶναι ἐγράψατο τῇ γυναικί, οἱ δὲ τοῦ Πύρρου θεῖοι ἐν τῇ δεκάτῃ φάσκοντες παραγενέσθαι τὸ τῆς τήθης ὄνομα Κλειταρέτην τὸν πατέρα ἐμαρτύρησαν
- 31 θεῖσθαι αὐτῇ. θαυμάζω οὖν εἰ ὁ ἀνὴρ ὁ συνοικῶν πλείω ἢ ὁκτὼ ἔτη ἤδη μὴ ἤδει τοῦτομα τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς. εἶτα οὐδὲ παρὰ τῶν αὐτοῦ μαρτύρων πρότερον ἐδυνήθη πυνθέσθαι, οὐδ' ἡ μήτηρ τῆς γυναικὸς τὸ τῆς θυγατρὸς ὄνομα τῆς αὐτῆς ἐν χρόνῳ τοσοῦτῳ
- 32 ἐφράσεν αὐτῷ, οὐδ' ὁ θεῖος αὐτός, Νικόδημος, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ τῆς τήθης ὀνόματος, εἰ τις ἤδει τοῦθ' ὑπὸ τοῦ πατρὸς κείμενον ταύτῃ, Φίλην ὁ ἀνὴρ ὄνομα ἐπεγράψατο εἶναι αὐτῇ, καὶ ταῦτα λαγχάνων αὐτῇ τοῦ κλήρου τοῦ πατρῶου. τίνας ἔνεκα; ἢ ἵνα καὶ τοῦ τῆς τήθης ὀνόματος τοῦ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τεθέντος ἄκληρον ὁ ἀνὴρ καταστήσειεν εἶναι τὴν αὐτοῦ
- 33 γυναικα; ἄρα γε οὐχὶ δῆλον, ὡς ἄνδρες, ὅτι ἂ πάλαι οὗτοι μαρτυροῦσι γενέσθαι, πολλῷ πλέον τῆς λήξεως τοῦ κλήρου σύγκειται αὐτοῖς; οὐ γὰρ ἂν ποτε οἱ μὲν εἰς τὴν δεκάτην (ὥς φασί) κληθέντες τῆς τοῦ Πύρρου θυγατρὸς, ἀδελφιδῆς δὲ τούτου, ἐξ ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἣτις ἦν ποτε, ἀκριβῶς εἰς τὸ δικαστήριον ἦγον μεμνημένοι ὅτι Κλειταρέτην ὁ πατὴρ ἐν
- 34 τῇ δεκάτῃ ὠνόμηνεν, οἱ δ' οἰκειότατοι τῶν πάντων, ὁ πατὴρ καὶ ὁ θεῖος καὶ ἡ μήτηρ οὐκ ἂν ἤδει τὸ

ὄνομα τῆς θυγατρὸς, ὥς φασί, τῆς αὐτοῦ. πολὺ γε μάλιστ' ἂν, εἰ ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων καὶ ὕστερον ἐγγωρήσει εἰπεῖν.

Περὶ δὲ τῆς τούτου μαρτυρίας οὐ χαλεπὸν καὶ 35 ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων ἐστὶ γινῶναι ὅτι φαίνεται περιφανῶς τὰ ψευδῇ μεμαρτυρηκῶς οὗτος. ὅπου γάρ, ἐὰν τίς τι ἀτίμητον δῷ, ἔνεκα τοῦ νόμου, ἐὰν ἀπολίπη ἢ γυνὴ τὸν ἄνδρα ἢ ἐὰν ὁ ἀνὴρ ἐκπέμψῃ τὴν γυναῖκα, οὐκ ἔξεστι πράξασθαι τῷ δόντι ὁ μὴ ἐν προικῇ τιμήσας ἔδωκεν, ἢ που ὅστις γέ φησιν ἄνευ ὁμολογίας προικὸς τὴν ἀδελφὴν ἐγγυῆσαι, περιφανῶς ἀναίσχυντος ὦν ἐλέγχεται. τί γὰρ ἔμελλεν ὄφελος 36 εἶναι αὐτῷ τῆς ἐγγυῆς, εἰ ἐπὶ τῷ ἐγγυησαμένῳ ἐκπέμψαι ὅποτε βούλοιτο τὴν γυναῖκα ἦν; ἦν δ' ἂν ἐπ' ἐκείνῳ, ὡς ἄνδρες, δῆλον ὅτι, εἰ μηδεμίαν προίκαν διωμολογήσατο ἔξιν ἐπ' αὐτῇ. εἰτ' ἐπὶ τούτοις ἂν Νικόδημος ἡγγύησε τῷ ἡμετέρῳ θεῖῳ τὴν ἀδελφὴν; καὶ ταῦτα εἰδὼς τὸν ἅπαντα χρόνον ἄτοκον οὔσαν αὐτήν, καὶ τῆς ὁμολογηθείσης προικὸς ἐκ τῶν νόμων γιγνομένης εἰς αὐτόν, εἴ τι ἔπαθεν ἢ γυνὴ πρὶν γενέσθαι παιδας αὐτῇ; ἄρ' οὖν δοκεῖ τῷ ὑμῶν ὀλιγώ- 37 ρως οὕτως ἔχειν χρημάτων Νικόδημος, ὥστε παραλιπεῖν ἂν τι τῶν τοιούτων; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ νομίζω. εἶτα παρὰ τούτου ὁ ἡμέτερος θεῖος ἠξίωσεν ἂν ἐγγυῆσασθαι τὴν ἀδελφὴν, ὃς αὐτὸς ξενίας φεύγων ὑπὸ ἐνὸς τῶν φρατόρων ὦν φησιν αὐτοῦ εἶναι, παρὰ τέτταρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως; Καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίνωσκε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Οὗτος τοίνυν τῷ ἡμετέρῳ θεῖῳ ἄπροικον τὴν 38 ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ μεμαρτύρηκεν ἐγγυῆσαι, καὶ

ταῦτα τῆς προικὸς εἰς αὐτὸν γιγνομένης, εἴ τι ἔπαθεν ἢ γυνὴ πρὶν γενέσθαι παῖδας αὐτῇ. Λαβὲ δὲ καὶ ἀνάγνωθι τοὺς νόμους τουσδὶ αὐτοῖς.

NOMOI.

39 Δοκεῖ ἂν ὑμῖν οὕτως ὀλιγόρως ἔχειν χρημάτων Νικόδημος, ὥστε, εἰ ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα, οὐκ ἂν σφόδρα διακριβώσασθαι περὶ τῶν ἑαυτῷ συμφερόντων; ναὶ μὰ Δία, ὡς ἔγωγ' οἶμαι, ἐπεὶ καὶ οἱ ἐπὶ παλλακίᾳ διδόντες τὰς ἑαυτῶν πάντες πρότερον διολογοῦνται περὶ τῶν δοθησομένων ταῖς παλλακαῖς. Νικόδημος δὲ ἐγγυᾶν μέλλων, ὥς φησι, | τὴν ἀδελφὴν τὴν αὐτοῦ μόνον τὸ κατὰ τοὺς νόμους ἐγγυῆσαι διεπράξατο; ὅς ἐπ' ὀλίγω ἀργυρίῳ, οὐ ἐπιθυμῶν λέγει πρὸς ὑμᾶς, σφόδρα βούλεται πονηρὸς εἶναι;

40 Περὶ μὲν οὖν τῆς τούτου πονηρίας καὶ σιωπῶντος ἐμοῦ οἱ πολλοὶ γινώσκουσιν ὑμῶν, ὥστε οὐκ ἀπορῶ γε μαρτύρων, ὅταν τι λέγω περὶ αὐτοῦ· βούλομαι δὲ πρῶτον ἐκ τῶν τοιῶνδε ἐξελέγξαι τοῦτον ἀναισχυντότατον τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα ταύτην. φέρε γάρ, ὦ Νικόδημε, εἰ ἦσθα ἡγγυηκῶς τῷ Πύρρῳ τὴν ἀδελφὴν καὶ εἰ ἦδεις ἐξ αὐτῆς θυγατέρα γνησίαν κατα-
41 λειπομένην, πῶς ἐπέτρεψας τῷ ἡμετέρῳ ἀδελφῷ ἐπιδάσασθαι τοῦ κλήρου ἄνευ τῆς γνησίας θυγατρὸς, ἣν φῆς τῷ ἡμετέρῳ θείῳ καταλειφθῆναι; ἢ οὐκ ἦδεις ἐν τῇ ἐπιδικασίᾳ τοῦ κλήρου νόθην καθιστά-
42 μένην τὴν ἀδελφιδὴν τὴν σπαντοῦ; ὁπότε γάρ τις ἐπιδικάζετο τοῦ κλήρου, νόθην τὴν θυγατέρα τοῦ καταλιπόντος τὸν κλῆρον καθίστη. ἔτι δὲ πρότερον ὁ Πύρρος ὁ ποιησάμενος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν νόθον αὐτῷ· οὔτε γὰρ διαθέσθαι οὔτε δοῦναι οὐδενὶ οὐδὲν ἔξεστι τῶν ἑαυτοῦ ἄνευ τῶν θυγατέρων, ἐάν τις κα-

ταλιπὼν γνησίας τελευτᾷ. γνώσεσθε δὲ αὐτῶν ἀκούσαντες τῶν νόμων ἀναγινωσκομένων. Ἀναγίνωσκε τοὺςδε αὐτοῖς.

NOMOI.

Δοκεῖ ἂν ὑμῖν ὁ μεμαρτυρηκὼς ἐγγυῆσαι ἐπιτρέ- 43
ψαι ἂν τι τούτων γίνεσθαι, καὶ οὐκ ἂν ἐπὶ τοῦ κλήρου τῇ λήξει, ἣν ὁ Ἐνδιος λαχὼν ἐπιδικάζετο, ἀμφισβητῆσαι ἂν ὑπὲρ τῆς ἀδελφιδῆς τῆς ἑαυτοῦ, καὶ οὐκ ἂν διαμαρτυρῆσαι μὴ ἐπίδικον τῷ Ἐνδίῳ τὸν ἐκείνης πατρῶον κλῆρον εἶναι; Ἀλλὰ μὴν ὥς γε ἐπιδικάσατο ὁ ἡμέτερος ἀδελφὸς τοῦ κλήρου καὶ οὐκ ἡμφισβήτησεν οὐδεὶς ἐκείνῳ, ἀναγίνωσκε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Γενομένης τοίνυν τῆς ἐπιδικασίας ταύτης οὐκ 44
ἐτόλμησεν ἀμφισβητῆσαι τοῦ κλήρου Νικόδημος, οὐδὲ διαμαρτυρῆσαι τὴν ἀδελφιδὴν τὴν ἑαυτοῦ γνησίαν θυγατέρα Πύρρῳ καταλειφθῆναι.

Περὶ μὲν οὖν τῆς ἐπιδικασίας ἔχει ἂν τις ψευ- 45
δος προφασίσασθαι πρὸς ὑμᾶς· ἢ γὰρ λαθεῖν σφᾶς προσποιήσασθαι ἂν οὗτος, ἢ καὶ ψεύδεσθαι αἰτιῶν ἂν ἡμᾶς. τοῦτο μὲν οὖν παρῶμεν· ἐπειδὴ δὲ τῷ Ξενοκλείῳ ἡγγυᾶ ὁ Ἐνδιος τὴν ἀδελφιδὴν σου, ἐπέτρεψας ἂν, ὦ Νικόδημε, τὴν ἐκ τῆς ἐγγυητῆς τῷ Πύρρῳ γεγεννημένην ὡς ἐξ ἐταίρας ἐκείνῳ οὔσαν ἐγγυᾶσθαι; καὶ οὐκ ἂν εἰσὶ γγγελλες πρὸς τὸν ἄρχοντα κακοῦσθαι 46
τὴν ἐπὶ κληρον ὑπὸ τοῦ εἰσποιήτου οὕτως ὑβρίζου-
μένην καὶ ἄκληρον τῶν ἑαυτῆς πατρῶων καθισταμέ-
νην, ἄλλως τε καὶ μόνων τούτων τῶν δικῶν ἀκινδύ-
νων τοῖς διακούςιν οὐσῶν καὶ ἐξόν τῷ βουλομένῳ

47 βοηθεῖν ταῖς ἐπικλήροις; οὔτε γὰρ ἐπιτίμιον ταῖς
 πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰσαγγελλίας ἔπεστιν, οὐδ' ἂν μηδε-
 μίαν τῶν ψήφων οἱ εἰσαγγείλαντες μεταλάβωσιν, οὔτε
 πρυτανεῖα οὔτε παράστασις οὐδεμία τίθεται τῶν εἰς-
 αγγελλιών· ἀλλὰ τοῖς μὲν διώκουσιν ἀκινδύνως εἰς-
 αγγέλλειν ἔξεστι, τῷ βουλομένῳ, τοῖς δ' ἀλισκομένοις
 αἱ ἔσχαται τιμωρίαι ἐπὶ ταῖς εἰσαγγελλίαις ἔπεισιν.
 48 ἔπειτα εἰ ἦν ἔξ ἑγγυητῆς ἡ τούτου ἀδελφιδῆ τῷ ἡμε-
 τέρῳ θείῳ γεγεννημένη, ἐπέτρπευεν ἂν Νικόδημος ὡς
 ἔξ ἐταίρας οὔσαν αὐτὴν ἑγγυᾶσθαι; καὶ γενομένων
 αὐτῶν οὐκ ἂν εἰσῆγγελλε πρὸς τὸν ἄρχοντα ὑβρίζε-
 σθαι τὴν ἐπικληρον ὑπὸ τοῦ οὕτως ἑγγυήσαντος αὐ-
 τήν; νῆ Δί', εἰ ἦν ἀληθῆ ἂν νυνὶ τετόλμηκας μαρτυ-
 ρῆσαι, παραχρῆμα εὐθύς τότε ἐτιμωρήσω ἂν τὸν
 ἀδικοῦντα. ἡ καὶ ταῦτα λαθεῖν σεαυτὸν προσποιήσῃ;
 49 ἔπειτ' οὐδ' ἐκ τῆς ἐπιδοθείσης αὐτῇ προικὸς ἦσθον;
 ὥστε καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο ἀγανακτήσαντι δήπου σοι
 εἰσαγγεῖλαι τὸν Ἐνδιον προσῆκεν, εἰ αὐτὸς μὲν τρι-
 τάλαντον οἶκον ἔχειν ἡξίου ὡς προσῆκον αὐτῷ, τῇ
 δὲ γνησίᾳ οὔσῃ τρισχιλίας δραχμὰς προῖκα ἐπιδοὺς
 ἐκδοῦναι ἡξίωσεν ἄλλῳ. εἴτ' ἐπὶ τούτοις οὐκ ἀγα-
 νακτῆσας εἰσῆγγειλεν ἂν τὸν Ἐνδιον οὗτος; ναὶ μὰ
 50 Δία, εἰ γ' ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα. οἶμαι δὲ οὐδ' ἂν
 τὴν ἀρχὴν ἐκείνον οὐδ' ἄλλον γε τῶν εἰσποιήτων
 οὐδένα οὕτως εὐήθη οὐδ' αὖ ὀλίγωρον τῶν νόμων
 τῶν κειμένων | γίνεσθαι, ὥσθ' ὑπαρχούσης γνησίας
 θυγατρὸς τῷ τὸν κλῆρον καταλιπόντι ἐτέρῳ δοῦναι
 ταύτην ἀνθ' ἑαυτοῦ. ἀκριβῶς γὰρ ἦδει ὅτι τοῖς γε
 ἐκ τῆς γνησίας θυγατρὸς παισὶ γεγονόσιν ἀπάντων
 τῶν παππῶν κληρονομία προσῆκει. εἴτα εἰδὼς ἂν
 τις ταῦτα ἐτέρῳ παραδοίῃ τὰ αὐτοῦ, καὶ ταῦτα τη-
 51 λικαῦτα ὄντα ὅσων ἡμφισβήτησαν οὗτοι; δοκεῖ δ'

ἂν τις ὑμῖν οὕτως ἀναιδὴς ἢ τολμηρὸς εἰσποιήτος
 γενέσθαι, ὥστε μηδὲ τὸ δέκατον μέρος ἐπιδοὺς ἐκ-
 δοῦναι τῇ γνησίᾳ θυγατρὶ τῶν πατρῶν; γενομένων
 δὲ τούτων δοκεῖ ἂν ὑμῖν ὁ θεὸς ἐπιτρέψαι, ὁ ἑγγυ-
 ῆσαι μεμαρτυρηκὼς αὐτῆς τὴν μητέρα; ἐγὼ μὲν γὰρ
 οὐ νομίζω, ἀλλὰ καὶ ἡμφισβήτησεν ἂν τοῦ κλήρου
 καὶ διεμαρτύρησε καὶ εἰσῆγγειλεν ἂν πρὸς τὸν ἄρ-
 χοντα, καὶ ἄλλο εἴ τι ἦν ἰσχυρότερον τούτων, ἅπαντ'
 ἂν διεπράξατο. ὁ μὲν τοίνυν Ἐνδιος ὡς ἔξ ἐταίρας 52
 οὔσαν ἡγγύησεν, ἦν φησιν ἀδελφιδῆν Νικόδημος εἶ-
 ναι αὐτῷ· οὗτος δὲ οὔτε τῷ Ἐνδίῳ τοῦ Πύρρου κλή-
 ρου ἀμφισβητῆσαι ἡξίωσεν, οὔτ' ἑγγυήσαντα τὴν
 ἀδελφιδῆν ὡς οὔσαν ἔξ ἐταίρας εἰσαγγεῖλαι πρὸς τὸν
 ἄρχοντα [ἡξίωσεν], οὔτ' ἐπὶ τῇ δοθείσῃ προικὶ αὐτῇ
 ἡγανάκτησεν οὐδέν, ἀλλὰ πάντα ταῦτα εἴασε γενέ-
 σθαι. οἱ δὲ νόμοι περὶ ἀπάντων διορίζουσι τούτων.
 ἀναγνώσεται οὖν πρῶτον ὑμῖν τὴν περὶ τῆς ἐπιδικα- 53
 σίας τοῦ κλήρου μαρτυρίαν πάλιν, ἔπειτα τὴν περὶ
 τῆς ἑγγυήσεως τῆς γυναικός. Ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἀνάγνωθι δὴ καὶ τοὺς νόμους.

ΝΟΜΟΙ.

Λαβὲ δὴ καὶ τὴν τούτου μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Πᾶς οὖν τις σαφέστερον ἐξελέγχοι ψευδομαρτυ- 54
 ριῶν διώκων ἢ ἐκ τε τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς τού-
 τοις ἐπιδεικνύων καὶ ἐκ τῶν νόμων ἀπάντων τῶν
 ἡμετέρων;

Περὶ μὲν οὖν τούτου σχεδὸν εἴρηται τὰ πολλὰ·

σκέψασθε δὲ καὶ περὶ τοῦ ἔχοντος τὴν ἀδελφιδὴν
τὴν τοῦτου γυναικα, ἂν ἄρα τι γένηται καὶ ἐκ τοῦ-
του τεκμήριον ὥς ἔστι ψευδὴ τὰ μεμαρτυρημένα Ni-
55 κοδήμῳ. ὥς μὲν οὖν ἡγγυήσατο καὶ ἔλαβεν ὥς οὖσαν
ἐξ ἐταίρας τὴν γυναικα, ἐπιδέδεικται καὶ μεμαρτυ-
ρηται· ὥς δ' ἀληθὴς ἡ μαρτυρία ἐστὶν αὕτη, ὁ
Ξενοκλῆς αὐτὸς ἔργῳ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἤδη ἀληθῆ
ταῦτα μεμαρτύρηκε. δῆλον γάρ ὅτι εἰ μὴ ἡγγύητο
παρὰ τοῦ Ἐνδίου ὥς ἐξ ἐταίρας οὖσαν τὴν γυναικα,
ὄντων αὐτῷ παίδων ἤδη τηλικούτων ἐκ τῆς γυναικός,
ζῶντι ἂν τῷ Ἐνδίῳ ἡμφισβήτησεν ὑπὲρ τῆς γνησίας
56 θυγατρὸς τῶν πατρῶων, ἄλλως τε καὶ παρεσκευασμέ-
νος μὴ ὁμολογεῖν τὴν τοῦ Ἐνδίουποίησιν τῷ Πύρρῳ
γενέσθαι· ὥς δὴ οὐχ ὁμολογῶν πῶς ἐπεσκήπτετο τοῖς
μεμαρτυρηκόσιν ἐπὶ τῇ διαθήκῃ τοῦ Πύρρου παρα-
γενέσθαι. καὶ ὥς ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὴν
μαρτυρίαν τὴν μαρτυρηθεῖσαν. Ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

57 Ἀλλὰ μὴν ἀκεῖνό γε δῆλον, ὥς οὐχ ὁμολογοῦσι
τὴν τοῦ Ἐνδίουποίησιν ὑπὸ τοῦ Πύρρου γενέσθαι.
οὐ γὰρ ἂν ὑπερβάντες τὸν τελευταῖον τοῦ οἴκου γε-
γεννημένον κληρονόμον ὑπὲρ τῆς γυναικός τοῦ Πύρ-
ρου κλήρου λαβεῖν τὴν λῆξιν ἡξίωσαν οὗτοι. ὁ μὲν
γὰρ Πύρρος πλείω ἢ εἴκοσιν ἔτη τετελεύτηκεν ἤδη,
ὁ δὲ Ἐνδιος τοῦ Μεταγεινυῶνος μηνὸς πέρυσιν, ἐν
ὧ ἔλαχον τοῦ κλήρου τὴν λῆξιν τρίτῃ ἡμέρᾳ εὐθέως
58 οὗτοι. ὁ δὲ νόμος πέντε ἐτῶν κελεύει δικάσασθαι
τοῦ κλήρου, ἐπειδὴν τελευτήσῃ ὁ κληρονόμος. οὐκοῦν
δυοῖν τὰ ἕτερα προσήκει τῇ γυναικί, ἢ ζῶντι τῷ Ἐν-
δίῳ ἡμφισβητήσῃ τῶν πατρῶων, ἢ ἐπειδὴ τετελευ-
τηκὼς ἦν ὁ εἰσποίητος, τῶν τοῦ ἀδελφοῦ τὴν ἐπι-

δικασίαν ἀξιοῦν ποιεῖσθαι, ἄλλως τε καὶ εἰ, ὥς φασιν
οὗτοι, ἡγγυήκει αὐτὴν τῷ Ξενοκλεῖ ὥς γνησίαν ἀδελ-
φὴν οὖσαν αὐτοῦ. ἀκριβὲς γὰρ ἐπιστάμεθα πάντες 59
ὅτι ἀδελφῶν μὲν κλήρων ἐπιδικασία πᾶσιν ἐστὶν ἡμῖν,
ὅτῳ δὲ γόνῳ γερόνασι γνήσιοι παῖδες, οὐδενὶ ἐπιδι-
κάζεσθαι τῶν πατρῶων προσήκει. καὶ περὶ τούτων
οὐδένα λόγον λεχθῆναι δεῖ· ἅπαντες γὰρ ὑμεῖς | καὶ
οἱ ἄλλοι πολῖται ἀνεπίδिका ἔχουσι τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι
πατρῶα. οὗτοι τοίνυν εἰς τοῦτο τὸ λῆμψαν ἐπιδικά-
σασθαι προσήκειν τῶν δοθέντων, τῇ δὲ Φίλῃ, ἣν
φασὶ θυγατέρα γνησίαν τῷ Πύρρῳ καταλελειφθαι,
λαβεῖν τοῦ κλήρου τοῦ πατρῶου τὴν λῆξιν ἡξίωσαν.
καίτοι (ὅπερ εἶπον καὶ πρότερον) ὅσοι μὲν ἂν καταλί-
πωσι γνησίους παῖδας ἐξ αὐτῶν, οὐ προσήκει τοῖς
παισὶν ἐπιδικάσασθαι τῶν πατρῶων· ὅσοι δὲ διαθή-
καις αὐτοῖς εἰσποιούνται, τοῖς υἱοῖς ἐπιδικάζεσθαι
προσήκει τῶν δοθέντων. τοῖς μὲν γὰρ, ὅτι γόνῳ γε- 61
ρόνασιν, οὐδεὶς ἂν δήπου ἡμφισβητήσῃ περὶ τῶν
πατρῶων· πρὸς δὲ τοὺς εἰσποιήτους ἅπαντες οἱ κατὰ
γένος προσήκοντες ἡμφισβητεῖν ἀξιοῦσιν. ἵνα οὖν μὴ
παρὰ τοῦ ἐντυχόντος τῶν κλήρων αἱ λῆξεις τοῖς ἡμ-
φισβητεῖν βουλομένοις γίνωνται, καὶ μὴ ὥς ἐρήμων
τῶν κλήρων ἐπιδικάζεσθαί τινες τολμῶσι, τοῦτου
ἕνεκα τὰς ἐπιδικασίας οἱ εἰσποίητοι πάντες ποιοῦν-
ται. μηδεὶς οὖν ὑμῶν ἡγείσθω, εἰ ἐνόμιζε γνησίαν 62
εἶναι τὴν ἑαυτοῦ γυναικα Ξενοκλῆς, λαβεῖν ἂν ὑπὲρ
αὐτῆς τὴν λῆξιν τοῦ κλήρου τοῦ πατρῶου, ἀλλ' ἐβά-
διζεν ἂν ἡ γνησία εἰς τὰ ἑαυτῆς πατρῶα, καὶ εἰ τις
αὐτὴν ἀφῆρετο ἢ ἐβιάζετο, ἐξῆγεν ἂν ἐκ τῶν πα-
τρῶων, καὶ οὐκ ἂν ιδίας μόνον δίκας ἔφευγεν ὁ βια-
ζόμενος, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ εἰσαγγεληθεὶς πρὸς τὸν ἄρ-

χοντα ἐκινδύνευεν ἂν περὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς οὐ-
 63 σίας ἀπάσης τῆς ἑαυτοῦ. Ἔτι δ' ἂν πρότερον τοῦ
 Ξενοκλέους οἱ τοῦ Πύρρου θεῖοι, εἰ ἤδεσαν γνησίαν
 θυγατέρα τῷ ἑαυτῶν ἀδελφιδῷ καταλειπομένην καὶ
 ἡμῶν μηδένα λαμβάνειν ἐθέλοντα αὐτήν, οὐκ ἂν
 ποτε ἐπέτρεψαν Ξενοκλέα, τὸν μηδαμῶθεν μηδὲν γένει
 προσήκοντα Πύρρῳ, λαβόντα ἔχειν τὴν κατὰ γένος
 προσήκουσαν αὐτοῖς γυναικα. ἢ δεινόν γ' ἂν εἴη.
 64 τὰς μὲν ὑπὸ τῶν πατέρων ἐκδοθείσας καὶ συνοικούν-
 σας ἀνδράσι γυναικας (περὶ ὧν τίς ἂν ἄμεινον ἢ ὁ
 πατήρ βουλευσάτο;) καὶ τὰς οὕτω δοθείσας, ἂν ὁ
 πατήρ αὐτῶν τελευτήσῃ μὴ καταλιπὼν αὐταῖς γνη-
 σίους ἀδελφούς, τοῖς ἐγγύτατα γένους ἐπιδίκους ὁ
 νόμος εἶναι κελεύει, καὶ πολλοὶ συνοικοῦντες ἤδη
 65 ἀφ' ἡγήνται τὰς ἑαυτῶν γυναικας. εἴτα τὰς μὲν ὑπὸ
 τῶν πατέρων ἐκδοθείσας διὰ τὸν νόμον ἐξ ἀνάγκης
 ἐπιδίκους εἶναι προσήκει· Ξενοκλεῖ δὲ ἂν τις τόδ'
 ἐπέτρεψε τῶν τοῦ Πύρρου θεῶν, εἰ ἦν γνησία θυ-
 γάτηρ ἐκείνῳ καταλειπομένη, λαβόντα ἔχειν τὴν κατὰ
 γένος προσήκουσαν αὐτοῖς γυναικα, καὶ τοσαύτης
 οὐσίας τοῦτον καταστήναι κληρονόμον ἀνθ' ἑαυτῶν;
 66 μὴ νομίσητε ὑμεῖς, ὧς ἄνδρες· οὐδεὶς γὰρ ἀνθρώπων
 μισεῖ τὸ λυσιτελοῦν, οὐδὲ περὶ πλείονος τοὺς ἄλλο-
 τρούς ἑαυτοῦ ποιεῖται. ἐὰν οὖν προφασίζωνται διὰ
 τὴν τοῦ Ἐνδίου ποιήσιν μὴ ἐπιδίκον εἶναι τὴν γυ-
 ναῖκα, καὶ διὰ ταῦτα μὴ φῶσιν ἀμφισβητῆσαι αὐτῆς,
 πρῶτον μὲν ἐκεῖνα αὐτοὺς ἐρέσθαι χρή, εἰ ὁμολο-
 γοῦντες τὴν τοῦ Ἐνδίου ποιήσιν ὑπὸ τοῦ Πύρρου γε-
 νέσθαι ἐπεσκημμένοι εἰσὶ τοῖς μεμαρτυρηκόσι ταῦτα,
 67 εἴτα παρελθόντες τὸν τελευταῖον τοῦ οἴκου γεγενη-
 μένον κληρονόμον τοῦ Πύρρου κλήρου τὴν λῆξιν λα-
 χεῖν ἡξίωσαν παρὰ τὸν νόμον. πρὸς δὲ τούτοις ἐκέينو

αὐτοὺς ἔρεσθε, εἰ τις τῶν γνησίων τῶν αὐτοῦ ἐπι-
 δικάζεσθαι ἀξιοί. ταῦτα πρὸς τὴν ἀναλδειαν αὐτῶν
 πυνθάνεσθε. ὥς δ' ἦν ἐπιδίκος ἡ γυνή, εἰ περ γνησία
 καταλειφθεῖη, ἐκ τῶν νόμων σαφέστατα μαθεῖν ἔστι
 τοῦτο. ὁ γὰρ νόμος διαρρηθὴν λέγει ἐξεῖναι δια- 68
 θέσθαι ὅπως ἂν ἐθέλῃ τις τὰ αὐτοῦ, ἐὰν μὴ παιδας
 γνησίους καταλίπῃ ἄρρενας· ἂν δὲ θηλείας καταλίπῃ,
 σὺν ταύταις. οὐκοῦν μετὰ τῶν θυγατέρων ἔστι δοῦ-
 ναι καὶ διαθέσθαι τὰ αὐτοῦ· ἄνευ δὲ τῶν γνησίων
 θυγατέρων οὐχ οἷόν τε οὔτε ποιήσασθαι οὔτε δοῦναι
 οὐδενὶ οὐδὲν τῶν ἑαυτοῦ. οὐκοῦν εἰ μὲν ἄνευ τῆς 69
 γνησίας θυγατρὸς τὸν Ἐνδιον Πύρρος ἐποιεῖτο νόον
 αὐτῷ, ἄκνυρος ἂν ἦν αὐτοῦ ἡ ποιήσις κατὰ τὸν νό-
 μον· εἰ δὲ τὴν θυγατέρα ἐδίδου καὶ ἐπὶ τούτῳ ποιη-
 σάμενος κατέλιπε, πῶς ἂν ὑμεῖς | ἐπετρέψατε ἐπιδι-
 κάζεσθαι τῷ τοῦ Πύρρου θεῷ τοῦ Πύρρου κλήρου
 ἄνευ τῆς γνησίας θυγατρὸς, εἰ ἦν ἐκεῖνη, ἄλλως τε
 εἰ καὶ ἐμαρτυρήσατε ὥς ἐπέσκηψεν ὑμῖν ὁ ἀδελφι-
 δοὺς ἐπιμελεῖσθαι τούτου τοῦ παιδίου; ἀλλ' ὧς γὰρ 70
 τοῦτο μὲν καὶ λαθεῖν φήσασιν ἂν ὑμᾶς· ὅτε δ' ἡγγύα
 καὶ ἐξεδίδου ὁ Ἐνδιος τὴν γυναικα, ἐπετρέπετε ὑμεῖς
 οἱ θεοὶ τὴν τοῦ ἀδελφιδοῦ τοῦ ὑμετέρου αὐτῶν ὥς
 ἐξ ἐταίρας οὐσαν ἐκείνῳ ἐγγυᾶσθαι, ἄλλως τε καὶ
 παραγενέσθαι φάσκοντες, ὅτε ὁ ἀδελφιδοῦς ὑμῶν
 ἡγγυάτο τὴν μητέρα τὴν ταύτης κατὰ τοὺς νόμους
 ἔξιν γυναικα, ἔτι δὲ καὶ ἐν τῇ δεκάτῃ τῇ ταύτης
 κληθέντες συνεστῆσθαι; πρὸς δὲ τούτοις (τοῦτ' ἂν γὰρ 71
 τὸ δεινόν ἐστίν) ἐπισκῆψαι φάσκοντες ὑμῖν τὸν ἀδελ-
 φιδοῦν ἐπιμελεῖσθαι τούτου τοῦ παιδίου, οὕτως ἐπε-
 μελήθητε ὥστ' ἔᾶσαι ὥς ἐξ ἐταίρας οὐσαν αὐτὴν ἐγ-
 γυᾶσθαι, ἄλλως τε καὶ ἔχουσιν τοῦνομα τῆς ὑμετέρας
 αὐτῶν ἀδελφῆς, ὥς ἐμαρτυρεῖτε;

- 72 Ἐκ τούτων τούτων, ὧ ἄνδρες, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ῥᾷδιόν ἐστι γινῶναι ὅσον ἀναισχυντότατοι ἀνθρώπων εἶσιν οὗτοι. τίνος γὰρ ἔνεκα, εἰ ἦν γνησία θυγάτηρ τῷ ἡμετέρῳ θεῷ καταλειπομένη, ποιησάμενος ὁ θεὸς κατέλιπε τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν υἱὸν ἑαυτῷ; πότερον ὅτι προσήκοντες αὐτῷ ἐγγυτέρω γένους ἡμῶν ἦσαν ἄλλοι, οὓς βουλόμενος τὴν ἐπιδικασίαν τῆς θυγατρὸς ἀποστερήσαι ἐποιεῖτο τὸν ἀδελφὸν υἱὸν αὐτῷ; ἀλλ' οὔτε ἐγένετο οὕτ' ἔστι, μὴ γενομένων δὲ παίδων γνησίαν ἐκείνῳ, ἐγγυτέρω ἡμῶν οὐδὲ εἰς· ἀδελφὸς μὲν γὰρ οὐκ ἦν αὐτῷ οὐδ' ἀδελφοῦ παῖδες, ἐκ δὲ τῆς ἀδελφῆς ἡμεῖς ἡμεν αὐτῷ.
- 73 ἀλλὰ νῦν Δία ἄλλον τινὰ ποιησάμενος τῶν συγγενῶν ἔδωκεν ἂν ἔχειν τὸν κληρὸν καὶ τὴν θυγατέρα τὴν ἑαυτοῦ; καὶ τί αὐτὸν ἔδει καταφανῶς καὶ ὁρωοῦν ἀπέχθεσθαι τῶν οἰκείων, ἐξόν, εἶπερ ἦν ἡγγυημένος τὴν ἀδελφὴν τὴν Νικοδήμου, τὴν θυγατέρα τὴν ἐκ ταύτης ἀποφανθεῖσαν εἶναι εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγαρόντι ὡς οὖσαν γνησίαν ἑαυτῷ, ἐπὶ ἅπαντι τῷ κλήρῳ ἐπιδικὸν καταλιπεῖν αὐτήν, καὶ ἐπισκῆψαι τῶν γιγνομένων τῆς θυγατρὸς παίδων εἰσαγαγεῖν υἱὸν
- 74 ἑαυτῷ; δῆλον μὲν γὰρ ὅτι ἐπὶ κληρὸν καταλιπὼν ἀκριβῶς ἂν ἦδει ὅτι θοοῖν θάτερον ἐμελλεν ὑπάρχειν αὐτῇ· ἢ γὰρ ἡμῶν τινὰ τῶν ἐγγύτατα γένους ἐπιδικασάμενον ἔξιν γυναικα, ἢ εἰ μηδεὶς ἡμῶν ἐβούλετο λαμβάνειν, τῶν θεῶν τινὰ τούτων τῶν μαρτυρούντων, εἰ δὲ μή, τῶν ἄλλων τινὰ συγγενῶν τὸν αὐτὸν τρόπον περὶ πάσης τῆς οὐσίας ἐπιδικασάμενον
- 75 κατὰ τοὺς νόμους ἔξιν αὐτὴν γυναῖκα. οὐκοῦν ἐκ μὲν τοῦ τὴν θυγατέρα εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγαγεῖν καὶ μὴ ποιήσασθαι τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν υἱὸν αὐτῷ ταυτὲ ἂν διεπράξατο· ἐκ δὲ τοῦ τοῦτον μὲν ποιήσασθαι

τὴν δὲ μὴ εἰσαγαγεῖν τὴν μὲν νόθην, ὥσπερ αὐτῷ προσῆκε, καὶ ἄκληρον κατέστησε, τὸν δὲ κληρονόμον κατέλιπε τῶν ἑαυτοῦ. ἀλλὰ μὴν ὥς γε οὔτε γαμη- 76 λίαν εἰσήνεγκεν ὁ θεὸς ἡμῶν, οὔτε τὴν θυγατέρα, ἢν φασὶ γνησίαν αὐτῷ εἶναι οὗτοι, εἰσαγαγεῖν εἰς τοὺς φράτορας ἤξιωσε, καὶ ταῦτα νόμον ὄντος αὐτοῖς, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὴν τῶν φρατόρων τῶν ἐκείνου μαρτυρίαν. Ἀναγίνωσκε· σὺ δ' ἐπὶ λαβὲ τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Λαβὲ δὲ καὶ τὴν ὡς ἐποίησατο τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν υἱὸν αὐτῷ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Εἴτα ὑμεῖς τὴν Νικοδήμου μαρτυρίαν τῶν αὐτοῦ 77 τοῦ θεοῦ ἐκμαρτυρίων πιστοτέρην ἡγήσεσθε εἶναι, καὶ τὴν οὕτω κοινὴν τοῖς βουλομένοις γεγεννημένην, ταύτην ἐπιχειρήσει τις ὑμᾶς πείθειν ὅτι ἐγγυητὴν γυναικα ὁ ἡμέτερος θεὸς ἔσχεν; ἀλλ' ὑμεῖς, ὡς ἔργω' οἶμαι, οὐ πιστεύσετε, ἐὰν μὴ ἀποφαίνῃ ὑμῖν, ὅπερ ἀρχόμενος εἶπον τοῦ λόγου, πρῶτον μὲν ἐπὶ 78 τίνι προικῇ οὗτος ἐγγυῆσαι τῷ Πύρρῳ φησὶ τὴν ἀδελφὴν, ἔπειτα πρὸς ὅποιον ἄρχοντα ἢ ἐγγυητὴν γυνὴ ἀπέλιπε τὸν ἄνδρα ἢ τὸν οἶκον αὐτοῦ, εἴτα παρ' οὗτου ἐκομίσατο τὴν προῖκα αὐτῆς, ἐπειδὴ τετελευτηκῶς ἦν ᾧ φησιν αὐτὴν ἐγγυῆσαι· ἢ εἰ ἀπαιτῶν μὴ ἐδύνατο κομίσασθαι | ἐν εἰκοσιν ἔτεσιν, ὁποῖαν δίκην σίτου ἢ τῆς προικὸς αὐτῆς ὑπὲρ τῆς ἐγγυητῆς γυναικὸς ἐδικάσατο τῷ ἔχοντι τὸν Πύρρον κληρὸν οὗτος. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἐπιδειξάτω ὅτω πρότερον 79 ἢ ὕστερον ἡγγυῆσεν οὗτος τὴν ἀδελφὴν, ἢ εἰ ἐξ ἄλλου τινὸς γεγεννημένοι εἰσὶ παῖδες αὐτῇ. ταῦτα οὖν

ἀξιοῦτε πυνθάνεσθαι παρ' αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς τοῖς φράτορσι γαμηλίας μὴ ἀμνημονεῖτε. οὐ γὰρ τῶν ἐλαχίστων πρὸς τὴν τούτου μαρτυρίαν τεκμήριόν ἐστι τοῦτο. δῆλον γὰρ ὅτι, εἰ ἐπέσθη ἐγγυήσασθαι, ἐπέσθη ἂν καὶ γαμηλίαν ὑπὲρ αὐτῆς τοῖς φράτορσι· εἰσενεγκεῖν καὶ εἰσαγαγεῖν τὴν ἐκ ταύτης ἀποφαν-
80 θείσαν θυγατέρα ὡς γνησίαν οὖσαν αὐτῷ. καὶ ἐν τῷ δῆμῳ κεκτημένος τὸν τριτάλαντον οἶκον, εἰ ἦν γεγαμηκώς, ἠναγκάζετο ἂν ὑπὲρ τῆς γαμετῆς γυναικὸς καὶ θεσμοφόρια ἐστίαν τὰς γυναῖκας, καὶ τὰλλα ὅσα προσήκε λειτουργεῖν ἐν τῷ δῆμῳ ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἀπὸ γε οὐσίας τηλικαύτης. οὐ τοίνυν φανεῖται οὐδὲν τούτων γεγενημένον οὐδεπώποτε. οἱ μὲν οὖν φράτορες μεμαρτυρήκασιν ὑμῖν· λαβὲ δὲ καὶ τὴν τῶν δημοτῶν τῶν ἐκείνου μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

4.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Νικοστράτου ἐν ὑπεροχῇ τελευτήσαντος, Ἄγων καὶ Ἀγνόθεος ὡς ὄντες ἀνεψιοὶ ἐκ πατραδέλφου ἀμφισβητοῦσι τοῦ κλήρου πρὸς Χαριάδην, φάσκοντα κληρονόμον αὐτοῦ εἶναι κατὰ δόσιν, ὃ ἐστὶ κατὰ διαθήκας. Ἰσαῖος οὖν ὁ ρήτωρ, ὡς συγγενὴς ὢν τῶν περὶ τὸν Ἀγωνα, λέγει συνηγορῶν αὐτοῖς. Ἡ σιάσις στοχασμός.

Ἐπιτήδειοί μοι τυγχάνουσιν, ὦ ἄνδρες, ὄντες Ἀγων τε οὐτοσί καὶ Ἀγνόθεος, καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν

ἐτι πρότερον. εἰκὸς οὖν μοι δοκεῖ εἶναι, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, συνειπεῖν αὐτοῖς.

Περὶ μὲν οὖν τῶν ἐν τῇ ὑπεροχῇ πραχθέντων οὔτε μάρτυρας ἐξευρεῖν οἶόν τε, οὔτε τοὺς ἀντιδίκους, ἐάν τι ψεύδωνται, ἐλέγχειν ῥᾶδιον, διὰ τὸ μηδέτερον τούτων ἐκεῖσε ἀφίχθαι· τὰ δὲ ἐνθάδε συμβεβηκότα δοκεῖ μοι ὑμῖν ἱκανὰ γενέσθαι ἂν τεκμήρια, ὅτι ἅπαντες οἱ κατὰ τὴν δόσιν τῶν Νικοστράτου ἀμφισβητοῦντες ἐξαπατήσαι ὑμᾶς βούλονται. Πρῶτον μὲν 2 οὖν, ὦ ἄνδρες, περὶ τῆς τῶν ὀνομάτων ἐπιγραφῆς ἄξιόν ἐστιν ἐξετάσαι, καὶ σκέψασθαι ὁπότεροι ἀπλούστερον καὶ κατὰ φύσιν μᾶλλον τὰς λήξεις ἐποίησαντο. Ἄγων μὲν γὰρ οὐτοσί καὶ Ἀγνόθεος Θρασυμάχου ἐπεγράψαντο τὸν Νικόστρατον, καὶ ἐαντούς ἐκείνῳ ἀνεψιούς ἀποφαίνουσι, καὶ τούτων μάρτυρας ἀρέχονται· Χαριάδης δὲ καὶ οἱ συνδικοῦντες αὐτῷ Σμί- 3 κρου μὲν πατὴρ εἶναι φασὶ τὸν Νικόστρατον, ἀμφισβητοῦσι δὲ τοῦ Θρασυμάχου νιοῦ κλήρου. καὶ οἷδε μὲν οὐδὲν προσποιοῦνται ἐκείνου τοῦ ὀνόματος οὔτε γινώσκειν οὔτε προσήκειν αὐτοῖς· φασὶ μὲν οὖν εἶναι Θρασυμάχου Νικόστρατον, τούτου δὲ ὁμοί- 4 ως τῆς οὐσίας ἀμφισβητοῦσι. καὶ εἰ μὲν τὸ ὄνομα πατρόθεν τὸ αὐτὸ ὠμολόγουν εἶναι τοῦ Νικοστράτου, περὶ δὲ τοῦ κλήρου μόνου διεφέροντο, οὐδὲν ἂν ἔδει ὑμᾶς σκέψασθαι ἄλλ' εἰ τι διέθετο ἐκεῖνος ὁ Νικόστρατος, ὃν ἀμφοτέροι ὠμολόγουν· νῦν δὲ πῶς οἶόν τε τῷ ἀνδρὶ δύο πατέρας ἐπιγράψασθαι· τοῦτο γὰρ Χαριάδης πεποίηκεν· αὐτός τε γὰρ ἔλαχε τοῦ Σμίρκου Νικοστράτου, τούτοις δὲ τοῦ Θρασυμάχου λαχοῦσι παρακατέβαλεν ὡς τὸν αὐτὸν ὄντα. ἔστι μὲν 5 οὖν ἅπαντα ταῦτα ἐπήρεια καὶ παρασκευή. ἡγοῦνται γὰρ τούτους, ἅπλου μὲν ὄντος τοῦ πράγματος καὶ μη-

δεμιάς αὐτοῖς | ταραχῆς ἐγγιγνομένης, οὐ χαλεπῶς ἐπιδείξειν ὅτι οὐδὲν Νικόστρατος διέθετο· ἐάν δὲ μὴ τὸν πατέρα τὸν αὐτὸν εἶναι φῶσι, τοῦ δὲ κλήρου μηδὲν ἦττον ἀμφισβητῶσιν, ἀκριβῶς ἴσασιν ὅτι πλείονι λόγῳ εἰπεῖν τουτουσὶ δεήσει ὥς Νικόστρατος Θρασυμάχου ἦν ἢ ὥς οὐδὲν διέθετο. ἔτι δὲ καὶ ὁμολογοῦντες Θρασυμάχου μὲν εἶναι τὸν Νικόστρατον οὐκ ἂν εἶχον ἐξελέγξαι τούσδε ὥς οὐκ εἰσὶν ἐκείνῳ ἀνεψιοί· ἄλλον δὲ πατέρα τῷ τεθνεῶτι κατασκευάζοντες οὐ μόνον περὶ τῶν διαθηκῶν ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ γένους λόγον ἐμβεβλήκασιν.

7 Οὐκ ἐκ τούτων δὲ μόνον γνοίητ' ἂν ὅτι ἄλλοι τινὲς εἰσιν οἱ ταῦτα ἐπὶ τουτουσὶ ἐπάγοντες, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν κατ' ἀρχὰς γεγενημένων. τίς γὰρ οὐκ ἀπεκείρατο, ἐπειδὴ τῷ δύο ταλάντω ἐξ Ἀκῆς ἦλθετον; ἢ τίς οὐ μέλαν ἱμάτιον ἐφόρησεν, ὥς διὰ τὸ πένθος κληρονομήσαν τῆς οὐσίας; ἢ πόσοι συγγενεῖς καὶ υἱεῖς κατὰ δόσιν προσεποιήσαντο τῶν Νικοστράτου; 8 Δημοσθένης μὲν γε ἀδελφιδουὺς ἔφη αὐτῷ εἶναι, ἐπειδὴ δ' ἐξηλέγχθη ὑπὸ τούτων, ἀπέστη· Τήλεφος δὲ δοῦναι αὐτῷ Νικόστρατον ἅπαντα τὰ ἑαυτοῦ. καὶ οὗτος οὐ πολλῷ ὕστερον ἐπαύσατο. Ἀμεινάδης δὲ υἱὸν αὐτῷ πρὸς τὸν ἄρχοντα ἤκεν ἄγων οὐδὲ τριετὴ γερονότα, καὶ ταῦτ' οὐκ ἐπιδεδημηκότος τοῦ Νικοστράτου 9 ἔνδεκα ἐτῶν Ἀθήνησι. Πύρρος δὲ ὁ Λαμπρεὺς τῇ μὲν Ἀθηνᾷ ἔφη τὰ χρήματα ὑπὸ Νικοστράτου καθιερωσθαι, αὐτῷ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου δεδόσθαι. Κτησίας δ' ὁ Βησαιεὺς καὶ Κρανῶς τὸ μὲν πρῶτον δίκην ἔφασαν τοῦ Νικοστράτου ταλάντου καταδεδικάσθαι, ἐπειδὴ δ' οὐκ εἶχον τοῦτο ἀποδεῖξαι, ἀπελεύθερον αὐτὸν ἑαυτῶν προσεποιήσαντο εἶναι· καὶ οὐδ' 10 οὗτοι ἂν ἔλεγον ἀπέδειξαν. καὶ οἱ μὲν εὐθύς κατὰ τὰ

πρῶτα ἐπὶ τὰ Νικοστράτου ἄξαντες οὗτοί εἰσι· Χαριάδης δὲ τότε μὲν οὐδαμοῦ ἡμφισβήτησεν, ὕστερον δὲ οὐ μόνον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ τῆς ἐταίρας παιδίον εἰσποιῶν ἦλθε. τοῦτο δ' ἦν αὐτῷ ὥς ἡ τῶν χρημάτων κληρονομήσουσι ἢ τὸ παιδίον ἄστων ποιήσουσι. αἰσθόμενος δὲ καὶ οὗτος ὅτι περὶ τοῦ γένους ἐλεγχθήσοιτο, τὴν μὲν τοῦ παιδίου ἀμφισβήτησιν παρέλυσεν, ἑαυτῷ δὲ κατὰ δόσιν παρακατέβαλεν.

Ἐχρῆν μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες, ὅστις κατὰ δόσιν χρη- 11 μάτων ἀμφισβητῶν ἡττηθείη, μὴ κατὰ τὸ τέλος ζημιουσθαι, ἀλλ' ἐφ' ὅσα περ ληψόμενος ἦει, τοσαῦτα τῇ πόλει ἀποτίνειν· οὕτω γὰρ ἂν οὐθ' οἱ νόμοι κατεφρονουῖντο οὔτε τὰ γένη ὑβρίζετο, πρὸ δὲ τούτων οὐδ' ἂν τῶν τεθνεῶτων οὐδεὶς κατεψεύδετο. ἐπειδὴ δὲ ἅπασι καὶ τῶν ἀλλοτρίων ἀπάντων, καθ' ὅ τι ἂν τις βούληται, ἀμφισβητεῖν ἔξεστιν, ὑμᾶς χρὴ περὶ αὐτῶν ὥς οἷόν τ' ἀκριβέστατα ἐξετάζειν καὶ μηδὲν εἰς ὅσον δύνασθε παραλείπειν. ἐν μόναις δὲ ταῖς τῶν 12 κλήρων εἰσαγωγαῖς δοκεῖ μοι προσήκειν τεκμηρίοις μᾶλλον ἢ μάρτυσι πιστεύειν. περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων συμβολαίων οὐ πάνν χαλεπὸν τοὺς τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντας ἐλέγχειν· ζῶντος γὰρ καὶ παρόντος τοῦ πράξαντος καταμαρτυροῦσι· περὶ δὲ τῶν διαθηκῶν πῶς ἂν τις γνῶνῃ τοὺς μὴ τάληθ' ἔχοντας, εἰ μὴ πάνν μεγάλα τὰ διαφέροντα εἶη, αὐτοῦ μὲν καθ' οὐ μαρτυροῦσι τεθνεῶτος, τῶν δὲ συγγενῶν μηδὲν τῶν πεπραγμένων εἰδότεων, τοῦ δὲ ἐλέγχου μηδαμῶς ἀκριβοῦς γιγνομένου; ἔτι δέ, ὧ ἄνδρες, καὶ τῶν διατι- 13 θεμένων οἱ πολλοὶ οὐδὲ λέγουσι τοῖς παραγιγνομένοις ὅ τι διατίθενται, ἀλλ' αὐτοῦ μόνου, τοῦ καταλιπεῖν διαθήκας, μάρτυρας περιστάνται, τοῦ δὲ συμβαίνοντός ἐστι καὶ γραμματεῖον ἀλλαγήναι καὶ τάναντία

ταῖς τοῦ τεθνεώτος διαθήκαις μεταγραφῆναι· οὐδὲν γὰρ μᾶλλον οἱ μάρτυρες εἰσονται, εἰ ἐφ' αἷς ἐκλήθησαν διαθήκαις, αὐταὶ ἀποφαίνονται. ὁπότε δὲ καὶ τοὺς ὁμολογουμένως παραγενομένους οἷον τ' ἐστὶν ἐξαπατήσαι, πῶς οὐκ ἂν ὑμᾶς γε τοὺς μηδὲν τοῦ πράγματος εἰδότας πολὺ μᾶλλον ἐτοιμότερόν τις παρκαρούσασθαι ἐγχειρήσειεν;

Ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ νόμος, ὃ | ἄνδρες, οὐκ ἔάν τις διαθήται μόνον, κυρίας εἶναι κελεύει τὰς διαθήκας, ἀλλὰ ἔάν εὖ φρονῶν. σκεπτέον δὴ ὑμῖν πρῶτον μὲν εἰ ἐποίησατο τὰς διαθήκας, ἔπειτα εἰ μὴ παρανοῶν διέθετο. ἀντιλεγόντων δ' ἡμῶν μηδὲ τὸ παρὰ πάντων γενέσθαι τὰς διαθήκας, ἐκ τίνος ἂν τρόπου, εἴ τις παρανοῶν διέθετο, γνῶντε, πρὶν περὶ αὐτοῦ τοῦ διαθέσθαι πιστεῦσαι; τοὺς μὲν οὖν κατὰ τὴν δόσιν ἀμφισβητοῦντας ὁρᾶτε ὅσον ἔργον ἐστὶν αἰσθέσθαι εἰ ἀληθὴ λέγουσι, τοὺς δὲ κατὰ τὸ γένος πρῶτον μὲν οὐδὲν δεῖ μάρτυρας παρασχεῖσθαι ὥς αὐτῶν ἐστὶν ὁ κληρὸς (παρὰ πάντων γὰρ ὁμολόγηται τοῖς ἐγγυτάτω γένους τὰ τοῦ τελευτήσαντος γίνεσθαι), ἔπειτα οἱ νόμοι οὐ μόνον οἱ περὶ τῶν γενῶν ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ τῶν δόσεων τοῖς συγγενεῖς βοηθοῦσι. δοῦναι μὲν γὰρ ὁ νόμος οὐδενὶ ἐκ τὰ ἐαυτοῦ, ἔάν ὑπὸ γῆρας ἢ ὑπὸ νόσον ἢ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἢ καὶ ὑμεῖς ἴστε παρανοήση· κατὰ δὲ τὸ γένος καὶ τὰ τοῦ ὁπωσοῦν διακειμένου ὁ 17 ἐγγύτατα γένους ἀναμφισβητήτως λαμβάνει. χωρὶς δὲ τούτων ταῖς μὲν διαθήκαις διὰ μαρτύρων ὑμᾶς δεῖ πιστεῦσαι, ὅφ' ὧν ἐν καὶ ἐξαπατηθῆναι (οὐ γὰρ ἂν ἦσαν ψευδομαρτυριῶν ἐπισκήψεις), τῇ δ' ἀγχιστείᾳ δι' ὑμῶν αὐτῶν· κατὰ γὰρ τοὺς νόμους οἱ συγγενεῖς 18 ἀμφισβητοῦσιν, οὓς ὑμεῖς ἔθεσθε. πρὸς δὲ τούτοις, ὃ ἄνδρες, εἰ μὲν οἱ κατὰ τὰς διαθήκας ἀμφισβητοῦν-

τες ὁμολογουμένως Νικοστράτῳ ἐπιτήδειοι ὄντες ἐτύγχανον, τὸ μὲν ἀκριβὲς οὐδ' ἂν οὕτως, ὅμως μέντοι μᾶλλον εἰκὸς ἦν ἀληθεῖς εἶναι δόξειν τὰς διαθήκας· ἤδη γάρ τινες οὐκ εὖ διακείμενοι τοῖς συγγενεῖσιν ὀθνείους φίλους τῶν πάντων σφόδρα προσηκόντων περὶ πλείονος ἐποίησαντο· νῦν δὲ οὔτε συσσίτους οὔτε φίλους οὐτ' ἐν τάξει τῇ αὐτῇ. τούτων δ' ὑμῖν μάρτυρας ἀπάντων παρεσχήμεθα. ὃ δὲ μέριστον, καὶ 19 μάλιστα τῆς Χαριάδου ἀναιδείας καταμαρτυρεῖ, τοῦτο σκέψασθε. ὅπου γὰρ τὸν αὐτὸν ποιησάμενον οὐτ' ἀποθανόντα ἀνείλετο οὐτ' ἔκαυσεν οὔτε ὠστολόγησεν, ἀλλὰ πάντα τοῖς μηδὲν προσήκουσι παρήκε ποιῆσαι, πῶς οὐκ ἂν ἀνοσιώτατος εἴη, ὅς τῳ τεθνεώτι μηδὲν τῶν νομιζομένων ποιήσας τῶν χρημάτων αὐτοῦ κληρονομεῖν ἀξιοῖ; ἀλλὰ νῆ Δία ἐπειδὴ τούτων 20 οὐδὲν ἐποίησε, τὴν οὐσίαν τοῦ Νικοστράτου διεχέρισεν; ἀλλὰ καὶ ταῦτα μεμαρτύρηται ὑμῖν, καὶ τὰ πλεῖστα οὐδ' αὐτὸς ἀρνείται. προφάσεις δὲ οἶμαι ἀναγκαίας ἐφ' ἐκάσταις τῶν πράξεων εὐρησθαι· τί γὰρ ὑπολείπεται τῳ διαρρηθὴν ὁμολογοῦντι;

Σαφῶς μὲν οὖν ἴστε, ὃ ἄνδρες, ὅτι οὗτοι οὐ 21 δικαίως τῶν Νικοστράτου ἐφίενται, ἀλλὰ βούλονται μὲν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι, τουτουσί δὲ συγγενεῖς ὄντας ἐκείνου, ἃ οἱ νόμοι ἔδυσαν αὐτοῖς, ἀποστερηθῆσαι. οὐ μόνον δὲ Χαριάδης τοῦτο πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἤδη τῶν ἐν τῇ ὑπερορίᾳ ἀποθνησκόντων οὐδὲ γιννώσκοντες ἐνίους τῆς οὐσίας ἡμφισβήτησαν· ἐνθου- 22 μούνται γὰρ ὅτι κατορθώσασιν μὲν τὰ ἀλλότρια ἔχειν, διαμαρτοῦσι δὲ μικρὸς ὁ κίνδυνος· μαρτυρεῖν δὲ καὶ τὰ ψευδῆ τινες ἐθέλουσιν, οἱ δ' ἔλεγχοι περὶ ἀφανῶν. συνελόντι πολὺ τὸ διαφέρειν κατὰ γένος ἢ κατὰ δόσιν ἀμφισβητεῖν. ἀλλ' ὑμᾶς χροί, ὃ ἄνδρες, πρῶ-

- τον μὲν τὰς διαθήκας σκοπεῖν, εἰ δοκοῦσι γενέσθαι·
 τοῦτο γὰρ οἷ τε νόμοι αἰτοῦνται καὶ δικαιοτάτῳ ἐστὶ.
 23 μὴ σαφῶς δὲ μήτ' αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν εἰδότας, μήτε
 τῶν μαρτύρων τοῦ τελευτήσαντος ἐπιτηδείων ὄντων,
 ἀλλὰ Χαριάδου τοῦ τἀλλότρια βουλομένου λαβεῖν, τί
 ἂν εἴη δικαιοτέρον ἢ τοῖς συγγενέσι τὰ τοῦ συγγε-
 νοὺς ψηφίζεσθαι; καὶ γὰρ εἴ τι οἶδε ἑπαθον, οὐδενὶ
 ἂν ἄλλῳ ἢ Νικοστράτῳ τὰ τούτων ἐγένητο· κατὰ γὰρ
 τὸ αὐτὸ γένος ἂν ἡμφισβήτει, ἀνεψιὸς ὢν αὐτοῖς ἐκ
 24 πατραδέλφων. Μὰ Δί' ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὁ Ἄγνων οὐδ'
 ὁ Ἀγνόθεος τοῦ Νικοστράτου συγγενεῖς, ὥς οἱ ἀντί-
 δικοὶ φασιν, ἀλλ' ἕτεροι. ἔπειτα τῷ μὲν κατὰ τὴν
 δόσιν τοῦ κλήρου λαχόντι μαρτυροῦσιν, αὐτοὶ δὲ
 κατὰ τὸ γένος οὐκ ἡμφισβητήσουσιν; | οὐ γὰρ εἰς
 τοῦτο γε ἀνοίας ἦκουσιν ὥστε πιστεύσαντες ταῖς δια-
 θήκαις οὕτω ῥαδίως τοσοῦτων χρημάτων ἀφίστανται.
 ἀλλὰ μὴν καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ οὗτοι λέγουσι, τοῦσδε τοῖς
 συγγενέσιν αὐτοῖς ἐπιδικάσασθαι συμφέρει τῶν Νι-
 25 κοστράτου μᾶλλον ἢ Χαριάδην. εἰς γὰρ τὸν λοιπὸν
 χρόνον, εἰ μὲν οἶδε κατὰ τὸ γένος ἡμφισβητοῦντες
 λήψονται τὸν κλῆρον, ἐξέσται καὶ τούτοις, ὁπόταν
 βούλωνται, κατὰ τὸ γένος λαχοῦσιν ἐπιδειῖξαι ὑμῖν
 ὥς αὐτοὶ ἐγγυτέρῳ ἦσαν τοῦ Νικοστράτου, καὶ ὥς
 Σμίκρον ἦν καὶ οὐ Θρασυμάχον· ἔαν δὲ Χαριάδης
 αὐτῶν κληρονομήσῃ, οὐκ ἔσται οὐδενὶ συγγενεῖ ἐπὶ
 τὰ Νικοστράτου ἐλθεῖν. κατὰ δόσιν γὰρ ἔχοντος τοῦ
 ἐπιδεδικασμένου, τί φανοῦνται λέγοντες οἱ κατὰ τὸ
 γένος λαγχάνοντες;
 26 Ὅπερ ἂν οὖν καὶ ὑμῶν ἕκαστος ἀξιώσῃ, τοῦτο
 καὶ τουτοῖσι τοῖς νεανίσκοις βεβαιώσατε. παρέσχοντο
 δ' ὑμῖν μάρτυρας πρῶτον μὲν ὥς ἀνεψιοὶ εἶσιν ἐκ
 πατραδέλφων Νικοστράτου, ἔπειτα δὲ ὥς οὐδεπώ-

ποτε ἐκείνῳ διάφοροι ἦσαν, ἔτι δὲ καὶ ὥς ἔθαψαν
 Νικόστρατον, πρὸς δὲ τούτοις ὥς Χαριάδης οὕτωσιν
 οὐδαμῶς οὐτ' ἐνθάδε οὐτ' ἐπὶ στρατεύματι ἐχρήτο
 Νικοστράτῳ, ἔτι δὲ καὶ τὴν κοινωνίαν, ἣ μάλιστα οὐ-
 τος ἰσχυρίζεται, ψευδῆ ὄνσαν.

Καὶ ἄνευ τούτων, ὧς ἄνδρες, ἄξιον ὑμῖν ἐξετάσαι 27
 ἑκατέρους αὐτῶν οἷοί εἰσι. Θράσιππος μὲν γὰρ ὁ
 Ἄγνωνος καὶ Ἀγνοθέου πατὴρ ἤδη τι καὶ ἐλειτούρ-
 γησεν ὑμῖν καὶ εἰσήνεγκε, καὶ ἄλλως σπουδαῖος ἦν
 πολίτης· αὐτοὶ δὲ οὗτοι οὔτε ἀποδεδημήκασιν οὐδα-
 μὴ πώποτε, ὅποι ἂν μὴ ὑμεῖς προστάξῃτε, οὐτ' ἐν-
 θάδε μένοντες ἄχρηστοὶ εἰσι τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ στρα-
 τεύονται καὶ εἰσφέρουσι καὶ τᾶλλα πάντα ποιοῦσι τὰ
 προσταττόμενα καὶ αὐτοὺς (ὥς πάντες ἴσασι) κοσ-
 μίους παρέχουσιν, ὥστε πολὺ μᾶλλον τούτους προσ- 28
 ἡκεῖ κατὰ δόσιν τῶν χρημάτων τῶν Νικοστράτου ἢ
 Χαριάδην ἡμφισβητεῖν. οὗτος γὰρ, ὅτ' ἐπεδήμει ἐν-
 θάδε, πρῶτον μὲν εἰς τὸ δεσμοκτήριον ὥς κλέπτης
 ὢν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀπήχθη, τότε δὲ ἀφεθεὶς μεθ'
 ἐτέρων τινῶν ὑπὸ τῶν ἑνδεκα, οὓς δημοσίᾳ ἅπαντας
 ὑμεῖς ἀπεκτείνετε, πάλιν ἀπογραφεὶς εἰς τὴν βουλὴν
 κακουργῶν, ὑποχωρῶν ὥχετο καὶ οὐχ ὑπήκουσεν, ἀλλ' 29
 ἀπ' ἐκείνου ἑπτακαίδεκα ἔτων Ἀθήνας οὐκ ἀφίκετο,
 πλὴν ἐπειδὴ Νικόστρατος ἀπέθανε. καὶ ὑπὲρ μὲν
 ὑμῶν οὔτε στρατείαν οὐδεμίαν ἐστράτευται οὔτε εἰσ-
 φορὰν οὐδεμίαν εἰσενήνοχε, πλὴν εἴ τι ἄρα ἐξ ὅτου
 τῶν Νικοστράτου ἡμφισβήτησεν, οὐτ' ἀλλ' οὐδὲν
 ὑμῖν λελειτούργηκεν. ἔπειτα τοιοῦτος ὢν οὐκ ἀγαπᾷ
 εἰ μὴ τῶν ἡμαρτημένων δίκην δώσει, ἀλλὰ καὶ τῶν
 ἀλλοτρίων ἡμφισβητεῖ. εἰ μὲν οὖν οἶδε φιλοπράγμονες 30
 ἢ ἄλλοις ὅμοιοι πολίταις ἦσαν, ἴσως ἂν οὐ περὶ τῶν
 Νικοστράτου χρημάτων ἡμφισβήτει, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ

σώματος ἡγωνίζετο· νῦν δ' ὡς ἄνδρες δικασταί, τοῦτον μὲν ἄλλος, εἰάν τις βούληται, τιμωρήσεται, του-
 31 τοισὶ δ' ὑμεῖς βοηθήσατε, καὶ μὴ περὶ πλείονος ποιή-
 σθηθε τοὺς ἀδίκως τἀλλότρια ἔχειν βουλομένους ἢ
 τοὺς γένει τῷ τεθνεώτῃ προσήκοντας καὶ χωρὶς τού-
 των ἤδη τι ἐκείνῳ εὐεργετηκότας, ἀλλὰ καὶ τῶν νό-
 μων ἀναμνησθέντες καὶ τῶν ὄρκων οὓς ὠμόσατε, πρὸς
 δὲ τούτοις καὶ τῶν μαρτυριῶν ἃς ἡμεῖς παρεσχήμεθα,
 τὰ δίκαια ψηφίσασθε.

5.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

Δικαιογένοὺς τελευτήσαντος ἄπαιδος ἐπὶ τέσσαρσιν
 ἀδελφαῖς Προξένος ἦκε διαθήκην ἔχων, ἐν ἣ Δικαιο-
 γένης ὁ τελευτήσας τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τοῦ Προξένου, Δι-
 καιογένην υἱὸν θετὸν ἐποίησατο ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει
 τῆς οὐσίας. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον διανεμημένων αὐ-
 τῶν τὴν ὅλην οὐσίαν, τελευταῖον ἦλθεν ὁ υἱὸς Προξέ-
 νου Δικαιογένης τράσκων ἐπὶ ὅλῃ τῇ οὐσίᾳ γενομένην
 υἱός, καὶ νικήσας ἀνέλαβε καὶ τὰ δύο μέρη τῶν ἀδελ-
 φῶν τοῦ τελευτήσαντος. ὕστερον πάλιν οἱ παῖδες τῶν
 ἀδελφῶν δικασάμενοι πρὸς Δικαιογένην ἐνίκησαν, καὶ
 συνέθετο Δικαιογένης ἀποδοῦναι πάλιν τὰ δύο μέρη αὐ-
 τοῖς καθαρὰ καὶ ἀνέπαφα, ἐγγυησαμένου ταῦτα Λεω-
 χάρου. νῦν δὲ ἀρνούμενων τὰ δόξαντα τῶν περὶ Δι-
 καιογένην καὶ Λεωχάρην, ἐγκαλοῦσιν οἱ παῖδες τῶν
 ἀδελφῶν περὶ τῶν δύο μερῶν τῷ μὲν ὡς συνθεμένῳ,
 τῷ δὲ ὡς ἐγγυητῇ. Ἡ στάσις στοχασμός· ἀρνοῦνται
 γὰρ.

ᾧ ὠμόμεθα μὲν, ὡς ἄνδρες, περὶ ὧν διεφερόμεθα
 πρὸς Δικαιογένην, τὰ ὠμολογημένα ἐπὶ τοῦ δικα-
 στηρίου κύρια ἡμῖν ἔσεσθαι· ἀποστάντος γὰρ Δι-
 καιογένοὺς τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, καὶ ἐγγυ-
 ητὰς καταστήσαντος ἢ μὴν παραδώσειν ἡμῖν ταῦτα
 τὰ μέρη ἀναμφισβήτητα, ἀφήκαμεν ἀλλήλους τῶν ἐγ-
 κλημάτων· ἐπειδὴ δέ, ὡς ἄνδρες, οὐ ποιεῖ Δικαιογέ-
 νης ἃ ὠμολόγησε, δικαζόμεθα Λεωχάρει ἐγγυητῇ γε-
 νομένῳ Δικαιογένοὺς, ὥσπερ ἀντωμόσαμεν. Καὶ μοι 2
 ἀνάνγνωθι τὴν ἀντωμώσειαν.

ΑΝΤΩΜΩΣΙΑ.

Ὡς τοίνυν ἀληθῇ ἀντωμόσαμεν, Κηφισόδοτος οὐ-
 τοσί οἶδε, καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρεξόμεθα πρῶτον
 μὲν ὡς ἀπέστη Δικαιογένης ἡμῖν τοῖν δυοῖν μεροῖν
 τοῦ κλήρου, εἴτα ὡς ἡγγυήσατο Λεωχάρης. Καὶ μοι
 ἀνάνγνωθι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, καὶ ὡς οὐ τάλῃθ' 3
 μεμαρτυρήκασιν, οὐδ' ἂν αὐτὸν οἶμαι Λεωχάρην εἰ-
 πεῖν· ἴσως δὲ ἐπ' ἐκείνῳ τρέφεται τὸν λόγον, ὡς
 Δικαιογένης τε ἃ ἡμῖν ὠμολόγησεν ἅπαντα πεποίηκε,
 καὶ αὐτὸς τὴν ἐξεγγυήν ὅτι ἀπέδωκεν. εἰ οὖν ταῦτ'
 ἐρεῖ, ψεύσεται καὶ ῥαδίως ἐλεγχθήσεται. ἀναγνώσε-
 ται γὰρ ὑμῖν ὅσα κατέλιπε Δικαιογένης ὁ Μενεξένου
 ἐν τῷ κλήρῳ καὶ τὰ χρήματα ἃ ἔλαβεν.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ.

Ταῦτα εἰ μὲν μή φασι Δικαιογένην τὸν ἡμέτερον 4
 θεῖον ζῶντα κεκτῆσθαι καὶ ἀποθνήσκοντα ἡμῖν δοῦ-
 ναι, ἀποδειξάτωσαν· εἰ δὲ καὶ ἐκείνῳ καταλιπεῖν καὶ

ἡμᾶς κεκομίσθαι, μαρτυρησάτω τις αὐτοῖς. ὅτι μὲν γὰρ Δικαιογένης ὁμολόγει παραδώσειν ἡμῖν ὧν κατέλιπεν ὁ Μενεξένου τὰ δύο μέρη, ἡμεῖς μάρτυρας παρεχόμεθα, καὶ ὅτι Λεωχάρης ἡγγυήσατο αὐτὸν ταῦτα ποιήσιν· καὶ γὰρ δικαζόμεθα διὰ τοῦτο, καὶ ταῦτα ἀντωμόσαμεν. Καὶ μοι ἀνάγνωθι τὴν ἀντωμοσίαν.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ.

5 Εἰ μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες, περὶ τούτων ἔμελλον ἀπολογήσασθαι μόνον Λεωχάρης ἢ Δικαιογένης, ἥρκει ἂν μοι τὰ εἰρημένα· ἐπειδὴ δὲ παρεσκευασμένοι εἰσιν ἐξ ἀρχῆς περὶ τοῦ κλήρου λέγειν, βούλομαι ὑμᾶς καὶ παρ' ἐμοῦ τὰ πραχθέντα πυθέσθαι, ἵνα εἰδότες τάληθῃ, ὅ τι ἂν δοκῇ ὑμῖν, ψηφίσθησθε, ἀλλὰ μὴ ἐξηπατημένοι. Μενεξένῳ γὰρ τῷ ἡμετέρῳ πάππῳ ἐγένετο υἱὸς μὲν εἷς, Δικαιογένης, θυγατέρες δὲ τέτταρες, ὧν ἔλαβε μίαν μὲν Πολυάρατος ὁ πατήρ ὁ ἐμός, ἄλλην δὲ Δημοκλῆς ὁ Φρεάριοις, τὴν δὲ Κηφισοφῶν ὁ Παιανιεύς· ἢ δὲ Θεοπόμπῳ ἐγγήματο τῷ
6 Κηφισοδότῳ πατρί. καὶ ὁ μὲν Δικαιογένης, τριήραρχος ἐκπλεύσας τῆς Παράλου, ἐτελεύτησε μαχόμενος ἐν Κυλιδῷ· ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ ἄπαυτος διαθήκην ἀπέφηνε Πρόξενος ὁ Δικαιογένους πατήρ, ἢ πιστεύσαντες οἱ ἡμέτεροι πατέρες ἐνείμαντο τὸν κλῆρον. καὶ ἐπὶ μὲν τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου Δικαιογένης ὅδε τῷ Μενεξένου Δικαιογένηι, ἡμετέρῳ δὲ θεῷ, υἱὸς ἐγένετο ποιητός· τῶν δὲ λοιπῶν ἐκάστη τὸ μέρος | ἐπεδικάσατο τῶν Μενεξένου θυγατέρων. ὧν ἐγὼ τοὺς τότε παρόντας ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπειδὴ δὲ ἐνείμαντο τὸν κλῆρον, ὁμόσαντες μὴ 7 παραβήσεσθαι τὰ ὁμολογημένα, ἐκέκτετο ἕκαστος δώδεκα ἔτη ἃ ἔλαχε· καὶ ἐν τσοῦτῳ χρόνῳ οὐδὲν δικῶν οὐδεὶς αὐτῶν ἤξιωσε τὰ πεπραγμένα εἰπεῖν ἀδίκως πεπραχθαι, πρὶν δυστυχησάσης τῆς πόλεως καὶ στάσεως γενομένης κάρωνος οὐτοσί πεισθεῖς ὑπὸ Μέλανος τοῦ Αἰγυπτίου, ὃ περ καὶ τὰλλα ἐπέιδετο, ἡμφισβῆται ἡμῖν ἅπαντος τοῦ κλήρου, φάσκων ἐφ' ὅλη ποιηθῆναι υἱὸς ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ ἡμετέρου. ἡμεῖς μὲν οὖν μαίνεσθαι αὐτὸν ἡγούμεθα τῇ λήξει, 8 οὐκ ἂν ποτε οἴομενοι τὸν αὐτὸν ἄνδρα τότε μὲν φάσκοντα ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει ποιηθῆναι τότε δ' ἐφ' ἅπαντι τῷ κλήρῳ δόξαι τάληθες λέγειν ὑμῖν· εἰς δὲ τὸ δικαστήριον εἰσελθόντες καὶ πολλῶ πλείω καὶ δικαιότερα λέγοντες ἡδικήθημεν, οὐχ ὑπὸ τῶν δικαστῶν ἀλλ' ὑπὸ Μέλανος τοῦ Αἰγυπτίου καὶ τῶν ἐκείνου φίλων, οἱ διὰ τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἐξουσίαν σφίσιν αὐτοῖς ἡγοῦντο εἶναι κεκτησθαι τε τὰ λώτριά καὶ τὰ ψευδῇ ἀλλήλοισ μαρτυρεῖν· ὑπὸ δὲ τῶν τὰ τοιαῦτα ποιοούντων ἐξηπατήθησαν οἱ δικασταί. καὶ ἡμεῖς μὲν καταψευδομαρτυρηθέντες ἀπα- 9 λέσαμεν τὰ ὄντα· καὶ γὰρ ὁ πατήρ οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὴν δίκην ἐτελεύτησε, πρὶν ἐπεξελεθεῖν οἷς ἐπεσκήψατο τῶν μαρτύρων· Δικαιογένης δὲ πρὸς ἡμᾶς ὥς ἐβούλετο ἀγωνισάμενος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐξήλασε μὲν τὴν Κηφισοφῶντος τοῦ Παιανιεύος θυγατέρα ἐκ τοῦ μέρους, ἀδελφιδὴν οὖσαν Δικαιογένους τοῦ καταλιπόντος τὰ χρήματα, ἀφείλετο δὲ τὴν Δημοκλέους γενομένην γυναῖκα, ἃ Δικαιογένης ἀδελφὸς ὧν ἔδωκεν, ἀφείλετο δὲ καὶ τὴν Κηφισοδότου μητέρα καὶ αὐτὸν τοῦτον ἅπαντα. καὶ γὰρ τούτων 10 τοὶ ἅμα καὶ ἐπίτροπος καὶ κύριος καὶ ἀντίδικος ἦν,

- καὶ οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς οἰκειότητος
ἐλέου παρ' αὐτοῦ ἔτυγον, ἀλλ' ὁρῶντες καὶ ἐρημοὶ
καὶ πένητες γενόμενοι πάντων καὶ τῶν καθ' ἡμέραν
ἐπιτηδείων ἦσαν ἐνδεεῖς. οὕτως αὐτοὺς Δικαιογέ-
νης οὕτως ἐγγυτάτω ὢν γένους ἐπετρόπενεν· ὅς γε,
ἃ μὲν ὁ πατήρ αὐτοῖς Θεόπομπος κατέλιπε, τοῖς τού-
των ἐχθροῖς παρέδωκεν, ἃ δὲ ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος
καὶ ὁ πάππος αὐτοῖς ἔδωκεν, αὐτοὺς ἀφείλετο πρὸ
11 δίκης. καὶ ὁ πάντων δεινότατον, τὴν οἰκίαν αὐτῶν
τὴν πατρῴαν, παίδων ὄντων τούτων, προάμενος καὶ
κατασκάψας τὸν κῆπον ἐποίησατο πρὸς τῇ αὐτοῦ οἰ-
κίᾳ τῇ ἐν ἄστει. καὶ λαμβάνων μίσθωσιν ὀρδοῦντα
μυῖας ἐκ τῶν Δικαιογένους τοῦ ἡμετέρου θείου χρη-
μάτων, τὸν ἐκείνου ἀδελφιδοῦν Κηφισόδοτον τῷ
ἑαυτοῦ ἀδελφῷ Ἀρμόδιῳ συνέπεμψεν εἰς Κόρινθον
ἀντ' ἀκολούθου· εἰς τοῦτο ὕβρεως καὶ μαρτίας ἀφί-
κετο. καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς ὀνειδίξει καὶ ἐγ-
καλεῖ αὐτῷ ὅτι ἐμβάδας καὶ τρίβωνα φορεῖ, ὥσπερ
ἀδικούμενός τι εἰ ἐμβάδας Κηφισόδοτος φορεῖ, ἀλλ'
οὐκ ἀδικῶν ὅτι ἀφελόμενος αὐτὸν τὰ ὄντα πένητα
πεποίηκεν.
- 12 Ἀλλὰ μὴν περὶ τούτων τοσαῦτά μοι εἰρήσθω·
πάλιν δ' ἐπ' ἀνέμι ὅθεν ἀπέλιπον. Μενέξενος γὰρ ὁ
Κηφισοφῶντος νιός, ἀνεψιός ὢν Κηφισοδότῳ τουτῷ
καὶ ἐμοί, καὶ προσήκον αὐτῷ τοῦ κλήρου μέρος ὅσον
περ' ἐμοί, ἐπέξηι τοῖς καταμαρτυρήσασιν ἡμῶν καὶ
ἐκείνου τὰ ψευδῆ, καὶ Λύκωνα, ὃν περ' εἰσήγαγε
πρῶτον εἰς τὸ δικαστήριον, τοῦτον εἶλεν· ὅς ἐμαρ-
τύρησε Δικαιογένην ποιηθῆναι τὸν νῦν ὄντα ὑπὸ
τοῦ θείου τοῦ ἡμετέρου νιδὸν ἐπὶ παντὶ τῷ κλήρῳ.
- 13 μαρτυρήσας δὲ ταῦτα ἐάλω ψευδομαρτυριῶν. ἐπειδὴ
δὲ Δικαιογένης, ὃ ἄνδρες, οὐκέτι ὑμᾶς δύναται ἐξα-

πατῶν, πείθει Μενέξενον τὸν ὑπὲρ ἡμῶν τε καὶ ὑπὲρ
αὐτοῦ πράττοντα, ἃ ἐγὼ αἰσχυρόμενος ἀναγκάζομαι
διὰ τὴν ἐκείνου πονηρίαν λέγειν, — τί ποιῆσαι; κο-
μισάμενον αὐτὸν μέρος ἐκ τοῦ κλήρου ὃ τι ἐρίγνεται,
ἡμᾶς μὲν ὑπὲρ ὧν ἔπραττε προδοῦναι, τοὺς δὲ μήπω
ἐαλωκότας τῶν μαρτύρων ἀφεῖναι. καὶ ἡμεῖς μὲν
ταῦτα | ὑπὸ τῶν φίλων καὶ τῶν ἐχθρῶν παθόντες
εἴχομεν ἡσυχίαν. τούτων δ' ὑμῖν μάρτυρας παρέ-
ξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὁ μὲν τοίνυν Μενέξενος παθῶν ἄξια τῶν ἑαν- 14
τοῦ τρόπων ἡπατήθη ὑπὸ τοῦ Δικαιογένους· ἀφίς
γὰρ τοὺς μάρτυρας καὶ ἡμᾶς προδούς, ὧν ἕνεκα
ταῦτ' ἔπραξεν οὐκ ἐκομίσατο. ἀδικηθεὶς δὲ ὑπὸ Δι-
καιογένους μεθ' ἡμῶν πάλιν ἔπραττεν. ἡμεῖς δὲ κα-
θηγούμενοι οὐκέτι προσήκειν Δικαιογένηι ἔχειν τῶν
ἐκ τοῦ κλήρου μέρος οὐδέν, ἐπειδὴ οἱ μάρτυρες ἐά-
λωσαν, ἀμφισβητοῦμεν αὐτῷ ἅπαντος τοῦ οἴκου κατ'
ἀρχιστεῖαν. καὶ ὅτι ἡμεῖς τε ὁρθῶς ἐγνώκαμεν καὶ
οὐδὲν ἔτι προσήκει Δικαιογένηι τοῦ κλήρου, ῥαδίως
διδάξω. δύο γὰρ διαθήκαι ἀπεφάνησαν, ἡ μὲν πάλαι 15
πολλῷ, ἡ δ' ὕστερον· καὶ κατὰ μὲν τὴν παλαιάν, ἣν
ἀπέφηνε Πρόξενος ὁ Δικαιογένους τουτουὶ πατήρ,
ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου ἐρίγνεται τῷ θείῳ τῷ
ἡμετέρῳ νιδὸς ποιητός, καθ' ἣν δ' αὐτοὺς ἀπέφηνε
Δικαιογένης, ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ. ταύταιν δὲ ταῖν
διαθήκαιν ἣν μὲν Πρόξενος ἀπέφηνε, Δικαιογένης
ἐπεισε τοὺς δικαστὰς ὥς οὐκ ἀληθὴς εἴη· ἣν δὲ Δι-
καιογένης ἀπέφηνεν, οἱ μαρτυρήσαντες αὐτὴν τὸν
θεῖον τὸν ἡμέτερον διαθέσθαι ἐάλωσαν ψευδομαρτυ-
ριῶν. ἀμφοῖν δὲ ταῖν διαθήκαιν ἀκύρουν γιγνομένην, 16

καὶ ἐτέρας μηδεμιᾶς ὁμολογουμένης εἶναι, κατὰ δό-
σιν μὲν οὐδενὶ προσῆκε τοῦ κλήρου, κατ' ἀρχιστεῖαν
δὲ ταῖς Δικαιογένοισι τοῦ ἀποθανόντος ἀδελφαῖς, ὧν
εἰσιν αἱ ἡμέτεραι μητέρες. διὰ δὲ ταῦτα ἐδοξέ τε
ἡμῖν λαχεῖν τοῦ κλήρου κατ' ἀρχιστεῖαν, καὶ ἐλά-
χομεν τὸ μέρος ἕκαστος. μελλόντων δ' ἡμῶν ἀντό-
μνυσθαι διεμαρτύρησε Λεωχάρης οὕτως μὴ ἐπίδικον
17 εἶναι τὸν κλῆρον ἡμῖν. ἐπισκηψαμένων δ' ἡμῶν ἡ
μὲν λῆξις τοῦ κλήρου διεγράφη, ἡ δὲ τῶν ψευδομαρ-
τυριῶν δίκη εἰσῆλθε. ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ πάντα μὲν
ἡμῶν εἰπόντων ἃ περ νυνί, πολλὰ δὲ Λεωχάρους
ἀνταπολογησαμένου, ἔγνωσαν τὰ ψευδῆ μαρτυρῆσαι
Λεωχάρην οἱ δικασταί. ἐπειδὴ δὲ τοῦτο φανερόν ἐγέ-
νετο ἔξαιρεθῆναι τῶν ψήφων, ἃ μὲν τῶν δικαστῶν
καὶ ἡμῶν ἐδεήθη Λεωχάρης ἢ ὅσα ἡμῖν ἐξεγένετο
διαπράξασθαι τότε, οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ λέγειν, ἃ δὲ
18 ὁμολογήθη ἡμῖν, ταῦτα ἀκούσατε. συγχωρούντων
γὰρ ἡμῶν τῷ ἄρχοντι μὴ συναριθμεῖν ἀλλὰ συγχέαι
τὰς ψήφους, ἀφίστατο μὲν Δικαιογένης τοῖν δυοῖν
μεροῖν τοῦ κλήρου ταῖς Δικαιογένοισι ἀδελφαῖς, καὶ
ὁμολογεῖ ἀναμφισβήτητα παραδῶσιν ἡμῖν ταῦτα τὰ
μέρη· καὶ ταῦτα ἡγγυᾶτο αὐτὸν Λεωχάρης οὕτως
καὶ ποιήσειν, οὐ μόνος ἀλλὰ καὶ Μνησιπτόλεμος ὁ
Πλωθιεύς. καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρ-
έξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

19 Ἡμεῖς τοίνυν ταῦτα παθόντες ὑπὸ Λεωχάρους,
καὶ ἐγγενόμενον ἡμῖν αὐτὸν ἐπειδὴ εἴλομεν τῶν ψευ-
δομαρτυριῶν ἀτιμῶσαι, οὐκ ἐβουλήθημεν, ἀλλ' ἐξήρ-
κεσε τὰ ἡμέτερα ἡμῖν κομισαμένοις ἀπηλλάχθαι. τοι-
οῦτοι δὲ γενόμενοι περὶ Λεωχάρην καὶ Δικαιογένην

ἐξηπατήθημεν ὑπ' αὐτῶν, ὧς ἄνδρες· οὔτε γὰρ Δι-
καιογένης τὰ δύο μέρη ἡμῖν τοῦ κλήρου παρέδωκεν,
ὁμολογήσας ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, οὔτε Λεωχάρης
ὁμολογεῖ ἐγγυῆσασθαι αὐτὸν τότε. καίτοι εἰ μὴ ἐναν- 20
τίον μὲν τῶν δικαστῶν, πεντακοσίων ὄντων, ἐναν-
τίον δὲ τῶν περιεστηκότων ἡγγυᾶτο, οὐκ οἶδ' ὅ τι
ἂν ἐποίησεν. ὥς μὲν τοίνυν περιφανῶς ψεύδονται,
μάρτυρας ὑμῖν παρεχόμεθα τοὺς παρόντας, ὅτε Δι-
καιογένης μὲν ἀφίστατο τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλή-
ρου καὶ ὁμολογεῖ ἀναμφισβήτητα παραδῶσιν ταῖς
Δικαιογένοισι ἀδελφαῖς, Λεωχάρης δὲ ἡγγυᾶτο αὐ-
τὸν ὃ ὁμολόγησε καὶ ποιήσειν. δεόμεθα δὲ καὶ ὑμῶν,
ὧς ἄνδρες, εἴ τις ἐτύγχανε παρῶν τότε, ἀναμνησθῆ-
ναι εἰ λέγομεν ἀληθῆ καὶ βοηθῆσαι ἡμῖν· ἐπεὶ, ὧς 21
ἄνδρες, εἰ Δικαιογένης ἀληθῆ λέγει, τί ἡμεῖς ὠφε-
λούμεθα νικήσαντες, ἢ τί οὗτος ἐξημιώθη ἡττηθείς;
εἰ γὰρ ἀπέστη μόνον (ὧς φησι) τοῖν δυοῖν μεροῖν
τοῦ κλήρου, ἀναμφισβήτητα δὲ μὴ ὁμολογεῖ παρα-
δῶσιν, τί ἐξημιούτο ἀφιστάμενος ὧν τιμὴν εἶχεν;
οὐδὲ γὰρ πρὶν ἡττηθῆναι τὴν δίκην εἶχεν ὧν ἡμεῖς
δικαζόμεθα, ἀλλ' οἱ παρὰ τούτου πριάμενοι καὶ θέ-
μενοι, οἷς ἔδει αὐτὸν ἀποδόντα τὴν τιμὴν ἡμῖν τὰ
μέρη ἀποδοῦναι. διὰ ταῦτα γὰρ καὶ τοὺς ἐγγυητὰς 22
παρ' αὐτοῦ ἐλάβομεν, οὐ πιστεύοντες αὐτῷ ὃ ὁμο-
λόγησε ποιήσειν. πλὴν γὰρ δυοῖν οἰκιδίον ἔξω τεί-
χους καὶ ἐν Πεδίῳ ἐξήκοντα πλέθρων οὐδὲν κεκο-
μίσμεθα, ἀλλ' οἱ παρὰ τούτου θέμενοι καὶ πριάμε-
νοι. ἡμεῖς δ' οὐκ ἐξάγομεν· δέδιμεν γὰρ μὴ ὄφλωμεν
δίκας. καὶ γὰρ Μικίων, κελεύοντος Δικαιογένοισι
καὶ φάσκοντος μὴ βεβαιώσιν, ἐξάγοντες ἐκ τοῦ βα-
λανείου ὄφλωμεν τετταράκοντα μῶας διὰ Δικαιογέ-
νην, ὧς ἄνδρες. ἡγνούμενοι γὰρ οὐκ ἂν αὐτὸν βεβαι- 23

ώσκειν οὐδὲν ὧν ἡμῖν ἀπέστη ἐν τῷ δικαστηρίῳ, δι-
ισχυριζόμεθα πρὸς Μικίωνα ἐναντίον τῶν δικαστῶν,
ἐθέλοντες ὅτι οὐκ ἂν ποτε οἴομενοι αὐτὸν
ἐναντία οἷς ὡμολόγησε πράξει, οὐ δι' ἄλλ' οὐδὲν ἢ
24 διὰ τοὺς ἐγγυητάς, ὅτι καθειστήκεισαν ἡμῖν. ἀπο-
στάς δὲ Δικαιογένης ὧν καὶ νῦν ὁμολογεῖ ἀφεστάναι
ἡμῖν, ἐβεβαίωσε Μικίῳ τὸ βαλανεῖον. καὶ ἐγὼ μὲν
ὁ ἄθλιος οὐχ ὥπως τι ἐκ τοῦ κλήρου εἰληφώς, ἀλλὰ
προσαπολωλεκώς τετταράκοντα μναῖς, ἀπῆειν ὑβρις-
μένος ὑπὸ τοῦ Δικαιογένους. καὶ τούτων ὑμῖν μάρ-
τυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

25 Ταῦτα μὲν πεπόνθαμεν ὑπὸ Δικαιογένους, ὃ ἄν-
δρες· ὁ δ' ἐγγυησάμενος αὐτὸν Λεωχάρης καὶ τῶν
πάντων ἡμῖν κακῶν αἴτιος οὐ φησιν ἐγγυήσασθαι ἃ
καταμαρτυρεῖται αὐτοῦ, ὅτι ἐν τῷ γραμματεῖῳ τῷ
ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου γραφέντι οὐκ ἔνεστι ταῦτα.
ἡμεῖς δέ, ὡς ἄνδρες, τότε ἐπὶ τοῦ βήματος σπεύδον-
τες τὰ μὲν ἐγράψαμεν, τῶν δὲ μάρτυρας ἐποιήσα-
μεθα· οὗτοι δέ, ἃ μὲν αὐτοῖς συμφέρει τῶν ὁμολο-
γηθέντων τότε, κύρια φασι εἶναι, εἰ καὶ μὴ γέ-
γραπται, ἃ δ' οὐ συμφέρει, οὐ κύρια, εἰ μὴ γέγρα-
26 πται. ἐγὼ δ', ὡς ἄνδρες, οὐ θαυμάζω ὅτι ἔξαργοί εἰσι
τὰ ὡμολογημένα· οὐδὲ γὰρ τὰ γραφέντα ἐθέλουσι
ποιεῖν. ἡμεῖς δ' ὥς λέγομεν ἀληθῆ, καὶ ἄλλο τι τε-
κμήριον παρεξόμεθα. Πρωταρχίδην γὰρ τῷ Ποταμίῳ
ἔδωκε Δικαιογένης τὴν ἀδελφιδὴν τὴν ἑαυτοῦ ἐπὶ
τετταράκοντα μναῖς, ἀντὶ δὲ τῆς προικὸς τὴν οἰκίαν
αὐτῷ τὴν ἐν Κεραμειῳ παρέδωκε. ταύτῃ δὲ τῇ γυ-
ναικί, ἣν ὁ Πρωταρχίδης ἔχει, προσήκει τοῦ κλήρου

μέρος ὅσον περ τῇ μητρὶ τῇ ἐμῇ. ἐπεὶ δ' οὖν ἀπέ- 27
στη Δικαιογένης ταῖς γυναιξὶ τῶν δυοῖν μερῶν τοῦ
κλήρου, ἡξίου ὁ Λεωχάρης τὸν Πρωταρχίδην πα-
ραδιδόναι αὐτῷ τὴν συνοικίαν ἣν εἶχεν ἀντὶ τῆς
προικὸς, ὥς ὄντι ἐγγυητῇ αὐτῷ, τὸ δὲ μέρος ὑπὲρ
τῆς γυναικὸς τοῦ κλήρου παρ' αὐτοῦ κομίζεσθαι.
παραλαβὼν δὲ τὴν συνοικίαν τὸ μέρος οὐ παρέδωκε.
καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυρα τὸν Πρωταρχίδην παρέ-
ξομαι.

ΜΑΡΤΥΣ.

Περὶ δὲ ἐπισκευῆς τοῦ βαλανείου καὶ οἰκοδομίας 28
καὶ πρότερον εἶρηκε Δικαιογένης καὶ νῦν ἴσως ἐρεῖ,
ὥς ὁμολογήσαντες αὐτῷ ἀποδώσειν τὰ ἀνλωμένα
οὐκ ἀπεδώκαμεν, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο οὐ δύναται ἀπαλ-
λάσσειν τοὺς χρήστας, οὐδὲ ἡμῖν παραδοῦναι ἃ δεῖ
αὐτόν. ἡμεῖς δέ, ὡς ἄνδρες, ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, 29
ὅτε ἠναγκάζομεν αὐτὸν ἀφίστασθαι τούτων, ἀντὶ τῶν
λειτουργιῶν καὶ τῶν εἰς τὰ οἰκοδομήματα ἀνλωμέ-
νων ἀφείμεν αὐτῷ τοὺς καρπούς, οὕτω τῶν δικα-
στῶν γινωσκόντων· ὕστερον δ' οὐκ ἀναγκάζομενοι
ἀλλ' ἐκόντες ἔδομεν αὐτῷ τὴν ἐν ἄστει οἰκίαν ἐξαι-
ρεθέντες πρὸς τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου ἔχειν ἀντὶ
τῶν ἐπεσκευασμένων, ἣν οὗτος ἀντὶ πεντακισχιλίων
δραχμῶν παρέδωκε Φιλουεῖκῳ. ἔδομεν δὲ οὐ διὰ 30
τὴν τοῦ Δικαιογένους χρηστότητα, ὡς ἄνδρες, ἀλλ'
ἐπιδεικνύμενοι ὅτι οὐ περὶ πλείονος χρήματα ποιού-
μεθα τῶν οἰκείων, οὐδ' ἂν πάνν πονηροὶ ὦσι. καὶ
γὰρ πρότερον ὅτ' ἐφ' ἡμῖν ἐγένετο Δικαιογένην τι-
μωρήσασθαι καὶ ἀφελέσθαι ἃ εἶχεν, οὐκ ἐβουλήθη-
μεν τῶν τούτου | κτήσασθαι οὐδέν, ἀλλὰ τὰ ἡμέτερα
μόνον κομίσασθαι ἐξήκει ἡμῖν. οὗτος δ' ὅτ' ἐκρά-
5*

τησεν ἡμῶν, ἀπεσύλησεν ἃ ἐδύνατο, καὶ ὡς ἐχθροὺς
 31 ἄλλ' οὐ προσήκοντας ἀπόλλυσι. τεκμήριον δὲ καὶ
 τῶν ἡμετέρων τρόπων καὶ τῆς τοῦτου ἀδικίας μέγα
 παρεξόμεθα. μελλούσης γὰρ τῆς πρὸς Λεωχάρην δι-
 κης εἰσιέναι, ὧ ἄνδρες, ἐν τῷ Μαιμακτηριῶνι μηνί,
 ἡξίου Λεωχάρης καὶ Δικαιογένης δίαταν ἡμᾶς ἐπι-
 τρέπειν τὴν δίκην ἀναβαλλομένους. καὶ ἡμεῖς ὥσπερ
 μικρὰ ἀδικούμενοι συνεχωρήσαμεν, καὶ ἐπετρέψαμεν
 δαιτηταῖς τέταρσιν, ὧν τοὺς μὲν δύο ἡμεῖς ἡγάγο-
 32 μεν, τοὺς δὲ δύο ἐκείνοι. καὶ ἐναντίον τούτων ὁμο-
 λογίσσαμεν ἐμμενεῖν οἷς ἂν οὗτοι γνοῖεν, καὶ ὁμόσα-
 μεν. καὶ οἱ δαιτηταὶ ἔφασαν, εἰ μὲν ἀνώμοτοι
 δύναιντ' ἂν ἡμᾶς διαλλάξαι, οὕτω ποιήσιν, εἰ δὲ
 μὴ, καὶ αὐτοὶ ὁμόσαντες ἀποφανεῖσθαι ἃ δίκαια
 ἡγοῦνται εἶναι. ἀνακρίναντες δὲ ἡμᾶς πολλὰ καὶ
 πυνθόμενοι τὰ πραχθέντα οἱ δαιτηταί, οἱ μὲν δύο
 οὐς ἐγὼ προὔβαλόμην, Διότιμος καὶ Μελάνωπος,
 ἤθελον καὶ ἀνώμοτοι καὶ ὁμόσαντες ἀποφήνασθαι ἃ
 ἐγίγνωσκον ἀληθέστατα ἐκ τῶν λεγομένων, οὐς δὲ
 Λεωχάρης προὔβαλετο, οὐκ ἔφασαν ἀποφανεῖσθαι.
 33 καίτοι Διοπείδης ὁ ἕτερος τῶν δαιτητῶν Λεωχάρει
 μὲν ἦν τουτῷ κηδεστής, ἐμὸς δ' ἐχθρὸς καὶ ἀντί-
 δικος ἐξ ἐτέρων συμβολαίων. Δημάρατος δὲ ὁ μετ'
 αὐτοῦ Μνησιπτολέμῳ τῷ ἐργνησαμένῳ Δικαιογένην
 μετὰ Λεωχάρους ἦν ἀδελφός. οὗτοι μέντοι οὐκ ἠθέ-
 λησαν ἀποφήνασθαι, ὀρκώσαντες ἡμᾶς ἢ μὴν ἐμμε-
 νεῖν οἷς ἂν αὐτοὶ γνοῖεν. καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυ-
 ρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

34 Οὐκ οὖν δεινὸν εἰ δεήσειται ὑμῶν, ὧ ἄνδρες,
 Λεωχάρης ἀποψηφίσασθαι ἃ Διοπείδης κηδεστής ὦν

αὐτοῦ κατεψηφίσατο; ἢ ὑμῖν πῶς καλὸν ἀπογνῶναι
 Λεωχάρους ἃ γε οὐδ' οἱ προσήκοντες αὐτοῦ ἀπέγνω-
 σαν; δέομαι οὖν ὑμῶν καταψηφίσασθαι Λεωχάρους,
 ἵν' ἃ ἡμῖν οἱ πρόγονοι κατέλιπον κομισώμεθα, καὶ
 μὴ μόνον τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἔχωμεν ἀλλὰ καὶ τὰ
 χρήματα. τῶν δὲ Λεωχάρους ἰδίων οὐκ ἐπιθυμοῦ-
 35 μεν. Δικαιογένην γάρ, ὧ ἄνδρες, οὗτ' ἐλεεῖν ἔστε
 δίκαιοι ὡς κακῶς πράττοντα καὶ πενόμενον, οὗτ' εὖ
 ποιεῖν ὡς ἀγαθόν τι εἰργασμένον τὴν πόλιν· οὐδέ-
 τερα γὰρ αὐτῷ τούτων ὑπάρχει, ὡς ἐγὼ ἀποφανῶ,
 ὧ ἄνδρες. ἅμα δὲ καὶ πλούσιον καὶ πονηρότατον αὐ-
 τὸν ὄντα ἀνθρώπων ἀποδείξω καὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ
 εἰς τοὺς προσήκοντας καὶ εἰς τοὺς φίλους. οὗτος
 γὰρ παραλαβὼν τὸν κλῆρον παρ' ὑμῶν φέροντα μί-
 σθωσιν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀγδοήκοντα μνᾶς, καρπωσά-
 36 μενος αὐτὸν δέκα ἔτη οὔτε ἀργύριον ὁμολόγει κε-
 κτῆσθαι οὔτε ὅποι ἀνήλωσεν ἔχει ἂν ἐπιδείξαι, ὧ ἄν-
 δρες. ἄξιον δὲ καὶ ὑμῖν λογίσασθαι. οὗτος γὰρ τῇ
 μὲν φυλῇ εἰς Διονύσια χορηγήσας τέταρτος ἐγένετο
 τραγωδοῖς, καὶ πυρριχισταῖς ὕστατος· ταύτας δὲ μό-
 νας ἀναγκασθεὶς λειτουργίας λειτουργῆσαι ἀπὸ το-
 σαύτης προσόδου οὕτω καλῶς ἐχορήγησεν. ἀλλὰ μὴν
 τριηράρχων τοσούτων κατασταθέντων οὗτ' αὐτὸς
 ἐτριηράρχησεν οὐδ' ἐτέρῳ συμβέβληκεν ἐν τοιούτοις
 καιροῖς, ἀλλ' ἕτεροι μὲν οὐσίαν κεκτημένοι ἐλάττω
 ἢ οὗτος μίσθωσιν λαμβάνει τριηραρχοῦσι. καίτοι, ὧ 37
 ἄνδρες, οὐχ ὁ πατήρ αὐτῷ τὴν πολλὴν οὐσίαν κατέ-
 λιπεν, ἀλλ' ὑμεῖς ἔδοτε τῇ ψήφῳ· ὥστε εἰ καὶ μὴ
 πολίτης ἦν, διὰ γε τοῦτο δίκαιος ἦν τὴν πόλιν εὖ
 ποιεῖν. εἰσφορῶν τοίνυν τοσούτων γεγεννημένων
 πᾶσι τοῖς πολίταις εἰς τὸν πόλεμον καὶ τὴν σωτηρίαν
 τῆς πόλεως Δικαιογένης οὐκ ἔστιν ἥτινα εἰσενή-

νοχε· πλὴν ὅτε Λέχαιον ἐάλω, κληθεὶς ὑπὸ ἐτέρου ἐπέδωκεν ἐν τῷ δήμῳ τριακοσίας δραχμὰς, ἑλάττον 38 ἢ Κλεώνυμος ὁ Κρής· καὶ τοῦτο ἐπέδωκεν, οὐκ εἰσήνεγκεν, ἀλλ' ἐπ' αἰσχίστῳ ἐπιγράμματι ἐξετέθη αὐτοῦ τοῦνομα ἔμπροσθεν τῶν ἐπωνύμων, ὅτι οἶδε εἰς σωτηρίαν τῆς πόλεως ὑποσχόμενοι τῷ δήμῳ εἰσοῖσιν χρήματα ἐθέλονται οὐκ εἰσήνεγκαν. καίτοι πῶς ἄξιον θαυμάζειν, ὡς ἄνδρες, εἰ ἐμὲ ἐξηπάτησεν ἕνα ὄντα, ὅς ὑμᾶς ἅπαντας ἅμα συνειλεγμένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοιαῦτα ἐποίησε; καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρῆξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

39 Εἰς μὲν τὴν πόλιν οὕτω καὶ τοσαῦτα | λελειτούργηκε Δικαιογένης ἀπὸ τοσούτων χρημάτων· περὶ δὲ τοὺς προσήκοντας τοιοῦτός ἐστιν οἶον ὁρᾶτε, ὥστε τοὺς μὲν ἡμῶν ἀφείλετο τὴν οὐσίαν, ὅτι μεῖζον ἐδυνήθη, τοὺς δὲ περιεώρα εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἰόντας δι' ἐνδειαν τῶν ἐπιτηδείων. τὴν δὲ μητέρα τὴν τοῦτου καθημένην ἐν τῷ τῆς Εἰληθυίας ἱερῷ πάντες 40 ἑώρων, καὶ τούτῳ ἐγκαλοῦσαν ἃ ἐγὼ αἰσχύνομαι λέγειν, οὗτος δὲ ποιῶν οὐκ ἡσχύνετο. τῶν δ' ἐπιτηδείων Μέλανα μὲν τὸν Αἰγύπτιον, ᾧ ἐκ μαιρακίου φίλος ἦν, ὅπερ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἀργύριον ἀποστερήσας, ἐχθιστός ἐστι· τῶν δὲ ἄλλων αὐτοῦ φίλων οἱ μὲν οὐκ ἀπέλαβον ἃ ἐδάνεισαν, οἱ δ' ἐξηπατήθησαν, καὶ οὐκ ἔλαβον ἃ ὑπέσχετο αὐτοῖς, εἰ ἐπιδικάσαιο 41 τοῦ κλήρου, δώσειν. καίτοι, ὡς ἄνδρες, οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι οἱ ταῦτα κτησάμενοι καὶ καταλιπόντες πάσας μὲν χορηγίας ἐχορήγησαν, εἰσήνεγκαν δὲ εἰς τὸν πόλεμον χρήματα πολλὰ ὑμῖν, καὶ τριηραρχοῦντες οὐδένα χρόνον διέλιπον. καὶ τούτων μαρτύρια ἐν

τοῖς ἱεροῖς ἀναθήματα ἐκείνοι ἐκ τῶν περιόντων, μνημεῖα τῆς αὐτῶν ἀρετῆς, ἀνέθεσαν, τοῦτο μὲν ἐν Διονύσου τρίποδας, οὓς χορηγοῦντες καὶ νικῶντες ἔλαβον, τοῦτο δ' ἐν Πυθίῳ· ἐτι δ' ἐν ἀκροπόλει 42 ἀπαρχὰς τῶν ὄντων ἀναθέντες πολλοῖς, ὥς ἀπὸ ιδίας κτήσεως, ἀγάλμασι χαλκοῖς καὶ λιθίνοις κεκοσμήκασιν τὸ ἱερόν. αὐτοὶ δ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος πολεμουῦντες ἀπέθανον, Δικαιογένης μὲν ὁ Μενεξένου τοῦ ἐμοῦ πάππου πατὴρ στρατηγῶν ὅτε ἡ ἐν Ἐλευσίνι μάχη ἐγένετο, Μενεξένος δ' ὁ ἐκείνου υἱὸς φυλαρχῶν τῆς Ὀλυμπίας ἐν Σπαρτῶν, Δικαιογένης δὲ ὁ Μενεξένου τριηραρχῶν τῆς Παράλου ἐν Κνίδῳ. τὸν μὲν 43 τοῦτου οἶκον σύ, ὦ Δικαιογένης, παραλαβὼν κακῶς καὶ αἰσχυρῶς διολώλεκας, καὶ ἐξαργυρισάμενος πενίαν ὁδύρη, ποῖ ἀναλώσας; οὔτε γὰρ εἰς τὴν πόλιν οὔτε εἰς τοὺς φίλους φανερός εἰ δαπανηθεὶς οὐδέν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ καδιπποτρόφηκας· οὐ γὰρ πώποτε ἐκτήσω ἵππον πλείονος ἄξιον ἢ τριῶν μυνῶν· οὔτε κατεξενγοτρόφηκας, ἐπεὶ οὐδὲ ξευῖρος ἐκτήσω ὀρικὸν οὐδὲ πώποτε ἐπὶ τοσούτοις ἀγροῖς καὶ κτήμασιν. ἀλλ' 44 οὐδ' ἐκ τῶν πολεμίων ἐλύσω οὐδένα. ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἀναθήματα, ἃ Μενεξένος τριῶν ταλάντων ποιησάμενος ἀπέθανε πρὶν ἀναθεῖναι, εἰς πόλιν κεκόμικας, ἀλλ' ἐν τοῖς λιθουργείοις ἐτι κυλινδεῖται, καὶ αὐτὸς μὲν ἡξίους κεκτῆσθαι ἃ σοι οὐδὲν προσήκε χρήματα, τοῖς δὲ θεοῖς οὐκ ἀπέδωκας ἃ ἐκείνων ἐρίννετο ἀγάλματα. διὰ τί οὖν ἀξιώσεις σου τοὺς δικαστὰς ἀποψήφισασθαι, ὦ Δικαιογένης; πότερον ὅτι πολλὰς λειτουργίας λελειτούργηκας τῇ πόλει, καὶ πολλὰ χρήματα δαπανήσας σεμνοτέραν τὴν πόλιν τοῦτοις ἐποίησας; ἢ ὥς τριηραρχῶν πολλὰ κακὰ τοὺς πολέμους εἰργάσω, καὶ εἰσφορὰς δεομένη τῇ πατρίδι

εἰς τὸν πόλεμον εἰσνεγκὼν μεγάλα ὠφέληκας; ἀλλ'
 46 οὐδὲν σοι τούτων πέπρακται. ἀλλ' ὥς στρατιώτης
 ἀγαθός; ἀλλ' οὐκ ἐστράτευσαι τοσούτου καὶ τοιού-
 του γενομένου πολέμου, εἰς ὃν Ὀλύμπιοι μὲν καὶ
 νησιῶται ὑπὲρ τῆςδε τῆς γῆς ἀποθνήσκουσι μαχόμε-
 νοι τοῖς πολεμίοις, σὺ δέ, ὦ Δικαιογενες, πολίτης
 ὢν οὐδ' ἐστράτευσαι. ἀλλ' ἴσως διὰ τοὺς προγόνους
 ἀξιώσεις μου πλέον ἔχειν, ὅτι τὸν τύραννον ἀπέκτει-
 ναν. ἐγὼ δ' ἐκείνους μὲν ἐπαινώ, σοὶ δὲ οὐδὲν
 47 ἡγοῦμαι τῆς ἐκείνων ἀρετῆς μετεῖναι. πρῶτον μὲν
 γὰρ εἴλου ἀντὶ τῆς ἐκείνων δόξης τὴν ἡμετέραν οὐ-
 σίαν κτήσασθαι, καὶ ἐβουλήθης μᾶλλον Δικαιογέ-
 νους καλεῖσθαι νῦν ἢ Ἀρμόδιον, ὑπεριδὼν μὲν τὴν ἐν
 Πρυτανείῳ σίτησιν, καταφρονήσας δὲ προεδριῶν καὶ
 ἀτελειῶν, ἃ τοῖς ἐξ ἐκείνων γεγονόσι δέδοται. ἔτι
 δὲ ὁ Ἀριστογείτων ἐκείνος καὶ Ἀρμόδιος οὐ διὰ τὸ
 γένος ἐτιμήθησαν ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνδραγαθίαν, ἧς σοὶ
 οὐδὲν μέτεστιν, ὦ Δικαιογενες.

6.

ΠΕΡΙ ΤΟΥΤΟΥ ΦΙΛΟΚΤΗΜΟΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Εὐκλήμωνος νῦν Φιλοκλήμων τὸν τῆς ἐτέρας τῶν
 ἀδελφῶν καὶ Φανοστράτου νῦν Χαιρέστρατον ποιησά-
 μενος κατὰ διαθήκας κατατεθείσας παρὰ Χαιρέα τῷ τῆς
 ἐτέρας ἀδελφῆς ἀνδρὶ. ἐτελεύτησε ζῶντος ἔτι τοῦ πατρὸς·
 ὕστερον δὲ κακείνου ἀποθανόντος ἔλαχεν ὁ Χαιρέστρατος
 τοῦ κληρου κατὰ τὸν νόμον. διαμαρτυρησάντος δὲ Ἀν-

δροκλέους μὴ εἶναι ἐπίδικον ὄντος Ἀντιδώρου γνησίου
 παιδὸς Εὐκλήμονι, οἱ περὶ Χαιρέστρατον ἐπισκήψαντο
 τῇ διαμαρτυρίᾳ, καὶ τοῦτον καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ νό-
 θους γεγονέναι φάσκοντες, τὸν δὲ νόμον διαγορεύειν
 νόθῳ καὶ νόθῃ μὴ εἶναι ἀγχιστεῖαν. Ἡ στάσις στοχα-
 σμός· ἄδηλον γὰρ εἰ ἐποίησε Φιλοκλήμων Χαιρέστρατον
 νῦν ἑαυτῷ, καὶ πάλιν ἄδηλον εἰ γνήσιοι εἰσὶν οἱ περὶ
 Ἀντίδωρον.

Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες, πάντων οἰκειότατα χρώμα
 Φανοστράτῳ τε καὶ Χαιρέστράτῳ τουτῷ, τοὺς πολ-
 λούς οἶμαι ὑμῶν εἰδέναι, τοῖς δὲ μὴ εἰδόσιν ἱκανὸν
 ἐρῶ τεκμήριον· ὅτε γὰρ εἰς Σικελίαν ἐξέπλει τριη-
 ραρχῶν Χαιρέστρατος, διὰ τὸ πρότερον αὐτὸς ἐκπε-
 πλεκέναι προήδειν πάντας τοὺς ἐσομένους κινδύ-
 νους, ὅμως δὲ δεομένων τούτων καὶ συνεξέπλευσα
 καὶ συνεδυστύχησα καὶ ἐάλωμεν εἰς τοὺς πολεμίους.
 ἄτοπον δὴ εἰ ἐκεῖνα μὲν προδήλων ὄντων τῶν κιν-
 2 δύνων ὅμως διὰ τὸ χρῆσθαι τούτοις καὶ φίλους νο-
 μίζειν ὑπέμενον, νῦν δὲ οὐ πειρώμην συνειπεῖν ἐξ
 ὧν ὑμεῖς τὰ τε εὖορκα ψηφιεῖσθε καὶ τούτοις τὰ δί-
 καια γενήσεται. δέομαι οὖν ὑμῶν συγγνώμην τε
 ἔχειν καὶ μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι· ὁ γὰρ ἄγων οὐ
 μικρὸς αὐτοῖς, ἀλλὰ περὶ τῶν μερίστων.

Φιλοκλήμων γὰρ ὁ Κηφισιεὺς φίλος ἦν Χαιρέ-
 3 στράτῳ τουτῷ· δούς δὲ τὰ ἑαυτοῦ καὶ νῦν αὐτὸν
 ποιησάμενος ἐτελεύτησε. λαχόντος δὲ τοῦ Χαιρέστρά-
 του κατὰ τὸν νόμον τοῦ κληρου, ἐξὸν ἀμφισβητῆσαι
 Ἀθηναίων τῷ βουλομένῳ καὶ εὐθυνδικίᾳ εἰσελδόντι
 εἰς ὑμᾶς, εἰ φαίνοιτο δικαιότερα λέγων, ἔχειν τὸν
 κληρον, διεμαρτύρησεν Ἀνδροκλῆς οὐτοσί μὴ ἐπίδι-
 4 κον εἶναι τὸν κληρον, ἀποστερῶν τοῦτον τῆς ἀμφι-
 σβητήσεως καὶ ὑμᾶς τοῦ κυρίου γενέσθαι ὄντινα δεῖ
 κληρονόμον καταστήσασθαι τῶν Φιλοκλήμωνος· καὶ

ἐν μιᾷ ψήφῳ καὶ ἐνὶ ἀγαθῷ οἴεται ἀδελφούς κατα-
στήσειν ἐκείνῳ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας, καὶ τὸν
κληρὸν ἀνεπίδικον ἔξειν αὐτός, καὶ τῆς ἀδελφῆς τῆς
ἐκείνου κύριος γενήσεσθαι, καὶ τὴν διαθήκην ἄκυρον
ποιήσιν. πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν ὄντων ἃ διαμεμαρ-
τύρηκεν Ἀνδροκλῆς, τοῦτ' αὐτὸ πρῶτον ἐπιδείξω
ὑμῖν, ὥς διέθετο καὶ ἐποίησατο υἱὸν τουτονὶ Χαιρέ-
στρατον. ἐπειδὴ γὰρ τῷ Φιλοκτῆμονι ἐκ μὲν τῆς γυ-
ναικὸς ἢ συνῶκει οὐκ ἦν παιδίον οὐδέν, πολέμου δ'
ὄντος ἐκινδύνευε καὶ ἱππεὺς στρατευόμενος καὶ τριή-
ραρχος πολλάκις ἐκπλέων, ἔδοξεν αὐτῷ διαθεσθαι τὰ
αὐτοῦ, μὴ ἔρημον καταλίπη τὸν οἶκον, εἴ τι πάθοι.
6 τῷ μὲν οὖν ἀδελφῷ αὐτῷ, ὃ περ ἐγενέσθην, ἄμφω
ἄπαιδε ἐτελευτησάτην· ταῖν δὲ ἀδελφαῖν τῇ μὲν
ἐτέρᾳ, ἣ ὁ Χαιρέας συνῶκει, οὐκ ἦν ἄρρεν παιδίον
οὐδὲ ἐγένετο πολλὰ ἔτη συνοικουσίῃ, ἐκ δὲ τῆς ἐτέ-
ρας, ἣ συνῶκει Φανόστρατος οὐτοσί, ἥστην υἱὸν
δύο. τούτων τὸν πρεσβύτερον τουτονὶ Χαιρέστρατον
7 ἐποίησατο υἱόν· καὶ ἔγραψεν οὕτως ἐν διαθήκῃ, εἰ
μὴ γένοιτο αὐτῷ παιδίον ἐκ τῆς γυναικὸς, τοῦτον
κληρονομεῖν τῶν ἑαυτοῦ. καὶ τὴν διαθήκην κατέ-
θετο παρὰ τῷ κηδεστῇ Χαιρέᾳ, τῷ τὴν ἐτέραν αὐτοῦ
ἀδελφὴν ἔχοντι. καὶ ὑμῖν ἣ τε διαθήκη αὕτη ἀνα-
γνωσθήσεται καὶ οἱ παραγενόμενοι μαρτυρήσουσι.
Καί μοι ἀνάγνωθι.

ΔΙΑΘΗΚΗ. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

8 Ὡς μὲν διέθετο καὶ ἐφ' οἷς ἐποίησατο υἱὸν τοῦ-
τον, ἀκηκόατε· ὥς δ' ἔξον αὐτῷ ταῦτ' ἔπραξεν, ὅθεν
δικαιότατα ἡγοῦμαι τὰ τοιαῦτ' εἶναι μανθάνειν, τοῦ-
τον ὑμῖν αὐτὸν | παρῆξομαι τὸν νόμον. Καί μοι
ἀναγνώθι.

ΝΟΜΟΣ.

Οὐτοσί ὁ νόμος, ὃ ἄνδρες, κοινὸς ἅπασιν κεῖται, 9
ἔξεῖναι τὰ ἑαυτοῦ διαθέσθαι, εἴαν μὴ παῖδες ὡς
γνήσιοι ἄρρενες, εἴαν μὴ ἄρα μανεῖς ἢ ὑπὸ γήρως ἢ
δι' ἄλλο τι τῶν ἐν τῷ νόμῳ παρανοῶν διαθήται. ὅτι
δ' οὐδενὶ τούτων ἐνοχὸς ἦν Φιλοκτῆμων, βραχέα
εἰπὼν δηλώσω ὑμῖν. ὅστις γὰρ καὶ ἕως ἔξῃ τοιοῦτον
πολίτην ἑαυτὸν παρεῖχεν, ὥστε διὰ τὸ ὑφ' ὑμῶν τι-
μᾶσθαι ἄρχειν ἀξιούσθαι, καὶ ἐτελεύτησε μαχόμενος
τοῖς πολέμοις, πῶς ἂν τις τοῦτον τολμήσειεν εἰπεῖν
ὡς οὐκ εὖ ἐφρόνει;

Ὅτι μὲν οὖν διέθετο καὶ ἐποίησατο εὖ φρονῶν, 10
ἔξον αὐτῷ, ἀποδέδεικται ὑμῖν, ὥστε κατὰ μὲν τοῦτο
ψευδῇ μεμαρτυρηκὼς Ἀνδροκλῆς ἀποδέδεικται· ἐπει-
δὴ δὲ προσδιαμεμαρτύρηκεν ὡς υἱὸν εἶναι γνήσιον
Εὐκτῆμονος τοῦτον, καὶ ταῦτ' ἀποδείξω ψευδῇ ὄντα.
Εὐκτῆμονι γάρ, ὃ ἄνδρες, τῷ Φιλοκτῆμονος πατρί,
τοὺς μὲν ὄντως γενομένους παῖδας, Φιλοκτῆμονα
καὶ Ἐργαμένην καὶ Ἡγήμονα καὶ δύο θυγατέρας, καὶ
τὴν μητέρα αὐτῶν, ἣν ἔρημεν ὁ Εὐκτῆμων, Μιξιά-
δου Κηφισιῶς θυγατέρα, πάντες οἱ προσήκοντες
ἴσασι καὶ οἱ φράτορες καὶ τῶν δημοτῶν οἱ πολλοί,
καὶ μαρτυρήσουσιν ὑμῖν· ὅτι δ' ἄλλην τινα ἔρημε 11
γυναικα, ἐξ ἧς τινος οἶδε αὐτῷ ἐγένοντο, οὐδεὶς τὸ
παράπαν οἶδεν οὐδ' ἠκουσε πώποτε ζῶντος Εὐκτῆ-
μονος. καίτοι τούτους εἰκὸς πιστοτάτους εἶναι νομί-
ζειν μάρτυρας· τοὺς γὰρ οἰκείους εἰδέναι προσήκει
τὰ τοιαῦτα. Καί μοι τούτους κάλει πρῶτον, καὶ τὰς
μαρτυρίας ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἔτι τοίνυν καὶ τοὺς ἀντιδίκους ἐπιδείξω ἐργῶ 12

ὑμῖν ταῦτα μεμαρτυρηκότας. ὅτε γὰρ αἱ ἀνακρίσεις ἦσαν πρὸς τῷ ἄρχοντι καὶ οὗτοι παρακατέβαλον ὡς ὑπὲρ γνησίων τῶνδ' Εὐκτῆμονος ὄντων, ἐρωτώμενοι ὑφ' ἡμῶν τίς εἴη αὐτῶν μήτηρ καὶ ὅτου θυγάτηρ οὐκ εἶχον ἀποδείξαι, διαμαρτυρομένων ἡμῶν καὶ τοῦ ἄρχοντος κελεύοντος ἀποκρίνασθαι κατὰ τὸν νόμον. καίτοι ἄτοπον, ὧ ἄνδρες, ἀμφισβητεῖν μὲν ὡς ὑπὲρ γνησίων καὶ διαμαρτυρεῖν, μητέρα δὲ ἢ τις ἦν μὴ ἔχειν ἀποδείξαι, μηδὲ προσήκοντα αὐτοῖς μηδένα.

13 ἀλλὰ τότε μὲν Ἀθηναίαν σκηψάμενοι ταύτην ἀναβολὴν ἐποίησαντο· τὸ δ' ὕστερον ἤκοντες εἰς τὴν ἀνάκρισιν, πρὶν καὶ τινα ἐρέσθαι, εὐθύς ἔλεγον ὅτι Καλλίπην μήτηρ, αὕτη δ' εἴη Πιστοξένου θυγάτηρ, ὡς ἐξαρχέσον εἰ ὄνομα μόνον πορίσαιντο τὸν Πιστόξενον. ἐρομένων δ' ἡμῶν ὅστις εἴη καὶ εἰ ξῆ ἢ μή, ἐν Σικελίᾳ ἔφασαν ἀποθανεῖν στρατευόμενον, καταλιπόντα ταύτην θυγατέρα παρὰ τῷ Εὐκτῆμονι, ἐξ ἐπιτροπενομένης δὲ τούτῳ γενέσθαι, πρᾶγμα πλάττοντες ἀναιδέα ὑπερβάλλον καὶ οὐδ' ἐγγενόμενον, ὡς ἐγὼ ὑμῖν ἀποφανῶ ἐκ τούτων πρῶτον ὧν αὐτοὶ ἀπεκρίναντο. τῇ μὲν γὰρ στρατιᾷ, ἀφ' οὗ ἐξέπλευσεν

14 εἰς Σικελίαν, ἥδη ἐστὶ δύο καὶ πεντήκοντα ἔτη, ἀπὸ Ἀρμυνηστοῦ ἄρχοντος, τῷ δὲ πρεσβυτέρῳ τούτων, ὧν φασιν ἐκ τῆς Καλλίπης καὶ τοῦ Εὐκτῆμονος εἶναι, οὕτω ὑπὲρ εἰκοσιν ἔτη. ἀφελόντι οὖν ταῦτα ἀπὸ τῶν ἐν Σικελίᾳ ὑπολείπεται πλείω ἢ τριακοντα ἔτη· ὥστ' οὐτ' ἐπιτροπενέσθαι προσῆκε τὴν Καλλίπην ἔτι, τριακοντοῦτίν γε οὖσαν, οὔτε ἀνέκδοτον καὶ ἀπαιδα εἶναι, ἀλλὰ πάνυ πάλαι συνοικεῖν, ἢ

15 ἐγγνηθεῖσαν κατὰ νόμον ἢ ἐπιδικασθεῖσαν. ἔτι δὲ καὶ γινώσκεισθαι αὐτὴν ὑπὸ τῶν Εὐκτῆμονος οἰκείων ἀναγκαῖον ἦν καὶ ὑπὸ τῶν οἰκετῶν, εἰ πέρ γε

συνώκησεν ἐκείνῳ ἢ διητήθη τοσούτον χρόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ. τὰ γὰρ τοιαῦτα οὐκ εἰς τὴν ἀνάκρισιν μόνον δεῖ πορίζεσθαι ὀνόματα, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ γεγυῖντα ἀποφαίνεσθαι καὶ ὑπὸ τῶν προσηκόντων καταμαρτυρεῖσθαι. ἀποδείξαι τοίνυν ἡμῶν κελεύοντων ὅστις 16 οἶδε τῶν Εὐκτῆμονος οἰκείων ἢ συνοικήσασαν ἐκείνῳ τινὰ ἢ [τὴν Καλλίπην] ἐπιτροπενομένην, καὶ παρὰ τῶν ὄντων θεραπόντων τὸν ἑλεγχον ποιέσθαι, ἢ εἰ τις τῶν παρ' αὐτοῖς οἰκετῶν φάσκει ταῦτα εἶδέναι, ἡμῖν παραδοῦναι, οὔτε λαβεῖν ἠθέλησαν οὐθ' ἡμῖν παραδοῦναι. Καί μοι λαβὲ τὴν τ' ἀπόκρισιν αὐτῶν καὶ τὰς ἡμετέρας μαρτυρίας καὶ προκλήσεις.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ.

Οὗτοι μὲν τοίνυν τοιοῦτο πρᾶγμα ἔφρνον· ἐγὼ 17 δ' ὑμῖν ἐπιδείξω καὶ ὅθεν εἰσὶ καὶ οἵτινες αὐτοὺς γνησίους διεμαρτύρησαν εἶναι καὶ κληρονόμους ζητούσι καταστήσαι τῶν Εὐκτῆμονος. ἴσως μὲν ἐστὶν ἀηδὲς Φανυστράτῳ, ὧ ἄνδρες, τὰς Εὐκτῆμονος συμφορὰς φανερὰς καθεστάναι· ὀλίγα δ' ἀναγκαῖον δηθῆναι, ἵν' ὑμεῖς τὴν ἀλήθειαν εἰδότες ῥᾶον τὰ δίκαια ψηφίσησθε. Εὐκτῆμων μὲν γὰρ ἐβίω ἔτη 18 καὶ ἐνεήκοντα, τούτου δὲ τοῦ χρόνου τὸν μὲν πλεῖστον ἐδόκει εὐδαίμων εἶναι (καὶ γὰρ οὐσία ἦν οὐκ ὀλίγη αὐτῷ καὶ παῖδες καὶ γυνή, καὶ τὰλλ' ἐπιεικῶς εὐτύχει), ἐπὶ γήρῳ δὲ αὐτῷ συμφορὰ ἐγένετο οὐ μικρά, ἢ ἐκείνου πᾶσαν τὴν οἰκίαν ἐλμύνητο καὶ χρήματα πολλὰ διώλεσε καὶ αὐτὸν τοῖς οἰκειοτάτοις εἰς διαφορὰν κατέστησεν. ὅθεν δὲ καὶ ὅπως ταῦτ' 19 ἐγένετο, ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων δηλώσω. ἀπελευθέρῳ ἦν αὐτοῦ, ὧ ἄνδρες, ἢ ἐνανυκλήρῳ συνοικίαν ἐν Πειραιεὶ αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε. τού-

των μίαν ἐκτίσας ἢ ὄνομα ἦν Ἀλκή, ἣν καὶ ὑμῶν οἶμαι πολλοὺς εἰδέναι. αὕτη δὲ ἡ Ἀλκή ὠνηθεῖσα πολλὰ μὲν ἔτη καθήστο ἐν οἰκίᾳ, ἥδη δὲ πρε-
 20 σβυτέρως οὖσα ἀπὸ μὲν τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται, δια-
 τωμένη δὲ αὐτῇ ἐν τῇ συνοικίᾳ συνῆν ἄνθρωπος ἀπελεύθερος, Δίῳ ὄνομα αὐτῷ, ἐξ οὗ ἔφη ἐκείνη τούτους γεγονέναι· καὶ ἔθρεψεν αὐτοὺς ὁ Δίῳ ὥς ὄντας ἑαυτοῦ. χρόνῳ δὲ ὕστερον ὁ μὲν Δίῳ ζημίαν εἰργασμένος καὶ δεισας ὑπὲρ αὐτοῦ ὑπεχώρησεν εἰς Σικυῶνα· τὴν δ' ἄνθρωπον ταύτην, τὴν Ἀλκήν, καθίστησιν Εὐκτῆμων ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐν Κεραμει-
 21 κῷ συνοικίας, τῆς παρὰ τὴν πυλίδαν, οὗ ὁ οἶκος ἄνιος. κατοικισθεῖσα δ' ἐνταυτοῖ πολλῶν καὶ κα-
 κῶν ἤρξεν, ὧς ἄνδρες. φοιτῶν γὰρ ὁ Εὐκτῆμων ἐπ' τὸ ἐνοίκιον ἐκάστοτε τὰ πολλὰ διέτριβεν ἐν τῇ συ-
 νοικίᾳ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐσιτεῖτο μετὰ τῆς ἀνθρώπου, καταλιπὼν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ τὴν οἰκίαν ἣν ᾤκει. χαλεπῶς δὲ φερούσης τῆς γυναικὸς καὶ τῶν υἱῶν οὐχ ὅπως ἐπαύσατο, ἀλλὰ τελευτῶν παντελῶς διητᾶτο ἐκεῖ, καὶ οὕτω διετέθη εἶθ' ὑπὸ φαρμάκων εἶθ' ὑπὸ νόσου εἶθ' ὑπ' ἄλλου τινός, ὥστε ἐπελθὼν ὑπ' αὐτῆς τὸν πρεσβύτερον τοῖν πα-
 22 ὄνοματι. ἐπειδὴ δὲ οὐθ' ὁ υἱὸς αὐτῷ Φιλοκτῆμων συνεχώρει οὐθ' οἱ φράτορες εἰσεδέξαντο, ἀλλ' ἀπηνέχθη τὸ κούρειον, ὀργιζόμενος ὁ Εὐκτῆμων τῷ υἱεῖ καὶ ἐπηρεάζειν βουλόμενος ἐγγυᾶται γυναῖκα Δημοκράτους τοῦ Ἀφιδναίου ἀδελφῆν, ὡς ἐκ ταύτης παῖδας ἀποφανῶν καὶ εἰσποιήσων εἰς τὸν οἶκον, εἰ
 23 μὴ συγχωροίη τοῦτον εἰσαχθῆναι. εἰδότες δ' οἱ ἀναγκαῖοι ὅτι ἐξ ἐκείνου μὲν οὐκ ἂν ἔτι γένοντο παῖδες ταύτην τὴν ἡλικίαν ἔχοντος, φανήσονται δ'

ἄλλω τινὲ τρόπῳ, καὶ ἐκ τούτων ἔσονται ἔτι μείζους διαφοραί, ἐπειθον, ὧς ἄνδρες, τὸν Φιλοκτῆμονα εἰ-
 σαι εἰσαγαγεῖν τοῦτον τὸν παῖδα ἐφ' οἷς ἐξήτει ὁ Εὐκτῆμων, χωρίον ἐν δόντα. καὶ ὁ Φιλοκτῆμων αἰ-
 24 σχυνόμενος μὲν ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς ἀνοίᾳ, ἀπορῶν δ' ὅτι χρῆσαστο τῷ πατρὶ κακῷ, οὐκ ἀντέλεγεν οὐ-
 δέν. ὁμολογηθέντων δὲ τούτων, καὶ εἰσαχθέντος τοῦ παιδὸς ἐπὶ τούτοις, ἀπηλλάγη τῆς γυναικὸς ὁ Εὐκτῆμων, καὶ ἐπεδείξατο ὅτι οὐ παίδων ἔνεκα ἐγά-
 25 μει, ἀλλ' ἵνα τοῦτον εἰσαγάγοι. τί γὰρ ἔδει αὐτὸν γαμεῖν, ὧς Ἀνδροκλείς, εἰ περ οὔδε ἦσαν ἐξ αὐτοῦ καὶ γυναικὸς ἀστῆς, ὡς σὺ μεμαρτύρηκας; τίς γὰρ ἂν γνησίους ὄντας οἷός τε ἦν κωλύσαι εἰσαγαγεῖν; ἢ διὰ τί ἐπὶ ῥητοῖς αὐτὸν εἰσήγαγε, τοῦ νόμου κε-
 λεύοντος ἅπαντας τοὺς γνησίους ἰσομοίρους εἶναι τῶν πατρῶν; ἢ διὰ τί τὸν μὲν πρεσβύτερον τοῖν πα-
 26 δοιν ἐπὶ ῥητοῖς εἰσήγαγε, τοῦ δὲ νεωτέρου ἥδη γε-
 γονότος οὐδὲ λόγον ἐποιεῖτο ζῶντος | Φιλοκτῆμονος οὔτε πρὸς αὐτὸν ἐκείνον οὔτε πρὸς τοὺς οἰκείους; οὐς σὺ νῦν διαρρήδην μεμαρτύρηκας γνησίους εἶναι καὶ κληρονόμους τῶν Εὐκτῆμονος. Ταῦτα τοίνυν ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίγνωσκε τὰς μαρτυρίας..

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Μετὰ ταῦτα τοίνυν ὁ Φιλοκτῆμων τριηραρχῶν 27
 περὶ Χίον ἀποθνήσκει ὑπὸ τῶν πολεμίων· ὁ δ' Εὐ-
 κτῆμων ὕστερον χρόνῳ πρὸς τοὺς κηδεστὰς εἶπεν ὅτι βούλοιο τὰ πρὸς τὸν υἱὸν οἱ πεπραγμένα γράψας καταθέσθαι. καὶ ὁ μὲν Φανόστρατος ἐκπλεῖν ἔμελλε τριηραρχῶν μετὰ Τιμοθέου, καὶ ἡ ναὺς αὐτῷ ἐξώρ-
 28 μει Μουνυχίασι, καὶ ὁ κηδεστής Χαιρέας παρῶν συν-
 ἀπέστειλλεν αὐτόν· ὁ δ' Εὐκτῆμων παραλαβὼν τινὰς

ἦκεν οὐ ἐξώρμει ἡ ναῦς, καὶ γράψας διαθήκην, ἐφ' οἷς εἰσήγαγε τὸν παῖδα, κατατίθεται μετὰ τούτων
 28 παρὰ Πυθოდώρῳ Κηφισιεῖ, προσήκοντι αὐτῷ. καὶ ὅτι μὲν, ὡς ἄνδρες, οὐχ ὥς περὶ γνησίων ἔπραττεν Εὐκλήμων, ὃ Ἀνδροκλῆς μεμαρτύρηκε, καὶ αὐτοῦ τοῦτο ἱκανὸν τεκμήριον· τοῖς γὰρ φύσει νίεσιν αὐτοῦ οὐδείς οὐδενὶ ἐν διαθήκῃ γράφει δόσιν οὐδεμίαν, διότι ὁ νόμος αὐτὸς ἀποδίδωσι τῷ υἱεῖ τὰ τοῦ πατρὸς καὶ οὐδὲ διαθέσθαι ἐὰν ὅτῳ ἂν ὥσι παῖδες γνήσιοι.
 29 Κειμένου δὲ τοῦ γραμματείου σχεδὸν δὴ ἔτη καὶ τοῦ Χαιρέου τετελευτηκότος, ὑποπεπτωκότες οἶδε τῇ ἀνθρώπῳ, καὶ ὁρῶντες ἀπολλύμενον τὸν οἶκον καὶ τὸ γῆρας καὶ τὴν ἄνοιαν τοῦ Εὐκλήμονος, ὅτι εἴη
 30 αὐτοῖς ἱκανὴ ἀφορμή, συνεπιτίθενται. καὶ πρῶτον μὲν πείθουσι τὸν Εὐκλήμονα τὴν μὲν διαθήκην ἀνελεῖν ὥς οὐ χρησίμην οὖσαν τοῖς παισὶ· τῆς γὰρ φανερᾶς οὐσίας οὐδένα κύριον ἔσεσθαι τελευτήσαντος Εὐκλήμονος ἄλλον ἢ τὰς θυγατέρας καὶ τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας· εἰ δὲ ἀποδόμένος τι τῶν ὄντων ἀρ-
 31 γύριον καταλίποι, τοῦτο βεβαίως ἔξειν αὐτούς. ἀκούσας δ' ὁ Εὐκλήμων εὐθὺς ἀπῆτει τὸν Πυθόδωρον τὸ γραμματεῖον, καὶ προσεκαλέσατο εἰς ἐμφανῶν κατὰστασιν. καταστάντος δὲ ἐκείνου πρὸς τὸν ἄρχοντα,
 32 ἔλεγεν ὅτι βούλοιτ' ἀνελεῖσθαι τὴν διαθήκην. ἐπειδὴ δ' ὁ Πυθόδωρος ἐκείνῳ μὲν καὶ τῷ Φανοστράτῳ παρόντι ὡμολόγει ἀναιρεῖν, τοῦ δὲ Χαιρέου τοῦ συγκαταθεμένου θυγάτηρ ἦν μία, ἣς ἐπειδὴ κύριος κατασταίη, τότε ἡξίου ἀνελεῖν, καὶ ὁ ἄρχων οὕτως ἐγγύσκει, διομολογησάμενος ὁ Εὐκλήμων ἐναντίον τοῦ ἄρχοντος καὶ τῶν παρόντων καὶ ποιησάμενος πολλοὺς μάρτυρας ὥς οὐκέτ' αὐτῷ κέοιτο ἡ διαθήκη,
 33 ὥχeto ἀπῶν. καὶ ἐν πάνν ὀλίγῳ χρόνῳ, οὐπερ ἔνεκα

οὗτοι λῦσαι αὐτὸν ἔπεισαν, ἀποδίδοται ἄγρῳ μὲν Ἀθμνοῖ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα μῶν Ἀντιφάνει, τὸ δ' ἐν Σηραγγίῳ βαλανεῖον τρισχιλίων Ἀριστολόχῳ· οἰκίαν δὲ ἐν ἄστει τεττάρων καὶ τεσσαράκοντα μῶν ὑποκειμένην ἀπέλυσεν τῷ ἱεροφάντῃ. ἔτι δὲ αἶγας ἀπέδοτο σὺν τῷ αἰπόλῳ τριῶν καὶ δέκα μῶν, καὶ ξεύγη δύο ὄρκα, τὸ μὲν ὀκτῶ μῶν τὸ δὲ πεντήκοντα καὶ πεντακοσίων δραχμῶν, καὶ δημιουργοὺς ὅσοι ἦσαν αὐτῷ. σύμπαντα δὲ πλείονος ἢ τριῶν τα-
 34 λάντων, ἃ ἐπράθη διὰ ταχέων πάνν τελευτήσαντος Φιλοκτήμονος. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, καθ' ἕκαστον ὑμῖν τῶν εἰρημένων πρῶτον καλῶ τοὺς μάρ-
 τυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ταῦτα μὲν δὴ τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε· περὶ δὲ 35 τῶν ὑπολοίπων εὐθὺς ἐπεβούλευον, καὶ πάντων δεινότατον πρᾶγμα κατεσκεύασαν, ὃ ἄξιόν ἐστι προσέχειν τὸν νοῦν. ὁρῶντες γὰρ τὸν Εὐκλήμονα κομιδῇ ἀπειρηκότα ὑπὸ γῆρας καὶ οὐδὲ τῆς κλίνης ἀνίστασθαι δυνάμενον, ἐσκόπουν ὅπως καὶ τελευτήσαντος ἐκείνου δι' αὐτῶν ἔσοιτο ἡ οὐσία. καὶ τί ποιούσιν; 36 ἀπογράφουσι τῷ παῖδε τούτῳ πρὸς τὸν ἄρχοντα ὡς εἰσποιήτω τοῖς τοῦ Εὐκλήμονος νίεσι τοῖς τετελευτηκόσιν, ἐπιγράψαντες σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρόπους, καὶ μισθοῦν ἐκέλευον τὸν ἄρχοντα τοὺς οἴκους ὡς ὁφθα-
 37 νῶν ὄντων, ὅπως ἐπὶ τοῖς τούτων ὀνόμασι τὰ μὲν μισθωθεῖη τῆς οὐσίας, τὰ δὲ ἀποτιμήματα κατασταθεῖη καὶ ὅροι | τεθεῖεν ζῶντος ἔτι τοῦ Εὐκλήμονος, μισθωταὶ δὲ αὐτοὶ γενόμενοι τὰς προσόδους λαμβάνουεν. καὶ ἐπειδὴ πρῶτον τὰ δικαστήρια ἐπληρώθη,
 ὁ μὲν ἄρχων προεκήρυττεν, οἱ δ' ἐμισθοῦντο. παρα-

γενόμενοι δέ τινες εξαγγέλλουσι τοῖς οἰκείοις τὴν ἐπιβουλὴν, καὶ ἐλθόντες ἐδήλωσαν τὸ πρῶγμα τοῖς δικασταῖς, καὶ οὕτως ἀπεχειροτόνησαν οἱ δικασταὶ μὴ μισθοῦν τοὺς οἰκούς· εἰ δ' ἔλαθεν, ἀπωλώλει ἂν ἅπανα ἢ οὐσία. Καὶ μοι κάλει τοὺς παραγενομένους μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 38 Πρὶν μὲν τοίνυν τούτους γνωρίσαι τὴν ἄνθρωπον καὶ μετ' ἐκείνης ἐπιβουλεύσαι Εὐκλήμονι, οὕτω πολλὴν οὐσίαν ἐκέκτητο Εὐκλήμων μετὰ τοῦ υἱέος Φιλοκλήμονος, ὥστε ἅμα τε τὰ μέγιστα ὑμῖν λειτουργεῖν ἀμφοτέρους τῶν τε ἀρχαίων μηδὲν πραθῆναι τῶν τε προσόδων περιποιεῖν, ὥστε αἰετὶ προσκτάσθαι· ἐπειδὴ δ' ἐτελεύτησε Φιλοκλήμων, οὕτω διετέθη ἡ οὐσία, ὥστε τῶν ἀρχαίων μηδὲ τὰ ἡμίσεα εἶναι λοιπὰ καὶ τὰς προσόδους ἀπάσας ἠφανίσθαι.
- 39 καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐξήρκεσεν αὐτοῖς διαφορῆσαι, ὃ ἄνδρες, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐτελεύτησεν ὁ Εὐκλήμων, εἰς τοῦτο ἦλθον τόλμης ὥστ' ἐκείνου κειμένου ἔνδον τοὺς μὲν οἰκέτας ἐφύλαττον, ὅπως μηδεὶς ἐξαγγείλειε μήτε ταῖν θυγατέροιν μήτε τῇ γυναικὶ αὐτοῦ μήτε τῶν οἰκείων μηδενί, τὰ δὲ χρήματα ἔνδοθεν ἐξεφορήσαντο μετὰ τῆς ἀνθρώπου εἰς τὴν ὁμοιοχον οἰκίαν, ἣν ᾧκει μεμισθωμένος εἰς τούτων, Ἀντίδωρος ἐκεῖνος.
- 40 καὶ οὐδ' ἐπειδὴ ἐτέρων πυθόμεναι ἦλθον αἱ θυγατέρες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνή, οὐδὲ τότε εἰων εἰσιέναι, ἀλλ' ἀπέκλεισαν τῇ θύρᾳ, φάσκοντες οὐ προσήκειν αὐταῖς θάπτειν Εὐκλήμονα· καὶ οὐδ' εἰσελθεῖν ἐδύναντο, εἰ μὴ μόλις καὶ περὶ ἡλλοῦ δυσμᾶς.
- 41 εἰσελθοῦσαι δὲ κατέλαβον ἐκείνον μὲν ἔνδον κείμενον δευτεραῖον, ὡς ἔφασαν οἱ οἰκέται, τὰ δ' ἐκ τῆς

οἰκίας ἅπαντα ἐκπεφορημένα ὑπὸ τούτων. αἱ μὲν οὖν γυναῖκες, οἷον εἰκός, περὶ τὸν τετελευτηκότα ἦσαν· οὗτοι δὲ τοῖς ἀκολουθήσασιν παραχρῆμα ἐπεδείκνυσαν τὰ ἔνδον ὡς εἶχε, καὶ τοὺς οἰκέτας πρῶτον ἡρώτων ἐναντίον τούτων ὅποι τετραμμένα εἴη τὰ χρήματα. λεγόντων δὲ ἐκείνων ὅτι οὗτοι ἐξενηνοχό- 42 τες εἶεν εἰς τὴν πλησίον οἰκίαν, καὶ ἀξιούντων παραχρῆμα τῶνδε φωρᾶν κατὰ τὸν νόμον καὶ τοὺς οἰκέτας ἐξαιτούντων τοὺς ἐκφορήσαντας, οὐκ ἠθέλησαν τῶν δικαίων οὐδὲν ποιῆσαι. Καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λαβὲ ταυτὶ καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΑΠΟΓΡΑΦΗ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

Τοσαῦτα μὲν τοίνυν χρήματα ἐκ τῆς οἰκίας ἐκφορήσαντες, τοσαύτης δ' οὐσίας πεπραμένης τὴν τιμὴν ἔχοντες, ἔτι δὲ τὰς προσόδους τὰς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ γενομένας διαφορήσαντες, οἶονται καὶ τῶν λοιπῶν κύριοι γενήσεσθαι· καὶ εἰς τοῦτο ἀναιδείας ἤκουσιν, ὥστ' εὐθυδικία μὲν οὐκ ἐτόλμησαν εἰσελθεῖν, ἀλλὰ διεμαρτύρουν ὡς ὑπὲρ γνησίων ἅμα μὲν τὰ ψευδῆ ἅμα δὲ τὰναντία οἷς αὐτοὶ ἔπραξαν· οὔτι- 44 νες πρὸς μὲν τὸν ἀρχοντα ἀπέγραψαν αὐτοὺς ὡς ὄντας τὸν μὲν Φιλοκλήμονος τὸν δ' Ἐργαμένους, νῦν δὲ διαμεμαρτυρήκασιν Εὐκλήμονος εἶναι. (καίτοι οὐδ' εἰ γνησίοι ἦσαν, εἰσποίητοι δέ, ὡς οὗτοι ἔφασαν, οὐδ' οὕτω προσῆκεν αὐτοὺς Εὐκλήμονος εἶναι· ὁ γὰρ νόμος οὐκ ἔᾶ ἐπανιέναι, ἐὰν μὴ υἱὸν καταλίπη γνησίον. ὥστε καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ ἔπραξαν ἀνάγκη τὴν μαρτυρίαν ψευδῆ εἶναι.) καὶ εἰ μὲν τότε διεπράξαντο 45 μισθωθῆναι τοὺς οἰκούς, οὐκ ἂν ἔτι ἦν τοῖσδε ἀμφισβητῆσαι· νῦν δὲ ἀποχειροτονησάντων τῶν δικαστῶν ὡς οὐδὲν αὐτοῖς προσῆκεν, οὐδὲ ἀμφισβητῆσαι

τετολμήκασιν, ἀλλὰ πρὸς ὑπερβολὴν ἀναισχυντίας προσμεμαρτυρήκασιν τούτους εἶναι κληρονόμους, οὓς ὑμεῖς ἀπεχειροτονήσατε.

- 46 "Ἐτι δὲ καὶ τοῦ μάρτυρος αὐτοῦ σκέψασθε τὴν τόλμαν καὶ ἀναίδειαν, ὅστις εἶληκε μὲν αὐτῷ τῆς θυγατρὸς τῆς Εὐκτῆμονος ὡς οὔσης ἐπικλήρου, καὶ αὐτοῦ τοῦ κλήρου τοῦ Εὐκτῆμονος πέμπτον | μέρος ὡς ἐπιδίκου ὄντος, μεμαρτυρήκε δ' Εὐκτῆμονος υἱὸν εἶναι γνήσιον. καίτοι πῶς οὗτος οὐ σαφῶς ἐξελέγχει αὐτὸς αὐτὸν τὰ ψευδῇ μεμαρτυρηκότα; οὐ γὰρ δήπου γνησίον ὄντος υἱέος Εὐκτῆμονι ἐπικληρὸς ἂν ἦν ἢ θυγάτηρ αὐτοῦ, οὐδὲ ὁ κληρὸς ἐπιδίκος. ὡς τοίνυν ἔλαχε ταύτας τὰς λήξεις, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 47 Τὸνναντίον τοίνυν συμβέβηκεν ἡ ὡς ὁ νόμος γέγραπται· ἐκεῖ μὲν γὰρ ἐστὶ νόθος μὴδὲ νόθος εἶναι ἀρχιστεῖαν μὴθ' ἱερῶν μὴθ' ὁσίων ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος, Ἀνδροκλείδης δὲ καὶ Ἀντίδωρος οἴονται δεῖν, ἀφελόμενοι τὰς Εὐκτῆμονος θυγατέρας τὰς γνησίας καὶ τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας, τὸν τε Εὐκτῆ-
48 μονος οἶκον καὶ τὸν Φιλοκτῆμονος ἔχειν. καὶ ἡ διαφθείρασα τὴν Εὐκτῆμονος γνώμην καὶ πολλῶν ἐγκρατῆς γενομένη οὕτως ὑβρίζει σφόδρα πιστεύουσα τούτοις, ὥστε οὐ μόνον τῶν Εὐκτῆμονος οἰκείων καταφρονεῖ, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως ἀπάσης. ἀκούσαντες δὲ ἐν μονοῖς σημείον ῥαδίως γνώσεσθε τὴν ἐκείνης παρανομίαν. Καί μοι λαβὲ τοῦτον τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

- 49 Ταντὶ τὰ γράμματα, ὧ ἄνδρες, ὑμεῖς οὕτω σεμνὰ καὶ εὐσεβῇ ἐνομοθετήσατε, περὶ πολλοῦ ποιούμενοι

καὶ πρὸς ταύτας καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους θεοὺς εὐσεβεῖν· ἡ δὲ τούτων μήτηρ, οὕτως ὁμολογουμένη οὐσα δούλη καὶ ἅπαντα τὸν χρόνον αἰσχροῦς βιούσα, ἦν 50 οὔτε παρελθεῖν εἰσὼ τοῦ ἱεροῦ ἔδει οὔτ' ἰδεῖν τῶν ἔνδον οὐδέν, οὔσης τῆς θυσίας ταύταις ταῖς θεαῖς ἐτόλμησε συμπέμψαι τὴν πομπὴν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἰδεῖν ἃ οὐκ ἔξδὸν αὐτῇ. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, ἐκ τῶν ψηφισμάτων γνώσεσθε ἃ ἐψηφίσατο ἡ βουλὴ περὶ αὐτῆς. Λαβὲ τὸ ψηφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐνθυμείσθαι τοίνυν χρὴ, ὧ ἄνδρες, πότερον δεῖ 51 τὸν ἐκ ταύτης τῶν Φιλοκτῆμονος εἶναι κληρονόμον καὶ ἐπὶ τὰ μνήματα ἵναι χεόμενον καὶ ἐναγιοῦντα, ἢ τὸν ἐκ τῆς ἀδελφῆς τοῦτον, ὃν υἱὸν αὐτὸς ἐποίησατο· καὶ πότερον δεῖ τὴν ἀδελφὴν Φιλοκτῆμονος, ἢ Χαιρέα συνῶκησε, νῦν δὲ χηρεύει, ἐπὶ τούτοις γενέσθαι ἢ ἐκδοῦναι ὅτῳ βούλονται ἢ ἔξιν καταγρηράσκειν, ἢ γνησίαν οὖσαν ὑφ' ὑμῶν ἐπιδικασθεῖσαν συνοικεῖν ὅτῳ ἂν ὑμῖν δοκῇ. ἡ γὰρ ψῆφος ἐστὶ περὶ τού- 52 των νυνί. τουτὶ γὰρ αὐτοῖς ἡ διαμαρτυρία δύναιται, ἵν' ὁ κίνδυνος τοῖσδε μὲν ἢ περὶ τούτων, οὗτοι δὲ καὶ νῦν διαμάτῳσι τοῦ ἀγῶνος, δόξη δὲ ὁ κληρὸς ἐπιδίκος εἶναι, ἀντιγραφάμενοι δις περὶ τῶν αὐτῶν ἀγωνίζωνται. καίτοι εἰ μὲν διέθετο Φιλοκτῆμων μὴ ἔξδὸν αὐτῷ, τοῦτ' αὐτὸ ἔχρην διαμαρτυρεῖν, ὡς οὐ κύριος ἦν υἱὸν τόνδε ποιήσασθαι· εἰ δ' ἔξεστι μὲν διαθέσθαι, ἀμφισβητεῖ δὲ ὡς οὐ δόντος οὐδὲ διαθεμένου, μὴ διαμαρτυρία κωλύειν ἀλλ' εὐθυδικία εἰσ-
53 ἵεναι. νῦν δὲ πῶς ἂν περιφανέστερον ἐξελεγχθεῖται τα ψευδῇ μεμαρτυρηκῶς ἢ εἰ τις αὐτὸν ἔροιτο „Ἀν-
,,δρόκλεις, πῶς οἶσθα Φιλοκτῆμον' ὅτι οὔτε διέθετο

„οὔτε υἱὸν Χαιρέστρατον ἐποιήσατο;” οἷς μὲν γάρ
 τις παρεγένετο, δίκαιον, ὧ ἄνδρες, μαρτυρεῖν, οἷς
 δὲ μὴ παρεγένετο ἀλλ’ ἤκουσέ τινος, ἀκοὴν μαρτυ-
 54 ρεῖν· σὺ δ’ οὐ παρεγινόμενος διαρρηθὴν μεμαρτύ-
 ρηκας ὥς οὐ διέθετο Φιλοκλήμων, ἀλλ’ ἅπαις ἐτε-
 λεύτησε. καίτοι πῶς οἷόν τε εἰδέναι, ὧ ἄνδρες;
 ὅμοιον γὰρ ὥσπερ ἂν εἰ φαίη εἰδέναι, καὶ μὴ παρα-
 γινόμενος, ὅσα ὑμεῖς πάντες πράττετε. οὐ γὰρ δὴ
 τοῦτό γε ἔρεῖ, καίπερ ἀναίσχυντος ὦν, ὥς ἅπασι
 παρεγένετο καὶ πάντ’ οἶδεν ὅσα Φιλοκλήμων ἐν τῷ
 55 βίῳ διεπράξατο. πάντων γὰρ αὐτὸν ἐκείνος ἔχριστον
 ἐνόμιζε διὰ τε τὴν ἄλλην πονηρίαν, καὶ διότι τῶν
 συγγενῶν μόνος μετὰ τῆς Ἀλκίης ἐκείνης τούτῳ καὶ
 τοῖς ἄλλοις συνεπιβουλεύσας τοῖς τοῦ Εὐκλήμονος
 χρήμασι τοιαῦτα διεπράξατο, οἷά περ ὑμῖν ἀπέδειξα.
 56 Πάντων δὲ μάλιστα ἀγανακτῆσαί ἐστιν ἄξιον,
 ὅταν οὗτοι καταχωρῶνται τῷ Εὐκλήμονος ὀνόματι, τῷ
 τουδὲ πάππῳ. εἰ γὰρ, ὥς οὗτοι λέγουσι, τῷ μὲν
 Φιλοκλήμονι μὴ ἔξῃν διαθέσθαι, τοῦ δ’ Εὐκλήμονος
 ἐστὶν ὁ κλήρος, πότερον δικαιότερον τῶν Εὐκλήμονος
 κληρονομεῖν τὰς ἐκείνου θυγατέρας, ὁμολογουμένως
 οὕσας γνησίας, | καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐκ τούτων γερονό-
 57 τας, ἢ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας; οἱ οὐ μόνον ὑφ’ ἡμῶν
 ἐλέγχονται, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ οἱ ἐπίτροποι δια-
 πεπραγμένοι εἰσὶ. τοῦτο γὰρ ὑμῶν δέομαι καὶ ἱκε-
 τεύω σφόδρα μεμνησθαι, ὧ ἄνδρες, ὅπερ ὀλίγῳ πρό-
 τερον ἀπέδειξα ὑμῖν, ὅτι Ἀνδροκλῆς οὐτοσί φησι μὲν
 εἶναι ἐπίτροπος αὐτῶν ὥς ὄντων γνησίων Εὐκλήμο-
 νος, εἰληχε δ’ αὐτὸς ἑαυτῷ τοῦ Εὐκλήμονος κλήρου
 καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὥς οὔσης ἐπικλήρου· καὶ
 58 ταῦτα μεμαρτύρηται ὑμῖν. καίτοι πῶς οὐ δεινόν, ὧ
 ἄνδρες, πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, εἰ μὲν οἱ παῖδές εἰσι

γνήσιοι, τὸν ἐπίτροπον ἑαυτῷ λαγχάνειν τοῦ Εὐκλή-
 μονος κλήρου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὥς οὔσης ἐπι-
 δίκου, εἰ δὲ μὴ εἰσι γνήσιοι, νῦν διαμεμαρτυρημένοι
 ὥς εἰσι γνήσιοι; ταῦτα γὰρ αὐτὰ ἑαυτοῖς ἐναντία
 ἐστίν. ὥστ’ οὐ μόνον ὑφ’ ἡμῶν ἐλέγχεται τὰ ψευδῆ
 διαμεμαρτυρηκώς, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς πράττει.
 καὶ τούτῳ μὲν οὐδεὶς διαμαρτυρεῖ μὴ ἐπιδίκον εἶναι
 τὸν κλήρον, ἀλλ’ εὐθυδικία εἰσιέναι· οὗτος δ’ ἅπαν-
 59 τας ἀποστερεῖ τῆς ἀμφισβήτησεως. καὶ διαρρηθὴν
 μαρτυρήσας γνησίους τοὺς παῖδας εἶναι, οἶεται ἔξαρ-
 κέσειν ὑμῖν παρεκβάσεις, ἐὰν δὲ τοῦτο μὲν μηδ’ ἐγ-
 χειρήσῃ ἐπιδεικνύναι ἢ καὶ κατὰ μικρόν τι ἐπιμνησθῇ,
 ἡμῖν δὲ λοιδορήσῃται μεγάλη τῇ φωνῇ καὶ λέγῃ ὥς
 εἰσὶν οἷδε μὲν πλούσιοι αὐτὸς δὲ πένης, διὰ δὲ ταῦτα
 δόξειν τοὺς παῖδας εἶναι γνησίους. τῆς δὲ τούτων
 οὔσιας, ὧ ἄνδρες, εἰς τὴν πόλιν πλείω ἀναλίσκεται
 ἢ εἰς αὐτοὺς τούτους. καὶ Φανόστρατος μὲν τετρι-
 60 γάρχηκεν ἐπτάκις ἤδη, τὰς δὲ λειτουργίας ἀπάσας
 λελειτούργηκε καὶ τὰς πλείστας νίκας νενίκηκεν·
 οὐτοσί δὲ Χαιρέστρατος τηλικούτος ὦν τετριγάρχηκε,
 κεχορήγηκε δὲ τραγῳδοῖς, γεγυμνασιάρχηκε δὲ λαμ-
 πάδι· καὶ τὰς εἰσφορὰς εἰσενηνόχασιν ἀμφότεροι πά-
 61 στας ἐν τοῖς τριακοσίοις. καὶ τέως μὲν οὐ ὄντες, νῦν
 δὲ καὶ ὁ νεώτερος οὐτοσί χορηγεῖ μὲν τραγῳδοῖς, εἰς
 δὲ τοὺς τριακοσίους ἐγγέγραπται καὶ εἰσφέρει τὰς
 εἰσφορὰς. ὥστ’ οὐ φθονεῖσθαι εἰσιν ἄξιοι, ἀλλὰ
 πολὺ μᾶλλον νῆ Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω οὗτοι, εἰ λή-
 φονται ἢ μὴ προσήκει αὐτοῖς. τοῦ γὰρ Φιλοκλήμο-
 νος κλήρου ἂν μὲν ἐπιδικάσῃται ὅδε, ὑμῖν αὐτὸν τα-
 μιεύσει, τὰ προσταττόμενα λειτουργῶν ὥσπερ καὶ νῦν
 καὶ ἔτι μᾶλλον· ἐὰν δ’ οὗτοι λάβωσι, διαφορήσαντες
 ἑτέροις ἐπιβουλεύσουσι.

- 62 Δέομαι οὖν ὑμῶν, ὧ ἄνδρες, ἵνα μὴ ἐξαπατη-
θῇτε, τῇ διαμαρτυρίᾳ τὸν νοῦν προσέχειν περὶ ἧς
τὴν ψῆφον οἴσεται· καὶ πρὸς ταύτην αὐτὸν κελεύετε
τὴν ἀπολογίαν ποιῆσθαι, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς κατηγο-
ρήσαμεν. γέγραπται ὡς οὐκ ἔδωκεν οὐδὲ διέθετο
Φιλοκλήμων· τοῦτο ἐπιδέδεικται ψεῦδος ὄν· [καὶ
γὰρ ὁ δοὺς καὶ ὁ διαθέμενος,] καὶ μαρτυροῦσιν οἱ
63 παραγενόμενοι. τί ἔτι; τελευτήσαι ἅπαιδα Φιλοκλή-
μονα. πῶς οὖν ἅπαις ἦν ὅς τις τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφι-
δοῦν υἱὸν ποιησάμενος κατέλιπεν, ᾧ ὁμοίως ὁ νόμος
τὴν κληρονομίαν ἀποδίδωσι καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ γενο-
μένοις; καὶ διαρρήδην ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται, ἐὰν
ποιησάμεναι παῖδες ἐπιγένηνται, τὸ μέρος ἐκάτερον
ἔχειν τῆς οὐσίας καὶ κληρονομεῖν ὁμοίως ἀμφοτέροισι.
64 ὥς οὖν εἰσὶ γνήσιοι οἱ παῖδες οἷδε, τοῦτ' αὐτὸ ἐπι-
δεικνύτω, ὥσπερ ἂν ὑμῶν ἕκαστος. οὐ γὰρ ἂν εἴπη
μητρὸς ὄνομα, γνήσιοι εἰσιν, ἀλλ' ἐὰν ἐπιδεικνύῃ
ὡς ἀληθῆ λέγει, τοὺς συγγενεῖς παρεχόμενος τοὺς
εἰδότας συνοικοῦσαν τῷ Εὐκλήμονι καὶ τοὺς δημότας
καὶ τοὺς φράτορας, εἴ τι ἀκηκόασι πώποτε ἢ ἴσασιν
ὑπὲρ αὐτῆς Εὐκλήμονα λειτουργήσαντα, ἔτι δὲ ποῦ
65 τέθαπται, ἐν ποίοις μνήμασι· τίς εἶδε τὰ νομιζόμενα
ποιοῦντα Εὐκλήμονα· ποῖ δ' ἔτ' ἰόντες οἱ παῖδες
ἐναρίζουσι καὶ χέονται, καὶ τίς εἶδε ταῦτα τῶν πο-
λιτῶν ἢ τῶν οἰκετῶν Εὐκλήμονος. ταῦτα γὰρ ἔστιν
ἐλεγχος ἅπαντα, καὶ οὐ λοιδορία. καὶ ἐὰν περὶ αὐ-
τοῦ τούτου κελεύητε ἐπιδεικνύναι ὥσπερ καὶ διεμαρ-
τύρησεν, ὑμεῖς τε τὴν ψῆφον ὁσίαν καὶ κατὰ τοὺς
νόμους θήσεσθε, τοῖσδ' ἑ τε τὰ δίκαια γνήσεται.

7.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Εὐπολις καὶ Θράσυλλος καὶ Μνήσων ἀδελφοὶ γεγό-
νασι. τούτων ὁ μὲν Μνήσων ἅπαις ἐτελεύτησεν, ὁ δὲ
Θράσυλλος παῖδα καταλιπὼν Ἀπολλόδωρον· μόνος δ'
Εὐπολις καταλειφθεὶς πολλὰ τὸν Ἀπολλόδωρον ἠδίκη-
σεν. ὅθεν Ἀρχέδαμος, πάππος τοῦ λέγοντος τὸν λόγον,
τῇ τοῦ Ἀπολλόδωρου μητρὶ συνοικῶν μετὰ τὸν Θράσυλ-
λον τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς θάνατον, καὶ τὸν Ἀπολλόδωρον
ὡς ὁρφανὸν ἐλεῶν, πολλὰ τὸν Εὐπολιν ἀπήτησε χρήματα
ὑπὲρ ὧν Ἀπολλόδωρον ἠδίκησε. τούτων μεμνημένος
Ἀπολλόδωρος εἰσήγαγεν εἰς τοὺς φράτορας θετὸν υἱὸν
ἑαυτοῦ Θράσυλλον τούτου, υἱὸν ὄντα τῆς ἐομομητείας
αὐτοῦ ἀδελφῆς καὶ Ἀρχεδάμου. τοῦ δὲ Θράσυλλου ἡδὴ
μὲν εἰς τοὺς γεννήτας καὶ φράτορας ἐγγεγραμμένον,
οὐπὼ δ' εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, ἐτελεύτησεν
Ἀπολλόδωρος. καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν ἐγγέγρα-
πται μὲν ὁ Θράσυλλος εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον,
οὐδὲν δ' ἦτον Εὐπόλιδος θυγάτηρ, τοῦ θεοῦ Ἀπολλο-
δώρου, ἀμφισβητεῖ πρὸς Θράσυλλον, λέγουσα μηδ' ὅπως
ἐγγεγράφηται τὸν Θράσυλλον εἰς τοὺς φράτορας καὶ γεν-
νήτας κατὰ γνώμην τοῦ Ἀπολλόδωρου, ἀλλὰ πεπλάσ-
μεν ἡ εἶναι τὴν ποιήσιν. Καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ
δὲ στάσις στοχασμός· διὸ καλῶς πάννυ καὶ τεχνικῶς τὸν
λόγον οἰκονομῶν τὴν ἐχθρὰν διεξέρχεται τὴν Ἀπολλο-
δώρου πρὸς Εὐπολιν, ὅπερ μέγα σημεῖον γίγνεται τοῦ
μὴ θέλειν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Εὐπόλιδος θυγατρὸς κληρο-
νομηθῆναι.

᾿Ωμην μὲν, ὧ ἄνδρες, προσηκειν οὐ τὰς τοιαύ-
τας ἀμφισβητεῖσθαι ποιήσεις, εἴ τις αὐτὸς ζῶν καὶ
εὖ φρονῶν ἐποιήσατο καὶ ἐπὶ τὰ λεγὰ ἀγαγὼν εἰς

τοὺς συγγενεῖς ἀπέδειξε καὶ εἰς τὰ κοινὰ γραμματεῖα ἐνέγραψεν, ἅπανθ' ὅσα προσῆκεν αὐτὸς ποιήσας, ἀλλ' εἴ τις τελευτήσῃεν μέλλων διέθετο, εἴ τι πάθοι, τὴν οὐσίαν ἐτέρῳ, καὶ ταῦτ' ἐν γράμμασι κατέθετο
 2 παρὰ τισι σημηνάμενος. ἐκείνουν μὲν γὰρ τὸν τρόπον ποιησάμενος φανερὰς κατέστησε τὰς αὐτοῦ βουλήσεις, ὅλον τὸ πρᾶγμα ἐπικυρώσας, δόντων αὐτῷ τῶν νόμων· ὁ δ' ἐν διαθήκαις σημηνάμενος ἀδελφούς ἐποίησε, διὸ πολλοὶ πεπλάσθαι φάσκοντες αὐτὰς ἀμφισβητεῖν ἀξιούσι πρὸς τοὺς ποιηθέντας. ἔοικε δ' οὐδὲν προὔργου τοῦτο εἶναι· καὶ γὰρ οὕτως αὐτῶν φανερώς πεπραγμένων ὅμως ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς τῆς Εὐπόλιδος ἦκουσι περὶ τῶν Ἀπολλοδώρου χρημάτων
 3 πρὸς ἐμὲ ἀμφισβητήσοντες. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἑώρων ὑμᾶς μᾶλλον ἀποδεχομένους τὰς διαμαρτυρίας ἢ τὰς εὐθυδικίας, κἂν μάστιγας προὔβαλόμην μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον ὥς ποιησάμενον με υἱὸν Ἀπολλοδώρου κατὰ τοὺς νόμους· ἐπειδὴ δ' οὐ διαφεύγει τὰ δίκαια μὴ οὐ καὶ τοῦτον γινώσκεσθαι τὸν τρόπον, καὶ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ἦκω διαλεξόμενος περὶ τῶν πεπραγμένων, ἵνα μηδεμίαν ἡμῖν αἰτίαν περὶ τοῦ μὴ
 4 βούλεσθαι δοῦναι δίκην τοιαύτην ἐπιφέρωσιν. ἀποδείξω δὲ ὥς οὐ μόνον ἐπὶ τοῖς ἐγγυτάτω γένους τὸν κλῆρον Ἀπολλόδωρος οὐ καταλέλοιπε, πολλὰ καὶ δεινὰ ὑπὸ τούτων ἀδικηθεῖς, ἀλλὰ καὶ ὥς ἐμὲ ἐποίησατο δικαίως, ὅνα ἀδελφιδοῦν, καὶ μεγάλα εὐεργετημένος ὑφ' ἡμῶν. δέομαι δὲ ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, πάντων ὁμοίως εὐνοιάν τέ μοι παρᾶσχειν, κἂν ἐπὶ τὸν κλῆρον ἀναιδῶς αὐτοὺς λόντας ἐξελέγχω, βοηθεῖν μοι τὰ δίκαια. ποιήσομαι δ' ὥς ἂν κἀγὼ δύνωμαι διὰ βραχυτάτων τοὺς λόγους, ἐξ ἀρχῆς ὥς ἔχει τὰ γενόμενα διδάσκων ὑμᾶς.

Εὐπόλις γάρ, ὦ ἄνδρες, καὶ Θράσυλλος καὶ Μνή- 5
 σων ἀδελφοὶ ἦσαν ὁμομήτριοι καὶ ὁμοπάτριοι. τοῦτοῖς οὐσίαν ὁ πατὴρ κατέλιπε πολλήν, ὥστε καὶ λειτουργεῖν ἕκαστον ἀξιούσθαι παρ' ὑμῖν. ταύτην ἐκείνοι τρεῖς ὄντες ἐνεύμαντο πρὸς ἀλλήλους. τούτων δύο ἐτελεύτησαν περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὁ μὲν Μνήσων ἐνθάδε ἄγαμος καὶ ἄπαις, ὁ δὲ Θράσυλλος τῶν ἐν Σικελίᾳ καταλεγείς τριηράρχων, καταλιπὼν υἱὸν Ἀπολλοδώρου τὸν ἐμὲ νῦν ποιησάμενον. Εὐπόλις 6
 οὖν μόνος αὐτῶν λειψθεὶς οὐ μικρὰ | ἀπολαῦσαι τῶν χρημάτων ἤξιώσεν, ἀλλὰ τὸν μὲν Μνήσονος κλῆρον, οὗ καὶ Ἀπολλοδώρου προσῆκε τὸ ἡμικλήριον, πάντα εἰς αὐτὸν περιεποίησε, φάσκων αὐτῷ δοῦναι τὸν ἀδελφόν, αὐτὸν δ' ἐκείνουν οὕτω διώκησεν ἐπιτροπεύων ὥστε τριῶν αὐτῷ ταλάντων δίκην ὀφλεῖν. Ἀρχέδαμος γὰρ ὁ πάππος οὐμός, ἐξ οὗ τὴν μητέρα 7
 ἔσχε τὴν Ἀπολλοδώρου, τήθην δὲ ἐμήν, ὁρῶν αὐτὸι πάντων ἀποστερούμενον τῶν χρημάτων, ἔτρεφέ τε αὐτὸν παῖδα ὄνθ' ὥς ἑαυτοῦ, καὶ τὴν μητέρα κομισάμενος, ἀνδρὶ τε γενομένῳ συνηγωνίσατο καὶ εἰσέπραξε τὸ ἡμικλήριον ὧν Μνήσων κατέλιπεν ὅσα τε ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπεστέρησε, δίκας δύο ἐλῶν. καὶ τὴν οὐσίαν ἐποίησε κομίσασθαι τὴν αὐτοῦ πᾶσαν. καὶ διὰ ταῦτα Εὐπόλις μὲν καὶ Ἀπολλόδωρος ἐχθρῶς 8
 ἔχοντες τὸν πάντα χρόνον διετέλεσαν πρὸς ἀλλήλους, ὁ δὲ πάππος οὐμός καὶ Ἀπολλόδωρος φιλικῶς, ὥσπερ προσῆκε. τοῖς δ' ἔργοις ἂν τις τεκμήραιτο μάλιστα ὅτι Ἀπολλόδωρος πέπονθεν ὃ ἀντευποιεῖν ἤξiou τοὺς ἑαυτὸν εὐεργετήσαντας. συμφορὰ γὰρ τοῦ πάππου χρησαμένου καὶ ληφθέντος εἰς τοὺς πολέμους καὶ χρημάτων εἰσενεγκεῖν εἰς λύτρα καὶ ὀμηρεύσαι ὑπὲρ αὐτοῦ ἡθέλησεν, ἕως οὗ εὐπορήσειεν ἐκεῖνος τὰργύ-

9 ριον. ἔξ εὐπόρου τε ἀπορωτέρω γεγεννημένω συν-
 δίδωκε τὰ ἐκείνου, μεταδιδούς ὧν εἶχεν. εἰς Κόριν-
 θὸν τε στρατεύεσθαι μέλλων, εἴ τι πάθοι, διέθετο
 τὴν οὐσίαν καὶ ἔδωκε τῇ ἐκείνου μὲν θυγατρὶ, ἐμῇ
 δὲ μητρὶ, αὐτοῦ δὲ ἀδελφῇ, διδούς αὐτὴν Λακκα-
 τίδῃ τῷ νῦν ἱεροφάντῃ γεγεννημένῳ. τοιοῦτος ἦν
 ἐκεῖνος περὶ ἡμᾶς τοὺς ἔξ ἀρχῆς αὐτὸν σώσαντας.
 10 ὥς δ' ἀληθῆ λέγω, καὶ δίκας εἶλεν Εὐπολιν δύο, τὴν
 μὲν ἐπιτροπῆς τὴν δὲ ἡμικληρίον, τοῦ ἀπάπου συνη-
 γανισμένου καὶ λέγοντος, τὰ τε χρήματα ἐκομίσασατο
 δι' ἡμᾶς καὶ ταύτας τὰς χάριτας ἡμῖν ἀνταπέδωκε,
 τούτων πρῶτον βούλομαι παρασχέσθαι τοὺς μάρτυ-
 ρας. Καί μοι κάλει δεῦρο αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 11 Αἱ μὲν οὖν παρ' ἡμῶν εὐεργεσίαι τοιαῦται καὶ
 τηλικαῦται τὸ μέγεθός εἰσιν· αἱ δὲ πρὸς ἐκείνον ἔχ-
 θραι περὶ τοσούτων χρημάτων ἦσαν, ἃς οὐχ οἶόν τ'
 εἰπεῖν ὥς διελύσαντο καὶ φίλοι ἐγένοντο. μεγάλα
 γὰρ τεκμήρια αὐτῶν ἐστίν· Εὐπολὶς γὰρ αὐτῷ δυοῖν
 θυγατέρων οὐσῶν καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονῶς καὶ
 χρήμαθ' ὀρῶν κεκτημένον, οὐδετέραν αὐτῷ τούτων
 12 ἔδωκε. καίτοι δοκοῦσιν ἐπιγαμίαι καὶ μὴ συγγενεῖς
 ἄνδρας ἀλλὰ καὶ τοὺς τυχόντας ἀπαλλάττειν μεγάλῃς
 διαφορᾷς, ὅταν ἂν περὶ πλείστον ποιοῦνται, ταῦτ'
 ἀλλήλοις ἐργχειρίζωσιν. εἴτ' οὖν Εὐπολὶς γεγέννηται
 αἵτιος μὴ δοῦναι βουλευθεῖς, εἴτ' Ἀπολλόδωρος λα-
 βεῖν μὴ ἐθελήσας, τὰς ἔχθρας, ὅτι διέμειναν, τὸ
 ἔργον δεδήλωκε.
 13 Καὶ περὶ μὲν τῆς ἐκείνων διαφορᾷς ἱκανοὺς εἶναι
 νομίζω καὶ τοὺς εἰρημένους λόγους· οἶδα γὰρ ὅτι
 καὶ ὑμῶν ὅσοι πρεσβύτεροι μνημονεύουσιν ὅτι ἐγέ-

νοντο ἀντίδικοι· τό τε γὰρ μέγεθος τῶν δικῶν, καὶ
 διότι πολὺ αὐτὸν Ἀρχέδαμος εἶλεν, περιφάνειάν τινα
 ἐποίησεν. ὥς δὲ ἐμὲ ἐποίησατο υἱὸν ζῶν αὐτὸς καὶ
 κύριον τῶν αὐτοῦ κατέστησε καὶ εἰς τοὺς γεννήτας
 καὶ εἰς τοὺς φράτορας ἐνέγραψε, τούτοις ἤδη μοι
 τὸν νοῦν προσέχετε, ὦ ἄνδρες. Ἀπολλοδώρῳ γὰρ ἦν 14
 υἱός, ὃν ἐκεῖνος καὶ ἥσκει καὶ δι' ἐπιμελείας εἶχεν,
 ὥσπερ καὶ προσήκον ἦν. ἕως μὲν οὖν ἐκεῖνος ἔζη,
 διάδοχον τῆς οὐσίας ἤλπιζεν αὐτὸν καταστήσειν τῆς
 ἑαυτοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε νοσήσας τοῦ ἐξελθόν-
 τος ἑναιαυτοῦ μηνὸς Μαιμακτηριῶνος, ἐπὶ τοῖς πα-
 ροῦσιν ἀθυμήσας καὶ τὴν ἡλικίαν τὴν ἑαυτοῦ κατα-
 μεψάμενος οὐκ ἐπελάθετο ὑφ' ὧν καὶ ἔξ ἀρχῆς εὐ-
 πεπονθὼς ἦν, ἀλλ' ἐλθὼν ὥς τὴν ἐμὴν μητέρα ἑαυ-
 τοῦ δὲ ἀδελφὴν, ἦν περὶ πλείστον πάντων ἐποιεῖτο,
 λαβεῖν ἡξιώσέ με υἱὸν καὶ ἤτησε καὶ ἔτυχε. οὕτως 15
 δ' ἐπέισθη ταῦτα ποιῆσαι διὰ ταχέων, ὥστ' εὐθέως
 με λαβὼν ὥχετ' ἔχων πρὸς αὐτὸν καὶ πάντα τὰ αὐ-
 τοῦ διοικεῖν παρέδωκεν, ὥς αὐτὸς μὲν | οὐδὲν ἂν
 ἔτι προᾶξει τούτων δυνηθεῖς, ἐμοῦ δὲ ταῦτα πάντα
 οἶον τε ἐσομένου ποιεῖν. καὶ ἐπειδὴ Θωαργήλια ἦν,
 ἥγαγέ με ἐπὶ τοὺς βωμοὺς εἰς τοὺς γεννήτας τε καὶ
 φράτορας. ἔστι δ' ἐν τοῖς νόμοις ὁ αὐτός, ἐάν τις 16
 φύσει γεγονότα εἰσάγῃ τις ἐάν τις ποιητόν, ἐπιτιθέ-
 ναι πίστιν κατὰ τῶν ἱερῶν ἢ μὴν ἔξ ἀστῆς εἰσάγειν
 καὶ γεγονότα ὀρθῶς καὶ τὸν ὑπάρχοντα φύσει καὶ
 τὸν ποιητόν· ποιήσαντος δὲ τοῦ εἰσάγοντος ταῦτα
 μηδὲν ἦττον διαψηφίζεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους, κἂν
 δόξῃ, τότε εἰς τὸ κοινὸν γραμματεῖον ἐγγράφειν,
 πρότερον δὲ μὴ τοιαύτας ἀκριβείας ἔχει τὰ δίκαια
 τὰ παρ' αὐτοῖς. τοῦ νόμου δὲ οὕτως ἔχοντος, καὶ 17
 τῶν φράτῶν τε καὶ γεννητῶν ἐκείνῳ οὐκ ἀπι-

στούντων ἐμέ τε οὐκ ἀγνοούντων, ὅτι ἦν ἐξ ἀδελφῆς αὐτῷ γεγονώς, ἐγγράφουσί με εἰς τὸ κοινὸν γραμματεῖον ψηφισάμενοι πάντες, ἐπιθέντος ἐκείνου τὴν πίστιν καθ' ἱερῶν. καὶ οὕτω μὲν ὑπὸ ζῶντος ἐποίηθην, καὶ εἰς τὸ κοινὸν γραμματεῖον ἐνεγράφην Θράσυλλος Ἀπολλοδώρου, ποιησαμένου με ἐκείνου τοῦτον τὸν τρόπον, τῶν νόμων αὐτῷ δεδωκότων. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 18 Οἶμαι τοίνυν, ὦ ἄνδρες, μᾶλλον ἢ ὑμᾶς τοῖς μεμαρτυρηκόσι πιστεύειν, καὶ οὔτινες τῶν ὁμοίως προσηγόντων ἔργοις φανερώς μεμαρτυρήκασιν ὥς ἐκεῖνος ταῦτα ὀρθῶς καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἔπραξε. κατέλιπε γὰρ Εὐπόλις θυγατέρας δύο, ταύτην τε ἣ νῦν ἀμφισβητεῖ καὶ Προνάπει συνοικεῖ, καὶ ἄλλην ἣν ἔσχεν Αἰσχίνης ὁ Λουσιεύς, ἣ τετελεύτηκεν υἱὸν
- 19 ἄνδρα ἣδη καταλιποῦσα, Θρασύβουλον. ἔστι δὲ νόμος ὅς, ἐὰν ἀδελφὸς ὁμοπᾶτωρ ἅπαις τελευτήσῃ καὶ μὴ διαθέμενος, τὴν τε ἀδελφὴν ὁμοίως, καὶ ἐξ ἑτέρας ἀδελφιδούς ἢ γεγονώς, ἰσομοίρους τῶν χρημάτων καθίστησι. καὶ τοῦτο οὐκ ἀγνοούμενόν ἐστιν οὐδὲ παρ' αὐτοῖς τούτοις. ἔργω γὰρ οὗτοι φανερόν τοῦτο πεποιήκασιν· τοῦ γὰρ Εὐπόλιδος υἱὸς ἅπαιδος Ἀπολλοδώρου τελευτήσαντος τὰ ἡμίσεα Θρασύβουλος εἴληφεν, οὐσίας καὶ πεντεταλάντου καταλειφθείσης
- 20 ῥαδίως. πατρίων μὲν οὖν καὶ ἀδελφοῦ χρημάτων τὸ ἴσον αὐτοῖς ὁ νόμος μετασχεῖν δίδωσιν· ἀνεψιοῦ δέ, καὶ εἰ τις ἔξω ταύτης τῆς συγγενείας ἐστίν, οὐκ ἴσον, ἀλλὰ προτέροις τοῖς ἄρρεσι τῶν θηλειῶν τὴν ἀγχυστεῖαν πεποίηκε. λέγει γὰρ „κρατεῖν δὲ τοὺς ἄρρενας καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἄρρένων, οἳ ἂν ἐκ τῶν αὐ-

τῶν ὧσι, καὶ γένει ἀπωτέρω τυγχάνωσιν ὄντες.” ταύτη μὲν οὖν οὐδὲ μέρους λαχεῖν προσῆκε, Θρασύβουλος δὲ ἀπάντων, εἰ μὴ κυρίαν ἡγεῖτο εἶναι τὴν ἐμὴν εἰσποίησιν. ἐκεῖνος τοίνυν οὔτε ἐξ ἀρχῆς ἡμ- 21 φισβήτηκε πρὸς ἐμὲ οὐδὲν οὔτε νῦν δίκην εἴληχε περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ ταῦτα πάντα καλῶς ἔχειν ὡμολόγηκεν· οἱ δ' ὑπὲρ ταύτης πάντων ἀμφισβητεῖν τετολμήκασιν· εἰς τοῦτο ἀναιδείας ἐληλύθασιν. Λαβέ δὴ αὐτοῖς τοὺς νόμους, παρ' οὓς ταῦτα πεποιήκασιν, καὶ ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐνταῦθα μὲν ὁμοίως καὶ ἀδελφῇ καὶ ἀδελφιδούς 22 ἰσόμενοι κατὰ τὸν νόμον εἰσί. Λαβέ δὴ καὶ τοῦτον, καὶ ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐὰν μὴ ὧσιν ἀνεψιοὶ μηδὲ ἀνεψιῶν παῖδες, μηδὲ τοῦ πρὸς πατρὸς γένους ἢ προσήκων μηδεὶς, τότε ἀπέδωκε τοῖς πρὸς μητρός, διορίσας οὓς δεῖ κρατεῖν. Λαβέ δὲ αὐτοῖς καὶ τοῦτον τὸν νόμον καὶ ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

Ταῦτα τῶν νόμων κελευόντων ὁ μὲν ἀνὴρ ὢν 23 οὐδὲ τοῦ μέρους εἴληκεν, οἱ δ' ὑπὲρ ταύτης τῆς γυναικὸς ἀπάντων· οὕτω τὴν ἀναίδειαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομίζουσι. καὶ ὑπὲρ τούτων τολμήσουσι, καὶ τοῖς λόγοις χρῶνται τοιούτοις, ὥς αὐτοῖς ὅλου τοῦ κλήρου ληκτέον, ὅτι Θρασύβουλος ἐκποίητος εἰς τὸν οἶκον τὸν Ἰππολοχίδου γέγονε, λέγοντες τοῦτο μὲν ἀληθές, ἐκεῖνο δ' οὐ προσήκον· τί γὰρ ἦττον 24 αὐτῷ τῆς συγγενείας ταύτης προσήκεν; οὐ γὰρ κατὰ τὸν πατέρα ἀλλὰ κατὰ τὴν μητέρα καὶ τῶν Ἀπολλο-

δώρου τοῦ Εὐπόλιδος νείος το μέρος εἴληφε· καὶ
 τῶνδε ἐξῆν | αὐτῷ κατὰ ταύτην τὴν συγγένειαν λαγ-
 χάνειν, ὅντι προτέρῳ ταύτης, εἴπερ τὰ πεπραγμένα
 25 μὴ κυρίως ἔχειν ἐνόμιζεν. ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀναίσχυν-
 τος. μητρὸς δ' οὐδεὶς ἔστιν ἐκποίητος, ἀλλ' ὁμοίως
 ὑπάρχει τὴν αὐτὴν εἶναι μητέρα, ἂν ἐν τῷ πατρὶ
 μένῃ τις οἴκῳ ἂν ἐκποιήθῃ. διὸ τῶν Ἀπολλοδώρου
 χρημάτων οὐκ ἀπεστερήθη τοῦ μέρους, ἀλλὰ μετε-
 λήφει τὸ ἡμικλήριον, πρὸς ταύτην νειμάμενος. Ὡς
 δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

26 Οὕτω μὲν οὐχ οἱ γεννηταὶ μόνον καὶ φράτορες
 γηγόνασι μάρτυρες τῆς ἐμῆς ποιήσεως, ἀλλὰ καὶ Θρα-
 σύβουλος οὐκ ἀμφισβητῶν ἔργῳ δεδήλωκεν ὅτι τὰ
 πεπραγμένα Ἀπολλοδώρῳ κυρίως ἔχειν νομίζει καὶ
 κατὰ τοὺς νόμους· οὐ γὰρ ἂν ποτε τοσοῦτων χρη-
 μάτων οὐκ ἐλάγχανε. γηγόνασι δὲ ὅμως καὶ ἄλλοι μάρ-
 27 τυρες αὐτῶν. πρὶν γὰρ ἐμὲ ἦκειν ἐκ τῆς Πυθιάδος,
 ἔλεγε πρὸς τοὺς δημότας Ἀπολλόδωρος ὅτι πεποιη-
 μένος εἶη με νιδὸν καὶ ἐγγεγραφὼς εἰς τοὺς συγγε-
 νεῖς καὶ φράτορας, καὶ παρεδεδώκει τὴν οὐσίαν, καὶ
 διεκελεύεθ' ὅπως ἂν, εἴ τι πάθοι πρότερον, ἐγγρά-
 φωσί με εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον Θράσυλλον
 28 Ἀπολλοδώρου καὶ μὴ ὥς ἄλλως ποιήσωσι. καὶ κεῖνοι
 ταῦτα ἀκούσαντες, τούτων ἐν ἀρχαιρεσίαις κατηγο-
 ρούντων καὶ λεγόντων ὡς οὐκ ἐποίησάτο με νιδόν,
 καὶ ἐξ ὧν ἤκουσαν καὶ ἐξ ὧν ἤδесαν, ὁμόσαντες
 καθ' ἰερῶν ἐνέγραψάν με, καθάπερ ἐκεῖνος ἐκέλευε·
 τοσαύτη περιφάνεια τῆς ἐμῆς ποιήσεως ἐγένετο παρ'
 αὐτοῖς. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς
 μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπὶ μὲν τοσοῦτων μαρτύρων, ὧς ἄνδρες, γέγο- 29
 νεν ἡ ποιήσις, ἔχθρας μὲν παλαιᾶς αὐτῷ πρὸς τού-
 τους οὔσης, φιλίας δὲ πρὸς ἡμᾶς καὶ εὐμενείας οὐ
 μικρᾶς ὑπαρχούσης. ὥς δ' οὐδ' εἰ μῆδετερον τούτων
 ὑπῆρχε, μήτε ἔχθρα πρὸς τούτους μήτε φιλία πρὸς
 ἡμᾶς, οὐκ ἂν ποτε Ἀπολλόδωρος ἐπὶ τούτοις τὸν
 κλῆρον τοῦτον κατέλιπεν, οἶμαι καὶ ταῦθ' ὑμῖν ῥα- 30
 δίδως ἐπιδείξειν. πάντες γὰρ οἱ τελευτήσιν μέλλον-
 τες πρόνοιαν ποιοῦνται σφῶν αὐτῶν, ὅπως μὴ ἐξε-
 ρημάσουσι τοὺς σφετέρους αὐτῶν οἴκους, ἀλλ' ἔσται
 τις καὶ ὁ ἐναγιδὼν καὶ πάντα τὰ νομιζόμενα αὐτοῖς
 ποιήσων· διὸ καὶ ἄπαιδες τελευτήσωσιν, ἀλλ' οὖν
 νιδὸν ποιησάμενοι καταλείπουσι. καὶ οὐ μόνον ἰδίᾳ
 ταῦτα γινώσκουσιν, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ τὸ κοινὸν τῆς
 πόλεως οὕτω ταῦτ' ἐγνωκε· νόμῳ γὰρ τῷ ἄρχοντι
 τῶν οἴκων, ὅπως ἂν μὴ ἐξερημῶνται, προστάττει
 τὴν ἐπιμέλειαν. ἐκεῖνος δὲ πρόδηλον ἦν ὅτι εἰ κατα- 31
 λείψει τὸν κλῆρον ἐπὶ τούτοις, ἔρημον ποιήσει τὸν
 οἶκον, προορῶντι ταύτας τὰς ἀδελφὰς τὸν μὲν Ἀπολ-
 λοδώρου τοῦ ἀδελφοῦ κλῆρον ἐχούσας, ἐκεῖνος δ' οὐκ
 εἰσποιούσας ὄντων αὐταῖς παίδων, καὶ τοὺς μὲν ἄν-
 δρας αὐτῶν τὴν γῆν, ἣν ἐκεῖνος κατέλιπε, καὶ τὰ
 κτήματα πέντε ταλάντων πεπρακότας καὶ τὸ ἀργύ-
 ριον διανεμημένους, τὸν δὲ οἶκον αἰσχυρῶς οὕτω καὶ
 δεινῶς ἐξηρημωμένον. ὅς δὴ ταῦτ' ἤδει τὸν τοιούτων 32
 ἀδελφὸν πεπονθότα, πῶς ἂν προσεδόκησεν αὐτός, εἰ
 καὶ φίλος ἦν, τυχεῖν τῶν νομιζομένων ὑπ' αὐτῶν,
 ἀνεψιὸς ὢν ἀλλ' οὐκ ἀδελφὸς αὐταῖς; οὐκ ἐνῆν ἐλ-
 πίσαι δήπουθεν. Ἀλλὰ μὴν ὅτι ἄπαιδα ἐκείνον πε-
 ριεωράκασι καὶ τὰ χρήματα ἔχουσι καὶ οἶκον ἐκ τοῦ

φανεροῦ τριηραρχοῦντα ἀνηγόκασι, κάλει μοι καὶ
τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 33 Εἰ τοίνυν καὶ τοιοῦτοι τὰς φύσεις περὶ ἀλλήλους
εἰσὶ καὶ ἔχθραι πρὸς Ἀπολλόδορον τὸν ἐμὲ ποιησά-
μενον ὑπὸρχον αὐτοῖς τηλικαῦται τὸ μέγεθος, τί βέλ-
τιον ἂν ἐπραξεν ἢ ταῦτα βουλευσάμενος ἅπερ ἐποίη-
σεν; ἢ νῆ Δία παιδίον ἐποίησατο λαβὼν παρὰ του
τῶν φίλων ὄντων, καὶ τούτῳ τὴν οὐσίαν ἔδωκεν;
ἀλλὰ καὶ τοῦτ' ἦν ἄδελγον καὶ τοῖς γεννήσασιν, εἴτε
σπουδαῖον εἴτε μηδενὸς ἄξιον ἔμελλεν ἔσσεσθαι, διὰ
34 τὴν ἡλικίαν. ἐμοῦ δὲ πείρακιν εἰλήφει, δοκιμασίαν
ἱκανὴν λαβὼν. εἰς τε γὰρ τὸν πατέρα καὶ τὴν μη-
τέρα | οἷος ἦν ἀκριβῶς ἥδει, τῶν τ' οἰκείων ἐπιμελῆ
καὶ τὰ μαντοῦ πράττειν ἐπιστάμενον· ἐν ἀρχῇ τε, θεσ-
μοθετήσας, ὥς ἐγενόμην οὐκ ἄδικος οὐδὲ πλεονέκτης,
ἡπίστατο σαφῶς. ὥστ' οὐκ ἀγνοῶν ἀλλὰ σαφῶς εἰ-
35 δὼς ἐποίει με τῶν αὐτοῦ κύριον. καὶ μὴν οὐδὲ ἀλ-
λότριον ἀλλ' ὄντα ἀδελφιδοῦν, οὐδ' αὖ μικρὰ πεπον-
θῶς ἀλλὰ μεγάλα ἀγαθὰ ὑφ' ἡμῶν, οὐδ' αὖ ἀφιλό-
τιμον, ὃς τὰ ὄντα ἀφιέναι ἔμελλον ὥσπερ οὗτοι τὰ
τοῦ κλήρου πεποιήκασιν, ἀλλὰ βουλησόμενον καὶ
τριηραρχεῖν καὶ πολεμεῖν καὶ χορηγεῖν καὶ πάνθ'
36 ὑμῖν τὰ προσταττόμενα ποιεῖν, ὥσπερ κἀκεῖνος. καί-
τοι εἰ καὶ συγγενὴς καὶ φίλος καὶ εὐεργέτης καὶ φι-
λότιμος καὶ δεδοκιμασμένος ὑπὸρχον τοιούτος εἶναι,
τίς ἂν ἀμφισβητήσῃ μὴ οὐκ ἀνδρὸς εὖ φρονοῦντος
εἶναι ταύτην τὴν ποίησιν; ἐγὼ τοίνυν ἐν γε τῶν ὑπ'
ἐκείνου δοκιμασθέντων ἤδη πεποίηκα· γενυμνασιάζο-
χηκα γὰρ εἰς Προμήθεια τοῦδε τοῦ ἐνιαυτοῦ φιλοτί-

μως, ὥς οἱ φυλέται πάντες ἴσασιν. Ὡς δ' ἀληθῆ
λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τὰ μὲν ἡμέτερα δίκαια, καθ' ἃ προσηκόντως 37
ἔχειν φαιμέν τὸν κλῆρον, ταῦτ' ἐστίν, ὧς ἄνδρες· δεό-
μεθα δ' ὑμῶν βοηθεῖν ἡμῖν καὶ ἔνεκα Ἀπολλοδώρου
καὶ ἔνεκα τοῦ ἐκείνου πατρός· οὐ γὰρ ἀχρήστους αὐ-
τοὺς εὐρήσετε πολίτας, ἀλλ' ὥς οἶόν τ' εἰς τὰ ὑμέ-
τερα προθυμοτάτους. ὁ μὲν γὰρ πατὴρ αὐτοῦ τὰς τε 38
ἄλλας ἀπάσας λειτουργίας λειτουργῆσαι, καὶ τριη-
ραρχεῖν τὸν πάντα χρόνον διετέλεσεν, οὐκ ἐκ συμ-
μορίας τὴν ναῦν ποιησάμενος ὥσπερ οἱ νῦν, ἀλλ' ἐκ
τῶν αὐτοῦ δαπανῶν, οὐδὲ δεύτερος αὐτὸς ὢν ἀλλὰ
κατὰ μόνας, οὐδὲ δύο ἔτη διαλιπὼν ἀλλὰ συνεχῶς,
οὐδ' ἀφοσιούμενος ἀλλ' ὥς οἶόν τ' ἄριστα παρα-
σκευαζόμενος. ἀνθ' ὧν ὑμεῖς κἀκεῖνον ἐτιμᾶτε, με-
μνημένοι τούτων τῶν ἔργων, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ
τῶν χρημάτων ὑποστερούμενον ἐσώσατε, τοὺς ἔχον-
τας ἀποδοῦναι τὰ ὄντ' αὐτῷ καταναγκάσαντες. καὶ 39
μὴν καὶ αὐτὸς Ἀπολλόδορος οὐχ ὥσπερ Προπάπης
ἀπεγράψατο μὲν τίμημα μικρόν, ὥς ἱππάδα δὲ τελεῶν
ἄρχειν ἡξίου τὰς ἀρχάς, οὐδὲ βίαν μὲν ἐξήτει τὰ ἀλ-
λότρι' ἔχειν, ὑμᾶς δ' ὥς δεῖν μηδὲν ὠφελεῖν, ἀλλὰ
φανερὰ τὰ ὄντα καταστήσας ὑμῖν, ὅσα προστάττοιτε,
πάνθ' ὑπηρετεῖ φιλοτίμως, οὐδὲν τ' ἀδικῶν ἐκ τῶν
ἐαυτοῦ φιλοτίμως ἐπειράτο ξῆν, εἰς αὐτὸν μὲν τὰ μέ-
τρια ἀναλίσκειν οἰόμενος δεῖν, τὰ δ' ἄλλα τῇ πόλει
περιποιεῖν, ἵνα ἐξαρκοίῃ πρὸς τὰς δαπάνας. καὶ 40
τούτων τίνα λειτουργίαν οὐκ ἐξελεितούργησεν; ἢ τίνα
εἰσφορὰν οὐκ ἐν πρώτοις εἰσήνεγκεν; ἢ τί παραλέ-
λοιπεν ὧν προσῆκεν; ὅς γε καὶ παιδικῶ χορῶ χορη-

γῶν ἐνίκησεν, ὧν μνημεῖα τῆς ἐκείνου φιλοτιμίας ὁ
 τρίπους ἐκείνος ἔστηκε. καίτοι τί χρὴ τὸν μέτριον
 πολλήν; οὐχ οὐ μὲν ἔτεροι τὰ μὴ προσήκοντ' ἐβιά-
 ζοντο λαμβάνειν, τούτων μὴδὲν ποιεῖν, τὰ δ' ἑαν-
 τοῦ πειραῖσθαι σώζειν; οὐ δ' ἡ πόλις δεῖται χρημά-
 των, ἐν πρώτοις εἰσφέρειν καὶ μὴδὲν ἀποκρύπτεσθαι
 41 τῶν ὄντων; ἐκεῖνος τοίνυν τοιοῦτος ἦν· ἀνθ' ὧν δι-
 καίως ἂν αὐτῷ ταύτην τὴν χάριν ἀποδοίητε, τὴν
 ἐκείνου γνώμην περὶ τῶν αὐτοῦ κυρίαν εἶναι ποιή-
 σαντες. καὶ μὴν καὶ ἐμέ γε, ὅσα κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλι-
 κίαν, εὐρήσετε οὐ κακὸν οὐδὲ ἄχρηστον. ἐστράτευ-
 μαι τὰς στρατείας τῇ πόλει, τὰ προστατιτόμενα ποιῶ·
 42 τοῦτο γὰρ τῶν τηλικούτων ἔργον ἐστί. καὶ ἐκείνων
 οὐκ ἔνεκα καὶ ἡμῶν εἰκότως ἂν ποιήσαισθε πρόνοιαν,
 ἄλλως τε καὶ τούτων τριηραρχοῦντα οἶκον πεντετά-
 λαντον ἀνηρηκότων καὶ πεπρακότων καὶ ἐρημον πε-
 ποιηκότων, ἡμῶν δὲ καὶ λελειτουρηγότων ἤδη καὶ
 λειτουρηγούντων, ἂν ὑμεῖς ἐπικυρώσητε τὴν Ἀπολ-
 λοδώρου γνώμην ἀποδόντες ἡμῖν τοῦτον τὸν κλῆρον.
 43 Ἵνα δὲ μὴ δοκῶ διατρίβειν περὶ ταῦτα ποιοῦμε-
 νος τοὺς λόγους, βούλομαι διὰ βραχέων ὑμᾶς ὑπο-
 μνήσας οὕτω καταβαίνειν, τί ἐκάτερος ἡμῶν ἄξιοι,
 δηλώσας. ἐγὼ μὲν ἀδελφῆς οὐσης τῆς ἐμῆς | μητρὸς
 Ἀπολλοδώρῳ, φιλίας αὐτοῖς πολλῆς ὑπαρχούσης,
 ἔχθρας δ' οὐδεμιᾶς πώποτε γενομένης, ἀδελφιδοῦς
 ὧν καὶ ποιηθεὶς υἱὸς ὑπ' ἐκείνου ζῶντος καὶ εὖ φρο-
 νοῦντος, καὶ εἰς τοὺς γεννήτας καὶ φράτορας ἐγγρα-
 φεῖς, ἔχειν τὰ δοθέντα, καὶ μὴ εἶναι ἐπὶ τούτοις ἐξ-
 ερημῶσαι τὸν οἶκον τὸν ἐκείνου· Προνάπης δὲ τί
 44 ὑπὲρ τῆς ἀμφισβητούσης; ἔχειν μὲν τοῦ τῆς γυναικὸς
 ἀδελφοῦ τιμὴν τοῦ ἡμικληρόν πενθ' ἡμιτάλαντα,
 λαβεῖν δὲ καὶ τόνδε τὸν κλῆρον ἐτέρων ταῖς ἀρχί-

στειλῆς προτέρων αὐτοῦ τῆς γυναικὸς ὄντων, οὐτ'
 ἐκείνῳ παῖδα εἰσπεποιηκῶς ἀλλὰ τὸν οἶκον ἐξηρημα-
 κῶς, οὐδὲ τούτῳ ἂν εἰσποιήσας ἀλλ' ὁμοίως ἂν καὶ
 τοῦτον ἐξερημώσας, καὶ ἔχθρας μὲν τηλικαύτης ὑπαρ-
 χούσης αὐτοῖς, διαλλαγῆς δὲ οὐδεμιᾶς πώποθ' ὕστε-
 ρον γενομένης. ταῦτα χρὴ σκοπεῖν, ὧς ἄνδρες, καὶ
 45 κεῖνο ἐνθυμείσθαι, ὅτι ἐγὼ μὲν ἀδελφιδοῦς αὐτῷ, ἡ
 δὲ ἀνεψιὰ τοῦ τελευτήσαντος, καὶ ὅτι ἡ μὲν δύ' ἔχειν
 ἄξιοι κλήρους, ἐγὼ δὲ τοῦτον μόνον εἰς ὃνπερ εἰσε-
 ποιήθην, καὶ ὅτι αὕτη μὲν οὐκ εὖνους τῷ καταλι-
 πόντι τὸν κλῆρον, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ ἐμὸς πάππος εὐερ-
 γέται γερόναμεν αὐτοῦ. ταῦτα πάντα σκεψάμενοι
 καὶ διαλογιζόμενοι πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τίθεσθε τὴν
 ψῆφον ἢ δίκαιον ἐστίν.

Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς
 οὐδὲν ἄγνοεῖν τῶν εἰρημένων.

8.

ΠΕΡΙ ΤΟΥΤΟΥ ΚΙΡΩΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

Κίρωνος ἀπαιδὸς γνησίων τελευτήσαντος παίδων ἀδελ-
 φιδοῦς τις αὐτοῦ κατὰ πατέρα ἀντιποιηθεὶς τοῦ κλήρου
 παρέλαβε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ παρὰ τῆς γυναικὸς· καὶ
 μετὰ ταῦτα ὁ λέγων τὸν λόγον γράφεται τὸν ἀδελφιδοῦν,
 φάσκων θυγατριδοῦς εἶναι Κίρωνος, καὶ ὅτι ἡ γυνὴ τοῦ
 τετελευτηκότος ἐκοῦσα προέδωκε τὸν κλῆρον τῷ ἀδελ-
 φιδῷ, ἵνα μέρος δοῦσα αὐτῷ τὰ λοιπὰ κερδάνῃ. Καὶ ἡ
 μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ στάσις δὲ συγχασμός· ζητεῖται γὰρ
 εἴτε θυγατριδοῦς ἐστὶν οὗτος τοῦ Κίρωνος γνήσιος εἴτε
 οὐ. ἐπιπλέκεται δ' αὐτῷ καὶ ἡ κατὰ ποιότητα ζητήσις·

ὁ γὰρ ἀδελφιδοὺς ἡγωνίζετο, λέγων ὅτι εἰ καὶ δῶμεν ἐκεῖνην γνησίαν εἶναι θυγατέρα Κίρωνος, ἐπειδὴ ἐτελεύτησεν ἐκεῖνη, ὁ δ' υἱὸς αὐτῆς ἀμφισβητεῖ νῦν. προτιμητέος ἐστὶν ὁ κατὰ πατέρα ἀδελφιδοὺς τοῦ ἀπὸ θυγατρὸς ἐκγόνου, κατὰ τὸν νόμον ἐκείνου, τὸν κελεύοντα προτιμᾶσθαι τοὺς ἀπὸ τῶν ἀρρένων τῶν ἀπὸ τῶν θηλειῶν. οὗτος γὰρ τεχνικώτατα πᾶν σιωπήσας τοῦτον τὸν νόμον, ἐκ τῆς τῶν τεκόντων διαφορᾶς ἀγωνίζεται, δεικνὺς ὅτι ὅσον θυγάτηρ ἀδελφοῦ οἰκειότερα τοῖς τελευτῶσι, τοσοῦτον ἐκγονος ἀδελφιδοῦ διαφέρει. ἔρρωται οὖν ἐνταῦθα τῷ δικαίῳ καὶ ἀσθενεῖ τῷ νομίμῳ· τὴν δὲ ἐργασίαν τῶν κεφαλαιῶν κατὰ τὴν οἰκίαν πάλιν ἐργάζεται δύναμιν.

Ἐπὶ τοῖς τοιούτοις, ὧς ἄνδρες, ἀνάγκη ἐστὶ χαλεπῶς φέρειν, ὅταν τινὲς μὴ μόνον τῶν ἀλλοτριῶν ἀμφισβητεῖν τολμῶσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ τῶν νόμων δίκαια τοῖς σφετέροις αὐτῶν λόγοις ἀφανίζειν ἐλπίζουσιν· ὅπερ καὶ νῦν οὗτοι ποιεῖν ἐργειροῦσι. τοῦ γὰρ ἡμετέρου πάππου Κίρωνος οὐκ ἄπαιδος τελευτήσαντος, ἀλλ' ἡμᾶς ἐκ θυγατρὸς αὐτοῦ γνησίας παῖδας αὐτῷ καταλελοιπότος, οὗτοί τε τοῦ κλήρου λαγχάνουσιν ὡς ἐγγυτάτω γένους ὄντες, ἡμᾶς τε ὑβρίζουσιν ὡς οὐκ ἔξ ἐκείνου θυγατρὸς ὄντας, οὐδὲ γενομένης αὐτῷ πώποτε τὸ παράπαν. αἴτιον δὲ τοῦ ταῦτα ποιεῖν αὐτοὺς ἐστὶν ἡ τοῦτων πλεονεξία καὶ τὸ πλήθος τῶν χρημάτων ὧν Κίρων μὲν καταλέλοιπεν, οὗτοι δ' ἔχουσι βιασάμενοι καὶ κρατοῦσι· καὶ τολμῶσιν ἅμα μὲν λέγειν ὡς οὐδὲν καταλέλοιπεν ἐκείνος, ἅμα δὲ ποιεῖσθαι τοῦ κλήρου τὴν ἀμφισβήτησιν. τὴν μὲν οὖν κρίσιν οὐ δεῖ μοι νομίζειν εἶναι ταύτην πρὸς τὸν εἰληχότα τοῦ κλήρου τὴν δίκην, ἀλλὰ πρὸς Διοκλέα τὸν Φλνέα, τὸν Ὀρέστην ἐπικαλούμενον· οὗτος γὰρ ἐστὶν | ὁ τοῦτον παρασκευάσας πράγμαθ' ἡμῖν παρέχειν, ἀποστερῶν τὰ χρήματα ἃ Κίρων ὁ πάππος

ἀποθνήσκων κατέλιπεν, ἡμῖν δὲ τούτους τοὺς κινδύνους ἐπάγων, ἵνα μὴδὲν ἀποδιδῶ τοῦτων, ἐὰν ὑμεῖς ἐξαπατηθῇτε πεισθέντες ὑπὸ τῶν τούτου λόγων. δεῖ δὴ τοῦτων τοιαῦτα μηχανωμένων πάνθ' ὑμᾶς τὰ πεπραγμένα μαθεῖν, ἵνα μὴδὲν ἀγνοήσαντες τῶν γεγενημένων ἀλλὰ σαφῶς εἰδότες περὶ αὐτῶν, οὕτως ἐνέγκητε τὴν ψῆφον. εἴ τιτι οὖν καὶ ἄλλη πώποτε δίκη προσέσχετε ἀκριβῶς τὸν νοῦν, δέομαι ὑμῶν καὶ ταύτῃ προσέχειν ὁμοίως, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιόν ἐστι. πολλῶν δὲ δικῶν ἐν τῇ πόλει γενομένων, οὐδένες ἀναιδέστερον τοῦτων οὐδὲ καταφανεστέρον ἀντιποιησάμενοι φανήσονται τῶν ἀλλοτριῶν. ἐστὶ μὲν οὖν χαλεπὸν, ὧς ἄνδρες, πρὸς παρασκευὰς λόγων καὶ μάρτυρας οὐ τάληθ' μαρτυροῦντας εἰς ἄγωνα καθίστασθαι περὶ τηλικούτων, παντάπασιν ἀπείρως ἔχοντα δικαστηρίων· οὐ μὴν ἀλλὰ πολλὰς ἐλπίδας ἔχω καὶ παρ' ὑμῶν τεύξεσθαι τῶν δικαίων καὶ μέχρι γε τοῦ τὰ δίκαια εἰπεῖν καὶ αὐτὸς ἀρκοῦντως εἶρεῖν, ἂν μὴ τι συμβῇ τοιοῦτον ὃ νῦν ὑπ' ἐμοῦ τυγχάνει προσδοκώμενον. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὧς ἄνδρες, μετ' εὐνοίας τέ μου ἀκούσαι, καὶ ἡδικῆσθαι δοκῶ, βοηθησαί μοι τὰ δίκαια.

Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς ἦν ἡ μήτηρ ἡ μὴ Κίρωνος θυγάτηρ γνησία, ἐπιδείξω τοῦτο ὑμῖν, τὰ μὲν πάλαι γεγενημένα λόγων ἀκοῇ καὶ μαρτύρων, τὰ δ' ὥστε καὶ μνημονεύεσθαι, τοῖς εἰδόσι χρώμενος μάρτυσιν, ἔτι δὲ τεκμηρίοις ἃ κρείττω τῶν μαρτυριῶν ἐστὶν· ἐπειδὴ δὲ ταῦτα φανερά καταστήσω, τόθ' ὡς καὶ κληρονομεῖν μάλλον ἡμῖν ἢ τοῦτον προσήκει τῶν Κίρωνος χρημάτων. ὅθεν οὖν ἤρξαντο περὶ αὐτῶν, ἐντεῦθεν ὑμᾶς καὶ γὰρ πειράσομαι διδάσκειν

Ὁ γὰρ πάππος ὁ ἐμός, ὧς ἄνδρες, Κίρων ἐγήμε

τὴν ἐμὴν τήθην οὐσαν ἀνεψιάν, ἐξ ἀδελφῆς τῆς αὐτοῦ μητρὸς αὐτὴν γεγεννημένην. ἐκείνη μὲν οὖν συνοικησάσα οὐ πολὺν χρόνον, τεκοῦσα αὐτῷ τὴν ἐμὴν μητέρα, μετὰ ἐνιαυτοὺς τέτταρας τὸν βίον ἐτελεύτησεν· ὁ δὲ πάππος μίᾳ μόνης οὔσης αὐτῷ θυγατρὸς λαμβάνει πάλιν τὴν Διοκλέους ἀδελφὴν, ἐξ ἧς αὐτῷ ἐγγενέσθην υἱεῖς δύο. καὶ ἐκείνην τε ἔτρεφε παρὰ τῇ γυναικὶ καὶ μετὰ τῶν ἐξ ἐκείνης παιδων, 8 ἐκείνων τε ἔτι ζώντων, ἐπεὶ συνοικεῖν εἶχεν ἡλικίαν, ἐκδίδωσιν αὐτὴν Ναυσιμένει Χολαργεῖ, σὺν ἱματίοις καὶ χρυσίοις πέντε καὶ εἰκοσι μνᾶς ἐπιδούς. καὶ κείνος μὲν τρισὶν ἢ τέτταρσιν ἔτεσι μετὰ ταῦτα κάμνων ἀποθνήσκει, πρὶν αὐτῷ γενέσθαι παῖδας ἐκ τῆς ἡμετέρας μητρὸς· ὁ δὲ πάππος κομισάμενος αὐτὴν, καὶ τὴν προῖκα οὐκ ἀπολαβὼν ὅσῃν ἔδωκε διὰ τὴν Ναυσιμένους ἀπορίαν τῶν πραγμάτων, πάλιν ἐκδίδωσι τῷ ἐμῷ πατρὶ καὶ χιλίας δραχμὰς προῖκ' ἐπιδίδωσι. 9 Ταυτὶ δὴ πάντα πρὸς τὰς αἰτίας, ἃς νῦν οὗτοι λέγουσι, πῶς ἂν τις δεῖξειε γεγεννημένα φανερώς; ἐγὼ ζητῶν ἐξεῦρον. ἀνάγκη τὴν ἐμὴν μητέρα, εἴτε θυγάτηρ ἦν Κίρωνος εἴτε μή, καὶ εἰ παρ' ἐκείνῳ διητάτο [ἢ οὐ], καὶ γάμους [εἰ] διττοὺς ὑπὲρ ταύτης εἰστίασεν ἢ μή, καὶ προῖκα ἦντινα ἐκάτερος ἐπ' αὐτῇ τῶν γημάτων ἔλαβε, πάντα ταῦτα εἰδέναι τοὺς οἰ- 10 κέτας καὶ τὰς θεραπαινὰς ἃς ἐκεῖνος ἐκέκτητο. βουλόμενος οὖν πρὸς τοῖς ὑπάρχουσιν μάρτυσιν ἔλεγχον ἐκ βασάνων ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν, ἵνα μᾶλλον αὐτοῖς πιστεύητε μὴ μέλλουσι δῶσειν ἔλεγχον ἄλλ' ἢ δὴ δεδωκόσι περὶ ὧν μαρτυροῦσι, τούτους ἡξίου ἐκδοῦναι τὰς θεραπαινὰς καὶ τοὺς οἰκέτας περὶ τε τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ὅσα τυγχάνουσι 11 συνειδότες. οὗτος δ' ὁ νῦν ὑμᾶς ἀξιόσων τοῖς αὐ-

τοῦ μάρτυσι πιστεύειν ἔφυγε τὴν βάσανον. καίτοι εἰ φανήσεται ταῦτα ποιῆσαι μὴ θελήσας, τί ὑπολείπεται τοῖς ἐκείνου μάρτυσιν ἢ δοκεῖν νυνὶ τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν, τούτου τηλικούτου ἔλεγχον πεφηνότος; ἐγὼ μὲν οἶμαι οὐδέν. Ἀλλὰ μὴν ὥς ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι πρῶτον | ταύτην τὴν μαρτυρίαν καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ῥαεῖς μὲν τοίνυν καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ βάσανον 12 ἀκριβέστατον ἔλεγχον νομίζετε· καὶ ὅποταν δοῦλοι καὶ ἐλεύθεροι παραγένωνται καὶ δέη εὐρεθῆναι τι τῶν ζητουμένων, οὐ χρῆσθε ταῖς τῶν ἐλευθέρων μαρτυρίαις, ἀλλὰ τοὺς δούλους βασανίζοντες, οὕτω ζητεῖτε εὐρεῖν τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγεννημένων. εἰκότως, ὦ ἄνδρες· σὺνίστε γὰρ ὅτι τῶν μὲν μαρτυρησάντων ἤδη τινὲς ἔδοξαν οὐ τἀληθῆ μαρτυρῆσαι, τῶν δὲ βασανισθέντων οὐδένες πώποτε ἐξηλέγχθησαν ὥς οὐκ ἀληθῆ ἐκ τῶν βασάνων εἰπόντες. οὗτος δ' ὁ 13 πάντων ἀναισχυντότατος ἀνθρώπων λόγοις πεπλάσμενοις καὶ μάρτυσιν οὐ τἀληθῆ μαρτυροῦσιν ἀξιόσει πιστεύειν ὑμᾶς, φεύγων οὕτως ἀκριβεῖς ἐλέγχους; ἀλλ' οὐχ ἡμεῖς, ἀλλὰ πρότερον ὑπὲρ τῶν μαρτυρηθήσεσθαι μελλόντων ἀξιώσαντες εἰς βασάνους ἐλθεῖν, τούτους δὲ φεύγοντας . . . , οὕτως οἰησόμεθα δεῖν ὑμᾶς τοῖς ἡμετέροις μάρτυσι πιστεύειν. Λαβέ οὖν αὐτοῖς ταυτασί τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Τίνας εἰκὸς εἰδέναι τὰ παλαιά; δῆλον ὅτι τοὺς 14 χρωμένους τῷ πάπῳ. μεμαρτυρηκασί τοίνυν ἀκοὴν οὗτοι. τίνας εἰδέναι τὰ περὶ τὴν ἐκδοσιν τῆς μητρὸς

ἀνάγκη; τοὺς ἐγγυησαμένους καὶ τοὺς ἐκείνοις πα-
ρόντας ὅτε ἡγγυῶντο. μεμαρτυρήκασιν τοίνυν οἱ τε
Ναυσιμένους προσήκοντες καὶ οἱ τοῦ ἐμοῦ πατρός.
τίνες δὲ οἱ τρεφομένην ἔνδον καὶ θυγατέρα οὔσαν
εἰδότες γνησίαν Κίρωνος; οἱ νῦν ἀμφισβητοῦντες
ἐργῶ φανερώς μαρτυροῦσιν ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ,
φεύγοντες τὴν βάσανον. ὥστε οὐ δῆπου τοῖς ἡμε-
τέροις ἂν ἀπιστήσαιτε εἰκότως, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
τοῖς τούτων μάρτυσιν.

- 15 Ἡμεῖς τοίνυν καὶ ἄλλα τεκμήρια πρὸς τούτοις
ἔχομεν εἰπεῖν, ἵνα γνῶσεσθε ὅτι ἐκ θυγατρὸς ἡμεῖς
Κίρωνος ἐσμέν. οἷα γὰρ εἰκὸς παιδῶν υἱέων ἐξ ἑαυ-
τοῦ θυγατρὸς, οὐδεπώποτε θυσίαν ἄνευ ἡμῶν οὐδε-
μίαν ἐποίησεν, ἀλλ' εἴ τε μικρὰ εἴ τε μεγάλα θύοι,
πανταχοῦ παρῆμεν ἡμεῖς καὶ συνεθύομεν. καὶ οὐ μόνον
εἰς τὰ τοιαῦτα παρακαλούμεθα, ἀλλὰ καὶ εἰς Διο-
16 νύσια εἰς ἀγρὸν ἦγεν αἰὲς ἡμᾶς, καὶ μετ' ἐκείνου τε
ἐθεωροῦμεν καθήμενοι παρ' αὐτόν, καὶ τὰς ἐορτάς
ἤγομεν παρ' ἐκείνου πάσας· τῷ Διὶ τε θύων τῷ Κτη-
σίῳ, περὶ ἣν μάλιστα ἐκείνος θυσίαν ἐσπούδαζε καὶ
οὔτε δούλους προσῆγεν οὔτε ἐλευθέρους ὀθνεύουσ,
ἀλλ' αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ πάντ' ἐποίει, ταύτης ἡμεῖς ἐκοι-
νωνοῦμεν καὶ τὰ ἱερὰ συνεχειρονοροῦμεν καὶ συνε-
πετίθεμεν καὶ τὰλλα συνεποιοῦμεν, καὶ ἡὔχετο ἡμῖν
17 ὄντα πάππον. καίτοι εἰ μὴ θυγατριδοὺς ἡμᾶς ἐνό-
μιζεν εἶναι καὶ μόνους ἐκρόνους ἑώρα λοιποὺς κατα-
λελειμμένους αὐτῷ, οὐκ ἂν ποτε ἐποίει τούτων οὐ-
δέν, ἀλλὰ τόνδ' ἂν αὐτῷ παρίστατο, ὃς ἀδελφιδοὺς
αὐτοῦ νῦν εἶναι φησί. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ πάντ'
ἐστίν, ἀκριβέστατα μὲν οἱ τοῦ πάππου θεράποντες
ἴσασιν, οὗς οὗτος παραδούναι εἰς βάσανον οὐκ ἠθέ-

λησεν, ἴσασιν δὲ περιφανέστατα καὶ τῶν ἐκείνῳ χρω-
μένων τινές, οὓς παρέξομαι μάρτυρας. Καί μοι λαβὲ
τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Οὐ τοίνυν ἐκ τούτων δῆλόν ἐστι μόνον ὅτι ἦν 18
ἡμῶν ἡ μήτηρ θυγάτηρ γνησία Κίρωνος, ἀλλὰ καὶ
ἐξ ὧν ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐπραξε καὶ ἐξ ὧν αἱ γυναικες
αἱ τῶν δημοτῶν περὶ αὐτῆς ἐγίνωσκον. ὅτε γὰρ ὁ
πατὴρ αὐτὴν ἐλάμβανε, γάμους εἰστίλασε καὶ ἐκάλεσε
τρεις αὐτοῦ φίλους μετὰ τῶν αὐτοῦ προσηκόντων,
τοῖς τε φράτορσι γαμηλίαν εἰσήνεγκε κατὰ τοὺς ἐκεί-
νων νόμους. αἱ τε γυναικες αἱ τῶν δημοτῶν μετὰ 19
ταῦτα προὔκριναν αὐτὴν μετὰ τῆς Διοκλέους γυναι-
κὸς τοῦ Πιτθέως ἄρχειν εἰς τὰ Θεσμοφῶρκα καὶ ποι-
εῖν τὰ νομιζόμενα μετ' ἐκείνης. ὁ τε πατὴρ ἡμῶν,
ἐπειδὴ ἐγενόμεθα, εἰς τοὺς φράτορας ἡμᾶς εἰσήγα-
γεν, ὁμόσας κατὰ τοὺς νόμους τοὺς κειμένους ἡ μὴν
ἐξ ἀστῆς καὶ ἐγγυητῆς γυναικὸς εἰσάγειν· τῶν δὲ |
φρατόρων οὐδεὶς ἀντεῖπεν οὐδ' ἠμφισβήτησε μὴ οὐκ
ἀληθῆ ταῦτ' εἶναι, πολλῶν ὄντων καὶ ἀκριβῶς τὰ
τοιαῦτα σκοπομένων. καίτοι μὴ οἶεσθ' ἂν, εἰ τοι- 20
αύτη τις ἦν ἡ μήτηρ ἡμῶν οἷαν οὗτοί φασιν, μήτ'
ἂν τὸν πατέρα ἡμῶν γάμους ἐστιᾶν καὶ γαμηλίαν
εἰσενεγκεῖν, ἀλλὰ ἀποκρύψασθαι ταῦτα πάντα, μήτε
τὰς τῶν ἄλλων δημοτῶν γυναικὰς αἰρεῖσθαι ἂν αὐ-
τὴν συνιεροποιεῖν τῇ Διοκλέους γυναικὶ καὶ κυρίαν
ποιεῖν ἱερῶν, ἀλλ' ἐτέρα ἂν τινι περὶ τούτων ἐπιτρέ-
πειν, μήτε τοὺς φράτορας εἰσδέχεσθαι ἡμᾶς, ἀλλὰ
κατηγορεῖν καὶ ἐξελέγχειν, εἰ μὴ πάντοθεν ἦν ὁμο-
λογούμενον τὴν μητέρα ἡμῶν εἶναι θυγατέρα γνη-
σίαν Κίρωνος. νῦν δὲ τῇ περιφανείᾳ τοῦ πράγματος

καὶ τῷ συνειδέναι ταῦτα πολλοὺς οὐδαμόθεν ἡμφισβητήθη τοιοῦτον οὐδέν. Καὶ ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 21 "Ἐτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Διοκλῆς ἔπρα-
ξεν ὅτε ἡμῶν ὁ πάππος ἐτελεύτησε, γινῶναι ῥᾷδιον
ὅτι ὁμολογούμεθα εἶναι θυγατριδοὺς Κίρωνος. ἤκον
γὰρ ἐγὼ κοιμούμενος αὐτὸν ὡς θάψων ἐκ τῆς οἰκίας
τῆς ἑμαντοῦ, τῶν ἑμαντοῦ οἰκείων τινα ἔχων, ἀνε-
ψιὸν τοῦ πατρός· καὶ Διοκλέα μὲν οὐ κατέλαβον ἐν-
δον, εἰσελθὼν δὲ εἴσω κομίζεин οἷος ἦν, ἔχων τοὺς
22 οἰσοντας. δεομένης δὲ τῆς τοῦ πάππου γυναικὸς ἐκ
τῆς οἰκίας αὐτὸν ἐκείνης θάπτειν, καὶ λεγούσης ὅτι
βοῦλοιτ' ἂν αὐτῇ τὸ σῶμα τὸ ἐκείνου συμμεταχειρί-
ζεσθαι μεθ' ἡμῶν καὶ κοσμήσαι, καὶ ταῦτα ἱκετευ-
ούσης καὶ κλαιούσης, ἐπείσθην, ὦ ἄνδρες, καὶ τού-
τῳ προσελθὼν μαρτύρων ἐναντίον εἶπον ὅτι ἐντεῦ-
θεν ποιήσομαι τὴν ταφήν· δεδημένη γὰρ εἶη ταῦτα
23 ποιεῖν ἢ τούτου ἀδελφῇ. καὶ ταῦτα Διοκλῆς ἀκού-
σας οὐδὲν ἀντεῖπεν, ἀλλὰ καὶ ἐωνῆσθαί τι τῶν εἰς
τὴν ταφήν, τῶν δὲ ἄρραβῶνα δεδωκέναι οὗτος φά-
σκων ταῦτα ἡξίου παρ' ἐμοῦ λαβεῖν, καὶ διωμολογή-
σατο τῶν μὲν ἡγορασμένων τιμὴν ἀπολαβεῖν, ὧν
δὲ ἄρραβῶνα ἔφασκε δεδωκέναι, συστήσαι τοὺς λα-
βόντας. εὐθύς οὖν τοῦτο παρεφθέργετο, ὡς οὐδ'
ὅτι οὖν εἶη Κίρων καταλελοιπῶς, οὐδένα λόγον ἐμοῦ
24 πῶ ποιομένου περὶ τῶν ἐκείνου χρημάτων. καίτοι
εἰ μὴ ἦν θυγατριδοῦς Κίρωνος, οὐκ ἂν ταῦτα διωμο-
λογεῖτο, ἀλλ' ἐκείνους ἂν τοὺς λόγους ἔλεγε „σὺ δὲ
„τίς εἶ; σοὶ δὲ τί προσήκει θάπτειν; οὐ γινώσκω
„σε· οὐ μὴ εἰσει εἰς τὴν οἰκίαν.” ταῦτ' εἰπεῖν προσ-

ἦκεν, ἃ περ νῦν ἐτέρους πέπεικε λέγειν. νῦν δὲ
τοιοῦτον μὲν οὐδὲν εἶπεν, εἰς ἔω δὲ τὰργύριον ἐκέ-
λευεν εἰσενεργεῖν. Καὶ ταῦτα ὡς ἀληθῆ λέγω, κά-
λει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Οὐ τοίνυν ἐκείνος μόνος, ἀλλ' οὐδὲ ὁ νῦν ἀμ- 25
φισβητῶν τοῦ κλήρου τοιοῦτον εἶπεν οὐδέν, ἀλλ'
ὑπὸ τούτου παρασκευασθεὶς ἀμφισβητεῖ. ἀκείνου
τὸ μὲν παρ' ἐμοῦ κοιμισθὲν ἀργύριον οὐκ ἐθελήσαν-
τος ἀπολαβεῖν, παρὰ τούτου δ' ἀπειληφέναι τῇ ὑστε-
ραία φάσκοντος, οὐκ ἐκωλύομένην συνθάπτειν ἀλλὰ
πάντα συνεποιοῦν· οὐχ ὅπως τοῦδε ἀναλίσκοντος οὐδὲ
Διοκλέους, ἀλλ' ἐξ ὧν ἐκείνος κατέλιπε γιγνομένων
τῶν εἰς αὐτὸν ἀναλωμάτων. καίτοι καὶ τούτῳ προσ- 26
ἦκεν, εἰ μὴ πάππος ἦν μοι Κίρων, ὥθειν καὶ ἐκ-
βάλλειν καὶ κωλύειν συνθάπτειν. οὐδὲν γὰρ ὁμοιον
ἦν μοι πρὸς τοῦτον· ἐγὼ μὲν γὰρ εἶων αὐτὸν ἀδελ-
φιδοῦν ὄντα τοῦ πάππου ταῦτα πάντα συμποιεῖν,
τούτῳ δ' ἐμ' οὐ προσῆκεν ἔαν, εἴπερ ἀληθῆ ταῦτα
ἦν ἅπερ νῦν λέγειν τολμῶσιν. ἀλλ' οὕτω τῇ τοῦ 27
πράγματος ἀληθείᾳ κατεπέπληκτο, ὥστ' οὐδ' ἐπὶ
τοῦ μνήματος ἐμοῦ ποιουμένου λόγους, καὶ κατηγο-
ροῦντος Διοκλέους ὅτι τὰ χρήματα ἀποστερῶν τοῦ-
τόν μοι πέπεικεν ἀμφισβητεῖν, οὐκ ἐτόλμησε γρυῖσαι
τὸ παρὰ παν οὐδὲν οὐδ' εἰπεῖν ἃ νῦν τολμᾷ λέγειν.
Καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς
μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Πόθεν χρὴ πιστεῦεσθαι τὰ εἰρημένα; οὐκ ἐκ τῶν 28
μαρτυριῶν; οἶμαί γε. πόθεν δὲ τοὺς μάρτυρας; οὐκ

ἐκ τῶν βασάνων; εἰκός γε. πόθεν | δ' ἀπιστεῖν τοῖς
τούτων λόγοις; οὐκ ἐκ τοῦ φεύγειν τοὺς ἐλέγχους;
ἀνάγκη μεγάλη. πῶς οὖν ἂν τις σαφέστερον ἐπιδεί-
ξειε γνησίαν οὖσαν θυγατέρα Κίρωνος τὴν μητέρα
29 τὴν ἐμὴν ἢ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπιδεικνύς; τῶν μὲν
παλαιῶν ἀκοὴν μαρτυρούντων παρεχόμενος, τῶν δὲ
ἐτι ζώντων τοὺς εἰδότας ἕκαστα τούτων, οὐ συνήδε-
σαν παρ' ἐκείνῳ τρεφομένην, θυγατέρα νομιζομένην,
δις ἐκδοθεῖσαν, δις ἐγγυηθεῖσαν, ἐτι δὲ περὶ πάν-
των τούτους βάσανον ἐξ οἰκετῶν πεφηνγότας, οὐ
ταῦτα πάντα ἤδεσαν, ἔγωγε μὰ τοὺς θεοὺς τοὺς Ὀλυμ-
πίους οὐκ ἂν ἔχοιμι πίστεις μείζους τούτων εἰπεῖν,
ἀλλ' ἱκανὰς εἶναι νομίζω τὰς εἰρημένους.

30 Φέρε δὴ, καὶ ὥς προσήκει ἐμοὶ μᾶλλον ἢ τούτῳ
τῶν Κίρωνος χρημάτων, νῦν ἤδη τοῦτο ἐπιδείξω.
καὶ νομίζω μὲν ἀπλῶς καὶ ὑμῖν ἤδη εἶναι φανερόν
ὅτι οὐκ ἐγγυτέρω τῆς ἀρχιστείας εἰσὶν οἱ μετ' ἐκεί-
νου φύντες ἢ οἱ ἐξ ἐκείνου γερονότες (πῶς γὰρ; οἱ
μὲν γὰρ ὀνομάζονται συγγενεῖς, οἱ δ' ἐκγονοὶ τοῦ
τελευτήσαντος)· οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οὕτως ἐχόν-
των τολμῶσιν ἀμφισβητεῖν, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν νό-
31 μων ἀκριβέστερον διδάξομεν. εἰ γὰρ ἔξη μὲν ἡ ἐμὴ
μήτηρ, θυγάτηρ δὲ Κίρωνος, μηδὲν δὲ ἐκεῖνος δια-
θέμενος ἐτελεύτησεν, ἦν δὲ ἀδελφὸς οὗτος αὐτῷ, μὴ
ἀδελφιδοῦς, συνοικῆσαι μὲν ἂν τῇ γυναικὶ κύριος
ἦν, τῶν δὲ χρημάτων οὐκ ἂν, ἀλλ' οἱ γενόμενοι παῖ-
δες ἐκ τούτου καὶ ἐξ ἐκείνης, ὅποτε ἐπὶ δίετες ἤβη-
σαν· οὕτω γὰρ οἱ νόμοι κελεύουσιν. εἰ τοίνυν καὶ
ζώσης κύριος αὐτὸς μὴ ἐγένετο τῶν τῆς γυναικὸς,
ἀλλ' οἱ παῖδες, δῆλον ὅτι καὶ τετελευτηκίας, ἐπεὶ
παῖδας ἡμᾶς καταλείπειν, οὐ τούτοις ἀλλ' ἡμῖν
προσῆκει κληρονομεῖν τῶν χρημάτων.

Οὐ τοίνυν ἐκ τούτου μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ 32
περὶ τῆς κακώσεως νόμου δῆλόν ἐστιν. εἰ γὰρ ἔξη
μὲν ὁ πάππος, ἐνδεὴς δὲ ἦν τῶν ἐπιτηδείων, οὐκ ἂν
οὗτος ὑπόδικος ἦν τῆς κακώσεως ἀλλ' ἡμεῖς. κελεύει
γὰρ τρέφειν τοὺς γονέας· γονεὺς δ' εἰσὶ μήτηρ καὶ
πατήρ καὶ πάππος καὶ τήθη καὶ τούτων μήτηρ καὶ
πατήρ, ἐὰν ἐτι ζῶσιν· ἐκεῖνοι γὰρ ἀρχὴ τοῦ γένους
εἰσὶ, καὶ τὰ ἐκείνων παραδίδονται τοῖς ἐκγόνοις· διό-
περ ἀνάγκη τρέφειν αὐτούς ἐστι, καὶν μηδὲν κατα-
λίπωσι. πῶς οὖν δίκαιόν ἐστιν, ἐὰν μὲν μηδὲν κα-
ταλίπωσιν, ἡμᾶς ὑποδίκους εἶναι τῆς κακώσεως, ἦν
μὴ τρέφωμεν, εἰ δὲ τι καταλείπωσι, τόνδ' εἶναι
κληρονόμον ἀλλὰ μὴ ἡμᾶς; οὐδαμῶς δήπουθεν.

Πρὸς ἓνα δὲ τὸν πρῶτον τῶν συγγενῶν προσάξω, 33
καὶ τοῦ γένους καθ' ἕκαστον ὑμᾶς ἐρωτήσω· ῥᾶστα
γὰρ οὕτω μάθοιτ' ἂν. Κίρωνος πότερον θυγάτηρ ἢ
ἀδελφὸς ἐγγυτέρω τοῦ γένους ἐστί; δῆλον γὰρ ὅτι
θυγάτηρ· ἡ μὲν γὰρ ἐξ ἐκείνου γέγονεν, ὁ δὲ μετ'
ἐκείνου. θυγατρὸς δὲ παῖδες ἢ ἀδελφός; παῖδες δή-
πουθεν· γένος γὰρ ἀλλ' οὐχὶ συγγένεια τοῦτ' ἐστίν.
εἰ δὴ πρόεχομεν ἀδελφοῦ τοσοῦτον, ἢ που τοῦδ' ἔ-
34 ὄντος ἀδελφιδοῦ πάμπλου πρότεροί ἐσμεν. Δέδοικα
δὲ μὴ λίαν ὁμολογούμενα λέγων ἐνοχλεῖν ὑμῖν δόξω·
πάντες γὰρ ὑμεῖς τῶν πατρῶων, τῶν παππῶων, τῶν
ἐτι περ αὐτέρω κληρονομεῖτε ἐκ γένους παρειληφότες
τὴν ἀρχιστείαν ἀνεπίδικον, καὶ οὐκ οἶδ' εἴ τιτι προ-
τοῦ πάποτε τοιοῦτος ἀγὼν συμβέβηκεν. ἀναγνούς
οὖν τὸν τῆς κακώσεως νόμον, ὃν ἔνεκα ταῦτα γίννε-
ται, καὶ ταῦτ' ἡδὴ πειράσσομαι διδάσκειν.

ΝΟΜΟΣ.

Κίρων γὰρ ἐκέκτητο οὐσίαν, ᾧ ἄνδρες, ἀγρόν 35

μὲν Φλυῆσι, καὶ ταλάντου ῥαδίως ἄξιον, οἰκίας δ' ἐν ἄστει δύο, τὴν μὲν μίαν μισθοφοροῦσαν, παρὰ τὸ ἐν Λίμναις Διονύσιον, διςχιλίας εὐρίσκουσιν, τὴν δ' ἑτέραν, ἐν ἣ ἀντὸς ᾧκει, τριῶν καὶ δέκα μνῶν· ἔτι δὲ ἀνδράποδα μισθοφοροῦντα καὶ δύο θεραπαίνας καὶ παιδίσκην, καὶ ἑπιπλα δι' ὧν ᾧκει τὴν οἰκίαν, σχεδὸν σὺν τοῖς ἀνδραπόδοις ἄξια τρισκαίδεκα μνῶν· σύμπαντα δὲ ὅσα φανερά ἦν, πλέον ἢ ἐνενήκοντα μνῶν· χωρὶς δὲ τούτων δανείσματα οὐκ ὀλίγα, 38 ἀφ' ὧν ἐκεῖνος τόκους ἐλάμβανε. τούτοις Διοκλῆς μετὰ τῆς ἀδελφῆς | πάλαι ἐπεβούλευνεν, ἐπειδὴ τάχιστα οἱ παῖδες οἱ Κίρωνος ἐτελεύτησαν. ἐκείνην μὲν γὰρ οὐκ ἐξεδίδου δυνάμενην ἔτι τεκεῖν παῖδας ἐξ ἑτέρου ἀνδρός, ἵνα μὴ χωρισθείσης περὶ τῶν αὐτοῦ βουλευέσαιο καθάπερ προσῆκεν, ἔπειθε δὲ μένειν φάσκουσιν ἐξ αὐτοῦ κνεῖν οἴεσθαι, προσποιουμένην δὲ διαφθεῖρειν ἄκουσαν, ἵν' ἐλπίζων αἰεὶ γενήσεσθαι παῖδας αὐτῷ μηδέτερον ἡμῶν εἰσποιήσαιο νόον· καὶ τὸν πατέρα διέβαλλεν αἰεὶ, φάσκων αὐτὸν ἐπιβου- 37 λεύειν τοῖς ἐκείνου. τὰ τε οὖν χρέα πάντα ὅσα ὠφέλετο αὐτῷ, καὶ τόκους ἔπειθε, τὰ τε φανερά δι' αὐτοῦ ποιεῖσθαι, παράγων ἄνδρα πρεσβύτερον θεραπέλαις καὶ κολακείαις, ἕως ἅπαντα τὰ ἐκείνου περιέλαβεν. εἰδὼς δὲ ὅτι πάντων ἐγὼ τούτων κατὰ τὸ προσῆκον εἶναι κύριος ζητήσω, ὁπότε ὁ πάππος ἐτελεύτησεν, εἰσιέναι μὲν με καὶ θεραπεύειν ἐκείνον καὶ συνδιατρέβειν οὐκ ἐκώλυε, δεδιὼς μὴ τραχηθεὶς εἰς ὀργὴν κατασταίην πρὸς αὐτόν, παρεσκεύαζε δέ μοι τὸν ἀμφισβητήσοντα τῆς οὐσίας, μέρος πολλοστὸν τούτῳ μεταδιδούς εἰ κατορθώσειεν, αὐτῷ δὲ ταῦτα πάντα περιποιῶν, καὶ οὐδὲ πρὸς τοῦτον ὁμολογῶν τὸν πάππον χρήματα καταλιπεῖν, ἀλλ' εἶναι

φάσκων οὐδέν. καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ἐτελεύτησεν, ἐν- 38 τάφια προπαρασκευασάμενος τὸ μὲν ἀργύριον ἐμὲ ἐκέλευεν ἐνεργεῖν, ὥς τῶν μαρτύρων ἠκούσατε μαρτυρησάντων, ἀπειληφέναι δὲ παρὰ τοῦδε προσποιεῖτο, παρ' ἐμοῦ δὲ οὐκέτι ἤθελεν ἀπολαβεῖν, ὑποπαρωθῶν, ὅπως ἐκεῖνος δοκοίη θάπτειν ἀλλὰ μὴ ἐγὼ τὸν πάππον. ἀμφισβητοῦντος δὲ τούτου καὶ τῆς οἰκίας ταύτης καὶ τῶν ἄλλων ὧν ἐκεῖνος κατέλιπε, καὶ οὐδὲν φάσκοντος καταλελοιπέναι, βιάσασθαι μὲν καὶ τὸν πάππον μεταφέρειν ἐν ταῖς τοιαύταις ἀκαιρίας οὐκ ᾧμην δεῖν, τῶν φίλων μοι ταῦτα συγγινωσκόντων, συνεποιοῦν δὲ καὶ συνέθαπτον, ἐξ ὧν ὁ πάππος κατέλιπε τῶν ἀναλωμάτων γιγνομένων. καὶ 39 ταῦτα μὲν οὕτως ἀναγκασθεὶς ἔπραξα τοῦτον τὸν τρόπον· ὅπως δὲ μηδὲν μου ταύτῃ πλεονεκτοῖεν, παρ' ὑμῖν φάσκοντες οὐδέν με εἰς τὴν ταφὴν ἀνηλωκέναι, τὸν ἐξηγητὴν ἐρόμενος ἐκείνου κελεύσαντος ἀνήλωσα παρ' ἐμαυτοῦ καὶ τὰ ἔνστα ἐπήνεγκα, ὥς οἶόν τε κάλλιστα παρασκευάσας, ἵνα αὐτῶν ἐκκόψαιμι ταύτην τὴν ἱεροσυλίαν, καὶ ἵνα μὴ δοκοῖεν οὗτοι μὲν ἀνηλωκέναι πάντα, ἐγὼ δὲ οὐδέν, ἀλλ' ὁμοίως κἀγώ.

Καὶ τὰ μὲν γεγενημένα, καὶ δι' ἃ τὰ πράγματα 40 ταῦτ' ἔχομεν, σχεδὸν τι ταῦτ' ἐστίν, ὧ ἄνδρες· εἰ δὲ εἰδείητε τὴν Διοκλέους ἀναισχυντίαν, καὶ περὶ τὰ ἄλλα οἷός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀπιστήσαιτ' ἴσως τῶν εἰρημένων οὐδενί. οὗτος μὲν γὰρ ἔχει τὴν οὐσίαν, ἀφ' ἧς νῦν ἐστὶ λαμπρός, ἀλλοτρίαν, ἀδελφῶν τριῶν ὁμομητρίων ἐπικλήρων καταλειφθεῖσάν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτῶν εἰσποιήσας, οὐδεμίαν ἐκείνου περὶ τούτων ποιησαμένου διαθήκην. ταῖν δ' ἀδελφαῖν ταῖν 41 θυοῖν ἐπειδὴ τὰ χρήματα εἰσεπράττετο ὑπὸ τῶν ἐκείνους συνοικούντων, τὸν μὲν τὴν πρεσβυτέραν ἔχοντα

κατοικοδομήσας καὶ ἐπιβουλεύσας ἡτίμωσε, καὶ γρα-
φὴν ὕβρεως γραφεὶς οὐδέπω τούτων δίκην δέδωκε,
τῆς δὲ μετ' ἐκείνην γενομένης τὸν ἄνδρα ἀποκτείνειναι
κελεύσας οἰκέτην ἐκείνον μὲν ἐξέπεμψε, τὴν δ' αἰ-
42 τίαν εἰς τὴν ἀδελφὴν ἔτρεψε, καταπλήξας δὲ ταῖς
αὐτοῦ βδελυρίαις προσαφήρηται τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὴν
οὐσίαν ἐπιτροπέυσας, καὶ κατέχει τὸν ἀγρόν, φελλέα
δὲ ἐκείνῳ δέδωκε. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω, δε-
δίασι μὲν αὐτόν, ἴσως δ' ἂν μοι καὶ μαρτυρῆσαι ἐθε-
λήσειαν· εἰ δὲ μή, τοὺς εἰδότας παρῆξομαι μάρτυρας.
Καὶ μοι κάλει δεῦρο αὐτοὺς προῶτον.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 Οὕτω τοίνυν ἀσελγὴς ὢν καὶ βίαιος καὶ τὴν τῶν
ἀδελφῶν οὐσίαν ἀπεστερηκὼς οὐκ ἀγαπᾷ τὰ ἐκείνων
ἔχων, ἀλλ' ὅτι δίκην οὐδεμίαν αὐτῶν δέδωκεν, ἥκει
καὶ τὰ τοῦ πάππου χρήματα ἡμᾶς ἀποστερήσων, καὶ
τούτῳ δύο μνᾶς (ὡς ἀκούομεν) | μόνας δεδωκὼς οὐ
μόνον περὶ χρημάτων ἡμᾶς ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πα-
τρίδος εἰς κινδύνους καθίστησιν. ἐὰν γὰρ ἐξαπατη-
θῇτε ὑμεῖς πεισθέντες ὡς ἡ μήτηρ ἡμῶν οὐκ ἦν πο-
λίτις, οὐδ' ἡμεῖς ἐσμεν· μετ' Εὐκλείδην γὰρ ἄρχοντα
γερόναμεν. ἄρα περὶ μικρῶν τινῶν ἡμῖν τὸν ἀγῶνα
44 κατεσκεύακε; καὶ ζῶντος μὲν τοῦ πάππου καὶ τοῦ
πατρὸς οὐδεμίαν αἰτίαν εἶχομεν, ἀλλ' ἀναμφισβήτη-
τοι τὸν ἅπαντα χρόνον διετελέσαμεν· ἐπειδὴ δ' ἐκεῖ-
νοι τετελευτήκασι, καὶ νῦν νικήσωμεν, ὄνειδος ἔξο-
μεν, διότι ἡμφισβητήθημεν, διὰ τὸν Ὀρέστην τοῦτον
τὸν κακῶς ἀπολούμενον, ὃς μοιχὸς ληφθεὶς καὶ πα-
θὼν ὅτι προσήκει τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας οὐδ'
ὡς ἀπαλλάττεται τοῦ πράγματος, ὡς οἱ συνειδότες

καταμαρτυροῦσι. τοῦτον μὲν οὖν, οἷός ἐστι, καὶ νῦν
ἀκούετε καὶ αὐτὸς ἀκριβέστερον πεύσεσθε, ὅταν κατ'
αὐτοῦ τὴν δίκην ἡμεῖς εἰσώμεν· ὑμῶν δ' ἐγὼ δέο- 45
μαι καὶ ἰκετεύω, μή με περιίδητε περὶ τούτων ὑβρι-
σθέντα τῶν χρημάτων ὧν ὁ πάππος κατέλιπε, μηδ'
ἀποστερηθέντα, ἀλλὰ βοηθήσατε καθ' ὅσον ὑμῶν
ἐκαστος τυγχάνει δυνάμενος. ἔχετε δὲ πίστεις ἰκα-
νάς ἐκ μαρτυριῶν, ἐκ βασάνων, ἐξ αὐτῶν τῶν νό-
μων, ὅτι τ' ἐσμεν ἐκ θυγατρὸς γνησίας Κίρωνος,
καὶ ὅτι προσήκει ἡμῖν μᾶλλον ἢ τοῦτοις κληρονομεῖν
τῶν ἐκείνου χρημάτων, ἐκρόνοις οὖσι τοῦ πάππου.
μνησθέντες οὖν καὶ τῶν ὀρκῶν οὓς ὁμόσαντες δικά- 46
ξετε, καὶ τῶν λόγων οὓς εἰρήκαμεν, καὶ τῶν νόμων,
ἢ δίκαιόν ἐστι, ταύτην τὴν ψήφον τίθεσθε.

Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς
οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων. Λαβὲ δ' αὐτοῖς τὴν
μαρτυρίαν τὴν λοιπὴν, ὡς ἐλήφθη μοιχὸς, καὶ ἀνά-
γνωνθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

9.

ΠΕΡΙ ΤΟΥΤΟΥ ΑΣΤΥΦΙΛΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

Ἀστυφίλος καὶ ὁ λέγων τὸν λόγον ἀδελφοὶ ὁμομή-
τριοι· τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἀστυφίλου διαθήκας προ-
ήνεγκε Κλέων τις, ἀνεψιὸς ὢν αὐτοῦ, φάσκων αὐτὰς
γενέσθαι εἰς τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ. ὁ δὲ ἀδελφὸς τοῦ Ἀστυ-
φίλου κατηγορεῖ τῶν διαθηκῶν ὡς πλαστῶν. Ἡ στάσις
στοχασμός.

Ἀδελφός μοι ἦν ὁμομήτριος, ὃ ἄνδρες, Ἀστυ-
 φίλος, οὗ ἔστιν ὁ κληρὸς ἀποδημήσας οὖν μετὰ τῶν
 εἰς Μυτιλήνην στρατιωτῶν ἐτελεύτησε. πειράσομαι
 δ' ὑμῖν ἐπιδείξαι ὅπερ ἀντάμοσα, ὥς οὔτε ἐποίησατο
 ἐκεῖνος υἱὸν ἑαυτοῦ, οὔτ' ἔδωκε τὰ ἑαυτοῦ, οὔτε δια-
 θήκας κατέλιπεν, οὔτε προσήκει ἔχειν τὰ Ἀστυφίλου
 2 οὐδενὶ ἄλλῳ ἢ ἐμοί. ἔστι γὰρ Κλέων οὗτος ἀνεψιὸς
 Ἀστυφίλῳ πρὸς πατρός, ὁ δὲ υἱὸς ὁ τούτου, ὃν εἰς-
 ποιεῖ ἐκείνῳ, ἀνεψιαδούς. εἰσποίητος δ' ἦν ὁ πα-
 τὴρ ὁ Κλέωνος εἰς ἄλλον οἶκον, καὶ οὗτοι ἔτι εἰσὶν
 ἐν ἐκείνῳ τῷ οἴκῳ, ὥστε γένει μὲν διὰ τὸν νόμον
 οὐδὲν προσήκουσιν Ἀστυφίλῳ. ἐπειδὴ δὲ κατὰ ταῦτα
 οὐκ ἦν ἀμφισβήτησις, διαθήκας, ὃ ἄνδρες, ψευδεῖς
 (ὥς ἐγὼ οἶμαι ἐπιδείξω) κατεσκεύασαν καὶ ζητοῦσιν
 3 ἀποστερησαί με τῶν τοῦ ἀδελφοῦ. καὶ οὕτω σφόδρα
 Κλέων οὗτος καὶ πρότερον καὶ νῦν οὐδένα ἄλλον τὸν
 κληρὸν ἡγεῖται ἔχειν ἢ αὐτόν, ὥστ' ἐπειδὴ τάχιστα
 ἡγγέλθη Ἀστυφίλος τετελευτηκώς, τοῦ μὲν πατρὸς
 τοῦ ἐμοῦ ἀσθενούντος, ἐμοῦ δὲ οὐκ ἐπιδημούντος
 ἀλλὰ στρατευομένου, εἰς τὸ χωρίον ἐνεβάτευσε, καὶ
 εἴ τι ἄλλο ἐκεῖνος κατέλιπεν, ἅπαντα ἔφη τοῦ υἱοῦ
 4 τοῦ ἑαυτοῦ εἶναι, πρὶν τι ὑμᾶς ψηφίσασθαι. ἐπεὶ
 δ' ἐκομίσθη τὰ ὅσα τοῦ ἀδελφοῦ, ὁ μὲν προσποι-
 ούμενος πάλαι υἱὸς εἰσπεποιήσθαι οὐ προὔθετο οὐδ'
 ἔθαψεν, | οἱ δὲ φίλοι Ἀστυφίλου καὶ οἱ συστρατιώ-
 ται, ὁρῶντες τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἀρρωστοῦντα, ἐμὲ
 δὲ οὐκ ἐπιδημούντα, αὐτοὶ καὶ προὔθεντο καὶ τὰλλα
 πάντα τὰ νομιζόμενα ἐποίησαν καὶ τὸν ἐμὸν πατέρα
 ἀσθενούντα ἐπὶ τὸ μνημα ἤγαγον εὖ εἰδότες ὅτι
 ἀσπάζοιτο αὐτὸν Ἀστυφίλος. τούτου δ' ὑμῖν αὐτοῦς
 τοὺς ἐπιτηδείους τοὺς ἐκείνου μάρτυρας παρέξομαι
 τῶν παρόντων.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὅτι μὲν οὐκ ἔθαψε Κλέων Ἀστυφίλον, οὐδ' ἂν 5
 αὐτὸς ἕξαρκος γένοιτο μεμαρτύρηται τε ὑμῖν· ἐπειδὴ
 δ' ἐπεδήμησα ἐγὼ καὶ ἡσθόμην καρπουμένους τού-
 τους τὰ ἐκείνου, ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ ποιηθεὶς ὑπὸ Ἀστυ-
 φίλου, καὶ τούτων διαθήκας καταλίποι παρὰ Ἱεροκλεῖ
 Ἡφαιστιάδῃ, ἀκούσας ἐγὼ λέγοντος αὐτοῦ ταῦτα
 ἐπορευόμεν παρὰ τὸν Ἱεροκλέα, εὖ μὲν εἰδὼς ὅτι ὥς
 οἶόν τε μάλιστα ἐπιτηδείος εἴη Κλέωνι, οὐκ ἡγοῦμε- 6
 νος δ' ἂν αὐτὸν τολμήσαι τι ψεύσασθαι κατὰ Ἀστυ-
 φίλου τετελευτηκότος, καὶ ταῦτα θείον ὄντα καὶ ἐμοῦ
 καὶ ἐκείνου. ὅμως δέ, ὃ ἄνδρες, οὐδὲν τούτων ὑπο-
 λογισάμενος ὁ Ἱεροκλῆς, ἐρωτώμενος ὑπ' ἐμοῦ ἀπε-
 κρίνατό μοι ὅτι ἔχει τὰς διαθήκας· λαβεῖν δὲ ἔφη
 αὐτὰς παρὰ Ἀστυφίλου, ὅτε εἰς Μυτιλήνην ἔμελλεν
 ἐκεῖνος ἐκπλεῖν. Ὡς δὲ ταῦτ' ἔλεγεν, ἀνάγκη μοι
 ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν, ὃ ἄνδρες, οὔτε παραγενόμενος 7
 οὐδεὶς ἔτυχε τῶν οἰκείων ὅτε ὁ ἀδελφὸς ἐτελεύτησεν,
 οὔτε ἐγὼ ἐπεδήμουν ὅτε τὰ ὅσα αὐτοῦ δεῦρο ἐκο-
 μίσθη, ἀναγκαῖόν μοι ἔστιν ἐξ αὐτῶν ὧν οὗτοι λέ-
 γουσιν ἐλέγχειν ψευδεῖς οὖσας τὰς διαθήκας ὥς ἐποιή-
 σαντο. εἰκὸς γὰρ ἐκείνου οὐ μόνον ἐπιθυμεῖν υἱὸν
 ποιησάμενον καταλιπεῖν, ἀλλὰ καὶ σκοπεῖσθαι ὅπως
 κυριώτατα ἔσται ἢ ἂν διαθῇται, καὶ τὴν τε οὐσίαν,
 ὃν ἂν ἐκεῖνος εἰσποιήσεται, οὗτος ἔξει. καὶ ἐπὶ τοὺς
 βωμοὺς τοὺς πατρώους οὗτος βαδιεῖται, καὶ τελευ-
 τήσαντι αὐτῷ καὶ τοῖς ἐκείνου προγόνοις τὰ νομιζό-
 μενα ποιήσει· ἅπαντα δὲ ταῦτα μάλιστα ἂν εἰδέναι 8

ὅτι γένοιτο, εἰ μὴ ἄνευ τῶν οἰκείων τῶν ἑαυτοῦ τὰς διαθήκας ποιοῖτο, ἀλλὰ πρῶτον μὲν συγγενεῖς πα-
ρακαλέσας, ἔπειτα δὲ φράτορας καὶ δημότας, ἔπειτα
τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ὅσους δύναιτο πλείστους· οὕτω
γὰρ εἴτε κατὰ γένος εἴτε κατὰ δόσιν ἀμφισβητοίη τις,
9 ὥσθιως ἂν ἐλέγχωτο ψευδόμενος. ὁ τοίνυν Ἀστύφι-
λος οὐδὲν φαίνεται τοιοῦτον ποιήσας, οὐδὲ παραστη-
σάμενος οὐδένα τούτων ὅτε διέθετο ἃ οὗτοί φασιν,
εἰ μὴ τις ἄρα ὑπὸ τούτων πέπεισται ὁμολογεῖν πα-
ρεῖναι. αὐτὸς δ' ὑμῖν πάντας τούτους μαρτυροῦν-
τας παρεξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 10 Ἴσως τοίνυν Κλέων οὔτοσί φησιν οὐκ εἰκὸς εἶναι
τεκμηρίοις ὑμᾶς χρῆσασθαι τούτοις τοῖς μάρτυσιν,
ὅτι μαρτυροῦσι μὴ εἰδέναι Ἀστύφιλον ταῦτα διατιθέ-
μενον. ἐγὼ δ' οἶμαι, περὶ γε διαθηκῶν οὔσης τῆς
ἀμφισβητήσεως καὶ περὶ τοῦ ποιηθῆναι τινα υἱὸν
Ἀστυφίλῳ, ἡμῖν πολὺ βεβαιότερον εἶναι μαρτυρίαν
ἢν οἱ ἀναγκαῖοι οἱ ἐκείνου περὶ τῶν μεγίστων μὴ
φασὶ παραγενέσθαι, μᾶλλον ἢ ἢν οἱ μὴδὲν προσήκον-
11 τες μαρτυροῦσι παρεῖναι. καὶ ἐχρῆν δ', ὧς ἄνδρες,
καὶ αὐτὸν Κλέωνα, μὴ δοκοῦντα εἶναι ἡλίθιον, ὅτε
τὸν υἱὸν τὸν τούτου ἐποιεῖτο Ἀστύφιλος καὶ τὰς δια-
θήκας κατέλειπε, παρακαλέσαι εἰ τέ τινα συγγενῇ
ἐπιδημοῦντα ἐρίγνωσκε, καὶ τοὺς ἄλλους, ὅτῳ ἔμ-
βραχὺ περ ἦδει Ἀστύφιλον χρώμενον. κωλύσαι μὲν
γὰρ οὐδεὶς αὐτὸν ἐδύνατο, ὅτῳ ἐβούλετο, δοῦναι τὰ
ἑαυτοῦ· τούτῳ δ' ἂν μεγάλη μαρτυρία ἦν, ὅτι οὐ
12 λάθρα ταῦτα διέθετο. ἔτι δ', ὧς ἄνδρες, εἰ μὲν ὁ
Ἀστύφιλος μὴδένα ἐβούλετο εἰδέναι ὅτι τὸν Κλέωνος

υἱὸν ἐποιεῖτο μὴδ' ὅτι διαθήκας καταλίποι, εἰκὸς ἦν
μὴδὲ ἄλλον μὴδένα ἐγγεγράφθαι ἐν τῷ γραμματεῖ
μάρτυρα· εἰ δ' ἐναντίον μαρτύρων φαίνεται διαθέ-
μενος, τούτων δὲ μὴ τῶν μάλιστα χρωμένων ἀλλὰ
τῶν ἐντυχόντων, πῶς εἰκὸς ἐστὶν ἀληθεῖς εἶναι τὰς
διαθήκας; οὐ γὰρ ἂν ἡγοῦμαι ἔργω οὐδένα, υἱὸν 13
ἑαυτῷ ποιούμενον, τολμῆσαι ἄλλους τινὰς παρακα-
λέσαι ἢ | τούτους, οἷς περ καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων κοι-
νωνὸν ἀνθ' αὐτοῦ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἐμελλε κα-
ταλιπεῖν. ἀλλὰ μὴν οὐδ' αἰσχυνθῆναι οὐδενὶ προσ-
ῆκει ἐπὶ τοιαύταις διαθήκαις ὡς πλείστους μάρτυρας
παρίστασθαι, νόμον γε ὄντος ἐξεῖναι ὅτῳ βούλοιτο
δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ.

Σκέψασθε δέ, ὧς ἄνδρες, καὶ ἐκ τοῦ χρόνου ὃν 14
οὗτοι λέγουσι περὶ τῶν διαθηκῶν. ὅτε γὰρ εἰς Μυ-
τιλήνῃν ἐξέπλει στρατευσόμενος, τότε φασὶν αὐτὸν
ταῦτα διαθέσθαι· φαίνεται δὲ ὁ Ἀστύφιλος τῷ τού-
των λόγῳ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι προειδώς. πρῶτον
μὲν γὰρ ἐστρατεύσατο εἰς Κόρινθον, ἔπειτα εἰς Θετ-
ταλίαν, ἔτι δὲ τὸν Θηβαϊκὸν πόλεμον ἅπαντα, καὶ
ἄλλοσε ὅπου περ αἰσθάνοιτο στρατεύμα συλλεγόμε-
νον, ἅπανταχῇ ἀπεδήμει λοχαγῶν· καὶ οὐδ' ἐν μιᾷ
τούτων τῶν ἐξόδων διαθήκας κατέλειπε. ἡ δὲ εἰς
τὴν Μυτιλήνῃν στρατεία τελευταία αὐτῷ ἐγένετο, ἐν
ἣ καὶ ἀπέθανε. τῷ οὖν ἂν ὑμῶν φανείη πιστόν, πρό- 15
τερον ἄλλας στρατείας τοῦ Ἀστυφίλου στρατευομένου
καὶ εὖ εἰδότος ὅτι ἐν ἀπάσαις μέλλοι κινδυνεύειν,
οὕτως ἀκριβῶς τὰ παρὰ τῆς τύχης συμβῆναι, ὥστ'
ἐν μὲν τῷ πρόσθεν χρόνῳ μὴδὲ περὶ ἐνὸς αὐτὸν τῶν
αὐτοῦ διαθέσθαι, ὅτε δὲ τὸ τελευταῖον ἐμελλε στρα-
τεύεσθαι, ἐθελοντὴν τε ἐκπλέοντα καὶ μάλιστα ἐκ
ταύτης τῆς στρατείας ἐλπίζοντα σωθήσεσθαι, πῶς

τούτον πιστὸν ἤδη τὰς διαθήκας τότε καταλιπεῖν καὶ ἐκπλεύσαντα τελευτήσαι;

- 16 Χωρὶς δὲ τούτων, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἐτι μείζω τεκμήρια παρέξομαι ὥς οὐδὲν ἀληθὲς λέγουσιν οὗτοι. ἐπιδείξω γὰρ ὑμῖν ἐχθιστον ἀπάντων ὄντα Ἀστυφίλον Κλέωνι, καὶ οὕτω σφόδρα καὶ δικαίως μισοῦντα τοῦτον, ὥστε πολὺ ἂν θάττον διαθέμενον μηδένα ποτὲ τῶν ἑαυτοῦ οἰκείων διαλεχθῆναι Κλέωνι, μᾶλλον ἢ τὸν τούτου υἱὸν ποιησάμενον. Εὐθυκράτει γὰρ, ὧς ἄνδρες, τῷ πατρὶ τῷ Ἀστυφίλου αἰτίως γενέσθαι λέγεται τοῦ θανάτου Θούδιππος ὁ Κλέωνος τουτοῦ πατὴρ, αἰκισάμενος ἐκείνον διαφορᾶς τινας αὐτοῖς γενομένης ἐν τῇ νεμῇσει τοῦ χωρίου, καὶ οὕτως αὐτὸν διατεθῆναι, ὥστε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτὸν ἀσθενήσαντα οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον ἀποθανεῖν.
- 18 ὥς δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, ἴσως μὲν καὶ Ἀραφηνίων καὶ πολλοὶ τῶν τότε συγγεωργοῦντων μαρτυρήσειαν ἂν μοι, διαρρηθῇ δὲ περὶ τηλικούτου πράγματος οὐκ ἂν ἔχοιμι ὅπως ὑμῖν παρασχοίμην. καὶ γὰρ αὐτὸν τυπτόμενον ἰδὼν Ἰεροκλῆς, ὁ τὸ γραμματεῖον φάσκων παρ' ἑαυτῷ τεθῆναι, οἶδ' ὅτι οὐκ ἂν ἐθελήσειε μαρτυρῆσαι ἐναντία ταῖς διαθήκαις αἷς αὐτὸς ἀποφαίνει. Ὅμως μέντοι καὶ κάλει Ἰεροκλέα, ἵνα ἐναντίον τούτων μαρτυρήσῃ ἢ ἐξομώσῃται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΕΞΟΜΟΣΙΑ.

- 19 Ἀκριβῶς μὲν ἦδειν· τοῦ γὰρ αὐτοῦ ἀνδρός ἔστιν, ἃ μὲν οἶδεν, ἐξομνῆσαι, τῶν δὲ μὴ γενομένων πῶς ἐθέλειν ἐπιθεῖναι ἢ μὴν εἰδέναι γενόμενα· ὥς δέ, ὅτε ἀπέθνησκειν Εὐθυκράτης ὁ πατὴρ Ἀστυφίλου, ἐπέσκηψε τοῖς οἰκείοις μηδένα ποτὲ ἔασαι ἐλθεῖν

τῶν Θουδίππου ἐπὶ τὸ μνημα τὸ ἑαυτοῦ, τούτων ὑμῖν τὸν ἔχοντα τὴν τηθίδα τοῦ Ἀστυφίλου μάρτυρα παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἀκούων τοίνυν ταῦτα ὁ Ἀστυφίλος καὶ τούτου 20 καὶ τῶν ἄλλων προσηκόντων εὐθέως ἐκ παιδίου, ἐπειδὴ τάχιστα ἤρξατο φρονεῖν, οὐδὲ πώποτε διέλεχθη Κλέωνι, ἀλλὰ πρότερον ἐτελεύτησεν, οὐκ ἡγούμενος ὅσιον εἶναι, τοιαύτην αἰτίαν ἔχοντος Θουδίππου περὶ τὸν αὐτοῦ πατέρα, τῷ ἐκείνου νικῆ διαλέγεσθαι. ὥς οὖν τὸν ἅπαντα χρόνον διάφορος ἦν Κλέωνι τουτοῦ, ὑμῖν τοὺς συνειδότας μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Εἰς τὰς θυσίας τοίνυν, ἐν αἷσπερ οἱ ἄλλοι Ἀθη- 21 ναῖοι ἐστιῶνται, πρῶτον μὲν δημότην ὄντα, ἔπειτα ἀνεψιόν, ἐτι δὲ τὸν υἱὸν τὸν τούτου μέλλοντα ποιεῖσθαι, εἰκὸς δὴπου ἦν, ὅποτε περ ἐπιδημοίῃ, μηδὲ μεθ' ἐνὸς ἄλλου ἵνα τὸν Ἀστυφίλον ἢ μετὰ Κλέωνος. ὥς τοίνυν οὐδέποτε ἤλθε μετ' αὐτοῦ, ὑμῖν τῶν δημοτῶν μαρτυρίαν ἀναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Οὕτως τοίνυν διακείμενος τῷ τετελευτηκότῃ 22 Κλέων ἀξιοῖ τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ τὰ ἐκείνου ἔχειν. καὶ τί δεῖ τοῦτον λέγειν; ἀλλ' Ἰεροκλῆς, θεὸς ὢν καὶ ἐκείνῳ καὶ ἐμοί, οὕτως ἐστὶ τολμηρὸς ὥστε οὐ γενομένης διαθήκας ἡκε φέρων, καὶ φησι παρ' ἑαυτῷ Ἀστυφίλον τάντας καταλιπεῖν. καίτοι, Ἰεροκλῆς, 23

πολλὰ ἀγαθὰ παθὼν ὑπὸ Θεοφράστου τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ὅτε χεῖρον ἔπραττες ἢ νυνί, καὶ ὑπὸ Ἀστυφίλου, οὐδετέρῳ αὐτοῖν τὴν ἀξίαν χάριν ἀποδίδως· ἐμὲ μὲν γὰρ νῦν ὄντα Θεοφράστου, σαυτῷ δὲ ἀδελφιδούν, ἀποστερεῖς ἃ μοι οἱ νόμοι ἔδωκαν, Ἀστυφίλου δὲ τεθνεώτος καταψεύδη, καὶ τὸ κατὰ σαυτὸν μέρος τοὺς ἐχθίστους καθίστης τῶν ἐκείνου κληρονόμους. καὶ πρὶν μὲν ληχθῆναι τοῦ κλήρου, ὧς ἄνδρες, 24 εὖ εἰδὼς ὁ Ἰεροκλῆς ὅτι οὐδενὶ ἄλλῳ γίγνοιτο τὰ Ἀστυφίλου ἢ ἐμοί, ἐν μέρει ἐκάστω τῶν ἐκείνου ἐπιτηδείων προσήει πωλῶν τὸ πρᾶγμα καὶ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας πείθων ἀμφισβητεῖν, λέγων ὅτι θεῖος εἴη Ἀστυφίλῳ καὶ ἀποφανοίη διαθήκας ἐκείνου καταλειπότα, εἰ τις αὐτῷ κοινώσοιτο· ἐπειδὴ δὲ πρὸς Κλέωνα διωμολογήσατο καὶ τῶν τοῦ ἀδελφοῦ ἐμερίσατο, νυνὶ ὡς ἀληθῆ λέγων ἀξιώσει πιστεῦεσθαι. δοκεῖ δέ μοι κἄν ὁμοῖα ἄσμενος, εἰ τις αὐτῷ ὄρκον 25 διδοίη. καὶ ἐμοὶ μὲν συγγενῆς ὢν οὐδὲ τὰ γενόμενα ἐθέλει μαρτυρεῖν, ὃ δ' οὐδὲν προσήκει, τούτῳ τὰ ψευδῆ συλλαμβάνει καὶ τῶν οὐ πραχθέντων γραμματεῖον ἥκει φέρων· πολὺ γὰρ προὔργιαίτερον ἡγεῖται εἶναι τὸ χρηματίζεσθαι ἢ τὴν ἐμὴν συγγένειαν. ὡς δὲ ἐπηγγέλλετο περιῶν διαθήκας ἀποφανεῖν, εἰ τις αὐτῷ κοινώσοιτο, αὐτοὺς ὑμῖν οἷς προσῆλθε μάρτυρας παρῆξαί.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

26 Τί οὖν χρή, ὧς ἄνδρες, ὄνομα θέσθαι τούτῳ τῷ ἀνδρί, ὅστις ἐθέλει οὕτω ῥαδίως διὰ τὸ ἑαυτοῦ κέρδος τῶν τεθνεώτων τινὸς καταψεύδεσθαι; Ὡς δὲ οὐδὲ Κλέωνι προῖκα τὰς διαθήκας ἀποφαίνει, ἀλλὰ μισθὸν εἰληφεν, αὕτη ὑμῖν ἡ μαρτυρία οὐ μικρὸν

τεκμήριον ἔσται. τοιαῦτα μέντοι κοινῇ ἐπ' ἐμοὶ τεχνάζουσιν· ἡγεῖται γὰρ αὐτῶν ἐκάτερος εὖρημα ἔχει ὃ τι ἂν τῶν Ἀστυφίλου λάβῃ.

Ὡς μὲν οὖν οὐκ εἰσὶν ἀληθεῖς αἱ διαθήκαι, ἀλλὰ 27 Κλέων καὶ Ἰεροκλῆς βούλονται ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι, καθ' ὅσον ἐδυνάμην ἀπέδειξα· ὡς δ' εἰ καὶ μηδὲν προσήκων ἔτυχον Ἀστυφίλῳ, δικαιότερός εἰμι ἔχειν τὰ ἐκείνου ἢ οὗτοι, διδάξω ὑμᾶς. ὅτε γὰρ ἐλάμβανε Θεόφραστος ὁ ἐμὸς πατὴρ τὴν ἐμὴν μητέρα καὶ Ἀστυφίλου παρὰ Ἰεροκλέους, ἦλθε καὶ αὐτὸν ἐκείνου ἔχουσα μικρὸν ὄντα, καὶ διητᾶτο παρ' ἡμῖν τὸν ἅπαντα χρόνον ὁ Ἀστυφίλος, καὶ ἐπαιδευθὴ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ ἐγενόμην καὶ ὦρα 28 εἶχον παιδεύεσθαι, μετ' ἐκείνου συνεπαιδενόμην. Λαβὲ δέ μοι ταύτην τὴν μαρτυρίαν, εἴτα τῶν διδασκάλων ὅποι ἐφοιτῶμεν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Τὸ τοίνυν χωρίον τὸ ἐκείνου πατρῶον, ὧς ἄνδρες, ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἐφύτευσε καὶ ἐγεώργει καὶ ἐποίει διπλασίον ἄξιον. Ἀνάβητέ μοι καὶ τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπεὶ τοίνυν ἐδοκιμάσθη ὁ ἀδελφός, ἀπέλαβε 29 πάντα ὁρθῶς καὶ δικαίως, ὥστε ἐκείνου μηδὲ πώποτε μηδὲν ἐγκαλέσαι τῷ ἐμῷ πατρί. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐκείνου ὁμοπατρίαν ἡγγύησεν ὁ ἐμὸς πατὴρ ὅτῳ ἐδόκει αὐτῷ, καὶ τὰλλα διώκει, καὶ ταῦτα τῷ Ἀστυφίλῳ ἐξήρκει· ἱκανὴν γὰρ ἡγήσατο βάσανον εἰληφέναι ἀπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ τῆς εἰς αὐτὸν εὐνοίας, ἐκ μικροῦ παιδίον τεθραμμένος παρ' αὐτῷ. μαρτυροῦσι δὲ ὑμῖν καὶ περὶ τῆς ἐγγύης οἱ εἰδότες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 30 *Εἰς τοίνυν τὰ ἱερὰ ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς τὸν Ἀστυφίλον παῖδα ἤγε μεθ' ἑαυτοῦ ὥσπερ καὶ ἐμὲ πανταχῇ· καὶ εἰς τοὺς θιάσους τοὺς Ἡρακλέους ἐκείνους εἰσήγαγεν, ἵνα μετέχοι τῆς κοινωνίας. αὐτοὶ ὑμῖν οἱ διασῶνται μαρτυρήσουσιν.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐγὼ δέ, | ὦ ἄνδρες, ὡς διεκείμεν πρὸς τὸν ἀδελφόν, σκέψασθε. πρῶτον μὲν γὰρ συνεγράψην ἐκεῖνός ἐκ παιδίου, ἔπειτα οὐδέποτε διάφορος ἐγενόμην, ἀλλ' ἡσπάξατό με, ὡς ἴσασιν οἱ οἰκεῖοι πάντες οἱ ἡμέτεροι καὶ οἱ φίλοι· οὕς βούλομαι ὑμῖν μάρτυρας ἀναβιβάσαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 31 *Δοκεῖ ἂν οὖν ὑμῖν Ἀστυφίλος, ὦ ἄνδρες, οὕτω μὲν μισῶν Κλέωνα, τοσαῦτα δ' ἀγαθὰ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ πεπονθώς, αὐτὸς τῶν ἐχθρῶν ἂν τινος υἱὸν ποιήσασθαι ἢ τὰ ἑαυτοῦ δοῦναι, τοὺς εὐεργέτας καὶ τοὺς συγγενεῖς ἀποστερήσας; ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν οἶμαι, εἰ καὶ δεκάκις ὁ Ἰερουκλῆς διαθήκας ψευδεῖς ἀποδεικνύει, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἀδελφὸν εἶναι καὶ διὰ τὴν ἄλλην οἰκειότητα πολὺ μᾶλλον προσήκειν ἐμοὶ*
 32 *ἢ τῷ Κλέωνος υἱεῖ, ἐπεὶ τούτοις γε οὐδὲ προσποιήσασθαι καλὸν ἦν τῶν Ἀστυφίλων, οἵτινες οὕτω διεκείντο πρὸς αὐτόν, τὰ δὲ ὅστις οὐκ ἔθαψαν, ἀλλὰ πρότερον ἐπὶ τὴν οὐσίαν ἤλθον πρὶν ἐκείνῳ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι. ἔπειτα νῦν ἀξιώσουσι κληρονομεῖν τῶν Ἀστυφίλων οὐ μόνον τὰς διαθήκας λέγοντες, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος προστιθέντες, ὅτι ἀνεψιὸς ἦν*
 33 *Κλέων πρὸς πατρός. ὑμᾶς δέ, ὦ ἄνδρες, οὐκ εἰκόσ*

ἐστι τῷ τούτου γένει προσέχειν τὸν νοῦν· οὐδεὶς γὰρ πώποτε ἐκποιήτος γενόμενος ἐκληρονόμησε τοῦ οἴκου ὄθιν ἐξεποιήθη, ἐὰν μὴ ἐπανεέλθῃ κατὰ τὸν νόμον. οὗτοι μὲντοι ἀκριβῶς εἰδότες ὅτι οὐκ ἐποίησατο Ἀστυφίλος τὸν Κλέωνος υἱόν, πολλάκις ἐληλυθότι αὐτῷ οὐδὲ πώποτε κεκρεανομήκασιν. Λαβὲ καὶ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἐκατέρῳ οὖν ἡμῶν, ἐξ ὧν ἀντωμόσαμεν σκε- 34
*ψάμενοι, ψηφίσασθε. Κλέων μὲν γὰρ φησι τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Ἀστυφίλῳ εἰσποιηθῆναι, καὶ ταῦτ' ἐκείνον διαδέσθαι· ἐγὼ δ' οὐ φημι, ἀλλ' ἐμὰ εἶναι πάντα τὰ Ἀστυφίλων, ἀδελφὸς ὢν ἐκείνου, ὡς καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἴσασιν. μὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, εἰσποιήσῃτε υἱὸν Ἀστυφίλῳ ὃν οὐδ' ἂν αὐτὸς ζῶν ἐκείνος ἐποίησατο, ἀλλὰ τοὺς νόμους οὕς ὑμεῖς ἔθεσθε βεβαιώσατέ μοι· κατὰ τούτους γὰρ ἀμφισβητῶ, ὅσιω-
 τάτην δέησιν δεόμενος, ὦ ἄνδρες, τῆς τοῦ ἀδελφοῦ οὐσίας κληρονόμον με καταστήσαι. ἀπέδειξα ὑμῖν 35*
*ὡς οὐδενὶ ἐκείνος δέδωκε τὰ ἑαυτοῦ, καὶ μάρτυρας ἀπάντων ὧν εἶπον παρεσχόμην. βοηθήσατε οὖν μοι, καὶ εἰ λέγειν ἐμοῦ δύναται Κλέων κάλλιον, τοῦτο αὐτῷ ἄνευ τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου μηδὲν ἰσχυ-
 σάτω, ἀλλ' ὑμᾶς αὐτοὺς βραβευτάς ἀπάντων κατα-
 στήσατε. διὰ τοῦτο γὰρ συλλέγεσθε, ἵνα τοῖς μὲν ἀναισχυνοτούσι μηδὲν πλέον ἢ, οἱ δὲ ἀδυνατώτεροι τολμῶσι περὶ τῶν δικαίων ἀμφισβητεῖν, εὖ εἰδότες ὅτι ὑμεῖς οὐδενὶ ἄλλῳ τὸν νοῦν προσέχετε. ἅπαν- 36*
*τες οὖν, ὦ ἄνδρες, μετ' ἐμοῦ γένεσθε· ὡς ἐάν τι ἄλλο ψηφίσῃσθε Κλέωνι πειθόμενοι, σκέψασθε ὁπό-
 σων αἵτιοι γενήσεσθε. πρῶτον μὲν τοὺς ἐχθίστους*

Ἀστυφίλου ἐπὶ τε τὰ μνήματα λέναι καὶ ἐπὶ τὰ ἱερα
τὰ ἐκείνου ποιήσετε· ἔπειτα τὰς Εὐθυκράτους ἐπι-
σκῆψεις, τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀστυφίλου, ἀκύρους ποιή-
σετε, ὥς αὐτὸς πρότερον ἀπέθανεν ἢ παραβῆναι·
ἔπειτα τετελευτηκότα Ἀστυφίλου παρανοίας αἰρήσετε·
37 εἰ γὰρ τοῦτον ἐποίησατο υἱὸν οὐ τῷ πατρὶ πολειώ-
τατος ἦν, πῶς οὐ δόξει τοῖς ἀκούσασιν παρανοεῖν ἢ
ὑπὸ φαρμάκων διεφθάρθαι; ἔτι δ' ἐμέ, ὦ ἄνδρες δι-
κασταί, ἐκτραφέντα ἐν τῷ αὐτῷ καὶ συμπαιδευθέντα
Ἀστυφίλῳ καὶ ἀδελφὸν ὄντα, περιόψεσθε ὑπὸ Κλέω-
νος ἀποστερηθέντα τῶν ἐκείνου. ἀντιβολῶ ὑμᾶς καὶ
ἱκετεύω ἐκ παντὸς τρόπου ψηφίσασθαι μοι· οὕτω γὰρ
ἂν μάλιστα Ἀστυφίλῳ τε χαρίσασθε καὶ οὐκ ἂν
ἀδικήσατε.

10.

| Π Ρ Ο Σ Ξ Ε Ν Α Ι Ν Ε Τ Ο Ν

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀριστάρχος τις τεσσάρων πατρὸς γενόμενος παῖδων,
Κυρωνίδου καὶ Δημοχάρους καὶ τῆς μητρὸς τοῦ λέγον-
τος τὸν λόγον καὶ ἄλλης κόρης, τούτων μὲν τὸν Κυ-
ρωνίδην ἔτι περιῶν εἰσεποίησεν εἰς τὸν Ξεναινέτον τοῦ
5 κατὰ μητέρα πάππου κληρὸν, αὐτὸς δὲ κληρονόμους
τούς λοιποὺς ἑαυτῷ κατέλειψε παῖδας. μετὰ ταῦτα τε-
λευτᾷ μὲν Δημοχάρης ἅπαις, καὶ ἡ μία θυγάτηρ [αὐ-
τοῦ] καὶ αὐτὴ ἅπαις, ὁ δὲ κληρὸς ὅλος ἔρχεται δικαίως
εἰς τὴν μητέρα τοῦ λέγοντος τὸν λόγον. καὶ ταῦτα
10 μὲν οὕτω· μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Ἀριστάρχου Ἀριστο-
μένης ἀδελφὸς ὢν αὐτοῦ καὶ κατὰ νόμον ἐπιτροπος

τῶν τοῦ ἀδελφοῦ γινόμενος παῖδων, ἐκδέδωκε Κυρω-
νίδῃ τῷ ἐκποιήτῳ νύμφῃ Ἀριστάρχου τὴν θυγατέρα ἑαυ-
τοῦ, ἐπαγγεिलाμένος περιποιῆσαι αὐτῷ τὸν Ἀριστάρχου
15 κληρὸν. ὁ δὲ καὶ πεποίηκε· γενομένου γὰρ νύμφῃ τῷ
Κυρωνίδῃ πρώτον μὲν ὄνομα τῷ παιδί τὸ τοῦ πάππου
δεδώκασιν, Ἀριστάρχον ὀνομάσαντες, εἶτα εἰσεποίησαν
αὐτὸν εἰς τὸν τοῦ πάππου οἶκον ὥς δὴ τοῦτο ἐκείνου
προστάξαντος, καὶ παραδέδωκεν Ἀριστομένης αὐτῷ τὸν
20 ὅλον τοῦ πάππου κληρὸν. ἔτι δὲ παῖς ὢν ἐκείνος τε-
λευτῶν κληρονόμον κατὰ διαθήκας ἐνεστήσατο τὸν ἴδιον
ἀδελφὸν Ξεναινέτον. τούτων οὕτω γενομένων, καὶ κρα-
τούντος Ξεναινέτου τὴν Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ οὐ-
σίαν, ἀμφισβητεῖ πρὸς αὐτὸν ὁ υἱὸς τῆς θυγατρὸς
25 Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ, λέγων ἑαυτὸν μόνον εἶναι
κληρονόμον δικαίως τῶν Ἀριστάρχου (φησὶν) ἐκποιήτος ἐγέ-
μετο· ὁ δὲ πατὴρ υἱὸν ἔχων γνήσιον τὸν Δημοχάρην,
οὐκ ἐδύνατο θετὸν ἑαυτῷ ποιῆσαι παῖδα· ὁ δὲ Δημο-
30 χάρης ἀτελής ὢν οὐδὲ αὐτὸς ἐδύνατο εἰσποιῆσαι τῷ
πατρὶ θετὸν υἱόν· ἀλλ' οὐδ' ἡ ἄλλη θυγάτηρ αὐτοῦ
ἢ προτελευτήσασα. ὥστε οὐ κατὰ τὸν νόμον (φησὶ)
τῆς εἰσποιήσεως γενομένης τοῦ μικροῦ Ἀριστάρχου, οὐ-
κέτι συνίστατο ἢ διαθήκη αὐτοῦ, τοῦ νέου Ἀριστάρχου·
35 ἃ γὰρ μὴ δικαίως ἐκτήσατο, πῶς ἄλλω παραπέμπειν
ἐδύνατο; ἀναιρουμένης δὲ τῆς διαθήκης εἰκότως ὁ κλη-
ρὸς εἰς τὸν λέγοντα τὸν λόγον ἐφέρετο, υἱὸν ὄντα τῆς
γνησίας θυγατρὸς Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ. Καὶ ἡ μὲν
ὑπόθεσις αὕτη, ἡ στάσις δὲ πραγματικὴ ἔγγραφος· ζη-
40 τεῖ γὰρ εἰ δεῖ τὰς τοιαύτας συνεστάναι διαθήκας, καὶ
τίς δικαιότερα λέγει.

Ἐβουλομην μὲν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ Ξεναινέτος
οὕτοσι δύναιται ψευδῇ λέγειν θαρραλέως, οὕτω καὶ γὰρ
τάληθ' ἡ πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν εἰπεῖν δυ-
νηθῆναι· οἶμαι γὰρ ἂν ὑμῖν εὐθέως δῆλον γενέσθαι
εἰδ' ἡμεῖς ἀδίκως ἐπὶ τὸν κληρὸν ἦκομεν, εἰδ' οὕτοι
μὴ προσηκόντως πάσαι τὰ χρήματα ταῦτα εἰλήφασιν.

νῦν δὲ οὐκ ἐξ ἴσου διακείμεθα, ὧ ἄνδρες. οἱ μὲν γὰρ καὶ λέγειν δεινοὶ καὶ παρασκευάσασθαι ἱκανοί, ὥστε καὶ ὑπὲρ ἑτέρων πολλάκις ἐν ὑμῖν ἡγωνίσθαι· ἐγὼ δὲ μὴ ὅτι ὑπὲρ ἄλλου ἄλλ' οὐδὲ ὑπὲρ ἑαυτοῦ πώποτε δίκην ἰδίαν εἴρηκα, ὥστε πολλῆς δεῖ με συγγνώμης τυχεῖν παρ' ὑμῶν.

² Ἠνάγκασμαι μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι δίκην παρ' αὐτῶν λαβεῖν, τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν πρὸς τῇ ἀνακρίσει Ἀριστάρχου εἶναι ἀδελφὴν προσγράψασθαι· οὐ μὴν διὰ τοῦτο ὑμῖν ἢ διάγνωσις ἥτιον περὶ αὐτῶν εὐκρινὴς γενήσεται, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων σκοποῦσιν εἰ τὰ ἑαυτοῦ δέδωκε τούτῳ Ἀριστάρχῳ ἢ τὰ μηδὲν προσήκοντα. ἔστι δὲ δίκαιον τοῦτο, ὧ ἄνδρες· ὁ γὰρ νόμος κελεύει τὰ μὲν ἑαυτοῦ διαθέσθαι ὅτῳ ἂν ἐθέλῃ, τῶν δὲ ἀλλοτρίων οὐδένα ³ κύριον πεποιήκε. τοῦτο οὖν ὑμᾶς πειράσομαι πρῶτον διδάσκειν, εἴαν μου μετ' εὐνοίας ἀκούσαι ἐθέλητε. εἴσεσθε γὰρ ὡς ὁ κλῆρος οὗτος οὐ τούτων ἦν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ τῆς ἐμῆς μητρὸς πατρῶς, ἔπειτα καὶ ὡς Ἀριστάρχῳ οὐδὲ καθ' ἓνα νόμον αὐτὸν εἰληφεν, ἀλλὰ παρὰ πάντας τοὺς νόμους ἀδικεῖ μετὰ τῶν οἰκείων τὴν ἐμὴν μητέρα. ὅθεν οὖν σαφέστατα μαθήσεσθε ὡς ἔχει ταῦτα, ἐντεῦθεν ὑμᾶς πρῶτον πειράσομαι διδάσκειν.

⁴ Ἀριστάρχῳ γὰρ ἦν, ὧ ἄνδρες, Συναλήτιος. οὗτος ἔλαβε Ξεναινέτου Ἀχαρνέως θυγατέρα, ἐξ ἧς γίγνεται Κυρωνίδης καὶ Δημοχάρης καὶ ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ καὶ ἄλλη τούτων ἀδελφή. Κυρωνίδης μὲν οὖν ὁ τοῦδε πατρὸς καὶ θατέρου τοῦ τόνδε τὸν κλῆρον ἀδίκως ἔχοντος ἐξεποιήθη εἰς ἕτερον οἶκον, ὥστε αὐτῷ τῶν χρημάτων οὐδὲν ἔτι προσήκεν· Ἀριστάρχου δὲ τοῦ πατρὸς τοῦ τούτων | τελευτήσαντος Δη-

μοχάρης ὁ υἱὸς κληρονόμος τῶν ἐκείνου κατέστη. τούτου δὲ παιδὸς ἀποθανόντος καὶ τῆς ἑτέρας ἀδελφῆς, ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ ἐπίκληρος ἐγένετο. καὶ οὕτω μὲν ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα ταυτὶ τῆς ⁵ ἐμῆς μητρὸς ἐγένετο· προσήκον δ' αὐτῇ μετὰ τῶν χρημάτων τῷ ἐγγύτατα γένους συνοικεῖν, πάσχει δεινότατα, ὧ ἄνδρες. Ἀριστομένης γὰρ ἀδελφὸς ὢν ἐκείνου τοῦ Ἀριστάρχου, οὗτος αὐτῷ υἱὸς καὶ θυγατρὸς, ἀμελήσας ἢ αὐτὸς αὐτὴν ἔχειν ἢ τῷ υἱεῖ μετὰ τοῦ κλήρου ἐπιδικάσασθαι, τούτων μὲν οὐδὲν ἐποίησε, τὴν δὲ ἑαυτοῦ θυγατέρα ἐπὶ τοῖς τῆς ἐμῆς μητρὸς χρήμασι Κυρωνίδῃ ἐξέδωκεν, ἐξ ἧς ὁ Ξεναινέτος οὗτος καὶ Ἀριστάρχῳ ὁ τελευτήσας ἐγένετο, τὸ ⁶ μὲν οὖν ἀδίκημα, καὶ ὃν τρόπον τῶν χρημάτων ἀπεστερήθη, τοῦτ' ἐστίν, ὧ ἄνδρες· μετὰ δὲ ταῦτα τὴν ἐμὴν μητέρα ἐκδίδωσι τῷ ἐμῷ πατρί. Κυρωνίδου δὲ τελευτήσαντος τὸν τοῦ Ξεναινέτου ἀδελφὸν εἰσάγονσιν Ἀριστάρχῳ υἱόν, οὐδὲ καθ' ἓνα νόμον, ὧ ἄνδρες, ὡς ἐγὼ ἐκ πολλῶν τεκμηρίων ὑμῖν ἐπιδείξω.

Πρῶτον μὲν οὖν μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι ὡς ⁷ Κυρωνίδης ἐκποιήτος εἰς τὸν Ξεναινέτου οἶκον ἐγένετο καὶ ἐν ἐκείνῳ ἐτελεύτησεν, ἔπειθ' ὡς Ἀριστάρχῳ, οὗ ἦν οὗτος ὁ κλῆρος, πρότερος τοῦ υἱὸς Δημοχάρους ἐτελεύτησε, Δημοχάρης δὲ παῖς ὢν ἀπέθανε καὶ ἡ ἑτέρα ἀδελφή, ὥστε τὸν κλῆρον ἐπὶ τῇ ἐμῇ μητρὶ γενέσθαι. Καὶ μοι κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Οὕτω μὲν ἐξ ἀρχῆς ἦν, ὧ ἄνδρες, ὁ κλῆρος, περὶ ⁸ οὗ νῦν ὁ λόγος ἐστί, Κυρωνίδου μὲν ἐκποιήτου γενομένου εἰς τὸν Ξεναινέτου οἶκον, τοῦ δὲ πατρὸς

Ἀριστάρχου τῷ υἱεὶ Δημοχάρει καταλιπόντος, ἐκείνου δὲ τῇ ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ ταύτῃ, μητρὶ δὲ ἐμῇ. δεῖ δέ, ἐπειδὴ λίαν ἀνασχυντοῦσιν, ὧς ἄνδρες, καὶ τὰ χρήματα παρὰ τὸ δίκαιον ἔχειν ἀξιούσι, μαθεῖν ὑμᾶς ὡς οὐδὲ καθ' ἓνα νόμον Ἀρίσταρχος εἰς τοὺς φράτορας τοὺς ἐκείνου εἰσῆκται· ἐὰν γὰρ τοῦτο μάθῃτε, σαφῶς εἴσεσθε ὅτι τῷ μὴ δικαίως ἔχοντι οὐδὲ
 9 διατίθεσθαι περὶ αὐτῶν προσήκεν. Οἶμαι τοίνυν πάντας ὑμᾶς εἰδέναι, ὧς ἄνδρες, ὅτι κατὰ διαθήκας αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν εἰσποιήτων γίνονται, διδόντων τὰ ἑαυτῶν καὶ υἱεῖς ποιουμένων, ἄλλως δὲ οὐκ ἔξεστιν. εἴτε οὖν Ἀρίσταρχον φῆσει τις αὐτὸν διαθέσθαι, οὐκ ἀληθὴ λέξει· γνησίον γὰρ ὄντος αὐτῷ Δημοχάρους υἱέος οὐτ' ἂν ἐβούλετο ταῦτα [δια]πράξαι, οὔτε ἔξῃν δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ ἐτέρῳ· εἴτε Ἀρίσταρχον τελευτήσαντος Δημοχάρην αὐτὸν ποιήσασθαι, καὶ
 10 ταῦτα ψεύσονται. παιδὸς γὰρ οὐκ ἔξεστι διαθήκην γενέσθαι· ὁ γὰρ νόμος διαρρηθὴν κωλύει παιδί μὴ ἔξεῖναι συμβάλλειν μηδὲ γυναικὶ πέρα μεδίμνου κριθῶν. μεμαρτύρηται δὲ Ἀρίσταρχον μὲν πρότερον Δημοχάρους τοῦ υἱέος τελευτήσαι, ἐκείνον δὲ ὕστερον τοῦ πατρός· ὥστε κατὰ γε διαθήκην ἐκείνων, οὐδ' εἰ διέθεντο προσήκεν αὐτῷ τούτων τῶν χρημάτων κληρονομήσαι. Ἀνὰ γὰρ δὴ καὶ τοὺς νόμους, καθ' οὓς οὐδετέρῳ αὐτῶν ἔξῃν διαθήκας ποιήσασθαι.

ΝΟΜΟΙ.

11 Οὐ τοίνυν, ὧς ἄνδρες, οὐδὲ Κυρωναίδην οἷόν τε ἦν υἱὸν Ἀριστάρχῳ εἰσποιῆσαι, ἀλλ' αὐτῷ μὲν ἐπαγελθεῖν εἰς τὸν πατρῶον οἶκον ἔξῃν, υἱὸν ἐγκαταλιπόντα ἐν τῷ Ξεναίετον οἴκῳ, ἔξ αὐτοῦ δὲ τινα ἀγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος· ἢ ἐὰν φῶσι, ψεύσονται. ὥστε

οὐδ' ἂν φάσκωσιν ὑπ' ἐκείνου ποιηθῆναι, νόμον ἔξουσιν δεῖξαι καθ' ὃν ἔξῃν αὐτῷ ταῦτα πράξαι, ἀλλ' ἔξ ὧν αὐτοὶ λέγουσιν ἔτι φανερώτερον ὑμῖν γενήσεται τοῦτο, ὅτι παρὰ νόμῳ καὶ ἀσελγῶς ἔχουσι τὰ τῆς μητρὸς χρήματα. Καὶ μὲν δὴ, ὧς ἄνδρες, οὐδὲ 12 Ἀριστομένει γε οὐδὲ Ἀπολλοδώρῳ, οἷς προσῆκε τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐπιδικάσασθαι, οὐδὲ τούτοις ἔξῃν. Θανμαστόν γὰρ ἂν ἦν, εἰ τὴν ἐμὴν μητέρα ἔχοντι Ἀπολλοδώρῳ ἢ Ἀριστομένει οὐκ ἂν οἶόν τε ἦν τῶν ἐκείνης κυρίῳ γενέσθαι, κατὰ τὸν νόμον ὃς οὐκ ἐξ τῶν τῆς ἐπικλήρου κύριον εἶναι, ἀλλ' ἢ τοὺς παῖδας ἐπὶ δέετες ἠβήσαντας | κρατεῖν τῶν χρημάτων, ἀλλ' ἐτέρῳ αὐτὴν ἐκδόντι ἔξεσται εἰς τὰ ταύτης χρήματα υἱὸν εἰσποιῆσαι. δεινὰ μὲντ' ἂν γίνοντο. καὶ τῷ μὲν 13 πατρὶ αὐτῆς, εἰ παῖδες ἄρρενες μὴ ἐγένοντο, οὐκ ἂν ἔξῃν ἄνευ ταύτης διαθέσθαι· κελεύει γὰρ ὁ νόμος σὺν ταύταις κύριον εἶναι δοῦναι, ὅτῳ βούλοιο, τὰ ἑαυτοῦ· τῷ δὲ μήτε λαβεῖν αὐτὴν ἀξιώσαντι μήτε πατρὶ ὄντι, ἀλλ' ἀνεψιῷ, παρὰ πάντας τοὺς νόμους εἰσαγαρόντι ἔσται κυρίως ταῦτα πεπραγμένα; καὶ τίς ὑμῶν ταῦτα πεισθήσεται; ἐγὼ μὲν, ὧς ἄνδρες, σα- 14 φῶς ἐπίσταμαι ὅτι οὔτε Ξεναίνετος οὔτε ἄλλος οὐδεὶς ἀνθρώπων ἔξει ἀποδεῖξαι ὡς οὐ τῆς ἐμῆς μητρὸς οὐτος ὁ κληρὸς ἐστί, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῇ τοῦ Δημοχάρους ὁ καταλιπόντος· ἐὰν δ' ἄρα τολμῶσι περὶ αὐτῶν λέγειν, νόμον κελεύετε δεῖξαι καθ' ὃν γεγενῆται ἢ εἰσποιήσῃς Ἀριστάρχῳ, καὶ τίς ὁ εἰσποιήσας· τοῦτο γὰρ δίκαιόν ἐστιν. ἀλλ' οἷδ' ὅτι οὐκ ἔξουσιν ἐπι- δεῖξαι.

Περὶ μὲν οὖν τοῦ τὸν κληρὸν εἶναι τῆς μητρὸς 15 ἔξ ἀρχῆς καὶ ἀδίκως αὐτὴν ὑπὸ τούτων ἀπεστερηθῆναι, ἐκ τε τῶν εἰρημένων καὶ μεμαρτυρημένων καὶ

ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων ἱκανῶς ἡγοῦμαι ἀποδεδείχθαι. οὕτω δὲ καὶ τούτοις φανερόν ἐστιν ὅτι οὐ προσηκόντως ἔχουσι ταῦτα τὰ χρήματα, ὥστε οὐκ ἐπὶ τῷ δικαίως Ἀρίσταρχον εἰσαχθῆναι εἰς τοὺς φράτορας τὸν λόγον ποιοῦνται μόνον ἀλλὰ καὶ δίκην φασὶν ὑπὲρ τούτων τῶν χρημάτων τὸν πατέρα τὸν ἑαυτῶν ἔκτετικέναι, ἵνα, ἂν μὴ κατ' ἐκείνον δικαίως δοκῶσιν ἔχειν, κατὰ γε ταῦτα εἰκότως προσῆκον αὐτοῖς φαι-
 16 νηται. ἐγὼ δ', ὡς ἄνδρες, ὅτι οὐκ ἀληθῆ λέγουσι, μεγάλοις ὑμᾶς τεκμηρίοις διδάξω. εἰ γὰρ ἦν, ὥς οὐτοι λέγουσιν, ὑπόχρεως οὗτος ὁ κληρὸς, οὐτ' ἂν χρήματα οὐτοι ὑπὲρ αὐτῶν ἐξέτινον (οὐ γὰρ προσῆκον αὐτοῖς, ἀλλ' οἷς ἐγένετο ἡ ἐμὴ μήτηρ ἐπίδικος, τούτοις ἀναγκαῖον ἦν ὑπὲρ αὐτῶν βουλεύσασθαι), οὐτε ἂν εἰσεποιοῦν εἰς τοῦτον τὸν κληρὸν υἱὸν Ἀρισταρχῶ, μέλλοντες ὠφεληθῆσεσθαι μὲν μηδὲν, ζη-
 17 μιωθῆσεσθαι δὲ μεγάλα. ἢ ἔτεροι μὲν, ὅταν περὶ χρημάτων δυστυχωσί, τοὺς σφετέρους αὐτῶν παῖδας εἰς ἑτέρους οἶκους εἰσποιοῦσιν, ἵνα μὴ μετάσχωσι τῆς τοῦ πατρὸς ἀτιμίας· οὐτοι δὲ ἄρα εἰς ὑπόχρεων οὐσίαν καὶ οἶκον εἰσεποιοῦν σφᾶς αὐτούς, ἵνα καὶ τὰ ὑπάρχοντα προσαπολέσειαν; οὐκ ἔστι ταῦτα, ἀλλ' ὁ μὲν κληρὸς ἐλεύθερος ἦν καὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐγένετο, οὐτοι δὲ φιλοχρηματοῦντες καὶ ἐκείνην ἀποστεροῦντες ταῦτα πάντα ἐμηχανήσαντο.

18 Ἴσως οὖν ἂν τις, ὡς ἄνδρες, τὸν χρόνον ὑμῶν θαυμάσειε, πῶς ποτε πολὺν οὕτως εἰάσαμεν καὶ ἀποστεροῦμενοι οὐκ ἦμεν ἐπ' αὐτά, ἀλλὰ νυνὶ περὶ αὐτῶν τοὺς λόγους ποιούμεθα. ἐγὼ δὲ οἶμαι μὲν οὐ δίκαιον εἶναι διὰ τοῦτο ἔλαττον ἔχειν, εἰ τις μὴ ἐδυνήθη ἢ κατημέλησεν (οὐ γὰρ τοῦτό ἐστι σκεπτέον, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εἰ δίκαιον ἢ μὴ). ὁμῶς μέντοι καὶ

περὶ τούτων αἴτιον εἰπεῖν ἔχομεν, ὡς ἄνδρες. ὁ γὰρ 19 πατήρ οὐμὸς ἐπὶ προικὶ ἐγγυησάμενος τὴν ἐμὴν μητέρα συνῶκει, τὸν δὲ κληρὸν τούτων καρποῦμένων οὐκ εἶχεν ὅπως εἰσπράξαιτο· ὅτε γὰρ περὶ αὐτοῦ λόγους ἐποιήσατο τῆς μητρὸς κελενούσης, οὐτοι ταῦτα αὐτῷ ἡπέλιψαν, αὐτοὶ ἐπιδικασάμενοι αὐτὸν ἔξειν, εἰ μὴ βούλοιτο αὐτὸς ἐπὶ προικὶ ἔχειν. ὁ δὲ πατήρ, ὥστε τῆς μητρὸς μὴ στερηθῆναι, καὶ δις τοσαῦτα 20 χρήματα εἰσεν ἂν αὐτοὺς καρποῦσθαι. καὶ τοῦ μὲν τὸν πατέρα μὴ ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τούτων τοῦτό ἐστι τὸ αἴτιον· μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Κορινθιακὸς πόλεμος ἐγένετο, ἐν ᾧ ἐγὼ κἀκεῖνος στρατεύεσθαι ἠναγκαζόμεθα, ὥστε οὐδετέρῳ ἂν ἡμῶν δίκην ἐξέγενετο λαχεῖν. εἰρήνης τ' αὖ γενομένης ἐμοὶ τι ἀτύχημα πρὸς τὸ δημόσιον συνέβη, ὥστε μὴ θάδιον εἶναι πρὸς τούτους διαφέρεισθαι. ὥστε οὐ μικρὰς ἔχομεν αἰτίας περὶ τοῦ πράγματος. ἀλλὰ νυνὶ δίκαιον εἰπεῖν ἐστιν, 21 ὡς ἄνδρες, τίνος δόντος τὸν κληρὸν, κατὰ πόλους νόμους εἰς τοὺς φράτορας εἰσῆλται, καὶ πῶς | οὐκ ἐπὶ κληρὸς ἦν ἐπὶ τούτοις τοῖς χρήμασιν ἡ ἐμὴ μήτηρ. ταῦτα γὰρ ἐστὶ περὶ ὧν ὑμᾶς δεῖ τὴν ψῆφον ἐνεργεῖν, οὐκ εἰ χρόνῳ τι ὕστερον ἡμεῖς τῶν ἡμετέρων εἰσπραττόμεθα. μὴ δυνηθέντων δὲ ἐπιδεῖξαι, δικαίως ἂν ἐμὸν αὐτὸν εἶναι ψηφίσασθαι.

Τοῦτο μὲν οἶδ' ὅτι ποιεῖν οὐχ οἰοί τ' ἔδονται· 22 χαλεπὸν γὰρ πρὸς νόμους καὶ δίκαιον πρᾶγμα ἀντιλέγειν ἐστί· περὶ δὲ τοῦ τεθνεῶτος λῆξουσιν, ἐλεοῦντες ὥς ἀνὴρ ὢν ἀγαθὸς ἐν τῷ πολέμῳ τέθνηκε, καὶ ὅτι οὐ δίκαιόν ἐστι τὰς ἐκείνου διαθήκας ἀκέρους καθιστάναι. ἐγὼ δὲ καὶ αὐτός, ὡς ἄνδρες, οἶμαι δεῖν κυρίας εἶναι τὰς διαθήκας, ὥς ἂν ἕκαστος διαθῇται περὶ τῶν ἑαυτοῦ, περὶ μέντοι τῶν ἀλλοτρίων οὐ κυ-

ρίας εἶναι τὰς διαθήκας, ὥσπερ ἄς ἂν ἕκαστος
 23 περὶ τῶν αὐτοῦ διαθῇται. ταῦτα δὲ οὐ τούτων ὄντα
 ἀλλ' ἡμέτερα φαίνεται. ὥστε ἂν ἐπὶ τούτων τὸν λό-
 γον καταφεύγῃ καὶ μάρτυρας παρέχῃται ὡς διέθετο
 ἐκεῖνος, ἐπιδεικνύναι κελεύετε εἰ δικαίως τὰ ἑαυτοῦ.
 τοῦτο γὰρ δίκαιόν ἐστι. δεινότερα γὰρ ἂν πάντων
 γένοιτο, εἰ Κυρῶνίδης μὲν καὶ οὗτοι, ὄντες ἐξ ἐκεί-
 νου, μὴ μόνον τὸν Ξεναινέτου οἶκον πλέον ἢ τεττά-
 ρων ταλάντων ἔξουσιν, ἀλλὰ καὶ τόνδε προσλήψου-
 νται, ἐγὼ δὲ τῆς μητρὸς οὔσης κυρίας καὶ ἐκ τῶν αὐ-
 τῶν Κυρῶνίδῃ γεγεννημένος εἰ μὴδὲ τὸν τῆς μητρὸς
 κληρὸν λήψομαι, καὶ ταῦτα μὴδὲ ἔχοντων τούτων
 24 ἐπενεγκεῖν παρ' οὗτου ποτ' εἰλήφασι. καίτοι δίκαιον,
 ὡς ἄνδρες, ὥσπερ τῶν ἀμφισβητησίμων χωρίων δεῖ
 τὸν ἔχοντα ἢ θέτην ἢ πρατῆρα παρέχεσθαι ἢ κατα-
 δεδικασμένον φαίνεσθαι, οὕτω καὶ τούτους καθ' ἑν
 τι τούτων ἀποφύγαντας αὐτοῦ ἀξιοῦν ἐπιδικάζεσθαι,
 μὴ πρὸ δίκης τὴν Ἀριστάρχου θυγατέρα, ἐμὴν δὲ μη-
 25 τέρα, ἐκ τῶν πατρῶων ἐκβάλλειν. ἀλλὰ γὰρ, ὡς ἄν-
 δρες, οὐχ ἱκανόν ἐστι Ξεναινέτῳ τὸν Ἀριστομένους
 οἶκον καταπεπαιδευασθῆναι, ἀλλὰ καὶ τούτον οἶεται
 δεῖν τὸν αὐτὸν τρόπον διαθεῖναι. ἐγὼ δ', ὡς ἄνδρες
 δικασταί, βραχείας οὐσίας ὑπαρξάσης ἀδελφὰς μὲν
 ἐξέδωκα, ὅσα ἐδυνάμην ἐπιδοῦς, κόσμιον δ' ἐμαυτὸν
 παρέχω καὶ ποιῶν τὰ προσταττόμενα καὶ τὰς στρα-
 26 τείας στρατευόμενος ἀξιῶ τῶν τῆς μητρὸς πατρῶων
 μὴ ἀποστερηθῆναι. ἀπέδειξα δ' ὑμῖν Κυρῶνίδην μὲν
 τὸν τούτων πατέρα ἐκποίητον γενόμενον καὶ οὐκ ἐπαν-
 ελθόντα εἰς τὸν πατρῶον οἶκον, τὸν δὲ πατέρα τὸν
 Κυρῶνίδου καὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς Δημοχάρει τῷ υἱῷ
 τοῦτον τὸν κληρὸν καταλιπόντα, ἐκείνον δὲ παῖδα

ὄντα τελευτήσαντα καὶ εἰς τὴν ἐμὴν μητέρα τοῦτον
 τὸν κληρὸν ἐπιγινόμενον.

11.

ΠΕΡΙ ΤΟΥΤΟΥ ΑΓΝΙΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀγνίας τις εἶχεν ἀνεψιούς πολλούς, Θεόπομπον καὶ
 τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Στρατοκλέα καὶ Στρατίον καὶ Εὐ-
 βουλίδην. οὗτος μέλλων τελευτᾶν ἐποίησατο θετὴν αὐτῷ
 θυγατέρα, κελεύσας ἐν ταῖς διαθήκαις, εἴ τι πάθοι ἢ
 θυγάτηρ, ἔρχεσθαι τὸν κληρὸν εἰς Γλαύκωνα, ἀδελ-
 φὸν αὐτοῦ τυγχάνοντα ὁμομήτριον. ἐπὶ τούτοις αὐτοῦ
 τελευτήσαντος ἢ θυγάτηρ λαβοῦσα τὸν κληρὸν ἐτελεύ-
 τησεν. ἀποθανόντος δὲ καὶ Εὐβουλίδου ἢ θυγάτηρ
 αὐτοῦ, τοῦ Εὐβουλίδου, δικασαμένη πρὸς Γλαύκωνα
 ἔλαβε τὴν οὐσίαν. μετὰ ταῦτα τελευτήσαντων καὶ τῶν
 περὶ τὸν Στρατοκλέα καὶ Στρατίον Θεόπομπος μόνος
 ἐδικάσατο πρὸς αὐτήν, καὶ ἔλαβε τὸν κληρὸν. πρὸς
 τοῦτον δι' ἐπιτρόπου τινὸς ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ,
 Στρατοκλέους, δικάζεται, φάσκων ἐξ ἴσου τὰ τῆς κλη-
 ρονομίας ἀρμόζειν τῷ τε Θεοπόμπῳ καὶ τῷ παιδί τοῦ
 ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἡ στάσις πραγματική.

ΝΟΜΟΙ.

Διὰ ταῦθ' ὑμῖν ἀνέγνων τοὺς νόμους, ὅτι κατὰ
 τὸν πρῶτον αὐτῶν ἰσχυρίζεται τῷ παιδί τοῦ ἡμικλη-
 ρίου προσήκειν, οὐκ ἀληθῆ λέγων. οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν
 Ἀγνίας ἀδελφός, ὁ δὲ νόμος περὶ ἀδελφοῦ χρημάτων
 πρῶτον ἀδελφοῖς τε καὶ ἀδελφιδόις πεποίηκε τὴν
 κληρονομίαν, ἂν ὥσιν ὁμοπάτορες· τοῦτο γὰρ ἐγγυ-

2 τάτω τοῦ τελευτήσαντος γένους ἐστίν. ἐάν δ' οὐτοί
 μὴ ᾧσι, δεύτερον ἀδελφῶς ὁμοπατρίας καλεῖ καὶ πατ-
 ρας τοὺς ἐκ τούτων. ἐάν δὲ μὴ ᾧσι, τρίτῳ γένει δι-
 δῶσι τὴν ἀγχιστείαν, ἀνεψιοὺς πρὸς πατρός μέχρι
 ἀνεψιῶν παίδων. ἐάν δὲ καὶ τοῦτ' ἐκλείπῃ, εἰς τὸ
 γένος πάλιν ἐπανέροχεται, καὶ ποιεῖ τοὺς πρὸς μητρὸς
 τοῦ τελευτήσαντος κυρίους αὐτῶν, κατὰ ταῦτά καθά-
 περ τοῖς πρὸς πατρός ἐξ ἀρχῆς ἐδίδου τὴν κληρονο-
 3 μίαν. ταύτας ποιεῖ τὰς ἀγχιστείας ὁ νομοθέτης μό-
 νας, συντομωτέρας τοῖς ὁήμασιν ἢ ἐγὼ φράζω· τὴν
 μέντοι διάνοιαν ὧν βούλεται ταύτῃ δείκνυσιν. ὁ δὲ
 παῖς οὗτος οὐδὲ καθ' ἐν τούτων τῶν ὀνομάτων Ἀγνία
 προσήκει τῇ ἀγχιστεῖᾳ, ἀλλ' ἐξω τῆς συγγενείας
 ἐστίν. ἵνα δ' ἀκριβῶς μάθῃτε περὶ ὧν ψηφιεῖσθε,
 τοὺς πολλοὺς λόγους ἑάσας οὗτος εἰπάτω ὅτι ὁ παῖς
 προσήκει τουτωνὶ τῶν εἰρημένων τῷ τὸν κλῆρον κα-
 ταλιπόντι· καὶ φανῇ κατὰ τι προσήκων, ἕκων ἐγὼ
 4 συγχωρῶ τὸ ἡμικλήριον εἶναι τοῦ παιδός. εἰ δέ τοι
 μηδὲν τούτων ἔξει· εἰπεῖν, πῶς οὐκ ἐλεγχθήσεται φα-
 νερώς ἐμὲ μὲν σνοκοφαντῶν, ὑμᾶς δ' ἐξαπατῆσαι παρὰ
 τοὺς νόμους ζητῶν; ἀναβιβασάμενος οὖν αὐτὸν ἐναν-
 τίον ὑμῶν ἐρωτήσω τὰ ἐν τοῖς νόμοις ὑπαναγιννώ-
 σκων· οὕτω γὰρ εἴσεσθε εἰ προσήκει τῷ παιδί τῶν
 Ἀγνίου χρημάτων ἢ μή. λαβὲ οὖν αὐτοῖς τοὺς νό-
 μους· σὺ δ' ἀνάβηθι δεῦρο, ἐπειδὴ δεινὸς εἰ δια-
 βάλλειν καὶ τοὺς νόμους διαστρέφειν. σὺ δ' ἀνα-
 γίνωσκε.

NOMOI.

5 Ἐπίσχες. ἐρωτήσω σέ. ἀδελφός ἐσθ' ὁ παῖς
 Ἀγνίου, ἢ ἀδελφιδούς ἐξ ἀδελφοῦ ἢ ἐξ ἀδελφῆς γεγο-
 νώς, ἢ ἀνεψιός, ἢ ἐξ ἀνεψιοῦ πρὸς μητρὸς ἢ πατρὸς

πατρός; τί τούτων τῶν ὀνομάτων, οἷς ὁ νόμος τὴν
 ἀγχιστείαν δίδωσι; καὶ ὅπως μὴ ἐκείνο ἐρεῖς, ὅτι
 ἐμὸς ἀδελφιδούς. οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἐμοῦ κλήρου νῦν
 ὁ λόγος ἐστί· ζῶ γάρ. εἰ δ' ἦν ἄπαις ἐγὼ τετελευ-
 τηκώς καὶ ἡμφισβήτῃ τῶν ἐμῶν, τοῦτο ἂν προσήκειν
 ἀποκρίνασθαι ἐρωτώμενῳ. νῦν δὲ φῆς τῶν Ἀγνίου
 χρημάτων τὸ ἡμικλήριον εἶναι τοῦ παιδός· δεῖ δὴ σε
 τῆς ἀγχιστείας, ὅτι ὁ παῖς Ἀγνία προσήκει, τὸ γένος
 εἰπεῖν. φράσον οὖν τουτοισί.

Αἰσθάνεσθε ὅτι οὐκ ἔχει τὴν συγγένειαν εἰπεῖν, 6
 ἀλλ' ἀποκρίνεται πάντα μᾶλλον ἢ ὁ δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς.
 καί τοι τὸν γε πράττοντά τι δίκαιον οὐ προσήκειν
 ἀπορεῖν ἀλλ' εὐθύς λέγειν, καὶ μὴ μόνον τοῦτο
 ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ διόμνυσθαι καὶ τοῦ γένους παρέ-
 χεσθαι μάρτυρας, ἵνα μᾶλλον ἐπιστενέτο ὑφ' ὑμῶν.
 νῦν δ' ἐφ' οἷς ἀποκρισιν οὐ δέδωκεν, οὐ μάρτυρας
 παρέσχετο, οὐχ ὄρκον ᾤμοσεν, οὐ νόμον | ἀνέγνωκεν,
 οἴεται δεῖν ὑμᾶς, ὁμομοκότας ψηφιεῖσθαι κατὰ τοὺς
 νόμους, αὐτῷ πειδομένους ἐμοῦ καταγνώσκειν ταύτην
 τὴν εἰσαγγελίαν παρὰ τοὺς νόμους· οὕτω σχέτιλος
 καὶ ἀναιδής ἀνθρωπός ἐστιν. ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ποιήσω 7
 τούτων οὐδέν, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος ἐρῶ τοῦμὸν καὶ
 ὅθεν μοι προσήκει τῆς κληρονομίας, καὶ τὸν παῖδα
 ἐπιδείξω καὶ τοὺς πρότερον ἀμφισβητήσαντας ἐμοὶ τοῦ
 κλήρου πάντας ἐξω τῆς ἀγχιστείας ὄντας, ὥσθ' ὑμᾶς
 ὁμολογεῖν. ἀνάγκη δ' ἐστὶν ἐξ ἀρχῆς τὰ συμβεβηκότα
 εἰπεῖν· ἐκ τούτων γὰρ γνώσεσθε τὴν τε ἐμὴν ἀγχι-
 στείαν καὶ ὅτι τούτοις οὐδὲν προσήκει τῆς κληρονομίας.

Ἐγὼ γὰρ καὶ Ἀγνίας, ὧς ἄνδρες, καὶ Εὐβουλί- 8
 δης καὶ Στρατοκλῆς καὶ Στρατίος ὁ τῆς Ἀγνίου μη-
 τρὸς ἀδελφός ἐξ ἀνεψιῶν ἐσμεν γεγονότες· καὶ γὰρ
 οἱ πατέρες ἡμῶν ἦσαν ἀνεψιοὶ ἐκ πατραδέλφων.

Ἀγνίας οὖν, ὅτε ἐκπλεῖν παρεσκευάζετο πρεσβεύσαν
ἐπὶ ταύτας τὰς πράξεις αὐτῇ πόλει συμφερόντως
εἶχον, οὐκ ἔφ' ἡμῖν τοῖς ἐγγύτατα γένους, εἴ τι πά-
θοι, τὰ ὄντα κατέλιπεν, ἀλλ' ἐποιήσατο θυγατέρα
αὐτοῦ ἀδελφιδὴν· εἰ δέ τι καὶ αὐτὴ πάθοι, Γλαύ-
κωνι τὰ ὄντα ἐδίδου, ἀδελφῶ ὄντι ὁμομητριῶ· καὶ
9 ταυτ' ἐν διαθήκαις ἐνέγραψε. χρόνων δὲ διαγενομέ-
νων μετὰ ταῦτα τελευτᾷ μὲν Εὐβουλίδης, τελευτᾷ
δ' ἡ θυγάτηρ ἦν ἐποιήσατο Ἀγνίας, λαμβάνει δὲ
τὸν κλῆρον Γλαύκων κατὰ τὴν διαθήκην. ἡμεῖς δ'
οὐ πώποτ' ἠξιώσαμεν ἀμφισβητῆσαι πρὸς τὰς ἐκείνου
διαθήκας, ἀλλ' ὥόμεθα δεῖν περὶ τῶν αὐτοῦ τὴν
ἐκείνου γνώμην εἶναι κυρίαν, καὶ τούτοις ἐνεμένο-
μεν. ἡ δ' Εὐβουλίδου θυγάτηρ μετὰ τῶν αὐτῇ συμ-
πραττόντων λαγχάνει τοῦ κλήρου καὶ λαμβάνει νικη-
σασα τοὺς κατὰ τὴν διαθήκην ἀμφισβητήσαντας, ἔξω
μὲν οὖσα τῆς ἀρχιστείας, ἐλπίσασα δ' (ὥς ἔοικεν)
ἡμᾶς πρὸς αὐτὴν οὐκ ἀντιδικήσκειν, ὅτι οὐδὲ πρὸς
10 τὰς διαθήκας ἡμφισβητήσαμεν. ἡμεῖς δέ, ἐγὼ καὶ
Στρατίος καὶ Στρατοκλῆς, ἐπειδὴ τοῖς ἐγγύτατα γέ-
νους ἐγεγέννητο ἐπίδικος ὁ κλῆρος, παρεσκευάζοντο
ἅπαντες λαγχάνειν· πρὶν δὲ γενέσθαι τὰς λήξεις τῶν
δικῶν ἡμῖν τελευτᾷ μὲν ὁ Στρατίος, τελευτᾷ δ' ὁ
Στρατοκλῆς, λείπομαι δ' ἐγὼ μόνος τῶν πρὸς πατρός
ὧν ἀνεψιοῦ παῖς, ὃ μόνον κατὰ τοὺς νόμους ἐρίγνετο
ἡ κληρονομία, πάντων ἤδη τῶν ἄλλων ἐκλειοπύτων,
οἱ ταυτὸν ἐμοὶ τῇ συγγενείᾳ προσήκοντες ἐτίγχανον.
11 τῷ δὲ γνώσεσθε τοῦθ', ὅτι ἐμοὶ μὲν ἀρχιστεύειν,
τοῖς δ' ἐξ ἐκείνων γεγονόσιν οὐκ ἦν, ἐν οἷς οὗτος ὁ
παῖς ἦν; αὐτὸς ὁ νόμος δηλώσει. τὸ μὲν γὰρ εἶναι
τὴν ἀρχιστείαν ἀνεψιοῖς πρὸς πατρός μέχρι ἀνεψιῶν
παιδῶν ὁμολογεῖται παρὰ πάντων· εἰ δὲ μεθ' ἡμᾶς

δίδωσι τοῖς ἡμετέροις παισὶ, τοῦτ' ἤδη σκεπτέον
ἐστί. Λαβὲ οὖν αὐτοῖς τὸν νόμον καὶ ἀναγίγνωσκε.

ΝΟΜΟΣ. Ἐὰν δὲ μηδεὶς ἢ πρὸς πατρός μέχρι ἀνε-
ψιῶν παιδῶν, τοὺς πρὸς μητρός κυρίους εἶναι κατὰ
τὰ αὐτά.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι ὁ νομοθέτης οὐκ εἶπεν, 12
ἐὰν μηδεὶς ἢ πρὸς πατρός μέχρι ἀνεψιῶν παιδῶν,
τοὺς τῶν ἀνεψιαδῶν εἶναι κυρίους, ἀλλὰ ἀπέδωκε
τοῖς πρὸς μητρός τοῦ τελευτήσαντος, ἂν ἡμεῖς μὴ
ᾤμεν, τὴν κληρονομίαν ἤδη, ἀδελφοῖς καὶ ἀδελφαῖς
καὶ παισὶ τοῖς τούτων καὶ τοῖς ἄλλοις, κατὰ ταῦτά
καθάπερ καὶ ἐξ ἀρχῆς ἦν ὑπειρημένον· τοὺς δὲ ἡμε-
τέρους παῖδας ἔξω τῆς ἀρχιστείας ἐποίησεν. οἷς δὲ
μηδ' ἐὰν τετελευτηκῶς ὦ ἐγὼ, δίδωσιν ὁ νόμος τὴν
Ἀγνίου κληρονομίαν, πῶς ἐμοῦ τε ζῶντος καὶ κατὰ
τοὺς νόμους ἔχοντος οἴονται αὐτοῖς εἶναι τὴν ἀρχι-
στείαν; οὐδαμῶς δήπουθεν. ἀλλὰ μὴν εἰ τούτοις μὴ 13
μέτεστιν, ὧν οἱ πατέρες ταυτὸν ἐμοὶ προσήκον, οὐδὲ
τούτῳ τῷ παιδί γίγνεται· καὶ γὰρ ὁ τούτου πατήρ
ὁμοίως ἦν ἐκείνοις συγγενής. οὐκ οὖν δεινὸν ἐμοὶ
μὲν διαρρηθὴν οὕτω τῶν νόμων δεδωκότων τὴν κλη-
ρονομίαν, τούτους δ' ἔξω τῆς ἀρχιστείας πεποιηκό-
των, τολμᾶν τουτονὶ συκοφαντεῖν, καὶ διαγωνίσα-
σθαι μὲν, ἡνίκ' ἐγὼ τοῦ κλήρου τὴν δίκην ἐλάγχα-
νον, | μὴ οἴεσθαι δεῖν, μηδὲ παρακαταβάλλειν, οὐ
περὶ τῶν τοιούτων εἴ τι δίκαιον εἶχεν εἰπεῖν δια-
γνωσθῆναι προσήκεν, ἐπὶ δὲ τοῦ παιδὸς ὀνόματι
πράγματ' ἐμοὶ παρέχειν καὶ περὶ τῶν μεγίστων εἰς
κίνδυνον καθιστάναι; καὶ περὶ μὲν τῶν ὁμολογουμέ- 14
νων εἶναι τοῦ παιδὸς χρημάτων μηδ' αἰτιάσθαι με,
μηδ' ὥς τι εἰληφα ἔχειν εἰπεῖν (ἐφ' οἷς, εἴ τι αὐτῶν
κακῶς διώκουν ὥσπερ οὗτος, κρίνεσθαι μοι προσή-

κεν), ἃ δ' ὑμεῖς ἐμὰ εἶναι ἐψηφίσασθε, τῷ βουλο-
μένῳ δόντες ἐξουσίαν ἀμφισβητεῖν αὐτῶν, ἐπὶ τού-
τοις ἐμοὶ τοιούτους ἀγῶνας παρὰσκευάζειν καὶ εἰς
τοῦτο ἀναισχυντίας ἤκειν;

- 15 Οἶομαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τῶν ἤδη εἰρημένων γινώ-
σκεσθαι ὑμῖν ὅτι οὐτ' ἀδικῶ τὸν παῖδα οὐδὲν οὐτ'
ἐνοχός εἰμι ταύταις ταῖς αἰτίαις οὐδὲ κατὰ μικρόν·
ἔτι δὲ ἀκριβέστερον ἡγοῦμαι καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὑμᾶς
μαθήσεσθαι, καὶ τὴν ἐμὴν ἐπιδικασίαν, ὥς γέγονεν,
ἀκούσαντας περὶ αὐτῶν. ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες, λα-
χόντι τοῦ κλήρου τὴν δίκην οὔτε οὗτος ὁ νῦν ἐμὲ
εἰσαγγέλλων ῥήθη δεῖν παρακαταβάλλειν ὑπὲρ τοῦ
παιδός, οὔτε οἱ Στρατίου παῖδες οἱ ταῦτο τῷ παιδί
προσέηκοντες, οὔτε δι' ἄλλο οὐδὲν αὐτοῖς ἐνόμιζον
16 προσέκειν τούτων τῶν χρημάτων· ἐπεὶ οὐδ' ἂν οὗτος
νῦν ἐμοὶ πράγματα παρείχεν, εἰ τὰ τοῦ παιδὸς εἶδαν
ἀρπάζειν καὶ μὴ ἡναντιοῦμην αὐτῷ. οὔτοι μὲν οὖν,
ὥσπερ εἶπον, εἰδότες ὅτι ἔξω ἦσαν τῆς ἀρχιστείας,
οὐκ ἡμφισβήτουν ἀλλ' ἡσυχίαν εἶχον· οἱ δ' ὑπὲρ τῆς
Εὐβουλίδου θυγατρὸς πράττοντες, τῆς τὸ αὐτὸ δι-
καιῶς τῷ Στρατοκλέους παιδί προσηκούσης, καὶ οἱ
κύριοι τῆς Ἀγνίου μητρὸς ἦσαν οἱ οὖν πρὸς ἐμὲ ἀντι-
17 δικεῖν. εἰς τοσαύτας δ' ἀπορίας κατέστησαν ὅτι
ἀντιγράφονται περὶ τῆς ἀρχιστείας, ὥστε ἡ μὲν τὸν
κλήρον ἔχουσα καὶ οἱ λέγοντες τὸ περὶ αὐτῆς γένος,
ἐπειδὴ κατεψεύσαντο, ῥαδίως ὑπ' ἐμοῦ τότε ἐξηλέγ-
χθησαν οὐκ ἀληθές τι γράψαι τολήσαντες, οἱ δ'
ὑπὲρ τῆς Ἀγνίου μητρὸς γένει μὲν ἐμοὶ ταῦτο προσ-
ηκούσης (ἀδελφὴ γὰρ ἦν τοῦ Στρατίου) νόμῳ δὲ
ἀποκλειομένης, ὃς κελεύει κρατεῖν τοὺς ἄρρενας, τοῦτο
μὲν εἶδαν, οἰόμενοι δ' ἐμοῦ πλεονεκτῆσειν μητέρα
εἶναι τοῦ τελευτήσαντος ἔγραψαν· ὃ συγγενέστατον

μὲν ἦν τῇ φύσει πάντων, ἐν δὲ ταῖς ἀρχιστείας
ὁμολογουμένως οὐκ ἔστιν. εἴτα γράψας ἀνεψιῷ παῖς 18
εἶναι καὶ κείνας ἐξελέγξας οὐκ οὔσας ἐν ταῖς ἀρχιστεί-
αις, οὕτως ἐπεδικασάμην παρ' ὑμῖν, καὶ αὐτῶν οὐκ
ἴσχυσέ τι οὔτε τῇ τὸν κλήρον ἐχούσῃ τὸ προνευικη-
κεῖναι τοὺς κατὰ διαθήκην ἀμφισβητήσαντας, οὔτε
τῇ ἑτέρᾳ τὸ μητέρα εἶναι τοῦ τὸν κλήρον καταλιπόν-
τος, ἀλλ' οὕτως οἱ τότε δικάζοντες καὶ τὸ δίκαιον
καὶ τοὺς ὅρκους περὶ πολλοῦ ἐποίησαντο, ὥστ' ἐμοὶ
τῷ κατὰ τοὺς νόμους ἀμφισβητοῦντι τὴν ψήφον
ἤνεγκαν. καίτοι εἰ τὰς μὲν νενίκηκα τοῦτον τὸν τρῶ- 19
πον, ἐπιδείξας μὴδὲν Ἀγνίᾳ κατ' ἀρχιστείαν προσ-
ηκούσας, οὗτος δὲ μὴ ἐτόλμησεν ἀντιδικῆσαι τῷ
παιδί τοῦ ἡμικληρίου πρὸς ἡμᾶς, οἱ δὲ Στρατίου
παῖδες οἱ ταῦτόν τούτῳ προσέηκοντες μὴδὲ νῦν ἀξιού-
σιν ἀντιδικῆσαι πρὸς ἐμὲ περὶ αὐτῶν, ἔχω δ' ἐγὼ
τὸν κλήρον ἐπιδικασάμενος παρ' ὑμῖν, ἐξελέγκω δὲ
τοῦτον μὴδέπω καὶ τήμερον ἔχοντ' εἰπεῖν ὅτι ὁ παῖς
Ἀγνίᾳ προσέκει κατ' ἀρχιστείαν, τί ἔτι δεῖ μαθεῖν
ὑμᾶς ἢ τί ποθεῖτε ἀκούσαι περὶ τούτων; ἐγὼ μὲν γάρ
ὥς εὔφρονόυσιν ὑμῖν ἱκανὰ τὰ εἰρημένα νομίζω.

Οὗτος τοίνυν ῥαδίως ὅτι ἂν τύχῃ ψευδόμενος, 20
καὶ τὴν αὐτοῦ πονηρίαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομί-
ζων, τολμᾷ με διαβάλλειν ἄλλα τε πολλά, περὶ ὧν
ποιήσομαι τοὺς λόγους τάχα, καὶ νυνὶ λέγει ὥς ἐκοι-
νωσάμεθα ἐγὼ τε καὶ Στρατοκλῆς, τὸν ἀγῶνα εἰσιέ-
ναι περὶ τοῦ κλήρου μέλλοντες. ὁ μόνους ἡμῖν τῶν
ἀμφισβητεῖν παρὰσκευασμένων οὐκ ἐνῆν, διομολογή-
σασθαι πρὸς ἀλλήλους. τῇ μὲν γὰρ Εὐβουλίδου θυ- 21
γατρὶ καὶ τῇ Ἀγνίου μητρὶ πρὸς ἡμᾶς ἀγωνιζομέναις,
μὴ κατὰ ταῦτο ἀμφισβητούσαις, ἐνῆν ποιήσασθαι
συνθήκας, ἂν ἡ ἑτέρα νικᾷ, μετεῖναι τι καὶ τῇ ἡττη-

θείσῃ· καθίσκος γὰρ ἐμελλεν | ἑκατέρω τεθῆσεσθαι.
τὸ δ' ἡμέτερον οὐ τοιοῦτον ἦν, ἀλλ' ἐν τῷ γένος,
δύο δὲ λήξεις, ἡμικληρίου ἑκατέρω· τοῖς δὲ κατὰ
ταῦτα ἀμφισβητοῦσιν εἰς τίθεται καθίσκος, οὐ οὐκ
ἂν ἦν τὸν μὲν ἡττᾶσθαι τὸν δὲ νικᾶν, ἀλλ' ὁμοίως
ἀμφοτέροις ἦν ὁ αὐτὸς κίνδυνος, ὥστ' οὐκ ἐνῆν κοι-
νωνίαν οὐδὲ διομολογίαν ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν.
22 ἀλλ' οὗτος, ἐπειδὴ Στρατοκλῆς ἐτελεύτησε πρὶν γε-
νέσθαι τοῦ ἡμικληρίου τὰς λήξεις ἡμῶν ἑκατέρω, καὶ
οὐκ ἐπ' ἦν μετουσία τῷ Στρατοκλεῖ τούτων οὐδὲ τῷ
παιδί τῷδε διὰ τὸν νόμον, ἀλλ' ἐρίγνετο εἰς ἐμὲ ἡ
κληρονομία κατ' ἀρχιστείας πάντων, εἰ νικῆσαιμι
τούς ἔχοντας, τότε ἤδη πλάττει ταῦτα καὶ μηχανᾶται,
προσδοκῶν τούτοις τοῖς λόγοις ῥαδίως ὑμᾶς ἔξαπα-
τῆσαι. ὅτι δ' οὐχ οἶόντ' ἦν τούτων γίγνεσθαι οὐδέν,
ἀλλὰ διείρηται καθ' ἕκαστον περὶ αὐτῶν, ἐκ τοῦ νό-
μου γινῶναι ῥάδιον. Λαβὲ δ' αὐτοῖς καὶ ἀναγίνωσκε.

ΝΟΜΟΣ.

23 Ἄρ' ὑμῖν ὁ νόμος δοκεῖ ποιεῖν ἐξουσίαν κοινω-
νίας, ἀλλ' οὐκ ἀντικρὺς οὕτως πᾶν τούναντίον, εἰ
καὶ τὸ πρότερον ὑπῆρχε κοινωνία, προστάττει, διαρ-
ρήθην κελεύων τοῦ μέρους ἕκαστον λαγχάνειν καὶ
τοῖς κατὰ ταῦτο ἀμφισβητοῦσι τιθεὶς ἓνα καθίσκον
καὶ τὰς ἐπιδικασίας τοῦτον τὸν τρόπον ποιῶν; ὁ δέ,
ταῦτα τῶν νόμων λεγόντων καὶ οὐκ ἐνουσῆς γενέσθαι
διομολογίας, οὕτως ἀλόγως πρᾶγμα τηλικούτον ψεύ-
24 σασθαι τετόλμηκεν. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο πεποίηκεν,
ἀλλὰ καὶ τὸ πάντων ἐναντιώτατον πρᾶγμα εἰρηκεν,
ὃ προσέχετε τὸν νοῦν, ὃ ἄνδρες. φησὶ γὰρ ὁμολο-
γῆσαί με τοῦ κλήρου τῷ παιδί τὸ ἡμικληρίον μετα-
δώσειν, εἰ νικῆσαιμι τούς ἔχοντας αὐτόν. καίτοι εἰ

μὲν τι καὶ αὐτῷ μετῆν κατὰ τὸ γένος, ὥς οὗτος λέγει,
τί ἔδει γενέσθαι ταύτην αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ τὴν ὁμο-
λογίαν; ἦν γὰρ ὁμοίως καὶ τούτοις ἐπίδικον τὸ ἡμι-
κληρίον, εἰ περὶ ἀληθῆ λέγουσιν. εἰ δὲ μὴ προσῆκεν 25
αὐτοῖς τῆς ἀρχιστείας μηδέν, διὰ τί ἂν μεταδώσειν
ἁμολόγουν, τῶν νόμων ἐμοὶ πάντων αὐτῶν δεδωκό-
των τὴν κληρονομίαν; πότερα δ' οὐκ ἦν μοι λαχεῖν,
εἰ μὴ πείσαιμι τούτους; ἀλλ' ὁ νόμος τῷ βουλομένῳ
δίδωσι τὴν ἐξουσίαν, ὥστε τοῦτο οὐκ ἦν αὐτοῖς εἰ-
πεῖν. ἀλλ' εἶχόν τινά μοι μαρτυρίαν τοῦ πρᾶγματος,
ἦν εἰ μὴ ἐμαρτύρουν, οὐκ ἐμελλον ἐπιδικασθαι
τούτων; ἀλλὰ κατὰ γένος ἡμφισβήτουν, οὐ κατὰ δό-
σιν, ὥστ' οὐδὲν ἔδει μαρτύρων. Ἀλλὰ μὲν εἰ μήτε 26
κοινώσασθαι τὸ πρᾶγμα ἐνῆν, ὅτ' ἔξη Στρατοκλῆς,
μήτε ὁ πατὴρ αὐτῷ κατέλιπεν ἐπιδικασάμενος τού-
των μηδέν, μήτε εἰκὸς ἦν μεταδώσειν ἐμὲ τὸ ἡμι-
κληρίον ὁμολογῆσαι αὐτῷ, ἀπέδοτε δ' ὑμεῖς ἐπιδικά-
σαντές μοι τοῦτον τὸν κλῆρον, οἱ δὲ μήτε ἔλαχον
τῶν αὐτῶν μήτ' ἀμφισβητῆσαι πώποτ' ἠξίωσαν, πῶς
χρὴ πιστοὺς εἶναι νομίζειν τοὺς τούτων λόγους; ἐγὼ
μὲν οἶμαι οὐδαμῶς· προσποιεῖται τοίνυν οὗτος (ἐπει- 27
δὴ τοῦτ' εἰκότως ἂν θαυμάζοιτε, ὅτι τοῦ ἡμικληρίου
τότε τὴν δίκην οὐκ ἐλάγχανον) τοῦ μὲν μὴ λαχεῖν
πρὸς ἐκείνους ἐμὲ εἶναι αἴτιον ὥς ὁμολογήσαντα με-
ταδώσειν, ὥστε διὰ τοῦτ' οὐ παρακαταβάλλειν αὐ-
τοῖς, τῆς δὲ πρὸς ἐμὲ λήξεως ἐμποδῶν εἶναι τοὺς
νόμους (οὐ γὰρ εἶναι τοῖς ὀρφανοῖς κατὰ τῶν ἐπιτρό-
πων), οὐδέτερόν ἀληθῆ λέγων. οὔτε γὰρ ἂν νόμον 28
δείξειεν ὃς καλύει τοῦτον ὑπὲρ τοῦ παιδὸς δίκην
παρ' ἐμοῦ λαμβάνειν· οὐ γὰρ ἔστιν ἐναντιούμενος
οὐδείς, ἀλλ' ὥσπερ καὶ γραφὰς κατ' ἐμοῦ δέδωκεν,
οὕτω καὶ δίκας ἐμοὶ εἶναι καὶ τῷ παιδί πεποίηκεν·

οὐτ' αὖ διὰ ταῦτα ἐκείνοις τοῖς προσήκουσι τοῦ κλη-
 ρου οὐκ ἐλάγχανον, ὥς ἐμοῦ μεταδώσειν ὁμολογήσαν-
 τος, ἀλλ' ὅτι οὐδ' ὅτι οὐκ αὐτοῖς τούτων τῶν χρημά-
 29 των προσήκεν. εὖ δ' οἶδ' ὅτι οὐδ' εἰ συνεχώρου
 τῷ παιδί λαβεῖν ἐπιδικασαμένῳ παρ' ἐμοῦ τὸ ἡμι-
 κλήριον, οὐκ ἂν ποτε ταῦτ' ἐποίησαν οὐδ' ἐπεχείρη-
 σαν, εἰδότες ὅτι, ὅτ' ἐν τῇ ἀγχιστεία μὴ ὄντες εἶχόν
 τι τῶν μὴ προσήκόντων, τοῦτ' ἂν ὑπὸ τῶν ἐγγύτατα
 γένους ὁμοίως ἀφηρόθησαν. ὅπερ γὰρ καὶ πρότερον
 εἶπον, οὐ δίδωσι μεθ' ἡμᾶς τοῖς ἡμετέροις παισὶ τὸ
 παράπαν τὴν ἀγχιστείαν | ὁ νόμος, ἀλλὰ τοῖς πρὸς
 30 μητρὸς τοῦ τελευτήσαντος. ἦκεν ἂν οὖν ἐπ' αὐτὰ
 τοῦτο μὲν ὁ Γλαύκων ὁ τοῦ Ἀγνίου ἀδελφός, πρὸς
 ὃν μὴ ὅτι γένος εἶχον ἄμεινον εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ ἔξω
 τῆς ἀγχιστείας ἐφαίνοντ' ἂν ὄντες, τοῦτο δ', εἰ μὴ
 ἐβούλετο οὗτος, ἡ Ἀγνίου κἀκείνου μήτηρ, προσή-
 κων καὶ αὐτῇ τῆς ἀγχιστείας τοῦ αὐτῆς νιέος, ὥσθ'
 ὁπότ' ἠγωνίζετο πρὸς τοὺς μηδὲν γένει προσήκοντας,
 φανερώς ἂν ἔλαβε τὸ ἡμικλήριον παρ' ὑμῶν, τοῦτο
 31 τοῦ δικαίου καὶ τῶν νόμων αὐτῇ δεδωκότων. οὐ-
 κοῦν διὰ ταῦτ' οὐκ ἐλάγχανεν, οὐχ ὥς δι' ἐμὲ ἢ
 τοὺς νόμους κωλυόμενος, ἀλλὰ ταύτας προφάσεις
 ποιούμενος ἐπὶ ταύτας τὰς συκοφαντίας ἐλήλυθεν, ἔξ
 ὧν γραφὴν γραψάμενος καὶ ἐμὲ διαβάλλων ἐλπίζει
 χρήματα λήψεσθαι καὶ ἐμὲ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαλλάξειν.
 καὶ οἶεται δεινοῦ τινος ἀνδρὸς ἔργον διαπραττεσθαι
 ταύταις ταῖς παρασκευαῖς, ὅτι μὴ κατορθώσας μὲν
 οὐδὲν ἀπολεῖ τῶν αὐτοῦ, διαπραξάμενος δ' ἂ βού-
 λεται καὶ τὰ τοῦ παιδὸς ἀδεῶς ἤδη διαφορήσει.
 32 Οὐκοῦν οὐ δεῖ προσέχειν ὑμᾶς τοῖς τούτου λό-
 γοις τον νοῦν, οὐδ' ἐπιτρέπειν, οὐδ' ἐθίζειν εἶναι
 γραφὰς περὶ ὧν ἰδίας δίκας οἱ νόμοι πεποιήκασιν.

ἀπλᾶ γὰρ τὰ δίκαια παντάπασιν ἔστι καὶ γνώριμα
 μαθεῖν· ἃ ἐγὼ διὰ βραχέων εἰπὼν καὶ παρακαταθέ-
 μενος ὑμῖν μνημονεύειν, ἐπὶ τὴν ἄλλην ἀπολογία
 ἤδη τρέψομαι τῶν κατηγορηθέντων. τί οὖν ἔστι
 ταῦτα, καὶ τί διορίζομαι; εἰ μὲν κατ' ἀγχιστείαν τῶν 33
 Ἀγνίου μετεῖναι φησι τῷ παιδί τοῦ ἡμικλήριου, λα-
 χέτω πρὸς τὸν ἄρχοντα, κἂν ὑμεῖς ψηφίσῃσθε, λα-
 βέτω· ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι κελεύουσιν. εἰ δὲ μὴ κατὰ
 τοῦτο ἀμφισβητεῖ, φησὶ δὲ ὁμολογήσαι με τῷ παιδί
 μεταδώσειν, φάσκοντος ἐμοῦ τούτων εἶναι μηδὲν δι-
 κασάσθω, κἂν ἐξελέγξῃ με ὥς ὁμολόγησα, τότε ἤδη
 πραξάσθω· δίκαιον γὰρ οὕτως ἔστιν. εἰ δὲ μήτε 34
 πρὸς ἐμὲ μήτε κατ' ἐμοῦ δίκην εἶναι φησι τῷ παιδί,
 τὸν κωλύοντα νόμον εἰπάτω, κἂν ἔξη δεῖξαι, λαβέτω
 καὶ οὕτω τὸ μέρος τῶν χρημάτων. εἰ δ' αὖ μήτ'
 ἐπιδικάσασθαι φησι δεῖν τοῦ ἡμικλήριου μήτε μὴν
 δικάσασθαι, ἀλλ' ἤδη εἶναι ταῦτα τοῦ παιδός, ἀπο-
 γραψάσθω πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰς τὴν μίσθωσιν τῶν
 ἐκείνου χρημάτων, ἣν ὁ μισθωσάμενος εἰσπράξει με
 ταῦτα ὥς ὄντα τοῦ παιδός. ταῦτα μεγάλα δικάϊα 35
 ἔστι. ταῦτα καὶ οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὐ μὰ Δία οὐ
 γραφὰς ἐμὲ φεύγειν περὶ ὧν δίκας ἰδίας εἶναι πεποι-
 ήκασιν, οὐδὲ κινδυνεύειν περὶ τοῦ σώματος, ὅτι οὐ
 μεταδίδωμι τῷ παιδί τούτων, ἃ ψήφω κρατήσας ἐγὼ
 τοὺς ἔχοντας οὕτω παρ' ὑμῶν ἔλαβον· ἀλλ' εἰ τι
 τῶν ὁμολογουμένων εἶναι τοῦ παιδὸς εἶχον καὶ κα-
 κῶς διεθῆκα ὥστ' ἐκείνον κακοῦσθαι, τότε ἂν μοι κατὰ
 ταύτην προσήκε κρίνεσθαι τὴν γραφὴν, οὐ μὰ Δί'
 οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς.

Ὅτι μὲν οὖν οὔτε περὶ τούτων οὐδὲν δίκαιον πε- 36
 ποίηκεν οὔτε περὶ τῶν ἄλλων ἀληθὲς οὐδὲν εἰργκεν,
 ἀπαντα δὲ δεινῶς πλεονεξία μεμηχάνηται διαβάλλων

καὶ τοὺς νόμους παράγων καὶ ὑμῶν καὶ ἐμοῦ παρὰ
 τὸ δίκαιον περιγενέσθαι ζητῶν, οἶμαι μὰ τοὺς θεοὺς
 οὐδ' ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀλλ' ὁμοίως εἰδέναι πάντας, ὥστ'
 37 οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω περὶ τούτων λέγειν. ὁρῶ δέ,
 ὦ ἄνδρες, τὴν πλείστην διατριβὴν τῶν λόγων ποιού-
 μενον περὶ τὴν τοῦ παιδὸς οὐσίαν καὶ περὶ τὴν ἐμὴν,
 καὶ τὰ μὲν ἐκείνου παντάπασιν ὡς ἄπορα διεξιόντα,
 περὶ δ' ἐμὲ πλουτόν τινα τῷ λόγῳ κατασκευάσαντα,
 καὶ τινα κακίαν κατηγοροῦντα, ὡς ἐγὼ τετάρτων οὐ-
 σῶν Στρατοκλέους θυγατέρων οὐδεμιᾶ τολμῶ συν-
 ευπορῆσαι προικός, καὶ ταῦτ' ἔχων (ὡς οὗτός φησι)
 38 τὰ τοῦ παιδίου. βούλομαι δὴ καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν.
 ἐλπίζει γὰρ διὰ τῶν λόγων ἐμοὶ μὲν τινα φθόρον
 γενήσεσθαι παρ' ὑμῶν περὶ τῶν προσγεγεννημένων
 χρημάτων, τοῖς δὲ παισὶν ἔλεον, ἂν ἄποροι παρ'
 ὑμῖν εἶναι δόξωσιν. οὐκ οὖν ἀγνοῆσαι δεῖ περὶ αὐ-
 τῶν ὑμᾶς οὐδέν, ἀλλ' ἀκριβῶς καὶ ταῦτα μαθεῖν,
 ἵν' εἰδῇθ' ὅτι ψεύδεται, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων
 | ἀπάντων. ἐγὼ γὰρ ἂν, ὦ ἄνδρες, πάντων ὁμολογή-
 σαιμι εἶναι κάκιστος, εἰ Στρατοκλέους ἄπορα τὰ
 πράγματα καταλιπόντος αὐτὸς εὐπορος ὦν καὶ μηδε-
 μίαν ἐπιμέλειαν ποιούμενος φαινοίμην τῶν ἐκείνου
 39 παίδων. εἰ δὲ πλείονα κατέλιπεν αὐτοῖς τὰ ὄντα τῶν
 ἐμῶν καὶ βεβαιότερα, καὶ ταῦτα τσαυτ' ἐστὶν ὥστε
 καὶ τὰς θυγατέρας ἐξ αὐτῶν διαθεῖναι καλῶς καὶ τὸν
 παῖδα ἐκ τῶν λοιπῶν μηδὲν ἥττον εἶναι πλούσιον,
 ἐπιμελοῦμαι τε τοῦτον τὸν τρόπον αὐτῶν ὥστε καὶ
 πολλῷ πλείω γενέσθαι τὴν οὐσίαν, εἰκότως μὲν οὐκ
 ἂν ἔχοιμι μέμψιν, εἰ μὴ τὰμαντοῦ προστίθηναι τού-
 τοις, σώζων δὲ τὰ τούτων καὶ πλείω ποιῶν δικαίως
 40 ἂν ἐπαινοίμην. ὅτι δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, ῥαδίως ἐπι-

δείξω. πρῶτον μὲν οὖν τὰ τῆς οὐσίας διεξιέμι, μετὰ
 δὲ ταῦτα ὡς καὶ διοικεῖν ἄξιόν τὰ τοῦ παιδός.

Στρατοκλεῖ γὰρ καί μοι τὰ μὲν ὑπάρχοντα πατρῶα
 τσαυτὰ ἦν, ὥστε εἶναι μὲν ἱκανά, λειτουργεῖν δὲ
 μὴ ἄξια. τεκμήριον δέ· εἴκοσι μνᾶς ἐκάτερος ἡμῶν
 ἐπὶ τῇ γυναικὶ προῖκα ἔλαβε, τσαυτὴ δὲ προῖξ οὐκ
 ἂν εἰς πολλὴν τινα οὐσίαν δοθείη. συνέβη δὲ Στρα- 41
 τοκλεῖ πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι πλέον ἢ πένθ' ἡμιτάλαν-
 των οὐσίαν λαβεῖν. Θεοφῶν γὰρ ὁ τῆς γυναικὸς αὐ-
 τοῦ ἀδελφὸς ἀποθνήσκων ἐποιήσατο τῶν θυγατέρων
 αὐτοῦ μίαν, καὶ τὸν θ' αὐτοῦ ἔδωκεν ἀργρὸν τὸν
 Ἐλευσῖνι δυοῖν ταλάντοι, πρόβατα ἐξήκοντα, αἶγας
 ἑκατόν, ἐπιπλα, ἵππον λαμπρὸν ἐφ' οὗ ἐφυλάρχησε, 42
 καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν ἅπασαν, ἧς κύριος ἐκεῖ-
 νος γενόμενος ἐννέα ἔτη ὅλα κατέλιπε πέντε ταλάν-
 των οὐσίαν καὶ τρισχιλίων δραχμῶν σὺν τοῖς ἑαυτοῦ
 πατρῷοις, χωρὶς ἐκείνης ἧς Θεοφῶν τῇ θυγατρὶ αὐ-
 τοῦ ἔδωκεν, ἀργρὸν μὲν Ὀριᾶσι πένθ' ἡμιτάλαντα ἐν-
 ρίσκοντα, οἰκίαν δὲ Μελίτῃ τρισχιλίων ἐωνημένην,
 ἄλλην δὲ Ἐλευσῖνι πεντακοσίων. ἐδάφη μὲν ταῦτα,
 ἀφ' ὧν ἡ μίσθωσις τοῦ μὲν ἀργροῦ δώδεκα μναί,
 τῶν δὲ οἰκιῶν τρεῖς, αἱ πεντεκαίδεκα μναί συναμ-
 φότερα γίνονται· χοεᾶ δ' ἐπὶ τόκοις ὀφειλόμενα
 περὶ τετρακισχιλίας, ὧν τὸ ἔργον ἐπ' ἐννέα ὀβολοῖς
 ἐπτακόσiai καὶ εἴκοσι δραχμαὶ γίνονται τοῦ ἐνιαυ-
 τοῦ ἐκάστων. πρόσοδος μὲν αὕτῃ δύο καὶ εἴκοσι μναί 43
 καὶ πρὸς· χωρὶς δὲ τούτων κατέλιπεν ἐπιπλα, πρό-
 βατα, κριθάς, οἶνον, ὀπώρας, ἐξ ὧν ἐνεπόλησαν τε-
 τρακισχιλίας ἐννακοσίας· ἔτι δὲ ἔνδον ἐννακοσίας
 δραχμάς. πρὸς δὲ τούτοις ἐξ ἐράνων ὀφλήματα εἰς-
 πεπραγμένα, μικροῦ δεούσας χιλίας δραχμάς, μαρ-
 τύρων ἐναντίον ἢ μήτηρ αὐτοῦ, τοῦ παιδός, ἀπεργά-

ψατο. καὶ οὕτω λέγω περὶ τῶν ἄλλων, ἃ κατελείφθη
μὲν οὗτοι δ' οὐκ ἀποφαίνουσιν, ἀλλὰ τὰ φανερά καὶ
τὰ ὑπὸ τούτων ὁμολογούμενα. Κάλει δέ μοι τῶν ἐί-
ρημένων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 44 Ἡ μὲν τοίνυν Στρατοκλέους οὐσία καὶ πλείων
ταύτης ἐστίν· ἀλλ' ὕστερον περὶ τῶν παρακλεπτομέ-
νων ὑπὸ τούτων ποιήσομαι τοὺς λόγους· ἡ δ' ἐμὴ
πόση τις; χωρίον ἐν Οἰνότη πεντακισχιλίων καὶ Προσ-
παλτοῖ τρισχιλίων, καὶ οἰκία ἐν ἄστει διςχιλίων,
πρὸς δὲ τούτοις ὁ κληρὸς ὃν Ἀγνίας κατέλιπε, περὶ
δύο τάλαντα· οὐ γὰρ ἂν οἶδ' ὅτι πλέον εὗροι τούτου.
ταῦτ' ἐστὶ τρία τάλαντα καὶ τετρακισχίλια μόνον,
45 δέκα καὶ ἑκατὸν μυαῖς ἐλάττω τῶν τοῦ παιδός. κἀγὼ
μὲν ἐγκαταλογίζομαι καὶ τὰ τοῦ υἱέος τοῦ ἐκπονηθέν-
τος εἰς ταῦτα, τοῖς τοῦ παιδός δὲ οὐ προσέθηκα τὴν
Θεοφώντος οὐσίαν, πένθ' ἡμιτάλαντων οὖσαν, ἐφ'
ἣ ἐποιήσατο τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ· ῥαδίως γὰρ ἂν ἐν-
ρεθείη καὶ ὅκτω τάλαντων ὁ τούτων οἶκος· ἀλλ'
ἐκεῖνα ἀφήρηται χωρὶς. κάμοι μὲν ὁ κληρὸς ὃν Ἀ-
γνίας κατέλιπε, οὗτος οὕτω βέβαιός ἐστι· δίκαι γὰρ
ἐνεστήκασιν ψευδομαρτυριῶν, κελεύει δ' ὁ νόμος, ἐάν
46 ἄλῃ τις τῶν ψευδομαρτυριῶν, πάλιν ἐξ ἀρχῆς εἶναι
περὶ αὐτῶν τὰς λήξεις· τὰ δὲ τοῦ παιδός ὁμολογη-
μένα καὶ ἀναμφισβήτητα καταλέλοιπε Στρατοκλῆς.
Ὅτι δὲ τοσαῦτά ἐστι τὰμὰ σὺν τοῖς τοῦ ἐκποίητου
υἱέος, καὶ ψευδομαρτυριῶν ἐνεστάσι δίκαι περὶ τῶν
Ἀγνίου, λαβὲ τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 47 Ἐὰν μικρὰ τὰ διάφορα | ἑκατέρας τῆς οὐσίας
ἡμῶν ἐστίν; ἀλλ' οὐ τηλικαῦτα ὥστε μηδεμίαν γενέ-

σθαι περὶ τοὺς Στρατοκλέους παῖδας. οὐκ ἄξιον τοῖς
τούτου λόγοις πιστεύειν, ὅς τοσαύτης οὐσίας καταλε-
λειμμένης ἐτόλμησεν ἐπὶ διαβολῇ ψεύσασθαι κατ'
ἐμοῦ τηλικαῦτα τὸ μέγεθος. καταλογίζεται τοίνυν ὥς
ἐγὼ τρεῖς κλήρους εἰληφώς καὶ πολλῶν χρημάτων
εὐπορῶν ἀφανίζω τὴν οὐσίαν, ἵν' ὥς ἐλάχισθ' ὕμεις
αὐτῶν ἀπολαύητε. τοῖς γὰρ μηδὲν δίκαιον ἔχουσι
περὶ τῶν πραγμάτων λέγειν ἀνάγκη πορίζεσθαι τοι-
ούτους λόγους, ἐξ ὧν διαβάλλοντες πλέον ἔχειν δυ-
νήσονται τῶν ἀντιδίκων. ἐμοὶ δὲ μάρτυρές ἐστε πάν- 48
τες ὅτι οἱ τῆς ἐμῆς γυναικὸς ἀδελφοί, Χαίρελεως
καὶ Μακάριτος, οὐ τῶν λειτουργούντων ἦσαν ἀλλὰ
τῶν βραχεῖαν κεκτημένων οὐσίαν. Μακάριτον γὰρ
ἴστε ὅτι τὸ χωρίον ἀποδόμενος καὶ τριήρη πριάμενος
καὶ ταύτην πληρωσάμενος εἰς Κορίνθον ἐξέπλευσεν·
οὐ γὰρ τὸ ἔργον ἀφανὲς ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ λόγον ἐν
τῷ δήμῳ παρέσχε, μὴ πόλεμον ἡμῖν ἀντ' εἰρήνης
ἐκεῖνος πρὸς Λακεδαιμονίους ποιήσειε. Χαίρελεως 49
δὲ τὸ Προσπαλτοῖ χωρίον κατέλιπε, ὃ πλέον οὐκ ἂν
εὗροι τριάκοντα μυῶν. συνέβη δὲ τὸν μὲν ταῦτα κα-
ταλιπόντα τελευτῆσαι πρότερον ἢ Μακάριτον, ἐκεῖ-
νον δὲ μετὰ ταύτης τῆς οὐσίας, ἣν ἔχων ἐξέπλευσεν·
ἅπαντα γὰρ καὶ τὴν τριήρη καὶ αὐτὸν κατὰ τὸν πόλε-
μον ἀπώλεσε. καταλειφθέντος δὲ τοῦ Προσπαλτοῖ
χωρίου καὶ γιγνομένου τῆς ἐκείνων ἀδελφῆς, ἐμῆς
δὲ γυναικός, ἐπείσθην ὑπ' ἐκείνης εἰσποιήσαι Μα-
καράτῳ τὸν ἕτερον τῶν παίδων· οὐχ ἵνα μὴ λει-
τουργοίην, εἰ προσγένοιτό μοι τοῦτο τὸ χωρίον. ὁμοί- 50
ως γὰρ καὶ εἰσποιήσαντος τοῦτο γ' ὑπῆρχεν· οὐδὲ
γὰρ ἐλειτούργουν διὰ τοῦτο γ' ἦττον οὐδέν, ἀλλὰ
καὶ τῶν εἰσφερόντων ἦν καὶ τῶν τὰ προσταττόμενα
ὑμῖν ἅπαντα ποιοούντων. ὁ δὲ ὡς περὶ ἀχρήστου μὲν

πλουσίον δὲ ἐπὶ διαβολῇ ποιεῖται τούτους τοὺς λόγους. ἐγὼ δ' ἐν κεφάλαιον ἐρῶ πάντων μέγιστον, ὃ καὶ ὑμῖν οἶδ' ὅτι δόξει δίκαιον. κοινώσασθαι γὰρ ἐθέλω τὴν οὐσίαν τὴν ἐμὴν τῇ τοῦ παιδός, καὶ εἴτε πολλὰ εἴτ' ὀλίγα ἐστίν, ἐν κοινῷ γενομένης λάβωμεν τὰ ἡμίσεα ἑκάτερος, ἵνα μηδὲν πλέον ἔχη ἄτερος τοῦ ἑτέρου τοῦ προσήκοντος· ἀλλ' οὐκ ἐθέλησει.

ΛΕΙΠΕΙ.

12.

ΠΕΡ ΕΥΦΙΑΗΤΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τὸν Ἐρχιέων δῆμον εἰς τὸ δικαστήριον προσκαλεῖται τις τῶν ἀποψηφισθέντων ὡς ἀδίκως τῆς πολιτείας ἀπελυνόμενος. ἐγγράφη γὰρ δι' αὐτὸν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων νόμος, ἐξέτασιν γενέσθαι τῶν πολιτῶν κατὰ δῆμους, τὸν δὲ ἀποψηφισθέντα ὑπὸ τῶν δημοτῶν τῆς πολιτείας μὴ μετέχειν, τοῖς δὲ ἀδίκως ἀποψηφισθεῖσιν ἔφειν εἰς τὸ δικαστήριον εἶναι προσκαλεσάμενους τοὺς δημότας, καὶ ἐὰν τὸ δεύτερον ἐξελεγχθῶσι, πεπραῖσθαι αὐτοὺς καὶ τὰ χρήματα εἶναι δημόσια. κατὰ τοῦτον τὸν νόμον ὁ Εὐφίλητος, προσκαλεσάμενος τοὺς Ἐρχιέας ὡς ἀδίκως καταψηφισάμενους αὐτοῦ, τὸν ἀγῶνα τόνδε διατίθεται. προεῖρηται μὲν δὴ τὰ πράγματα ταῦτ' ἀκριβῶς καὶ πιστῶς διὰ τῶν μαρτύρων· οἷς δὲ βεβαίως βούλεται ποιῆσαι τὰς μαρτυρίας, τὰδ' ἐστίν, ὡς μὲν ἐγὼ δόξης ἔχω, πάντ' ἀκριβῶς ἐξεργασμένα, κρινέτω δὲ ὁ βουλόμενος εἰ τὰ προσήκοντα ἔγνωκα περὶ αὐτῶν.

Ὅτι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀδελφός ἡμῖν ἐστίν οὗτος Εὐφίλητος, οὐ μόνον ἡμῶν ἀλλὰ

καὶ τῶν συγγενῶν ἀπάντων ἀκηκόατε μαρτυρούντων. σκέψασθε δὲ πρῶτον τὸν πατέρα ἡμῶν, τίνος ἔνεκεν ἂν ψεύδοιτο καὶ τοῦτον μὴ ὄντα αὐτοῦ υἱὸν εἰσποιεῖτο. πάντας γὰρ εὐρήσετε τοὺς τὰ τοιαῦτα πράτ-² τουτας ἢ οὐκ ὄντων αὐτοῖς γνησίων παίδων ἢ διὰ πηνίαν ἀναγκαζομένους ξένους ἀνθρώπους εἰσποιεῖσθαι, ὅπως ὠφελῶνται τι ἀπ' αὐτῶν δι' αὐτοὺς Ἀθηναίων γεγονότων. τῷ τοίνυν πατρὶ τούτων οὐδέτερον ὑπάρχει· γνήσιοι μὲν γὰρ αὐτῷ ἡμεῖς δύο υἱεῖς ἐσμεν, ὥστε οὐκ ἂν γε δι' ἐρημίαν τοῦτον εἰσποιεῖτο. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τροφῆς τε καὶ εὐπορίας τῆς³ παρὰ τούτου δεόμενος· ἔστι γὰρ αὐτῷ βίος ἱκανός, καὶ χωρὶς τούτου μεμαρτύρηται ὑμῖν τοῦτον ἐκ παιδίου τρέφειν καὶ ἀσκῶν καὶ εἰς τοὺς φράτορας εἰσάγων, καὶ ταῦτα οὐ μικρὰ δαπανήματά ἐστιν. ὥστε τόν γε πατέρα ἡμῶν οὐκ εἰκός ἐστιν, ὃ ἄνδρες δικασταί, μηδὲν ὠφελούμενον οὕτως ἀδίκῳ πράγματι ἐπιχειρῆσαι. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐμέ γε οὐδεὶς ἀνθρώ-⁴ πων οὕτω τελέως ἂν ἄφρονα ὑπολάβοι, ὥστε τούτῳ μαρτυρεῖν τὰ ψευδῆ, ὅπως τὰ πατρῶα διὰ πλείονων διανείμωμαι. καὶ γὰρ οὐδ' ἀμφισβητῆσαι μοι ἐξουσία γένοιτ' ἂν ὕστερον ὡς οὐκ ἐστίν ἀδελφὸς οὗτος ἐμοῦ· οὐδεὶς γὰρ ἂν ὑμῶν τὴν ἐμὴν φωνὴν ἀνάσχοιτ' ἂν ἀκούων, εἰ νῦν μὲν ὑπόδικον ἐμᾶντὸν καθιστάς μαρτυρῶ ὡς ἐστίν ἀδελφὸς ἡμέτερος, ὕστερον δὲ φαινοίμην τούτοις ἀντιλέγων. οὐ μόνον τοίνυν ἡμᾶς,⁵ ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰκός ἐστι τάληθ' ἐμᾶρτυρη- κέναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς. ἐνθυμήθητε γὰρ πρῶτον μὲν ὅτι οἱ τὰς ἀδελφᾶς ἡμῶν ἔχοντες οὐκ ἂν ποτε ἐμαρτύρουν περὶ τούτου τὰ ψευδῆ· μη- τρυῖα γὰρ ἢ τούτου μήτηρ ἐγένετο ταῖς ἡμετέραις ἀδελφαῖς, εἰώθασι δὲ πως ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διαφέρε-

σθαι ἀλλήλους αἷ τε μητρὶα καὶ αἷ πρόγονοι· ὥστε εἰ οὗτος ἐξ ἄλλου τινὸς ἀνδρὸς ἦν τῇ μητρὶα καὶ οὐκ ἐκ τοῦ ἡμετέρου πατρός, οὐκ ἂν ποτε, ὡς ἄνδρες δικασταί, τοὺς ἐαυτῶν ἄνδρας αἷ ἀδελφαὶ μαρτυρεῖν εἶασαν [καὶ ἐπέτρεψαν]. καὶ μὴν οὐδ' ἂν ὁ θεὸς πρὸς μητρός ἡμῖν ὦν, τούτῳ δὲ οὐδὲν προσήκων δήπου τῇ τούτου μητρὶ ἡθέλησεν ἂν, ὡς ἄνδρες δικασταί, μαρτυρῆσαι ψευδῇ μαρτυρίαν, δι' ἣν ἡμῖν γίνεται βλάβη περιφανής, εἰ περ ξένον ὄντα τοῦτον εἰσποιούμεν ἀδελφὸν ἡμῖν αὐτοῖς. ἔτι τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασταί, πρὸς τούτοις πῶς ἂν τις ὑμῶν καταγνοίῃ ψευδομαρτυριῶν Δημαράτου τουτουὶ καὶ Ἡγήμονος καὶ Νικοστράτου, οἱ πρῶτον μὲν οὐδὲν αἰσχρὸν οὐδέποτε φανήσονται ἐπιτηδεύσαντες, εἴτα δ' οἰκείοι ὄντες ἡμῖν καὶ εἰδότες ἡμᾶς ἅπαντας μεμαρτυρήκασιν Εὐφίλῳ τουτῷ τὴν αὐτοῦ συγγένειαν ἑκάστος. ὥστε ἡδέως ἂν τῶν ἀντιδικούντων ἡμῖν τοῦ σεμνοτάτου πυθοίμην, εἰ ἄλλοθεν ποθεν ἔχοι ἂν ἐπιδείξει αὐτὸν Ἀθηναῖον ἢ ἐκ τούτων ὧν καὶ ἡμεῖς Εὐφίλητον ἐπιδείκνυμεν. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ οἶμαι ἄλλο τι ἂν αὐτὸν ἢ ὅτι ἡ μήτηρ ἀσὴ τέ ἐστι καὶ ὁ πατήρ, καὶ ὡς ταῦτ' ἀληθῆ λέγει, παρέχοιτ' ἂν αὐτῷ τοὺς συγγενεῖς μάρτυρας. εἴτα, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἰ μὲν οὗτοι ἐκινδύνουν, ἡξίουν ἂν τοῖς αὐτῶν οἰκείοις ὑμᾶς πιστεῦναι μαρτυροῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς κατηγόροις· νυνὶ δὲ ἡμῶν πάντα ταῦτα παρεχομένων ἀξιώσουσιν ὑμᾶς τοῖς αὐτῶν πείθεσθαι λόγοις μᾶλλον ἢ τῷ πατρὶ τῷ Εὐφίλῳ καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ ἀδελφῷ καὶ τοῖς φράτορσι καὶ πάσῃ τῇ ἡμετέρᾳ συγγενείᾳ; καὶ μὴν οὗτοι μὲν οὐδ' ἐν ἐνὶ κινδυνεύοντες ἰδίας ἔχθρας ἔνεκα ποιοῦσιν, ἡμεῖς δὲ πάντας ὑποδίκους ἡμᾶς αὐτοὺς καθιστάντες μαρτυροῦμεν. καὶ πρὸς

ταῖς μαρτυρίαις, ὡς ἄνδρες δικασταί, πρῶτον μὲν ἡ τοῦ Εὐφίλητον μήτηρ, ἣν οὗτοι ὁμολογοῦσιν ἀσὴν εἶναι, ὅρκον ὁμόσαι ἐπὶ τοῦ διαιτητοῦ ἐβούλετο ἐπὶ Δελφινίῳ ἢ μὴν τουτουὶ Εὐφίλητον εἶναι ἐξ αὐτῆς καὶ τοῦ ἡμετέρου πατρός. καίτοι τίνα προσῆκε μᾶλλον αὐτῆς ἐκείνης τοῦτο εἰδέναι; ἔπειτα, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὁ πατήρ ὁ ἡμέτερος, ὃν εἰκός ἐστι μετὰ τὴν τούτου μητέρα ἀρίστα τὸν αὐτοῦ υἱὸν γινώσκειν, οὗτος καὶ τότε καὶ νυνὶ βούλεται ὁμόσαι ἢ μὴν Εὐφίλητον τουτουὶ υἱὸν εἶναι αὐτοῦ ἐξ ἀσῆς καὶ γαμετῆς γυναικός. πρὸς τούτοις τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἐγὼ ἐτύγγαλον μὲν τρισκαδεκαέτης ὦν, ὥσπερ καὶ πρότερον εἶπον, ὅτε οὗτος ἐγένετο, ἔτοιμος δ' εἰμὶ ὁμόσαι ἢ μὴν Εὐφίλητον τουτουὶ ἀδελφὸν εἶναι ἐμαυτοῦ ὁμοπάτριον. ὥστε, ὡς ἄνδρες δικασταί, δικαίως ἂν καὶ τοὺς ἡμετέρους ὅρκους πιστοτέρους νομίζοιτε ἢ τοὺς τούτων λόγους· ἡμεῖς μὲν γὰρ ἀκριβῶς εἰδότες ὁμόσαι περὶ αὐτοῦ θέλομεν, οὗτοι δὲ ταῦτα ἀκηκοότες παρὰ τῶν τούτου διαφόρων ἢ αὐτοὶ πλάττοντες λέγουσι. πρὸς δὲ τούτοις, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἡμεῖς μὲν τοὺς συγγενεῖς μάρτυρας καὶ ἐπὶ τῶν διαιτητῶν καὶ ἐφ' ὑμῶν παρεχόμεθα, οἷς οὐκ ἄξιον ἀπιστεῖν· οὗτοι δὲ, ἐπειδὴ ἔλαχεν ὁ Εὐφίλητος τὴν δίκην τὴν προτέραν τῷ κοινῷ τῶν δημοτῶν καὶ τῷ τότε δημαρχοῦντι, ὃς νῦν τετελευτήκε, δύο ἔτη τοῦ διαιτητοῦ τὴν δίκαν ἔχοντος οὐκ ἐδυνήθησαν οὐδεμίαν μαρτυρίαν εὔρειν ὥς οὗτος ἄλλου τινὸς πατρός ἐστιν ἢ τοῦ ἡμετέρου. τοῖς δὲ δαισιῶσι μέγιστα σημεία ἦν τοῦ ψεύδεσθαι τούτους, καὶ κατεδιήτησαν αὐτῶν ἀμφοτέροι. Καὶ μοι λαβὲ τῆς προτέρας διαίτης τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 12 Ὡς μὲν τοίνυν καὶ τότε ὦφλον τὴν δίκαιαν, ἀκηκόατε. ἄξιῳ δέ, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὥσπερ οὗτοι μέγα τοῦτ' ἂν ἔφησαν εἶναι σημεῖον ὥς οὐκ ἔστιν Ἡγησίππου, εἰ οἱ δίκαια αὐτῶν ἀπεδιήτησαν, οὕτω τὸ νῦν ἡμῖν τούναντίον εἶναι μαρτύριον, ὅτι ἀληθῆ λέγομεν, ἐπεὶ ἔδοξαν αὐτοῖς ἀδικεῖν τοῦτον Ἀθηναῖον ὄντα καὶ κυρίως πρῶτον ἐγγραφέντα ὕστερον ἐξαλείψαντες. Ὅτι μὲν οὖν ἀδελφὸς ἡμῶν ἔστιν οὗτος Εὐφίλτος καὶ πολίτης ὑμέτερος, καὶ ἀδίκως ὑβρίσθη ὑπὸ τῶν ἐν τῷ δήμῳ συστάντων, ἱκανῶς οἶμαι ὑμᾶς, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἀκηκοέναι.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ.

I. ΠΡΟΣ ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΑ ΚΑΙ ΑΡΧΙΠΠΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΧΕΠΟΛΙΔΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

1. Μετὰ ταύτην τοίνυν τὴν ἀπόκρισιν ἐτέραν διαθήκην ἐκόμισαν, ἣν ἔφασαν Ἀρχέπολιν ἐν Δήμῳ διαθέσθαι. Suid. v. διάθεσις I p. 1278 extr. et 1279. Bernh.
2. Διαθηκῶν δὲ τεττάρων ὑπ' αὐτῶν ἐσκευοποιημένων. Pollux 10 § 15.

II. ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΜΑΧΟΥ.

3. Κατέλιπεν ἐν τῷ χωρίῳ γέροντας καὶ ἀναπήρους. Pollux 2 § 61.

III. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ.

Ἐπόθεσις.

Ὁ Ἰσαῖος ἐν ἀμφισβητήσει χωρίου τοῦ ὑπὸ τῶν δημοτῶν κατεσχημένου, οἷς τὸ χωρίον ὑπέκειτο, ταύτην χρώμενον εἰσάγει τῇ ἀρχῇ.

4. Μάλιστα μὲν ἐβουλόμην, ὃ ἄνδρες δικασταί, μηδ' ὑφ' ἐνὸς ἀδικεῖσθαι τῶν πολιτῶν, εἰ δὲ μή, τοιούτων ἀντιδίκων τυχεῖν πρὸς οὓς ἂν οὐδὲν ἐφρόντιζον διαφερόμενος. νῦν δέ μοι πάντων πραγμάτων λυπηρότατον συμβέβηκεν. ἀδικοῦμαι γὰρ ὑπὸ τῶν δημοτῶν, οὓς περιορᾶν μὲν ἀποστεροῦντας οὐ ῥάδιον, ἀπέχθεσθαι δὲ ἀηδές, μεθ' ὧν ἀνάγκη καὶ θύειν καὶ συνουσίας κοινὰς ποιεῖσθαι. πρὸς μὲν οὖν πολλοὺς χαλεπὸν ἀντιδικεῖν. μέγα γὰρ μέρος συμβάλλεται τὸ πλῆθος αὐτοῖς πρὸς τὸ δοκεῖν ἀληθῆ λέγειν. ὅμως δὲ διὰ τὸ πιστεύειν τοῖς πράγμασι πολλῶν μοι καὶ δυσκόλων συμπιπτόντων οὐχ ἡγούμην δεῖν κατοκνήσαι δι' ὑμῶν πειρᾶσθαι τυγχάνειν τῶν δικαίων. δέομαι οὖν ὑμῶν συγ-

γνώμην ἔχειν, εἰ καὶ νεώτερος ὢν λέγειν ἐπὶ δικαστηρίοις τετόλμηκα· διὰ γὰρ τοὺς ἀδικούντας ἀναγκάζομαι παρὰ τὸν ἑμῶν τρόπον τοιοῦτόν τι ποιεῖν. πειράσομαι δ' ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς ὥς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων εἰπεῖν περὶ τοῦ πράγματος. Dionys. Hal. V p. 603. Reisk. coll. p. 605.

IV. ΚΑΤΑ ΔΙΟΚΛΕΟΥΣ ΤΥΒΡΕΩΣ.

5. Ὁ ἀδελφός δ' ἐμὸς καὶ Κτήσω, οἰκείος ὢν ἡμῖν, συντυγλάνουσι τῷ Ἑρμῶνι εἰς Βόθυνον ἀπιόντι. Bekkeri anecd. p. 173, 26.

V. ΠΡΟΣ ΔΙΟΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ.

6. Ἀποφανῶ γὰρ ὑμῖν, ὥς οὐκ ἔστι τῆς ἐπικλήρου τὸ χωρίον τοῦτο οὐδ' ἐγένετο πώποτε, ἀλλ' ὥς ἦν πατρῶον Ἀνσιμένει τῷ πατρὶ Μενεκράτους· ὁ δὲ Ἀνσιμένης ἔσχε τὰ πατρῶα πάντα. Suid. v. πατρῶων. II. 2 p. 146. Bernh.

VI. ΠΡΟΣ ΔΙΟΦΑΝΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

7. τὸ μὲν παρὸν τὸ δὲ παρ' ἐτέρων μεταλαβεῖν παρηγγύησεν. Harpocr. v. παρηγγύησεν καὶ παρηγγυηθέντος (p. 148 Bekk.)

8. τὰ μὲν ἐμοῦ διαλύσαντος, β' τάλαντα καὶ λ' μνᾶς, τὰ δὲ τοῦ γεωργοῦ παρηγγυηθέντος. Harpocr. l. d.

VII. ΠΡΟΣ ΔΩΡΟΘΕΟΝ ΕΞΟΤΛΗΣ.

9. Εἰς τοσοῦτον πονηρίας ὁμοῦ καὶ τόλμης ἐλήλυθε. Suid. v. Ὁμοῦ II. 1 p. 1115. Bernh.

VIII. ΚΑΤ' ΕΛΠΑΓΟΡΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΦΑΝΟΥΣ.

10. οὐ μετὰ τὰ ἐν Πειραιῶς, ὥς ἐγὼ ἀκούω, σύνδικοι ἦσαν, πρὸς οὓς τὰ δημευόμενα ἀπεφέρετο. Harpocr. v. σύνδικοι (p. 173. Bekk.).

IX. ΠΡΟΣ ΕΡΜΩΝΑ ΠΕΡΙ ΕΓΓΤΗΣ.

11. Ἐρμοκράτην δὲ εἰς τὸ ἀναγκαῖον ἐνέβαλε φάσκων ἀπελεύθερον εἶναι, καὶ οὐ πρότερον ἀφῆκε πρὶν τριάκοντα δραχμὰς ἐπράξατο.

X. ΠΡΟΣ ΕΥΚΛΕΙΔΗΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΔΤΣΕΩΣ.

12. μικρόν δ' ἄνω τοῦ Τρικέφαλου παρὰ τὴν Ἑστίαν ὁδόν. Harpocr. v. τρικέφαλος (p. 178. Bekk.).

13. οὐκ ἂν τὰ ἴδια τὰ ἑμῶν. Prisciani instit. 17 c. 18 p. 70. Krehl.

XI. ΠΡΟΣ ΕΥΚΛΕΙΔΗΝ ΣΩΚΡΑΤΙΚΟΝ.

14. Ὅτι τὰ ἐπικηρυττόμενά τισι χρήματα ἐπὶ τῶν βωμῶν ἐτίθετο. Harpocr. v. ὅτι (p. 141. Bekk.).

XII. ΤΗΡΕΥΜΑΘΟΥΣ, Εἰς ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

Ἐποθέσεις.

Ἔστι τις Ἰσαίου λόγος ὑπὲρ Εὐμάθους μετοίκου τινὸς τῶν τραπεζιτενόντων Ἀθηνησιν, ὃν εἰς δουλείαν ἀγομένοιο ὑπὸ τοῦ κληρονομήσαντος τὸν ἀπληνθερωκότα τῶν ἀστῶν ἀφαιρεῖται τις καὶ τὴν ἀπολογίαν ποιεῖται περὶ αὐτοῦ. τὸ προοίμιον δὲ ἔστι τοῦ λόγου τοιόνδε.

15. Ἄνδρες δικασταί, ἐγὼ καὶ πρότερον Εὐμάθει του- 1 τῶν ἐγενόμενον χρήσιμος, καὶ δικαίως καὶ νῦν, εἴ τι ἔστιν ἐν ἐμοί, πειράσομαι συσσωσεῖν αὐτὸν μετ' ὑμῶν. μικρὰ δέ μου ἀκούσατε, ἵνα μηδεὶς ὑπολάβῃ ὑμῶν ὥς ἐγὼ προπετεῖα ἢ ἄλλη τινὶ ἀδικίᾳ πρὸς τὰ Εὐμάθους πράγματα προσήλ- 2 θον. τριηραρχοῦντος γὰρ μου ἐπὶ Κηφισοδότου ἄρχοντος, καὶ λόγον ἀπαγγελθέντος πρὸς τοὺς οἰκείους ὥς ἄρα τετε- 3 λευτηκῶς εἶην ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, οὐσης μοι παρακαταθήκης παρ' Εὐμάθει τουτῶν, μεταπεμψάμενος τοὺς οἰκείους τε καὶ φίλους τοὺς ἐμούς Εὐμάθης ἐνεφάνισεν τὰ χρήματα ἃ ἦν μοι παρ' αὐτῷ, καὶ ἀπέδωκε πάντα ὀρθῶς καὶ δικαίως. ἀνθ' ὧν ἐγὼ σωθεὶς ἐχρώμην τε αὐτῷ ἔτι μᾶλλον, καὶ κα- 3 τασκευαζόμενος τὴν τράπεζαν προσεσιευπόρησα ἀργυρίου, καὶ μετὰ ταῦτα ἄρχοντος αὐτὸν Διονυσίου ἐξελεῖσθαι εἰς ἐλευ- 4 θερίαν, εἰδὼς ἀφεμμένον ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὑπὸ Ἐπιγένους. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐπιστήσω. Dionys. Hal. V p. 592 coll. p. 596. R.

16. Ἐβλάψε με Ξενοκλῆς ἀφελόμενος Εὐμάθην εἰς ἐλευ-

θερίαν, ἄγοντος ἑμοῦ εἰς δουλείαν κατὰ τὸ ἑμὸν μέρος. Harpocr. v. ἄγει (p. 2. Bekk.).

17. Ἄλλα τὸ πρῶτον, ὃ ἄνδρες δικασταί· τουτί γὰρ παντελῶς ἐμποδὼν ἐστὶ. Suid. v. ἐμποδὼν (l. 2 p. 215 in. Bernh.). Lex. Bachm. l. p. 118. Etym. M. p. 336.

XIII. ΠΡΟΣ ΙΣΧΟΜΑΧΟΝ.

18. Οὐδεὶς Ἀνσίδης ἐστὶ τῶν διακόσιων καὶ χιλίων. Harpocr. v. χίλιοι διακόσιοι (p. 184. Bekk.).

XIV. ΠΡΟΣ ΚΑΛΔΙΚΡΑΤΗΝ.

19. Οὐ μὴν ἀλλὰ τούτου πάντα ὁμοῦ ταῦτα ἐπιτάξαν-
τος. Suid. v. ὁμοῦ II. 1 p. 1115 Bernh.).

XV. ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΦΩΝΤΟΣ.

20. Ἐξακοσίαις δραγμαῖς ἐπιτίθεται. Harpocr. v. ἐπιτί-
ταις (p. 84. Bekk.).

XVI. ΠΡΟΣ ΚΑΛΤΔΩΝΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

21. τό τε βαλανεῖον τὸ παρ' Ἀνθεμοκρίτου ἀνδριάντα.
Harpocr. v. Ἀνθεμόκριτος (p. 21. Bekk.).

XVII. ΠΕΡΙ ΚΑΛΤΔΩΝΟΣ ΠΡΟΣ ΑΓΝΟΘΕΟΝ ΕΞΟΤΛΗΣ.

Ἐπιτίθεται.

Ὁ Ἰσαῖος ἐπιτίθω τινὲ συντάξας ἀπολογίαν ὑπὸ του
τῶν ἀδελφιδῶν κρινομένην τοιαύτη κέχρηται ἀρχῇ.

1 22. Ἐβουλόμην μὲν, ὃ ἄνδρες δικασταί, μὴ λῖαν οὕτως
Ἀγνόθεον πρὸς χρήματ' ἔχειν αἰσχροῦς, ὥστε τοῖς ἀλλοτρίοις
ἐπιβουλεύειν καὶ δίκας τοιαύτας λαγχάνειν, ἀλλ' ὅντα γε
ἀδελφιδῶν ἑμὸν καὶ κύριον τῆς πατρῴας οὐσίας, οὐ μι-
κρὰς ἀλλ' ἱκανὰς ὥστε καὶ λειτουργεῖν, ὑφ' ἡμῶν αὐτῶ
παροδοθείσης, ταύτης ἐπιμελεῖσθαι, τῶν δ' ἑμῶν μὴ ἐπι-
θυμεῖν, ἵνα βελτίων τ' ἐδόκει πᾶσιν εἶναι σώζων αὐτήν
καὶ πλείων ποιῶν χρησιμώτερον ὑμῖν πολίτην παρεῖχεν ἐαν-
2 τόν. ἐπεὶ δὲ τὴν μὲν ἀνήρηκε καὶ πέπρακε καὶ αἰσχροῦς καὶ
κακῶς διολώλεκεν, ὥς οὐκ ἂν ἐβουλόμην, πιστεύων δ' ἔται-

ρείαις καὶ λόγων παρασκευαῖς ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἐλήλυθεν, ἀνάγκη,
ὥς ἔδοκε, συμφορὰν μὲν εἶναι νομίζειν ὅτι τοιοῦτός
ἐστὶν οἰκείος ὢν, ἀπολογεῖσθαι δὲ περὶ ὧν ἐγκέκληκε καὶ
ἔξω τοῦ πράγματος διαβέβληκεν, ὥς ἂν οὐν δυνάμεθα προ-
θυμώτατα πρὸς ὑμᾶς. Dionys. Hal. V p. 598 coll. 600. — —

23. Πόθεν γὰρ πιστεῦσθαι τὰ εἰρημένα πρὸς θεῶν; 1
οὐκ ἐκ τῶν μαρτυριῶν; οἴμαι γε. πόθεν δὲ τοὺς μάρτυ-
ρας; οὐκ ἐκ τῶν βασάνων; εἰκὸς γε. πόθεν δὲ γε ἀπιστεῖ-
σθαι τοὺς λόγους τοὺς τούτων; οὐκ ἐκ τοῦ φεγγεῖν τοὺς
ἐλέγχους; ἀνάγκη μεγάλη. φαίνομαι τοίνυν ἐγὼ μὲν διώ-
κων ταῦτα καὶ τὰ πράγματα εἰς βασάνους ἄγων, οὗτος δὲ
ἐπὶ διαβολᾷ καὶ λόγοις καθιστάς, ὅπερ ἂν τις πλεονεκτεῖν
βουλόμενος ποιήσειεν. ἐχρῆν δὲ αὐτόν, εἴπερ τι δίκαιον 2
ἐφρόνει καὶ μὴ παρακρούσασθαι τὰς ὑμετέρας γνώμας ἐξη-
τει, μὴ μὰ Δία ταῦτα ποιεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λογισμὸν μετὰ
μαρτύρων ἔλθεῖν καὶ ἐξετάζειν ἕκαστα τῶν ἐν τῷ λόγῳ,
καὶ τούτων τὸν τρόπον παρ' ἑμοῦ πυνθανόμενον· εἰσφορὰς
λογίζῃ πόσας; [τόσας καὶ τόσας.] κατὰ πόσον ἀργύριον
εἰσενηνεγμένας; [κατὰ πόσον καὶ πόσον.] κατὰ ποῖα ψηφί-
σματα; [ταυτί.] ταύτας ἐλήφασιν τίνες; [οἱ καὶ ταῦτα μαρτυ-
ρήσαντες.] σκέψασθαι τὰ ψηφίσματα, τὸ πλήθος τῶν εἰς- 3
φορῶν, τὰ εἰσενηνεγμένα, τοὺς λαβόντας, καὶ εἰ μὲν εὖ
τε . . . , τῷ λόγῳ πιστεύειν, εἰ δὲ μή, νῦν παρὰσχέσθαι
μάρτυρας, εἴ τι ψευδὸς ἦν ὧν ἐλογισάμην αὐτοῖς. Dionys.
Hal. V. p. 606.

XVIII. ΠΡΟΣ ΑΤΣΙΒΙΟΝ ΠΕΡΙ ΕΠΙΚΛΗΡΟΥ.

24. Τοιαῦτα μέντοι οὗτοι ἐπὶ τῷ τεθνεῶτι σκευοποιούν-
τες. Pollux X § 15.

25. Ἡγούμεθα γὰρ ἐκείνη μὲν τὸν ἐγγυτάτω γένους
δεῖν συνικνεῖν, τὰ δὲ χρήματα τέως μὲν τῆς ἐπικλήρου εἶ-
ναι, ἐπειδὴν δὲ παῖδες ἐπὶ δέτετες ἡβήσωσιν, ἐκείνους αὐ-
τῶν κρατεῖν. Suid. v. τέως (II. 2. p. 104. Bernh.) coll. eodem
Suida v. ἡβήσαντες (l. 2 p. 802 sq.).

XIX. ΠΡΟΣ ΟΡΓΕΩΝΑΣ.

26. μήτε παλίνσκιον γίνεσθαι τὸ χωρίον. Harpocr. v.
παλίνσκιον (p. 143. Bekk.).

27. εἴπερ·[γρὺν]· ὥριζον ταῖς ἀποφοραῖς ταύταις τῶν ποδῶν ἀλλήτριον εἶναι τὸ χωρίον. Harpocr. v. ἀποφοράν (p. 31. Bekk.) et Bekk. anged. p. 439.

ΑΠΑΡΑΣΗΜΑ.

28. Καὶ οὗτος ὁ πάντων ἀνθρώπων σχετλιάτατος, οὗ παρεχομένων αὐτῶν μάρτυρας, ὧν ἐναντίον ἡμῖν ἀποδοῦναι φασιν, ἐκείνοις πιστεύειν προσποιεῖται μάλλον ὥς ἀποδεδώκασιν ἡμῖν, ἢ ἡμῖν ὥς οὐκ ἀπειλήσαμεν. καίτοι πᾶσι φανερόν, ὥς οἱ γε τὸν τούτου πατέρα ἀπεστέρουσαν ὄντα ἐπίτιμον. ὅτι ἡμῖν ἐκόντες οὐκ ἂν ἀπέδοσαν, εἰσπράξασθαι δ' οὕτως ἔχοντες οὐκ ἂν ἐδυνήθημεν. Dionys. Hal. V p. 609.

29. Ὡς γὰρ ἂ μὲν ὑπῆρχεν ἔξω τῶν ἀποτιμηθέντων καταλειπτορρηγῶτα, δανειζόμενῳ δ' οὐδεὶς ἂν ἔδωκεν ἐπ' αὐτοῖς ἔτι πλέον οὐδὲν ἀποδεδοκότες τὰς μισθώσεις ἔχειν ἔμοι προσήκον ἀναμφισβητήτως, οὗτοι τηλικαύτην δίκην λαρόντες καὶ σφέτερα αὐτῶν εἶναι φάσκοντες ἐκώλυσαν με ἐξ αὐτῶν ποιήσασθαι τὴν ἐπισκευήν. Dionys. Hal. V. p. 610.

30. Ἡγοῦμαι μεγίστην εἶναι τῶν λειτουργιῶν τὸν καθ' ἡμέραν βίον κόσμιον καὶ σώφρονα παρέχειν. Stobaei flor. V. 54. (I p. 119. Mein.)

31. Ὅσοι τοὺς ἀδικούντας κολάζουσιν. οὗτοι τοὺς ἄλλους ἀδικεῖσθαι κωλύουσιν. Stobaei flor. XXXVI. 25 (II p. 216. Mein.).

32. Χρὴ τοὺς νόμους μὲν τίθεσθαι σφοδρῶς, πρακτέως δὲ κολάζειν ἢ ὥς ἐκείνοι κελεύουσιν. Stobaei flor. XXXVIII. 25 (II p. 254. Mein.).

33. Τί δ' ἐπὶ τοιούτων δεῖ μαρτυριῶν, ὧν οἱ δικάζοντες τὰ μὲν αὐτοὶ εἰσι συνεδότες, ὅτι ὑγίαιεν ὁ παῖς, τὰ δὲ τῶν ἐωρακῶτων αἰσθανόμενοι μαρτυροῦντων, τὰ δὲ ἀκοῇ πυνθανόμενοι; Priscian. 18 c. 20 p. 174. Kr.

34. Ὅταν ἔλθῃ, εἰδῶθαι παρ' ἔμοι κατάγεσθαι. Et iterum: ὅταν ἔλθῃ, παρ' ἐκείνῳ κατηγόμεν. Priscian. 18 c. 25. p. 230. Kr.

35. ἐν τῇς Ἀναξίλανος γέννας καὶ Πολυαράτου ὄντα. Pollux III § 6.

36. εἰς Ἀρεῖον πάγον ἀντὶ ἐπέσκεμμαι. Pollux VIII § 33.

INDEX NOMINUM ET REPERI
MEMORABILIA

- A.
 Ἀγνίας. De eius hereditate or. 11.
 Ἀγνόθεος Nicostrati patrnelis or. 4. § 1. 2. 24. 27.
 — alius. fr. 22. § 1.
 Ἀγνων Nicostrati patrnelis or. 4. § 1. 2. 24. 27.
 Ἀθηνᾶ. τῇ μὲν Ἀθηνᾶ ἔφη τὰ χρήματα ὑπὸ Νικοστράτου καθιερωσθαι or. 4. § 9.
 Ἀλγύπιος or. 5. § 7. 8. 40.
 Ἀλκίρηνς ὁ Λουσιεύς or. 7. § 18.
 Ἀκὴ Phoeniciae oppidum or. 4. § 7.
 ἀκόλουθος calo or. 5. § 11.
 Ἀλκή manu missa et meretrix or. 6. § 19. 20. 55.
 Ἀμεινιάδης or. 4. § 8.
 ἀναγκαῖον carcer fr. 11.
 ἀνάκρισις = ἀνακρίσεως proto-collum s. libellus or. 10. § 2.
 Ἀναξίων fr. 35.
 Ἀνδροκλείδης idem qui Ἀνδροκλῆς or. 6. § 47.
 Ἀνδροκλῆς adversarius Chaerestrati or. 6. § 4. 5. 25. 28. 53. 57.
 Ἀνθρόμοκριτος fr. 21.
 Ἀντίδωρος or. 6. § 39. 47.
 Ἀντιφάνης or. 6. § 33.
 ἀπάγειν et ἀπαγωγή or. 4. § 28.
 ἀπογράφειν = μνηνεῖν aut εἰσαγγέλλειν or. 4. § 28.
 ἀπογράφειν πρὸς τὸν ἄρχοντα nomina deferre ad archontem eaque in codicem publicum inscribenda curare or. 6. § 36. 44.
 ἀπογράφειν profiteri census (τίμημα μικρόν) or. 7. § 39.
 ἀπογράφειν indicem bonorum conficere or. 11. § 34 (πρὸς τὸν ἄρχοντα, confectum tradere archonti). 43.
 ἀπογραφὴ census s. tabulae bonorum or. 5. § 3.
 ἀποδιδάσκειν or. 12. § 12.
 Ἀπολλόδαμος Archedami filius. De eius hereditate or. 7.
 Ἀπολλόδωρος Eupolidis filius or. 7. § 19. 24. 31.
 Ἀπολλόδωρος Aristomenis filius or. 10. § 12.
 ἀπολύειν hypothecam accepta pecunia liberare or. 6. § 33.
 ἀπορησέως δίκη (δίκη βλάβης) or. 2. § 29.
 ἀποτιμηθέντα fr. 29.
 ἀποτίμημα or. 6. § 36.
 Ἀρεῖος πάγος fr. 36.
 Ἀριμνηστός ἄρχων or. 6. § 14.
 Ἀριστάρχος Συναλήτιος prior. De eius hereditate or. 10.
 Ἀρίσταρχος secundus Cyronidis filius Aristarchique prioris e filia nepos or. 10.
 Ἀριστογείτων Athenarum liberator or. 5. § 47.
 Ἀριστόλοχος Αἰθαλίδης or. 3. § 23.
 Ἀριστόλοχος alius or. 6. § 33.

ISAEUS.

- Ἀριστομένης Aristarchi prioris frater or. 10. § 5. 12. 25.
 Ἀρμόδιος Athenarum liberator or. 5. § 47.
 Ἀρμόδιος Dicaeogenis tertii frater or. 5. § 11.
 ἄρχαιρες αἰ τῶν δημοτῶν or. 7. § 28.
 Ἀρχέδαμος avus Thrasylli actoris or. 7. § 7. 13.
 Ἀρχέπολις fr. 1.
 Ἀρχονίδης unus ex astynomorum collegio or. 1. § 15.
 ἀστυνόμοι: in eorum collegio testamentum Cleonymi depositum or. 1. § (14) 15.
 Ἀστυφίλος. De eius hereditate or. 9.
 ἀτέλειαι or. 6. § 47.
 ἐπ' αὐτοφώρῳ or. 4. § 28.
 τῆς Ἀφροδίτης τῆς Κεφαλῆς βωμός or. 2. § 31.
 B.
 βαδίζειν εἰς τὰ πατρῶα or. 3. § 62.
 βεβαιοῦν evictionem praestare s. fidem et auctoritatem suam interponere de legitima emptione aut venditione or. 5. § 22. 23. 24.
 Βόθυνος fr. 5.
 Γ.
 γαμηλίαν εἰσενεγκεῖν or. 3. § 77. 79. or. 8. § 18. 20.
 γάμους ἐστιᾶν or. 8. § 9. 18. 20.
 γεννῆται or. 7. § 13. 15. 17. 26. 43.
 Γλαύκων ἀδελφός Ἀγνίου ὁμομήτριος or. 11. § 8. 9. 30.
 γυμνασιαρχεῖν or. 2. § 42. or. 6. § 60. (τῇ λαμπάδι) or. 7. § 36.
 Δ.
 Δεινίας patruus et tutor actorum orationis 1. § 9. 10. 11. 12. 15. 20.
 δεκάτη dies nominalis or. 3. § 30. 33. 70.
 Δελφίνιον dicasterium epheta-
 rum iuxta templum Apollinis Delphini or. 12. § 9.
 Δημάρατος or. 5. § 33.
 Δημάρατος alius or. 12. § 6.
 δημαρχῶν praefectus pagano-
 rum, qui eorum causas in iudicio agebat or. 12. § 11.
 δῆμοι et δημόται:
 ἄθμονοι or. 6. § 33.
 Αἰθάλιδης or. 3. § 23.
 Ἀραφῆνιοι or. 9. § 18.
 Ἀριδναῖος or. 6. § 22.
 Ἀχαρνεύς or. 2. § 3. or. 10. § 4.
 Βῆσαξ or. 3. § 22. Βῆσαιεύς or. 4. § 9.
 Ἐλεσίνιος or. 3. § 22.
 Ἐρχιεὺς or. 3. § 23. Ἐρχιεὺς argum. or. 12.
 Ἡφαιστιάδης or. 9. § 5.
 Θριᾶσι or. 11. § 42.
 Κεραμεικός or. 5. § 26. or. 6. § 20.
 Κεφαλῆσι or. 2. § 31.
 Κηφισιεύς or. 6. § 3. 27.
 Κόπριος or. 3. § 2.
 Λαμπτηρεύς or. 4. § 9.
 Λουσιεύς or. 7. § 18.
 Μελίτη or. 11. § 42.
 Οἰνόη or. 11. § 44.
 Παιανιεύς or. 5. § 5. 9.
 Πιτθεύς or. 2. § 29. or. 8. § 19.
 Πλωθειεύς or. 5. § 18.
 Ποτάμιος or. 5. § 26.
 Προσπαλτοῖ or. 11. § 44. 49.
 Συναλήτιος or. 10. § 4.
 Σφήτιος or. 2. § 9. or. 3. § 22.
 Φλυεύς or. 8. § 3. Φλυῆσι or. 8. § 35.
 Φρεάριος or. 5. § 5.
 Χολαργεύς or. 8. § 8.
 Δημοκλής ὁ Φρεάριος or. 5. § 5. 9.
 Δημοκράτης ὁ Ἀριδναῖος or. 6. § 22.
 Δημοσθένης or. 4. § 8.

- Δημοκράτης Aristarchi I filius or. 10. § 4. 8. 9. 10. 14. 26.
 διαγράφειν λῆξιν petitionem dispungere, antiquare or. 5. § 17.
 δαιτῶν or. 2. § 29. 30. or. 12. § 11.
 δαιταν ἐπιτρέπειν or. 5. § 31.
 ἔχειν or. 12. § 11. ὀφλεῖν or. 12. § 12.
 δαιτηταί or. 5. § 31. 32. or. 12. § 9. 11.
 διαφθεῖρειν de abortu or. 8. § 36.
 διαψηφίζεσθαι or. 7. § 16.
 Δικαιογένης I. or. 5. § 42.
 Δικαιογένης II. Menexeni filius. De eius hereditate est or. 5.
 Δικαιογένης III. Proxeni filius or. 5. § 6. 9 et deinceps.
 Διοκλῆς Cleonymi cognatus or. 1. § 14. 23. 30.
 Διοκλῆς ὁ Φλυεύς, ὁ Ὀρέστης ἐπικαλούμενος Cironis levir or. 8. § 3. 7. 21. 23 et deinceps.
 Διοκλῆς ὁ Πιτθεύς or. 8. § 19. 20.
 Διονύσια or. 5. § 36 (εἰς Διονύσια χορηγεῖν). or. 8. § 15 (ruralia s. parva).
 Διονύσιον Bacchi templum in Limnis or. 8. § 35.
 Διονύσιος Ἐρχιεὺς or. 3. § 23.
 Διονύσιος alius fr. 15.
 Διόνυσος. Sacrificium ei a Cleonymo factum or. 1. § 31.
 Διονύσον templum or. 5. § 41.
 Διοπελίδης or. 5. § 33. 34.
 Διότιμος or. 5. § 32.
 Διόφαντος ὁ Σφήτιος or. 3. § 22.
 Δίων libertinus or. 6. § 20.
 Δωρόθεος ὁ Ἐλεσίνιος or. 3. § 22.
 E.
 εἰσαγγελία (κακώσεως) or. 11. § 6.
 εἰσαγγελαί πρὸς τὸν ἄρχοντα or. 3. § 47.
 εἰσαγγέλλειν πρὸς τὸν ἄρχοντα or. 10. § 4. 8. 9. 10. 14. 26.
 62. (κακώσεως) or. 11. § 15.
 ἐκμαρτυρεῖσθαι or. 3. § 25.
 ἐκμαρτυρία or. 3. § 18. 21. 23. 77.
 Ἐλεσῖνι or. 11. § 41. (τὸν ἀγρόν τὸν Ἐλεσῖνι) 42. ἢ ἐν Ἐλεσῖνι μάχη or. 5. § 42.
 ἐμφανῶν κατάστασις (εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν προσκαλεῖσθαι) or. 6. § 31.
 ἐναγίζειν or. 2. § 46. or. 6. § 51. 65. or. 7. § 30.
 ἐνاتا (τὰ ἐνاتا ποιεῖν inferias nono post sepulturam die ferre) or. 2. § 36. 37. (ἐπιφέρειν) or. 8. § 39.
 οἱ ἐνδεκα or. 4. § 28.
 Ἐνδιος frater actoris orationis 3. § 1. 43. 45. 49. 52 et deinceps.
 ἐνοίκιον locarium or. 6. § 21.
 ἐντάφια or. 8. § 38.
 ἐξαγείν ἐκ τῶν πατρῶων or. 3. § 62. or. 5. § 22.
 ἐξαιρεθειῶν τῶν ψήφων intell. ἐκ τοῦ καθίσκου or. 5. § 17.
 ἐξελαύνειν ἐκ τοῦ μέρους or. 5. § 9.
 ἐξηγητής interpretes religionum or. 8. § 39.
 Ἐπιγένης fr. 15.
 Ἐπώνυμος ὁ Ἀχαρνεύς pater actoris orationis 2. § 3.
 ἐπώνυμον statuæ or. 5. § 38.
 Ἐρανοί or. 11. § 43.
 Ἐογαμένης Euctemonis filius or. 6. § 44.
 ἔργον quaestus, usurae or. 11. § 42.
 Ἐρμοκράτης fr. 11.
 Ἐρμων fr. 5.
 ἐστιᾶν τὰ θεσμοφῶρια, τοὺς γάμους. V. θεσμοφ. et γάμους.
 Εὐβονλίδης I Buseli filius or. 11.
 Εὐβονλίδης II illius nepos or. 11. § 8. 9. et deinceps.

εὐδυνδία „rectum iudicium“
or. 6. § 3. 43. 59. or. 7. § 3.
Εὐδυνκράτης ὁ πατήρ ὁ Ἀστυ-
φίλων or. 9. § 17. 19.
Εὐκλείδης ἄρχων or. 8. § 43.
Εὐκτήμων. De eius hereditate
or. 6.
Εὐμάδης libertinus fr. 15.
Εὐπολὶς Thrasylli et Mnesonis
frater or. 7. § 2. 5. 6. et deinceps.
Εὐφίλτος Hegesippi filius eie-
ctus ab Erchiensibus in δια-
ψηφίσει, defensus a fratre
ὁμοπατρίῳ or. 12.
Z.
Ζεὺς ὁ Κτήσιος or. 8. § 16.
H.
Ἡγήμων or. 12. § 6.
Ἡγήσιππος Euphiletῃ pater or.
12. § 12.
Ἡλείδος Σφήτιος secundus ma-
ritus sororis actoris or. 2. § 9.
Ἡρακλέους θίασοι or. 9. § 30.
Θ.
Θαργήλια or. 7. § 15.
Θεόπομπος Cephisodoti pater
or. 5. § 5. 10.
Θεόφρατος pater actoris or. 9.
§ 23. 27.
Θεοφῶν or. 11. § 41. 42. 45.
Θεωρεῖν gymnica certamina in
Dionysiis parvis spectare or.
8. § 16.
Θεοδοτεῖν or. 7. § 34.
Θεοδοφῶρ or. 3. § 80 (ἐστιᾶν
τὰς γυναῖκας). or. 8. § 19.
Θετταλία. Expeditio Thessala
or. 9. § 14.
Θηβαῖκός πόλεμος or. 9. § 14.
θίασοι (sodalitia) et θιασῶται
(sodales) Ἡρακλέους or. 9.
§ 30.
Θουδίππος ὁ Κλέωνος πατήρ
or. 9. § 17. 19. 20.

Θράκη. Expeditio Iphicratis in
Thraciam or. 2. § 6.
Θρασύππος Hagnonis et Hagno-
dori pater or. 4. § 27.
Θρασύβουλος Aeschinis Lusien-
sis filius or. 7. § 18. 19. 20.
23. 26.
Θράσυλλος Apollodori frater or.
7. § 5.
Θράσυλλος actor or. 7. § 17. 27.
Θρασύμαχος Nicostrati pater
or. 4. § 2. 3. 4. 5. 6. 25.

I.

Ἰερόκλης Ἡφαιτιάδης or. 9.
§ 5. 6. 18. 22. 23. 24. 27. 31.
Ἰεροφάντης or. 6. § 33. or. 7. § 9.
Ἰππάδα τελεῖν or. 7. § 39.
Ἰπποχρίδης or. 7. § 23.
Ἰφικράτης praetor or. 2. § 6.

K.

καδίσκος sitella or. 11. § 21.
κακονοῦσθαι τὴν ἐπικληρον or. 3.
§ 46.
κακῶσις. ὁ (περὶ) τῆς κακώσεως
νόμος or. 8. § 32. 34.
Καλλιππη or. 6. § 13. 14.
καταδιδιᾶν or. 12. § 11.
κατοκώχμων χωρίον or. 2. § 28.
Κηφισάνδρος unus ex amicis
eorum qui cum actoribus ora-
tionis l. contendeant de Cleo-
nymī bonis or. 1. § 16. 28.
Κηφισόδοτος or. 5. § 2. 5. 9. 11.
Κηφισόδοτος ἄρχων fr. 15.
Κηφισοφῶν ὁ Παιανιεύς or. 5.
§ 5. 9. 12.
Κίρων avus actoris or. 8. De
eius hereditate or. 8.
Κλέων ἀνεψιὸς Ἀστυφίλῳ πρὸς
πατρός or. 9. § 2. 3. et deinceps.
Κλεώννμος avunculus actorum
orationis l. De eius heredi-
tate or. 1.
Κλεώννμος ὁ Κρής or. 5. § 37.
Κνίδος: pugna ad Cnidum fa-
cta or. 5. § 6. 42.

Κόρινθος: bellum Corinthium
or. 5. § 11. or. 7. § 9. or. 9.
§ 14. 20 (Κορινθιακός πόλε-
μος).
Κρανῶς or. 4. § 9.
κρεανομεῖν carnes victimae in
publicis sacris inter phrato-
res distribuere or. 9. § 33.
Κρής or. 5. § 37.
Κρήτη or. 11. § 48.
Κτησίας ὁ Βησαιεύς or. 4. § 9.
Κτήσων fr. 5.
Κυρανίδης Aristarchi I filius
or. 10. § 4. 5. 6. et deinceps.

A.

Λακρατίδης or. 7. § 9.
λαμπάδι γυμνασιαρχεῖν or. 6.
§ 60.
Λευκόλοφος maritus alterius e
sororibus actoris or. 2. § 3.
Λέχαιον Corinthi portus occi-
dentalis or. 5. § 37.
Λεωχάρης ἐγγυητής γενόμενος
δικαιογένης or. 5. § 1. 2. 3
et deinceps.
Λημνία or. 6. § 13.
Λήμνος fr. 1.
Λίμναι Atticae locus, in quo
Bacchi aedes erat, or. 8. § 35.
Λύκων or. 5. § 12.
Λυσίδης fr. 18.
Λυσιμένης unus e Pyrrhi avu-
culis or. 3. § 26.
Λυσιμένης ὁ πατήρ Μενεκρά-
τους fr. 6.

M.

Μαιμακτηριῶν μὴν or. 5. § 31.
or. 7. § 14.
Μακάρτατος or. 11. § 48. 49.
Μελάνωπος or. 5. § 32.
Μέλας ὁ Αἰγυπτιος or. 5. § 7.
8. 40.
Μενεκλῆς. De eius hereditate
est or. 2.
Μενεκράτης fr. 6.
Μενέξενος Dicaeogenis I filius,

Dicaeogenis II pater or. 5. § 3.
4. 5. 6. 42. 44.
Μενέξενος Cephisophontis filius
or. 5. § 12. 13. 14.
Μεταγεινιῶν μὴν or. 3. § 57.
Μικίων or. 5. § 22. 23. 24.
μίσθωσις or. 5. § 11. 35. 36. or.
11. § 34. 42. fr. 29.
Μησιπτόλεμος ὁ Πλωθειεύς
or. 5. § 18. 33.
Μνήσων frater Eupolidis et
Thrasylli or. 7. § 5. 6. 7.
Μουνυχία or. 6. § 27.
Μυτιλήνη: expeditio Mytile-
nensis Olymp. XCVII. 3. sive
390 a. Chr. suscepta or. 9.
§ 1. 6. 14.

N.

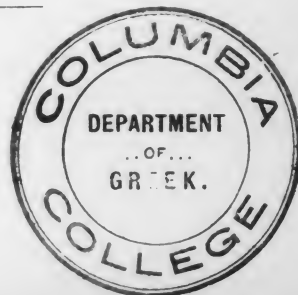
νανκληρεῖν συνοικίαν insulae
praepositum esse or. 6. § 19.
Νασιμένης Χολαργεύς or. 8.
§ 8. 14.
Νικόδημος Philae avunculus or.
3. § 4. 6. 25. et deinceps.
Νικόστρατος Thrasyamachi fi-
lius. De eius hereditate est
or. 4.
Νικόστρατος alius or. 12. § 6.
Ξ.
Ξεναίνετος Ἀχαρνεύς prior or.
10. § 4. 23.
Ξεναίνετος secundus, adversus
quem habetur or. 10. § 1. 5.
6. et deinceps.
Ξενίας φρέγαν or. 3. § 37.
Ξενοκλῆς Κόπριος Philae ma-
ritus or. 3. § 2. 22. 24. 25. 45
et deinceps.
Ξενοκλῆς alius fr. 16.

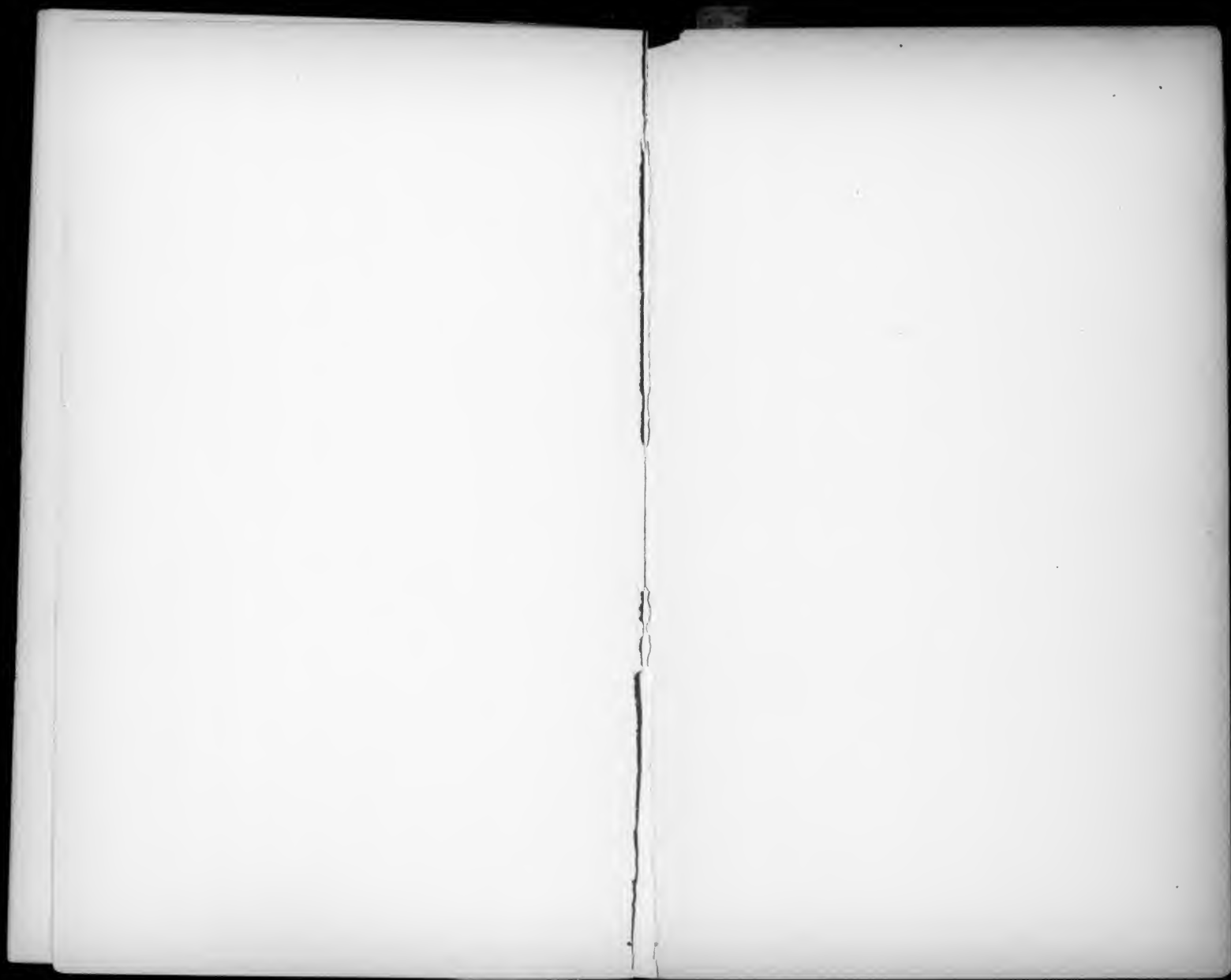
O.

οἶκημα cella or. 6. § 20.
Ὀλύμπιοι θεοὶ or. 6. § 58. or.
8. § 29.
Ὀλυνθία (siquidem scriptura
vera) or. 5. § 42.

- Ὀλύνθιοι or. 5. § 46.
 ὄργεῶνες (Schoemanni opusc.
 vol. I. p. 181 sqq.) or. 2. § 14.
 16, 17. 45.
 Ὀρέστης cognomen Dioclis Phly-
 ensis or. 8. § 3. 41.
 ὄροι „cippi pro praedio quod
 pignori datum erat positi, in-
 scripto creditoris nomine de-
 bitique summa,” or. 6. § 36.
- Π.
 παιδικὸς χορὸς or. 7. § 40.
 Πάνημος portus in australi At-
 ticae litore or. 1. § 31.
 παρακαταβάλλειν or. 6. § 12.
 or. 11. § 13. 15.
 παρακαταβάλλειν τινά or. 4.
 § 4.
 παρακαταβάλλειν ἑαυτῷ or. 4.
 § 10.
 παρακαταβάλλειν τινί (contra
 aliquem) or. 11. § 27.
 Πάραλος, ἡ, navis publica or.
 5. § 6. 42.
 παράστασις or. 3. § 47.
 πάρεδροι (ἄρχοντες) or. 6. § 32.
 Πεδίον Atticae or. 5. § 22.
 Πειραιεύς: τὰ ἐν Πειραιῶς fr.
 10.
 Πιστόξενος or. 6. § 13.
 Πολύαρχος fr. 35.
 Πολύαρχος pater actoris or. 5.
 § 5.
 Πολύαρχος Cleonymi pater et
 actorum orationis l avus, or.
 1. § 4. 39.
 Ποσειδίππος Cleonymi cogna-
 tus or. 1. § 3. 14. 15. 23.
 προβάλλεσθαι διαιτητάς or. 5.
 § 32.
 προβάλλεσθαι μάρτυρας or. 7.
 § 3.
 προεδρία or. 5. § 47.
 προικός δίκη or. 3. § 9. 78.
 πρόκλησις provocatio or. 6. § 16.
 Προμήθεια or. 7. § 36.
 Προνάπης or. 7. § 18 39. 43.
- Πρόξενος Dicaeogenis III. pa-
 ter or. 5. § 6. 15.
 προσκαλεῖσθαι in ius vocare or.
 6. § 31.
 πρυτανεία or. 3. § 47.
 Πρυτανεῖον. ἡ ἐν Πρυτανείῳ
 αἰτησις or. 5. § 47.
 Πρωταρχίδης ὁ Ποτάμιος or. 5.
 § 26. 27.
 Πυθιάς, intell. θεωρία or. 7.
 § 27.
 Πυθίου templum or. 5. § 41.
 Πυθόδωρος ὁ Κηφισιεύς or. 6.
 § 27. 31. 32.
 Πυλάδης unus e Pyrrhi avuncu-
 lis or. 3. § 26.
 Πυρετίδης or. 3. § 18. 24. 26.
 πυρριχισταί or. 5. § 36.
 Πύρρος. De eius hereditate est
 or. 3.
 Πύρρος ὁ Λαμπρεύς or. 4. § 9.
- Σ.
 Σηράγγιον locus in Piraeo or.
 6. § 33.
 Σικελία. Expeditio Siciliensis
 or. 6. § 1. 13. 14. or. 7 § 5.
 Σικυών or. 6. § 20.
 Σίμων or. 1. § 31. 32.
 σίτου δίκη or. 3. § 9. 78.
 Σίμικρος or. 4. § 3. 4. 25.
 Σπάρτωλος τῆς Ὀλυνθίας or. 5.
 § 42.
 Στρατίος ὁ τῆς Ἀγνίου μητρός
 ἀδελφός or. 11. § 8. 10 et
 deinceps.
 Στρατοκλῆς or. 11. § 8 10 et
 deinceps.
 συγγενεῖς = γεννηταί or. 7.
 § 27.
 συγγεῖται τὰς ψήφους or. 5.
 § 18.
 συμβάλλειν de syntrierarchia
 or. 5. § 36.
 συμμορία or. 7. § 38.
 συναριθμεῖν τὰς ψήφους or. 5.
 § 18.
 σύνδικοι fr. 10.

- συνοικίαι insulae or. 2. § 27. or. 5. § 27. or. 6. § 19. 20. 21.
- T.
 Τήλεφος or. 4. § 8.
 Τιμόθεος praetor or. 6. § 27.
 τραγωδοί or. 5. § 36.
 Τρικέφαλος fr. 12.
 τὰ τρίτα καὶ τὰ ἑνάτα ποιεῖν
 or. 2. § 37.
- T.
 ὕβρεως γραφή or. 8. § 41.
- Φ.
 Φανόστρατος maritus alterius
 filiae Euctemonis or. 6. § 1.
 6. 17. 27. 60.
 φελλεύς or. 8. § 42.
 Φερένικος unus e cognatis Cleo-
 nymi or. 1. § 31. 45.
 Φίλη γνησία θυγάτηρ Πύρρου
 φάσκουσα εἶναι or. 3. § 2. 60.
 Φίλιππος ὁ Πιπθεύς or. 2. § 29.
 Φιλοκλήμων ὁ Κηφισιεύς. De
 eius hereditate est or. 6.
 Φιλόνηκος or. 5. § 29.
 Φιλοχάρης or. 3. § 22.
 Φιλωνίδου filiam in matrimo-
 nium duxit actor or. 2. § 18.
 36.
 φυλαρχεῖν or. 11. § 41.
- X.
 Χαιρέας maritus alterius filiae
 Euctemonis or. 6. § 6. 7. 27.
 51.
 Χαιρέλεως or. 11. § 48. 49.
 Χαιρέστρατος oratoris orationis
 6. cliens, Philoctemonis e so-
 rore nepos or. 6. § 1. 3 et
 deinceps.
 Χαίρων unus e Pyrrhi avuncu-
 lis or. 3. § 26.
 Χαριάδης adversarius Hagno-
 nis et Hagnothi hereditatem
 Nicostrati petiit or. 4. § 3. 4
 et deinceps.
 χεῖν ad νομιζόμενα pertinens
 or. 6. § 51. or. 6. § 65.
 Χίος. Pugna apud Chium facta
 or. 6. § 27.
 χορηγεῖν or. 5. § 36. 41. or. 6.
 § 60. or. 7. § 35. 40 (παιδικῶ
 χορῶ).
- Ψ.
 ψευδομαρτυριῶν δίκη or. 3. § 4.
 6. 24. 54. or. 4. § 17. or. 5.
 § 12. 15. 17. or. 11. § 45. 46.
 or. 12. § 6.

DEC 7 1920

[illegible]

MAY 18 1937

6